

Teknik og Miljø

Miljø og Landbrug
Skelbækvej 2
DK-6200 Aabenraa
Tlf.: 73 76 76 76

Digital annonce
Aabenraa Kommunes hjemmeside

Dato: 26-10-2012
Sagsnr.: 11/16383
Dok.nr.: 99
Kontakt: Tina Ketelsen
Direkte tlf.nr.: 73 76 78 64
E-mail: tket@aabenraa.dk

Miljøgodkendelse af kvægbruget Jyndevedgårdvej 6, 6360 Tinglev

Aabenraa Kommunes afdeling for Miljø & Natur har den 26. oktober 2012 meddelt en ny miljøgodkendelse af kvægbruget Jyndevedgårdvej 6, 6360 Tinglev, jf. § 12, stk. 2 i husdyrbrugloven¹.

Miljøgodkendelsen omfatter en årlig produktion på:

- 280 årskøer, tung race, mælkeydelse på 9234 kg mælk/årsko
- 280 årsopdræt (0-27 mdr.), tung race
- 125 prod. tyrekalve (40-55 kg), tung race
- svarende til 500 DE.

Miljøgodkendelsen omfatter de nuværende stalde, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt øvrige faste konstruktioner med følgende ændringer:

- Stald ST-76466 (Ungdyr (10-25 mdr.)) med tilhørende overdækkede udendørs gyllekanaler mod øst
- Ensilageopbevaringsanlæg (3 ny plansiloer (ca. 12*40 m) (1440 m²))
- Befæstet areal mellem lade og det nye ensilageopbevaringsanlæg (Nyt befæstet areal (ca. 20-36 m) (720 m²))
- Fast teltoverdækning på gyllebeholder LA-41637
- Møddingsplads (Mødding (ca. 210 m²))
- Opsamlingsbeholder på ca. 150 m³ til overfladevand fra befæstet areal (ca. 540 m²), ensilagesiloer og ensilagepladser til udsprinkling.

Aabenraa Kommune meddeler i henhold til § 9, stk. 3 i husdyrbrugloven dispensation fra afstandskravet på 30 m fra 3 nye plansiloer til opbevaring af ensilage til naboskel, matr.nr. 315 og 254 Jyndeved, Burkal ejet af Flensborgvej 80, St. Jyndeved, 6360 Tinglev.

Miljøgodkendelsen kan i sin helhed ses nedenstående.

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald

---

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer

- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87.

En klage skal være skriftlig, og den skal sendes til Aabenraa Kommune, Miljø & Natur, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa eller til landbrug@aabenraa.dk. Aabenraa Kommune skal, hvis Kommunen vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videregende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Afgørelsen annonceres offentligt onsdag den 31. oktober 2012 i Aabenraa Ugeavis og på Aabenraa Kommunes hjemmeside www.aabenraa.dk. En eventuel klage skal være modtaget i Aabenraa Kommune senest onsdag den 28. november 2012, der er dagen for klagefristens udløb, og inden for normal kontortids ophør kl. 15:00.

Der kan i øvrigt henvises til miljøgodkendelsens afsnit 13 "Klagevejledning".

Venlig hilsen

Tina Ketelsen

Miljøgodkendelse af Kvægbruget Jyndeavadgårdvej 6, 6360 Tinglev

§ 12

Lovbekendtgørelse nr. 1486
af 4. december 2009 om
miljøgodkendelse m.v. af
husdyrbrug med senere æn-
dringer

Godkendelsesdato:
26. oktober 2012

**Aabenraa Kommune
Teknik & Miljø
Miljø & Natur
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf. 73 76 76 76**

Indholdsfortegnelse

Datablad	4
1 Resumé og samlet vurdering	5
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	5
1.2 Ikke teknisk resumé	5
1.3 Offentlighed	8
1.4 Meddelelse af miljøgodkendelse	9
2 Vilkår	11
2.1 Generelle forhold	11
2.2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	11
2.3 Husdyrhold, staldanlæg og drift	11
2.4 Gødningsproduktion og -håndtering	14
2.5 Forurening og gener fra husdyrbruget	15
2.6 Påvirkninger fra arealerne	17
2.7 Husdyrbrugets ophør	18
2.8 Egenkontrol og dokumentation	18
3 Generelle forhold	19
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget	19
3.2 Meddelelsespligt	19
3.3 Gyldighed	20
3.4 Retsbeskyttelse	20
3.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	20
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	21
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	21
4.2 Placering i landskabet	26
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift	29
5.1 Husdyrhold og staldindretning	29
5.1.1 Generelt	29
5.1.2 BAT staldteknologi	31
5.2 Ventilation	36
5.3 Fodring	37
5.3.1 Generelt	37
5.3.2 BAT foder	37
5.4 Opbevaring og håndtering af foder og ensilage	38
5.5 Rengøring af stalde	39
5.6 Energi- og vandforbrug	39
5.6.1 Generelt	39
5.6.2 BAT energi- og vandforbrug	40
5.7 Spildevand samt tag- og overfladevand	42
5.8 Kemikalier og medicin	44
5.9 Affald	44
5.9.1 Generelt	44
5.9.2 BAT affald	46
5.10 Olie	46
5.11 Driftsforstyrrelser og uheld	47
5.11.1 Generelt	47
5.11.2 BAT driftsforstyrrelser og uheld	48
6 Gødningsproduktion og -håndtering	49
6.1 Gødningstyper og -mængder	49
6.2 Opbevaring af flydende husdyrgødning	49
6.2.1 Generelt	49
6.2.2 BAT opbevaring af flydende husdyrgødning	50
6.3 Opbevaring af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost	51

6.3.1	Generelt	51
6.3.2	BAT opbevaring af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost.....	51
6.4	Anden organisk gødning	52
6.5	Håndtering og udbringning af husdyrgødning	52
6.5.1	Generelt	52
6.5.2	BAT håndtering og udbringning af husdyrgødning	52
7	Forurening og gener fra husdyrbruget	54
7.1	Lugt.....	54
7.2	Skadedyr – fluer og rotter	57
7.3	Transport	58
7.4	Støj	60
7.5	Støv.....	62
7.6	Lys	62
7.7	Ammoniak – generel reduktion.....	63
7.8	Ammoniak – individuel reduktion.....	65
8	Påvirkninger fra arealerne	78
8.1	Udbringningsarealerne	78
8.1.1	Arealanvendelse	79
8.1.2	Aftalearealer.....	79
8.2	Beskyttet natur	79
8.3	Nitrat til grundvand	81
8.4	Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande	82
8.5	Fosfor til overfladevand - vandløb, søer og kystvande	84
8.6	Natura 2000 kystvandområder	86
8.7	Påvirkninger af arter med særlig strenge beskyttelseskrav (bilag IV)	91
9	Oversigt over bedste tilgængelige teknik (BAT)/renere teknologi.....	94
10	Alternative muligheder og 0-alternativet.....	98
11	Husdyrbrugets ophør.....	99
12	Egenkontrol og dokumentation.....	100
13	Klagevejledning	101
14	Bilag	103

Datablad

Titel:	Miljøgodkendelse af kvægbruget Jyndevedgårdvej 6, 6360 Tinglev. Miljøgodkendelsen meddeles i medfør af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. § 12, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.
Godkendelsesdato:	26. oktober 2012
Ansøger:	Peter Karkov Nissen, Jyndevedgårdvej 6, 6360 Tinglev
Telefonnr.:	74 76 20 27
Mobilnummer:	23 34 20 29
E-mail:	oestergaardhjemme@gmail.dk
Ejer af ejendommen:	Peter Karkov Nissen, Jyndevedgårdvej 6, 6360 Tinglev
Kontaktperson:	Peter Karkov Nissen, Jyndevedgårdvej 6, 6360 Tinglev
Husdyrbrugets navn:	-
Ejendomsnr.:	5800014564
Matr.nr. og ejerlav:	8 m.fl. Jyndeved, Burkal
CVR nr.:	33541058
CVR/p nr.:	1016777761
CHR nr.:	47729
Biaktiviteter:	Ingen
Andre ejendomme:	Bølåvej 15 og Flensborgvej 0, begge 6360 Tinglev. Ingen husdyrproduktion på ejendommene
Miljørådgiver:	Johanne Marie Ludvigsen, LHN, Industriparken 1, 6360 Tinglev, 73 64 30 00, jml@lhn.dk
Tilsynsmyndighed:	Aabenraa Kommune
Sagsbehandler, miljø:	Lars Paulsen
Kvalitetssikring, miljø:	Lene Kragh Møller
Sagsbehandler, natur:	Torben Hansen
Kvalitetssikring, natur:	Tina L. S. Hjørne
Sagsnr:	11/16383, dok. 102
Høring:	Ingen andre kommuner
Øvrige afgørelser:	Dispensation fra afstandskrav til naboskel

1 Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Peter Karkov Nissen har ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse af kvægproduktionen på ejendommen beliggende Jyndevadgårdvej 6, 6360 Tinglev. Ansøgningen er indsendt til kommunen gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsssystem.

Ansøgningen er en genbehandling af en tidligere ansøgning om miljøgodkendelse. Aabenraa Kommune meddelte den 16. november 2009 miljøgodkendelse af husdyrbruget. Afgørelsen blev påklaget til Miljøklagenævnet, der ophævede afgørelsen den 23. august 2010 og hjemviste sagen til fornyet behandling i kommunen - NMK-130-00634. Ejendommen er efterfølgende blevet solgt med skødedato den 4. maj 2011.

Ansøgningen, der er blevet ændret, har skemanr. 20903. Ansøgningen er efter mange tekniske problemer i www.husdyrgodkendelse.dk blevet indsendt som en fiktiv ansøgning den 07. april 2011. Aabenraa kommune har modtaget version 6 den 23. maj 2012. Ansøgningen fremgår af bilag 1.

Husdyrbruget har før den ophævede og hjemviste afgørelse ikke været miljøgodkendt.

Ansøgningen vedrører en retlig lovliggørelse af anlægget samt en udvidelse af produktionen til 280 årskøer og 280 årsopdræt 0-27 mdr. samt 125 prod. tyrekalve 40-55 kg, alle tung race, i alt 500 nye DE.

Dyreholdets størrelse skal i henhold til bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. beregnes efter bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. Dyreholdets størrelse er i nudrift beregnet til 287 dyreenheder (gl. DE) og i ansøgt drift fortsat flere end 287 dyreenheder (gl. DE). Der er således ansøgt om miljøgodkendelse i henhold til lovens § 12.

Alle vurderingerne efter bilag 3 og 4 i bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug skal foretages under anvendelse af omregningsfaktorerne for beregning af dyreenheder i henhold til bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 om ændringer af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. Dyreholdets størrelse i nudrift er 337 dyreenheder (nye DE) og i ansøgt drift 500 dyreenheder (nye DE).

Ansøgningen vedrører husdyrbruget beliggende Jyndevadgårdvej 6, 6360 Tinglev. Ejendommens matr.nr. er 8 m.fl. Jyndevad, Burkal. Ejendommens ejendomsnr. er 14564. Der er på adressen registreret 1 virksomhed med CVR-nr. 33541058 og branchekoden "14100 Avl af malkekvæg". Ansøgningen vedrører denne virksomhed.

Tidsplan for udvidelsen:

Bygningerne er endnu ikke blevet ændret.

Aabenraa Kommune kunne den 11. januar 2012 ved opslag i CHR-registeret se, at der under CHR-nr./besætningsnummer 47729 var registreret 18 handyr, 222 kvier og 272 køer. Det ser således ud til, at udvidelsen af dyreholdet er gennemført.

1.2 Ikke teknisk resumé

Ansøgers tekst

Den konventionelt drevne kvægproduktion på Jyndevadgårdvej 6, 6360 Tinglev ønskes udvidet fra de nuværende 287,4 DE (337,38 DE – ny DE-beregning), svarende til 186 køer, 50 kalve 0-6 mdr., 139 opdræt 6-26 mdr. og 70 tyrekalve 40-200 kg til 500,32 DE

svarende til 280 køer, 62 kalve 0-6 mdr., 43 opdræt (6-10 mdr.), 155 kvier (10-25 mdr.), 10 kvier (25-26 mdr.), 10 kvier (26-27 mdr.) og 125 tyrekalve fra 40-55 kg.

Ved udvidelsen vil den største af laderne blive ombygget til ungdyrstald (10-25 mdr.), ellers vil der ikke være nogen bygningsmæssige ændringer udover at der indsættes skrabere i kostalden og den største af gyllebeholderene overdækkes for at opnå BAT niveau.

Transport af husdyrgødning sker så vidt muligt på egne marker. Derudover sker der transport gennem Jyndeved, dog kun i et mindre omfang idet der er mulighed for i perioder at helt undgå transport gennem Jyndeved.

De marker der er beliggende nordvest for ejendommen og som kræver transport af husdyrgødning gennem Jyndeved, bliver ofte ikke gødet fuldt, idet de grænser op til følsom/fredet natur.

Det skønnes at ca. 90 % af transporterne til og fra husdyrbruget med husdyrgødning foregår på interne transportveje eller veje der er meget lidt befærdet/små.

Pumpning af gylle fra stald til tank sker i nudrift ca. hver 3 uge, dette vil ligeledes være tilfældet i ansøgt drift, og i det ny staldafsnit.

Jf. kapacitetsberegningen er der nok til 9 mdr. Pumpning af gylle fra kanaler/fortank til gyllebeholdere vil ca. ske hver uge.

Ejendommen er ejet af Peter Nissen som er den daglige driftsleder af ejendommen.

Foruden Peter Nissen er der ansat én fodermester.

Ønsket om produktionsændring er begrundet i, at den tidligere ejer i 2006 har etableret malkeroboter samt etableret en ny kostald. Endvidere har det været muligt at erhverve mere agerjord. Ved at kunne udnytte "pladser" i kostalden samt jordtilliggende, opnås en rationel og optimal drift af ejendommen.

Udvidelsen af husdyrproduktionen og den tilhørende bygningsændring findes desuden erhvervsmæssigt nødvendig fordi: 1) Der stilles større og større krav til miljøinvesteringer fra regeringens side. Og større enheder vil bedre kunne implementere miljøteknologi til gavn for miljøet end små bedrifter. Der er ikke proportionalitet mellem miljøgevinst og investeringer løbende omkostninger til miljøteknologi for små bedrifter, 2) Opretholdelse af arbejdspladser i landbruget og følgeindustrien, 3) Bedre arbejdsmiljø – fagligt og socialt ved flere ansatte. Flere ansatte giver desuden større fleksibilitet og mulighed for afløsning i weekender, ved ferie, sygdom, uddannelse mm., 4) Stordriftsfordele ved køb og salg af råvarer og produkter, miljøtiltag, evt. finansiering, 5) Større enheder giver større mulighed for rationel og specialiseret produktion.

Der søges om forhøjet harmonital til 2,3 DE/ha.

Ansøgningen beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan oprettholdes, hvis der ikke meddeles tilladelse til produktionsændringen.

0-alternativet for husdyrbruget på Jyndevedgårdvej, bliver en videre førsel af husdyrbruget som det drives p.t. Dog vil et 0-alternativ betyde at ejendommen ikke kan følge med struktur udviklingen og derfor vil have svært ved at opretholde en anstændig omsætning og produktion.

Gyllen fra produktionen, på 500,32 DE, skal udbringes på et areal svarende til minimum 217,5 ha for at opfylde krav herom.

Der er indtegnet 235,83 ha i ansøgningen, hvorpå der kan køres gylle. Ansøger ejer ca. 191,3 ha (indtegnet i husdyrgodkendelse.dk). Jorden er fordelt på tre ejendommen hhv. Jydevadgårdvej 6, Bølåvej 15 og Flensborgvej 0. Derudover er der 2 forpagtninger hhv. med Grænsevejen 56 - 20,90 ha (indtegnet 21,25 ha) og Visti Frandsen, Stadevej 18 samt Bølåvej 0 i alt 23,35 ha (indtegnet 23,5 ha). Både egne og forpagtede arealer belægges med 2,3 DE/ha. Kravet er således opfyldt.

BAT

Ejendommen drives efter den til hver en tid bedst tænkelig teknologi. Der er således bl.a.:

- opsat flydere i drikkekar. Således opnås altid en konstant vandoverflade og der vil således opnås en besparelse i drikkevandsforbrug
- der er opsat intelligent lys. Lyset tilpasser sig i dagslysets styrke. Således opnås energibesparende foranstaltninger i kostalden
- der er naturlig ventilation i kostalden.
- der udføres ét årligt serviceeftersyn på køleanlæg
- vaskevand fra malkeanlæg genanvendes til vask af malkestald. Således opnås en vandbesparende foranstaltning.
- der er påsat, på traktorer, dæktyper med 65% profil, som er udviklet til at kunne bære en stor belastning ved lavt lufttryk. Disse dæktyper er medvirkende til et mindre marktryk og en bedre evne til at overføre trækraften. der opnås således op til 20% bedre trækraft i forhold til normale dæk med 80% profil.

BAT er yderligere beskrevet i bilaget BAT + den tilhørende økonomiske beregning.

Produktionsændringen vil dels medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens omgivelser og dels et større antal transporter til og fra ejendommen. Der er ca. 380 meter til den nærmeste nabobeboelse beliggende Jydevadgårdvej 5. Jydevadgårdvej 4 er ligeledes en nær nabo uden Landbrugspligt, den er beliggende ca. 420m fra nærmeste eksisterende driftsbygning. Begge nabobeboelser ligger vest for ejendommen. ca. 961 m til nærmeste samlede bebyggelse og ca 5,7 km til nærmeste byzone.

Ifølge lugtberegningen er geneafstandene overholdt, hvorfor udvidelsen ikke bør give anledning til mærkbare gener. Det vurderes ligeledes, at ændringen i antallet af transporter heller ikke vil give anledning til mærkbare gener.

Der findes ingen § 7 (højmoser, overdrev el. lign.) arealer inden for en afstand af 1 km, hvorfor der ikke er foretaget en ammoniakberegning på disse arealer.

Den generelle ammoniakberegning omkring krav om 20 % reduktion, viser at produktionsændringen lever op til ammoniakkravene. Beregninger viser at ændringen af dyre sammensætningen vil medføre en meremission fra anlægget på 358,83 kg N/år.

Hvad angår fosfor viser beregningerne, at kravene om fosforudvaskning er overholdt med - 2,5 kg P.

Hvad angår nitratberegningerne til overfladevand viser beregningerne, at reduktionsprocenten er 100 %.

Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift:

DE max: 2,3 DE/ha

DE reel: 2,3 DE/ha

Beregningen af udvaskningen af N via Farm-N viser følgende:

Før: 63,9 kgN/ha

Efter: 55 kgN/ha

Ca. 0,12 ha i mark 09-0 ligger i nitratfølsomt indvindingsområde. Ved den ansøgte produktion er der en udvaskning på 40 mg nitrat pr. liter. Dette er en merbelastning på -5 mg nitrat pr. liter ift. nuddriften. Nitratudvaskningen overstiger ikke 50 mg nitrat pr. liter.

Tilstrækkelig ammoniakreduktion er i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget opnået på følgende måde.: Der påsættes skrabe anlæg på spalter i nuværende kostald og den eksisterende gyllebeholder på 3000 m³ overdækkes desuden indsættes der BAT-gulv i den ny ungdyrstald jf. BAT-beregninger.

Andre miljøpåvirkninger fra den ansøgte produktion er støjgener. Produktionen vil kunne overholde alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som ikke væsentlige.

Mangler ved forudsætningerne

Mangler i vurderingen beror dels på, at visse faktorer som fx støj- og støvgener ikke er beregnet eller målt. Der er ikke foretaget nogen beregning af husdyrtrykket i området.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en del af materialet er udarbejdet på baggrund af kortmateriale på Danmarks Arealinformation. Dette blandt andet udmålingerne til de generelle afstandskrav, samt udmålingerne til de landskabelige hensyn.

Aabenraa Kommunes kommentarer

Aabenraa Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen og generne fra husdyrbrugets anlæg og arealer ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer Kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives på stedet uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

Aabenraa Kommune har meddelt miljømæssig lovliggørelse og miljøgodkendelse af den ansøgte udvidelse af husdyrbruget Jydevadgårdvej 6, 6360 Tinglev. Der er endvidere meddelt dispensation fra afstandskravet til naboskel. Der er ikke meddelt byggetilladelse eller andre tilladelser/godkendelser efter anden lovgivning end efter husdyrbrugloven.

1.3 Offentlighed

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentligt annonceret den 16. november 2011 i Aabenraa Ugeavis for at informere offentligheden om ansøgningen og inddrage denne i beslutningsprocessen.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget henvendelser om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Museum Sønderjylland – arkæologi Haderslev blev 16. december 2008 orienteret om den oprindelige ansøgning. Byggefeltet er ikke blevet ændret.

Ansøgningsmaterialet og udkastet til miljøgodkendelse blev den 30. august 2012 sendt til ansøger, naboer og andre berørte samt foreninger og organisationer til kommentering. Modtagerne fremgår af listen over klageberettigede i afsnit 13 "Klagevejledning". Der var en frist på 6 uger til at fremsende kommentarer. Ansøgningsmaterialet og udkastet til miljøgodkendelse blev den 3. september 2012 lagt på Aabenraa Kommunes hjemmeside.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget kommentarer til udkast til miljøgodkendelse.

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentligt annonceret på Aabenraa Kommunes hjemmeside og i Aabenraa Ugeavis onsdag den 31. oktober 2012, og afgørelsen bliver fremsendt til klageberettigede listet i afsnit 13 "Klagevejledning".

1.4 Meddelelse af miljøgodkendelse

Aabenraa Kommunes afdeling for Miljø & Natur meddeler miljøgodkendelse i henhold til § 12, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer til udvidelse af husdyrbruget på Jyndeavadgårdvej 6, 6360 Tinglev.

Ejendommen meddeles miljøgodkendelse til en årlig produktion på:

- 280 årskøer, tung race, mælkeydelse på 9234 kg mælk/årsko
- 280 årsopdræt (0-27 mdr.), tung race
- 125 prod. tyrekalve (40-55 kg), tung race

svarende til 500,32 DE.

Miljøgodkendelsen omfatter de nuværende stalde, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt øvrige faste konstruktioner med følgende ændringer:

- Stald ST-76466 (Ungdyr (10-25 mdr.)) med tilhørende overdækkede udendørs gyllekanaler mod øst
- Ensilageopbevaringsanlæg (3 ny plansiloer (ca. 12*40 m) (1440 m²))
- Befæstet areal mellem lade og det nye ensilageopbevaringsanlæg (Nyt befæstet areal (ca. 20-36 m) (720 m²))
- Fast teltoverdækning på gyllebeholder LA-41637
- Møddingsplads (Mødding (ca. 210 m²))
- Opsamlingsbeholder på ca. 150 m³ til overfladevand fra befæstet areal (ca. 540 m²), ensilagesiloer og ensilagepladser til udsprinkling.

Aabenraa Kommune kunne den 11. januar 2012 ved opslag i CHR-registeret se, at der under CHR-nr./besætningsnummer 47729 var registreret 18 handyr, 222 kvier og 272 køer. Det ser således ud til, at udvidelsen af dyreholdet er gennemført.

Aabenraa Kommune meddeler i henhold til § 9, stk. 3 i husdyrbrugloven dispensation fra afstandskravet på 30 m fra 3 nye plansiloer til opbevaring af ensilage til naboskel til matr.nr. 315 og 254 Jyndeavad, Burkal ejet af Flensborgvej 80, St. Jyndeavad, 6360 Tinglev.

Det skal oplyses, at denne miljøgodkendelse ikke omfatter byggetilladelse eller andre tilladelser/afgørelser efter anden lovgivning end efter husdyrbrugloven.

Godkendelsen gælder samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Jyndeavadgårdvej 6, 6360 Tinglev.

Miljøgodkendelsen meddeles:

- på grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger,
- efter § 12, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer og
- i henhold til de fastsatte vilkår.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring af husdyrbruget, før det er anmeldt og godkendt af Aabenraa Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser og Aabenraa Kommunes regulativer – også selv om disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Det er Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- overholder bekendtgørelsens fire beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat
- lever op til kravene om anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt

- ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistes på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer, og
- ikke vil have væsentlige virkninger på de landskabelige værdier.

Den 26. oktober 2012

Lars Paulsen
Miljøsagsbehandler
Cand.agro., ph.d.
Direkte 73 76 81 00
lpa@aabenraa.dk

Aabenraa Kommune
Teknik & Miljø
Miljø & Natur
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk

Torben Hansen
Natursagsbehandler
Biolog
Direkte 73 76 73 58
tha@aabenraa.dk

Aabenraa Kommune
Teknik & Miljø
Miljø & Natur
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk

2 Vilkår

2.1 Generelle forhold

Beskrivelse af husdyrbruget

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 20903, version 6, modtaget i Aabenraa Kommune den 23. maj 2012 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
2. Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal senest en måned efter ændringen meddeles skriftligt til Aabenraa Kommune.

Gyldighed

3. Miljøgodkendelse bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år regnet fra datoen for meddelelsen af godkendelsen. Godkendelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder. Såfremt afgørelsen bliver påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet, forlænges fristen for udnyttelsen med den tid, hvor klagesagen har verseret hos Natur- og Miljøklagenævnet, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

2.2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

4. Ungdyrstalden ST-76466 må ikke etableres inden for 25 m til vandboring med DGU nr. 167.1466, der er beliggende sydvest for stalden.
5. De tre nye plansiloer til opbevaring af ensilage som markeret på bilag 1.3 skal opføres mindst 20 m fra skel mod øst til matriklerne med nr. 315 og 254 Jyndeved, Burkal.
6. De tre nye plansiloer til opbevaring af ensilage som markeret på bilag 1.3 skal opføres i materialer som oplyst i tabel 3.
7. Det eksisterende læhegn øst for anlægget og i naboskellet til matr.nr. 315 og 254 Jyndeved, Burkal skal i sin helhed bevares og vedligeholdes fra Flensborgvej i nord til matr.nr. 315 Jyndeved, Burkals sydligste punkt. Det eksisterende læhegn vest for anlægget og i skellet mellem matr.nr. 8 og 396 Jyndeved, Burkal skal i sin helhed bevares og vedligeholdes. Det skal etableres et læhegn vest for anlægget og i skellet mellem matr.nr. 8 og 162 Jyndeved, Burkal, hvis træerne på matr.nr. 162 Jyndeved, Burkal bliver ryddet. Læhegnet skal etableres i den førstkommende plantesæson efter at arealet er blevet ryddet. Læhegnet skal herefter i sin helhed bevares og vedligeholdes.
8. Den nye teltoverdækning på gyllebeholder LA-41637 skal opføres i materialer og dimensioner, som beskrevet i tabel 3.

2.3 Husdyrhold, staldanlæg og drift

Husdyrhold og staldindretning

9. Dyreholdets omfang og sammensætning samt fordeling i de enkelte staldafsnit må på årsplan ikke overstige/ændres i forhold til nedenstående tabel dog med mulighed for fleksibilitet som angivet i vilkår 10. Dyreenhedsomregningsfaktoren fremgår af bilag 1 til bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. Ved ændringer i dyreenhedsomregningsfaktorer er det antallet af individer, der gælder.

Stald ST	Dyrehold	Staldsystem (gulvsystem og udmugnings-system)	Vægt/alder/ydelse	Stipladser (antal individer)	DE
63719	Malkekøer	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	9.234 kg	240	320,30
63720	Småkalve 0-6 mdr.	Dybstrøelse (hele arealet)	0 – 2 mdr.	20	4,73
63721	Kvier 6 mdr.-kælvning Småkalve 0-6 mdr.	Dybstrøelse (hele arealet) Dybstrøelse (hele arealet)	6 – 10 mdr.	43	15,35
			2 – 6 mdr.	42	12,04
76464	Malkekøer Kvier 6 mdr.-kælvning	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) Sengestald /spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	9.234 kg	30	40,04
			25 – 26 mdr.	10	6,51
76465	Tyrekalv 0-6 mdr.	Dybstrøelse (hele arealet)	40 – 55 kg	125	1,23
76466	Kvier 6 mdr.-kælvning	Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	10 – 25 mdr.	155	80,09
76469	Malkekøer Kvier 6 mdr.-kælvning	Dybstrøelse (hele arealet) Dybstrøelse (hele arealet)	9.234 kg	5	6,67
			26 – 27 mdr.	10	6,68
76470	Malkekøer	Dybstrøelse (hele arealet)	9.234 kg	5	6,67
I alt					500,32

10. Inden for de enkelte dyretyper tillades afvigelser i antal DE på +/- 10 % på årsplan, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides, jf. vilkår 9.
11. I stald ST-63719 skal spalteaarealet skal skrubes mindst hver 4. time.
12. Det skal sikres, at spalterne altid er funktionsdygtige, således at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvene og ledes til gødningskanalerne. Kontrol skal ske minimum 1 gang i døgnet.
13. Der skal strøs med halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen i ST-63720, ST-63721, ST-76465, ST-76469 og ST-76470.
14. I stald ST-76466 skal gulvene bestå af præfabrikerede, drænedede gulve med et skrabe anlæg, der kører mindst hver 2. time. Anvisningerne i byggeblad nr. 107.04-51 omkring præfabrikerede, drænedede gulve skal følges.
15. Afgangsvægten for slagtekalve kan variere, så længe det maksimale antal DE i slagtekalve ikke overskrides.

Opbevaring og håndtering af foder og ensilage

16. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må ikke placeres på samme sted, før der er gået 5 år. Tidspunkt og placering af ensilagestakke skal noteres på et kortbilag i driftsjournalen, der skal opbevares i mindst 5 år.
17. Ensilage i markstak skal overholde følgende afstandskrav:

Kategori	Afstandskrav, meter
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m
Nabobeboelse	50 m
Naboskel	30 m

18. Ensilage i markstakke må ikke placeres på arealer, der har en hældning på over 6° mod vandløb og søer, og de skal placeres, så de ligger mest muligt i læ.
19. Ensilage skal overdækkes umiddelbart efter etablering af markstak.
20. Ensilage skal overdækkes med lufttæt materiale umiddelbart efter ilægning i plansilo.
21. Kasseret ensilage skal fjernes eller overdækkes.

Rengøring af stalde

22. Ved rengøring af staldene skal spalternes og spalteskrabernes funktionsdygtighed kontrolleres (tjekkes minimum en gang om året). Dato for rengøring skal noteres i driftsjournalen.

Energi- og vandforbrug

23. Vask af stald skal foregå med højtryksrensere.
24. Elforbruget skal registreres mindst en gang årligt. Elforbruget skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
25. Hvis elforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over 275.000 kWh/år, skal der indenfor 3 måneder fra sidste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så elforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal fremvises ved tilsyn.
26. Anlæg og installationer, der er særligt energiforbrugende, f.eks. mælkekøle-anlæg, skal minimum kontrolleres én gang om året og vedligeholdes således, at de altid fungerer optimalt. Dato for kontrol skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
27. Vandforbruget til dyreholdet skal registreres mindst fire gange årligt. Vandforbruget skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
28. Hvis vandforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over 12.115 m³, skal der inden 3 måneder fra sidste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så vandforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal forevises ved tilsyn.

Spildevand samt tag - og overfaldevand

29. Ensilagesaft fra de 5 plansiloer til ensilage (2.640 m²) og forpladserne til disse (912 m²) skal ledes til gyllebeholder LA-41637.
30. Vaske- og overfladevand fra møddingsplads LA-41639 skal ledes til gyllebeholder LA-41636.

31. Spild på og overfladevand fra påfyldningsplads ("Ca. 88 m²") skal ledes til gyllebeholder LA-41637.
32. Overfladevand fra befæstet areal ("ca. 540 m²") og fra de 5 plansiloer til ensilage (2.640 m²) og forpladserne til disse (912 m²) skal enten ledes til gyllebeholder LA-41637, eller til en beholder på mindst 150 m³, der er placeret nord for ensilagesiloerne og øst for ST-76466. Opsamlingsbeholderen skal tjekkes løbende for at sikre, at den ikke løber over, og der skal etableres afløb til gyllebeholder LA-41637, således at en fuld beholder kan tømmes i perioder, hvor frost mv. gør, at beholderen ikke kan tømmes ved hjælp af sprinkleranlægget.
33. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på vaskepladsen (møddingsplads LA-41639).

Kemikalier og medicin mv.

34. Gødningsstoffer, kemikalier, foderstoffer m.v., skal opbevares, således at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer hvis der måtte ske udslip.

Affald

35. Selvdøde og aflivede dyr skal indtil afhentning placeres umiddelbart vest for "Kostald" ST-63719. Dyrene skal ligge skyggefuldt, og de må ikke være synlige fra Jyndevedgårdvej, se bilag 1.3.
36. Affald skal opbevares og håndteres som beskrevet i tabel 9.
37. Kasseret overdækningsplast fra blandt andet ensilagestakke skal fjernes 1 gang om ugen eller lægges i container.

Olie

38. Opbevaring af dieselolie skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står på fast og tæt bund så spild kan opsamles, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
39. Tankning af diesel fra stationær tank skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
40. Olie- og fedtprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
41. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning af dieselolie. Tankpistol med fuldautomatisk stopfunktion ved fuld tank må anvendes.

Driftsforstyrrelser og uheld

42. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af eventuelt olie- og kemikaliespild.
43. Der skal udarbejdes en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal følge Miljøstyrelsens web-vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug, afsnittet om "Affald og miljøfarlige stoffer", "Beredskabsplan for et husdyrbrug". Beredskabsplanen skal fremsendes senest 1 måned efter meddelelsen af denne miljøgodkendelse til Aabenraa Kommune. Datoen for udarbejdelsen af beredskabsplanen skal fremgå af planen.
44. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne.
45. Beredskabsplanen skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen.

2.4 Gødningsproduktion og -håndtering

Gødningstyper og mængder

46. Mængden af dybstrøelse må efter udvidelsen maksimalt antage 53,37 DE. Dyreenhedsomregningsfaktoren fremgår af bilag 1 til bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

47. Den eksisterende gyllebeholder LA-41637 på 3.000 m³ skal senest 1 år efter meddelelsen af denne miljøgodkendelse overdækkes med fast overdækning i form af teltoverdækning eller betonlåg. Overdækningen skal lukkes igen umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel. Skader på den faste overdækning skal repareres, således at overdækningen altid er helt tæt.

Opbevaring af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost

48. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i ethvert delparti, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før kompost igen må placeres på det samme sted.
49. Ved etablering af markstak af kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i ethvert delparti skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen og opbevares i mindst 5 år.
50. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i ethvert delparti i markstakke må ikke placeres på arealer som skrånere mere end 6 grader mod vandløb, søer eller fjorde, og de skal placeres, så de ligger mest muligt i læ.

Anden organisk gødning

51. Bedriftens arealer må ikke tilføres kvælstof i anden organisk gødning, som fx spildevandsslam og kartoffelrugtsaft.

Håndtering og udbringning af husdyrgødning

52. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der skal tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
53. Der må hverken etableres eller anvendes fast/mobilt pumpeudstyr på gyllebeholderne.
54. Hvis gyllen fra gyllebeholderne LA-41636 og LA-41637 ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gyllevognene foregå på en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladserne skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.

2.5 Forurening og gener fra husdyrbruget

Lugt

55. Såfremt der efter Aabenraa Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Aabenraa Kommune meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Eventuelle udgifter hertil afholdes af bedriften.

Fluer og skadedyr

56. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Skadedyrlaboratoriet.

Transport

57. Til- og frakørsel til ejendommen må kun ske ved anvendelse af den oplyste overkørsel til Jynde vadgårdvej.
58. Ved transport af fast husdyrgødning ud på offentlige veje/private fællesveje skal vognen læsses ordentlig, så spild så vidt muligt ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det staks opsamles.
59. Ved transport af gylle ud på offentlige veje/private fællesveje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, så spild så vidt muligt ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det straks opsamles.

Støj

60. Bidraget fra landbruget med driftsbygninger på adressen Jyndevadgårdvej 6, 6360 Tinglev til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land og i landsbyen Store Jyndevad ikke overskride følgende værdier:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 - 07.00
Det åbne land, herunder bebyggelserne Søderup og Alslev	55	45	40
Lokalbyen Hjorkær område 2.2.002.B, område 2.2.003.B og 2.2.015.B	45	40	35

Notationer og principper, der anvendes ved beskrivelse og regulering af ekstern støj fra landbruget, er anført i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 *Ekstern støj fra virksomheder*.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdsarealer ved boliger.

Støjgrænserne må i område nr. 4.8.006.L i landsbyen Store Jyndevad ikke overskrides noget sted i området.

For dagperioden kl. 07.00-18.00 skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.

For aftenperioden kl. 18.00 -22.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede time.

For natperioden kl. 22.00 - 07.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede halve time.

Støj fra intern transport på landbrugets område medregnes i landbrugets støjbidrag.

Dog medregnes kun støjbidrag fra transport ved driftsbygninger og i umiddelbar nærhed af disse samt ved gyllebeholdere.

Ved tilkørsel af foderafgrøder som eksempelvis græs og majs til siloanlæg eller til faste oplagspladser eller ved bortkørsel af gylle/fast gødning i forbindelse med udbringning til mark kan der ses bort fra støjbidraget fra disse aktiviteter.

Støj fra faststående anlæg placeret på arealer uden for driftsbygningernes område, eksempelvis fast opstillede motorer og vandpumper, skal medregnes i landbrugets støjbidrag.

Støj fra mobile anlæg opstillet ved driftsbygninger, eksempelvis fra blæsere på lastvogne med varer til landbruget, skal medregnes i landbrugets støjbidrag, uagtet at anlæggene måtte befinde sig på et køretøj, der ikke hører til landbruget.

Målinger/beregninger til kontrol af, at grænseværdierne er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.

Dog kan målinger/beregninger kræves højst en gang årligt.

Tilsynsmyndigheden kan kræve, at målinger/beregninger skal foretages af et akkrediteret firma eller laboratorium eller af en certificeret person omfattet af Miljøstyrelsens godkendelsesordning "Miljømåling - ekstern støj".

Udgifterne afholdes af landbruget.

Støv

61. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Lys

62. Lyskegler fra udendørs pladsbelysning må ikke vende direkte mod nabobeboelsen mod vest. Pladsbelysningen skal forsynes med en bevægelsessensor,

- der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen eller så længe, der arbejdes på pladserne uden for bygningerne.
63. Belysning i staldene ST-76466 og ST-63719 skal enten være slukket eller være natsænket mellem kl. 23 og kl. 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i staldene.

2.6 Påvirkninger fra arealerne

Udbringningsarealerne

64. På bedriftens udbringningsarealer må der maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til et husdyrtryk på 2,3 DE/ha.
65. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 235,83 ha udspretningsareal, som fremgår af nedenstående kort 3, afsn. 8.1.

Beskyttet natur

66. Der skal etableres en mindst 2 m bred dyrknings-, sprøjtnings- og gødsningsfri bræmme på mark nr. 15-1, 15-0, 14-0, 03-0, 13-0, 10-0, 12-0, 11-0, 19-0, 20-0+20-2, 17-0, 18-0, 23-0, 24-0 og 24-1 langs beskyttede vandløb, se kort 4, afsn. 8.2. Bræmmen måles fra den øverste kronekant, som også inkluderer en evt. omkringliggende sumpvegetation. Bræmmen må gerne slå. I de tilfælde, hvor bestemmelserne i lov nr. 591 af 14. juni 2011 om randzoner med senere ændringer er mere vidtgående end vilkåret, træder lovens bestemmelser i stedet for vilkåret.
67. Der skal etableres en mindst 2 m bred dyrknings-, sprøjtnings- og gødsningsfri bræmme på mark nr. 15-1 og 14-0 rundt om de beskyttede vandhuller, se kort 1 og 2, afsn. 7.8. Bræmmen måles fra den øverste kronekant, som også inkluderer en evt. omkringliggende sumpvegetation. Bræmmen må gerne slå. I de tilfælde, hvor bestemmelserne i lov nr. 591 af 14. juni 2011 om randzoner med senere ændringer er mere vidtgående end vilkåret, træder lovens bestemmelser i stedet for vilkåret.
68. Det må ikke etableres afvandinsrender på markerne til afledning af vand til åer, bække, grøfter, dræn eller søer.

Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvand

69. Der må højst udbringes dybstrøelse svarende til 53,37 DE på udbringningsarealer.
70. Der må kun udbringes gylle i form af Kvæggylle svarende til 447 DE pr. år på udbringningsarealer.

Fosfor til overfladevand – vandløb, søer og kystvand

71. Fosforoverskuddet må ikke overstige 10,6 kg P/ha/år. Det forudsættes, at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, såfremt der er balance eller fosforoverskud på arealerne (startgødning til majs undtaget). Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.

Natura 2000

72. På bedriften skal der hvert år være 23 % ekstra efterafgrøder, ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller de lovpligtige efterafgrøder må erstattes af "grønne marker".
73. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for andelen af efterafgrøder og tildelt husdyrgødning for de seneste 5 år, f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald, slam el.lign.
74. Husdyrbrugets samlede kvælstoftilførsel (husdyrgødning korrigeret for udnyttelseskrav og handelsgødning) skal reduceres med 4 % i forhold til Plantedirektoratets til enhver tid gældende normer. Normreduktionen eller andre generelle miljøkrav må ikke overføres til andre bedrifter.

Påvirkninger af arter med særlig strenge beskyttelseskrav (bilag IV)

75. Der må ikke fjernes læhegn og småbeplantninger som kan fungere som rastestedsplads for bilag IV arter.

2.7 Husdyrbrugets ophør

76. Ved hel eller delvis ophør af virksomheden skal Aabenraa Kommune kontaktes med henblik på vejledning om nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

2.8 Egenkontrol og dokumentation

Generelt

77. Dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt. Dokumentation skal opbevares i mindst 5 år og forevises på Aabenraa Kommunes forlangende. Det kan være gødningsregnskaber, ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen, foderanalyser, fakturaer for indkøbt foder, en-dags foderkontroller, kvægnøglen, ydelseskontroller, effektivitetskontroller, mejeriafregninger, slagteriafregninger, årsopgørelser fra slagteriet, kvitteringer for solgte og købte dyr, afsnit fra drifts- og skatteregnskaber vedrørende omsætning af foder og dyr samt status dyr og foder.
78. Til dokumentation for at vilkår vedrørende kvægbesætningen er overholdt, og at kvægbesætningens produktionsomfang ikke er større end det tilladte, skal registreringer af antal årsdyr i CHR-registeret forevises Aabenraa Kommune på forlangende. Alternativt skal Aabenraa Kommune gives tilladelse til at kunne indhente oplysningerne hos Dansk Landbrugsrådgivning, eller hos dem, der har rådighed over oplysningerne. Omkostningerne i forbindelse med indhentning af oplysningerne skal afholdes af driftsherren.
79. Driftsforstyrrelser og uheld, der vurderes at kunne påvirke natur og miljø, skal registreres med dato og beskrivelse i driftsjournalen.

Opbevaringsanlæg husdyrgødning

80. Gyllebeholderne LA-41636 og LA-41637 skal tømmes mindst én gang om året, hvor de skal gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen skal registreres i driftsjournalen.
81. Møddingspladsen LA-41639 skal, når den tømmes, gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen skal registreres i driftsjournalen.

Opbevaringsanlæg ensilage

82. Hver enkelt af de 5 ensilagesiloer i ensilageopbevaringsanlægget skal, når de tømmes, gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangene skal registreres i driftsjournalen.

Foder og fodring

83. Der skal udarbejdes foderplaner for malkekøerne. Foderplanerne skal indeholde oplysninger om indholdet af råprotein i foderet. Foderplanerne skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på kommunens forlangende.
84. Hvert parti eller slæt af grovfodermidler, der udgør mere end 10 % af FE/ko/dag, skal analyseres for indholdet af råprotein, AAT og PBV. Dette gælder dog ikke frisk græs i sommerperioden. Analyserne skal foretages af et akkrediteret laboratorium.

3 Generelle forhold

Husdyrbruget er større end 250 dyreenheder (DE), og det er derfor omfattet af § 12, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer. Hele virksomheden er godkendelsespligtig, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Kommunen skal i forbindelse med udarbejdelse af en miljøgodkendelse vurdere om ændringen af dyreholdet kan give gener for naboer (lugt, støj, støv osv.), men også om ændringen giver en belastning på miljøet og naturen herunder belastningen med nitrat og fosfor. Naturvurderingen omfatter ændringens påvirkninger af beskyttet natur i henhold til både husdyrbrugloven og naturbeskyttelsesloven, samt EF-habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Desuden skal kommunen vurdere om diverse afstandskrav overholdes, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes, og at kravet om BAT er opfyldt, samt sikre at uheld forebygges.

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug stiller krav om reduktion af ammoniakemissionen. Kravet afhænger af tidspunktet for indsendelse af ansøgningen. Ansøgninger indsendt første gang i 2007 skal reducere ammoniakemissionen med 15 % i forhold til normtallet for bedste staldsystem i 2005/2006. For ansøgninger indsendt første gang i 2008 skal ammoniakemissionen reduceres med 20 %, og i 2009/2010 skal ammoniakemissionen reduceres med 25 %. Denne ansøgnings beregningsgrundlag er dateret den 28. oktober 2008, skema 2280, ver. 5.

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af det eksisterende husdyrbrug. Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal vilkårene oversættes til et sprog, som de forstår.

3.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Redegørelse

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Jydevadgårdvej 6, 6360 Tinglev med ejendoms nr. 5800014564. Ansøger ejer 2 andre landbrugsejendomme uden dyrehold.

Til husdyrbruget er knyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 47729. Virksomhedens CVR nr. er 33541058.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der fremgår af ansøgningsskema nummer 20903, version 6, modtaget i Aabenraa Kommune den 23. maj 2012 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningen med tilhørende bilag, der bl.a. indeholder den miljøtekniske beskrivelse, er vedlagt som bilag 1.

3.2 Meddelelesespligt

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser eller ændringer i dyreholdet, herunder staldanlæggene, gødningsopbevaringsanlæggene, harmoniarealerne og lignende, før ændringerne er godkendt af Aabenraa Kommune.

De anmeldte ændringer vurderes herefter af Kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan udskiftes uden en ny miljøgodkendelse, såfremt Kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare end de godkendte arealer.

3.3 Gyldighed

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter den er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder. Såfremt afgørelsen bliver påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet, forlænges fristen for udnyttelsen med den tid, hvor klagesagen har verseret hos Natur- og Miljøklagenævnet, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Herefter gælder det, at hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Afvigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, brand, sygdom i besætningen mv., betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

3.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen indtil den 26. oktober 2020.

Aabenraa Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved miljøgodkendelsens meddelelse.

Det samme er tilfældet, hvis:

- der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

3.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2020.

4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.

Redegørelse

Ejendommen er beliggende i landzone og sydøst for Store Jydevad. Nord, øst og syd for anlægget er landet åbent dog med læhegn og andre husdyrbrug. Vest for anlægget er der en plantage med nåletræer.

Landskabet omkring ejendommen er relativt fladt, og det er et typisk intensivt landbrugslandskab med få naturelementer. Der er spredt bebyggelse og marker med læhegn. Aabenraa kommune har ikke udpeget § 7 arealer i umiddelbar nærhed af ejendommen.

De 3 nye plansiloer er en udvidelse mod nord af de eksisterende plansiloer, og de ligger i tilknytning til de eksisterende bygninger. Det samme gør maskinhallen, der ombygges til ungdyrstald, og gyllebeholderen, hvorpå der etableres fast overdækning i form af en telt-overdækning. Alle bygninger ligger inden for eller i tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal.

Byggeriet vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens fortsatte drift og udvikling som en moderne mælkeproduktionsejendom.

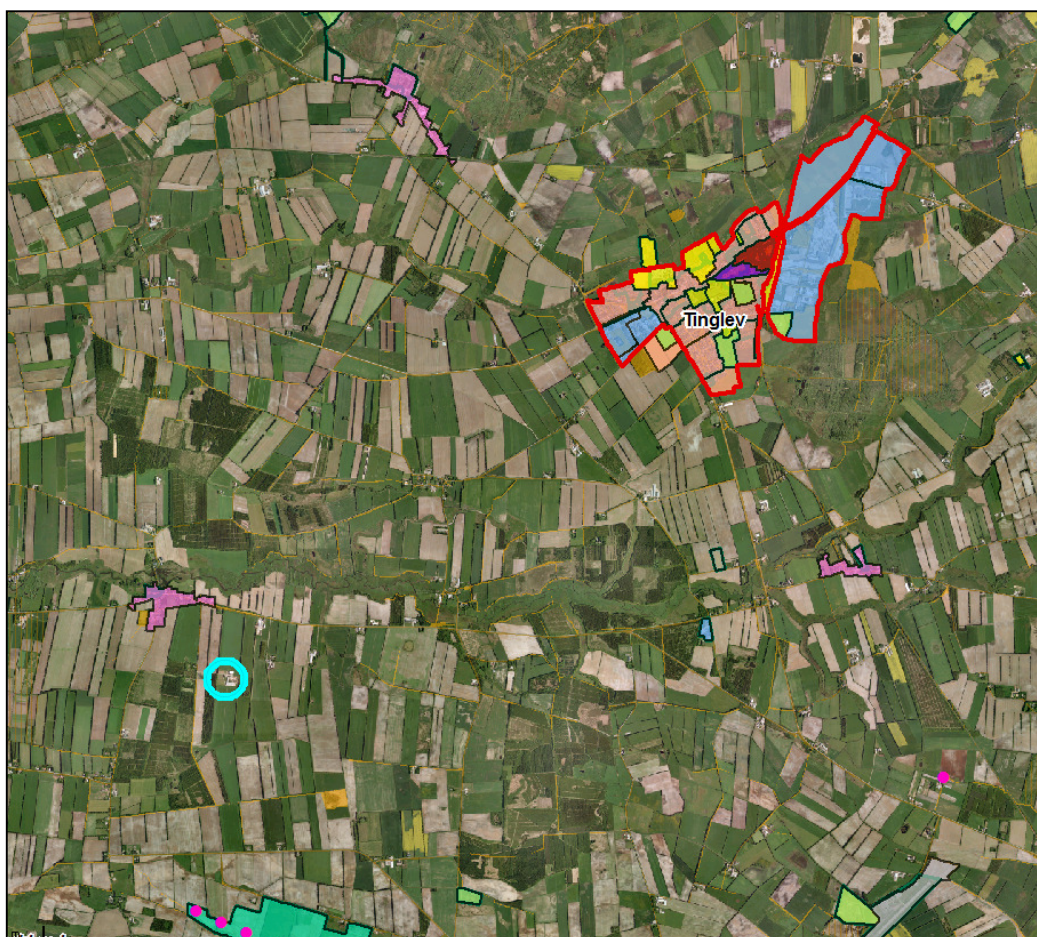
Der er ca. 365 m fra anlægget til den nærmeste nabobeboelse Jydevadgårdvej 5, 6360 Tinglev. Nabobeboelsen er beliggende vest for anlægget, og den er uden landbrugspligt, og den ejes ikke af ansøger.

Der er ca. 850 m fra anlægget til den nærmeste samlede bebyggelse, der er en del af Store Jydevad. Den samlede bebyggelse er beliggende nordvest for anlægget.

Der er ca. 5.600 m fra anlægget til den nærmeste byzone, der er Tinglev. Byzonen er beliggende nordøst for anlægget.

Afstandene er målt enten fra nærmeste stald/gyllebeholder eller fra det samlede staldanlæg som beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk.

Bedriftens ejede og forpagtede arealer ligger inden for en radius af ca. 3,5 km af anlægget.

Tabel 1 Afstandskrav til kommuneplaner/lokalplaner/nabobeboelse - § 6

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzoneområde	5.600 m	Fra anlægget til erhvervsområde i Tinglev. Areal i byzone. Planområde 4.1.024.E	50 m
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt sommerhusområde	21.000 m	Der er ca. 21 km til eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige sommerhusområde "Kollund Østerskov" beliggende mod sydøst. Planområde 3.7.001.S	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål	1.150 m	Fra anlægget til gældende lokalplan 9.02 beliggende i planområde 4.8.006.L	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	1.150 m	Fra anlægget til gældende lokalplan 9.02 beliggende i planområde 4.8.006.L	50 m
Nabobeboelse	365 m	Fra anlægget til Jydevadgårdvej 5, 6360 Tinglev	50 m

Tabel 2 Afstandskrav - § 8

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25 m	Vandboring – DGU 167.1466 - til drikkevand til dyreholdet - vest for anlægget	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	4.000 m	Beliggende vest for anlægget i Rens	50 m
Vandløb	630 m	Bøgelhusvandløbet – bur 17 beskyttet vandløb - syd for anlægget	15 m
Dræn	> 15 m	Der findes ingen dræn inden for 15 m fra anlægget	15 m
Sø	160 m	Findes sydøst for anlægget	15 m
Offentlig vej	330 m	Jynde vadgårdvej	15 m
Privat fællesvej	> 15 m	Ukendt	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>> 25 m	Ukendt	25 m
Beboelse på samme ejendom	17 m	Fra eksisterende stald – ST-76465 og ST-76464	15 m
Naboskel	20 m	20 m fra ensilagesiloer til matr.nr. 315 og 254 Jynde vad, Burkal. Der meddeles dispensation fra afstandskravet	30 m

De 3 nye plansiloer til ensilage kan ikke overholde afstandskravet på 30 m til naboskel. Der ansøges om dispensation fra afstandskravet.

Ejerne af nabomatriklerne, matr.nr. 315 og 254 Jyndevad, Burkal, tilhørende Flensborgvej 80, St. Jyndevad, 6360 Tinglev blev den 9. november 2011 partshørt med 2 ugers frist til at komme med kommentarer. Aabenraa Kommune har ikke modtaget kommentarer til placeringen.

Aabenraa Kommune vurderer, at placeringen af ensilagesiloerne ikke medfører væsentlige gener for naboen, da nabomatriklen er en åben mark. Der er ingen nabobeboelser mod øst. Aabenraa Kommune meddeler derfor dispensation fra afstandskravet på 30 m til naboskellet i henhold til husdyrbrugslovens § 9, stk. 3. Der stilles de nødvendige vilkår.

Kirkebeskyttelseslinie og kirkeomgivelser

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for "Kirkebyggelinien" eller udpegningen "Kirkelandskaber". Nærmeste kirkelandskab ligger ca. 6 km nordøst for ejendommen.

Kystnærhedszonen

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg indenfor udpegningen "Kystnærhedszonen". Der er ca. 14,8 km til udpegningen sydøst for ejendommen.

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Lavbund og okker". Nærmeste udpegning ligger ca. 460 m nordvest for ejendommen.

Skovrejsningsområder

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Skovrejsningsområder". Nærmeste skovrejsningsområde ligger ca. 220 m vest for ejendommen.

Strandbeskyttelseslinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Strandbeskyttelseslinie". Nærmeste udpegning ligger ca. 17,5 km sydøst for ejendommen.

Klitfredningslinie

Der er hverken bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "klitfredningslinie".

Skovbyggelinie

Alle bygninger og opbevaringsanlæg ligger inden for udpegningen "Skovbyggelinie".

Sø- og åbeskyttelseslinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Sø- og åbeskyttelseslinier". Nærmeste udpegning ligger ca. 750 m nord for ejendommen.

Fredede områder, fortidsminder og fortidsmindebeskyttelseslinier

Der er ingen bygninger, opbevaringsanlæg eller arealer inden for udpegningerne "Fredede områder forslag", "Fredede områder", "Fredede fortidsminder" eller 100 meter beskyttelseslinien for fortidsminder. Nærmeste fredet område ligger ca. 4,3 km vest for ejendommen.

Der er i § 29f i museumsloven, lov nr. 1505 af 14. december 2006, fastsat regler om, at der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

Der må i henhold til naturbeskyttelsesloven, lovekendtgørelse nr. 1042 af 20. oktober 2008, inden for 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven, ikke foretages ændringer i tilstanden af arealet, herunder etableres hegn, placeres campingvogne og lignende. Forbuddet gælder ikke for sædvanlig hegning

på jordbrugsejendomme og landbrugsmæssig drift bortset fra tilplantning. Forbuddet gælder endvidere ikke for fortidsminder, der ikke er synlige i terrænet, samt fortidsminder, der er nævnt i bilag 1 til loven.

Beskyttede sten- og jorddiger

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg, der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger".

Der er følgende arealer, der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger", mark 07-0, 44-0, 45-0 og mark 46-0.

Der er i § 29a i museumsloven, lov nr. 1505 af 14. december 2006, fastsat regler om, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende. For sten- og jorddiger og lignende, der er beskyttet som fortidsminder, gælder alene reglerne om fortidsminder.

Vurdering

Afstandskrav § 6

I henhold til § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, ikke tilladt inden for eller i en afstand af mindre end 50 m fra 1) eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde, eller 2) områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål, eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening, er heller ikke tilladt inden for en afstand af 50 m fra nabobeboelse.

Der foretages ikke ændringer/udvidelser indenfor de nævnte afstandskrav. Det vurderes derfor, at udvidelsen er i overensstemmelse med lovens krav.

Det fremgår af tabel 1, at alle afstandskrav, jf. § 6 i husdyrbrugloven, er overholdt.

Afstandskrav § 8

Hovedreglen er, at stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg for husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder ikke må etableres inden for de i § 8 i loven angivne afstande. Undtagelsen er, at hvor overholdelse af de i loven angivne afstandskrav ikke er mulig for husdyrbrug, kan kommunalbestyrelsen dispensere herfra og fastsætte vilkår til indretning og drift.

Det fremgår af husdyrbruglovens § 9, stk. 3, 1. pkt., at "Hvor overholdelse af de i § 8 nævnte afstandskrav ikke er mulig for husdyrbrug, kan kommunalbestyrelsen dispensere herfra og fastsætte vilkår til indretning og drift" og sidste pkt., at "Kommunalbestyrelsen skal fastsætte vilkår, som sikrer, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener".

Det fremgår af tabel 2, at afstandskravet på 30 m til naboskel ikke er overholdt. Der er derfor meddelt dispensation, se ovenstående.

Bygge- og beskyttelseslinier

Anlægget er ikke beliggende inden for bygge- eller beskyttelseslinier i forhold til kirke og fortidsminde, kyst, strand, klit, sø, å, lavbund og diger. Hele anlægget er beliggende inden for skovbyggelinie, hvilket også er tilladt, da forbuddet ikke gælder for driftsbygninger, der er nødvendige for jordbruget, jf. § 17 i naturbeskyttelsesloven.

Aabenraa Kommune vurderer derfor, at udvidelsen af anlægget kan foretages i overensstemmelse med de restriktioner, der er for nye anlæg i forhold til bygge- og beskyttelseslinier.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at ejendommen kan drives uden påvirkning af bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv., når gældende lovgivning i naturbeskyttelsesloven og museumsloven overholdes, og at det ikke er relevant at stille yderligere vilkår til dette.

4.2 Placering i landskabet

Redegørelse

Bedriften er beliggende Jyndevedgårdvej 6, 6360 Tinglev. Ejendommen ligger i landzone og sydøst for Store Jyndeved. Mod vest findes en plantage og mod nord, øst og syd er der åbne landbrugsarealer adskilt af læhegn og spredt bebyggelse.

Anlægget er samlet, og de nye siloer til opbevaring af ensilage ligger i tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal.

Der er etableret afskærmende beplantning bestående af løvfældende træer og buske vest og øst for anlægget. 675 mod nord er der etableret et læhegn umiddelbart syd for Flensborgvej.

I nedenstående tabel er ejendommens bygninger beskrevet.

Tabel 3 Bygninger og materialevalg

Bygning		Grundplan	Bygningshøjde	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
ST-76464	Goldkøer + kvier (25-26 mdr.)	485 m ²	6 m i kip	20°	Hvidmalede lecablokke, grå eternit	Goldkøer og kvier
ST-76465	Tyrekalve (40-55 kg)	15 m ²	6 m i kip	20°	Hvidmalede lecablokke, grå eternit	Tyrekalve
ST-76466	Ungdyrstald (10-25 mdr.)	1.210 m ²	8 m i kip	20°	Rødbrune blikplader, grå eternit	Ungdyr
ST-76469	Klævningsbokse	95 m ²	-	-	Del af stald ST-63719	Køer
ST-76470	Sygebokse	72 m ²	-	-	Del af stald ST-63719	Køer
ST-63719	Kostald	2.533 m ²	9 m i kip	20°	Røde mursten, grå eternit	Køer
ST-63720	Kalvestald (0-2 mdr.)	190 m ²	6 m i kip	20°	Rødbrune blikplader, grå eternit	Kalve
ST-63721	Ungdyrstald (2-10 mdr.)	500 m ²	6 m i kip	20°	Hvidmalede lecablokke, grå eternit	Ungdyr
LA-41636	Gyllebeholder	2.000 m ³	2 m over terræn	-	Grå betonelementer	Husdyrgødning
LA-41637	Gyllebeholder	3.000 m ³	8 m (2+6 m o. ter.)	-	Grå betonelementer med telt	Husdyrgødning
LA-41639	Møddingsplads	210 m ²	-	-	Betonplads	Husdyrgødning
	Plansilo	1.200 m ²	2,5 m i sider	-	Grå betonelementer	Ensilage
	Plansilo	1.440 m ²	2,5 m i sider	-	Grå betonelementer	Ensilage
	Påfyldningsplads	88 m ²	-	-	Betonplads	Påfyldningsplads husdyrgødning

						og kemikalier
	Lade	650 m ²	6 m i kip	20°	Rødbrune blikplader, grå eternit	Foder
	Lade	590 m ²	6 m i kip	20°	Rødbrune blikplader, grå eternit	Foder
	Stuehus	-	-	-	Røde mursten	-

Områder med landskabelig værdi

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde kystlandskaber".

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde landskaber". Nærmeste udpegning ligger ca. 670 m nord for ejendommen.

Uforstyrrede landskaber

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Uforstyrrede landskaber". Nærmeste udpegning ligger ca. 590 m vest for ejendommen.

Kulturhistoriske værdier og bevaringsværdige landsbyer

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde kulturmiljøer", men følgende arealer ligger helt eller delvist inden for udpegningen: mark 23-0, 24-0 og 24-1.

Naturmæssige værdier

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

Der er ingen bygninger eller arealer inden for udpegningerne "Særlig næringsfattige naturarealer".

Der er ingen bygninger inden for udpegningerne "Naturområder", men følgende arealer ligger helt eller delvist inden for udpegningen: mark 44-0, 45-0, 46-0, 15-1 og 31-0.

Der er ingen bygninger inden for udpegningerne "Områder med naturinteresser", men følgende arealer ligger helt eller delvist inden for udpegningen: mark 44-0, 45-0, 46-0, 15-0, 15-1 og 31-0.

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug

Der er ca. 3,9 km til det nærmeste udpegede § 7 areal. Det er et moseområde sydøst for anlægget.

Natura 2000

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 670 m nord for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. 101 Sønder Ådal, herunder fuglebeskyttelsesområde nr. 63 Sønder Ådal.

Det nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 26 km øst for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. 102 Flensborg Fjord og Nybøl Nor, herunder fuglebeskyttelsesområde nr. F64 Flensborg Fjord og Nybøl Nor.

Beskyttede naturarealer (§ 3)

Der er ingen bygninger inden for udpegningen, nærmeste beskyttede vandløb ligger ca. 900 m øst for ejendommen, og den nærmeste beskyttede sø ligger ca. 180 m sydøst for ejendommen. Følgende arealer grænser op til eller ligger helt eller delvis inden for udpegningen "Beskyttede Vandløb": mark 15-1, 15-0, 14-0, 03-0, 13-0, 10-0, 12-0, 11-0, 19-0, 20-0+20-2, 17-0, 18-0, 23-0, 24-0 og 24-1. Følgende arealer grænser op til eller ligger helt eller delvis inden for udpegningen: "Beskyttede eng": mark 31-0, "Beskyttede moser": mark 44-0, 45-0, 46-0 og mark 15-1, "Beskyttede søer": mark 15-1 og 14-0.

Geologiske værdier

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Skovrejsning uønsket pga. geologiske forhold".

Rekreative værdier

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Fritidsområder", "Eksisterende sommerhusområder", "Nye sommerhusområder", "Arealudlæg til ferie-fritidsformål", "Planlagte arealer til ferie-fritidsformål" eller "Planlagte arealer til byformål".

Vurdering

Ejendommen er beliggende i landzone og sydøst for Store Jyndeved. Nord, øst og syd for anlægget er landet åbent dog med læhegn og andre husdyrbrug. Vest for anlægget er der en plantage med nåletræer.

Landskabet omkring ejendommen er relativt fladt, og det er et typisk intensivt landbrugslandskab med få naturelementer. Der er spredt bebyggelse og marker med læhegn.

2.600 m syd for anlægget er der etableret 8 større vindmøller.

Den eksisterende bygningsmasse er opført i grå, hvide og røde nuancer. De nye plansiloelementer og teltoverdækningen på den store gyllebeholder bliver også i grå nuancer.

I forbindelse med udvidelsen af ensilagesiloerne stilles der vilkår om, at den eksisterende beplantning øst for anlægget skal bevares og vedligeholdes. Der stilles endvidere vilkår om, at læhegnene mod nord og vest skal bevares og vedligeholdes, se bilag 1.12 "Læhegn og beplantning".

Der er ingen bygninger inden for de ovenfor undersøgte område-udpegninger, bortset fra skovbyggelinien.

Det er Aabenraa Kommunes vurdering, at det nye ensilageopbevaringsanlæg og teltoverdækningen på gyllebeholderen, jf. beskrivelsen ovenfor, vil kunne integreres i landskabet, uden en væsentlig visuel ændring af området's karakter.

Aabenraa Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som én driftsmæssig enhed, da alle nye bygninger etableres enten inden for eller i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesareal.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom ud fra ovennævnte redegørelse om ejendommens udvikling som en moderne malkekvægsbedrift med tilhørende stalde, foderopbevaringsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg og foderlade samt maskinhal.

5 Husdyrhold, staldanlæg og drift

5.1 Husdyrhold og staldindretning

5.1.1 Generelt

Redegørelse

Dyreholdet i nudrift og ansøgt drift fremgår af nedenstående tabel 4.

Dyreholdet består af malkekøer, opdræt og tyrekalve, alle tung race. Alle dyr går på stald hele året. Der er således omtrent det samme antal dyr i staldene hele året.

Det samlede dyrehold i ansøgt drift består af:

- 280 årskøer, tung race, mælkeydelse på 9234 kg mælk/årsko
- 280 årsopdræt (0-27 mdr.), tung race
- 125 prod. tyrekalve (40-55 kg), tung race

svarende til 500,32 DE.

Tabel 4 Dyreholdet

Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori

Tabellen viser hvilke dyrekategorier, der indgår i ansøgningen i henholdsvis nudrift og ansøgt drift. Stald-ID og staldsystemkoder er forklaret i de ovenstående tabeller. Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne, når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

StaldID	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse/ændret fravænningsvægt i alt per årsko*	Antal DE
						Ind	Ud		
ST-63719	Nej	KvMa08	Nudrift	176	0			9234,00	234,89
			Ansøgt	240	0			9234,00	320,30
ST-63720	Nej	KvSm01	Nudrift	50	0	0,00	6,00		13,51
			Ansøgt	20	0	0,00	2,00		4,73
ST-63721	Nej	KvKs09	Nudrift	139	0	6,00	26,00		68,31
			Ansøgt	43	0	6,00	10,00		15,35
		KvSm01	Nudrift	0	0	0,00	6,00		0,00
			Ansøgt	42	0	2,00	6,00		12,04
ST-76464	Nej	KvMa08	Nudrift	0	0			9234,00	0,00
			Ansøgt	30	0			9234,00	40,04
		KvKs08	Nudrift	0	0	6,00	28,00		0,00
			Ansøgt	10	0	25,00	26,00		6,51
ST-76465	Nej	KvTk01	Nudrift	70	0	40,00	200,00		7,32
			Ansøgt	125	0	40,00	55,00		1,23
ST-76466	Ja	KvKs06	Nudrift	0	0	6,00	28,00		0,00
			Ansøgt	155	0	10,00	25,00		80,09
ST-76469	Nej	KvMa09	Nudrift	5	0			9234,00	6,67
			Ansøgt	5	0			9234,00	6,67
		KvKs09	Nudrift	0	0	6,00	28,00		0,00
			Ansøgt	10	0	26,00	27,00		6,68
ST-76470	Nej	KvMa09	Nudrift	5	0			9234,00	6,67
			Ansøgt	5	0			9234,00	6,67
Sum			Nudrift					337,38	
			Ansøgt					500,32	
Ændring alle produktioner:								162,93	

I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet vil der ske følgende bygningsmæssige ændringer og udvidelser af anlægget:

- Stald ST-76466 (Ungdyr (10-25 mdr.)) med tilhørende overdækkede udendørs gyllekanaler mod øst
- Ensilageopbevaringsanlæg (3 ny plansiloer (ca. 12*40 m) (1440 m²))
- Befæstet areal mellem lade og det nye ensilageopbevaringsanlæg (Nyt befæstet areal (ca. 20-36 m) (720 m²))
- Fast overdækning på gyllebeholder LA-41637
- Møddingsplads (Mødding (ca. 210 m²))
- Påfyldplads (Befæstet areal (ca. 7*12,5 m) (Ca. 88 m²))

- Opsamlingsbeholder på 150 m³ til overfladevand fra befæstet areal (ca. 540 m²) samt ensilagesiloer og ensilagepladser til udsprinkling.

Nedenstående vises en samlet oversigt over ejendommens stalde og gødningsopbevaringsanlæg, jf. bilag 1 og 1.3. Ensilageopbevaringsanlæg og øvrige bygninger fremgår af tabel 3 og bilag 1.3.

Stalddoversigt med angivelse af Stald-ID for staldnavn

Ud for betegnelsen for hvert staldafsnit er der angivet et stald-ID, der efterfølgende erstatter det oplyste navn på staldafsnittet.

StaldID	Staldafsnit navn
ST-76464	Goldkøer + kvier (25-26 mdr.)
ST-76465	Tyrekaive (40-55 kg)
ST-76466	Ungdyrstald (10-25 mdr.)
ST-76469	Kælvningsboks
ST-76470	Sygeboks
ST-63719	Kostald
ST-63720	Kalvestald (0-2 mdr.)
ST-63721	Ungdyrstald (2-10 mdr.)

Oversigt over dyretyper og stalssystemer der indgår i ansøgningen

Tabellen viser hvilke kombinationer af dyretyper og stalssystemer (dyrekategorier), der indgår i ansøgningen. Koden for dyretype og stalssystem (stalssystemkode) erstatter efterfølgende den fulde betegnelse.

Stalssystem kode	Navn på dyretype og stalssystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
KvMa00	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	176	234,09
		Ansøgt	270	360,34
KvKs08	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	10	6,51
KvTk01	Tyrekalv, tung race (0-8 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	70	7,32
		Ansøgt	125	1,23
KvKs06	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	155	80,09
KvMa09	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	10	13,35
		Ansøgt	10	13,35
KvKs09	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	139	68,31
		Ansøgt	53	22,03
KvSm01	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	50	13,51
		Ansøgt	62	16,77

Oversigt over opbevaringslagre

Kode for opbevaringslager	Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af opbevaringslager
LA-41636	Gyllebeholder 1	
LA-41637	Gyllebeholder 2	
LA-41639	Møddingsplads	

Vurdering

Driftsherren skal underrette Aabenraa Kommune om besætningens størrelse efter 2 år, og når besætningen er nået op på 500,32 DE.

Det er Aabenraa Kommunes vurdering, at produktionen kan betragtes som kontinuerlig. Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i kvægbesætningen, idet en normal malkekvægbesætning kræver en vis fleksibilitet med hensyn til kælvninger og antal opdræt. Det er dog forudsat, at det samlede antal dyreenheder beregnet efter de til enhver tid gældende omregningsfaktorer eller geneafstanden for lugt ikke øges i forhold til denne godkendelse.

5.1.2 BAT staldteknologi

Aabenraa Kommune har ved vurderingen af BAT-staldteknologi anvendt Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer) fra den 31. maj 2011.

De vejledende emissionsgrænseværdier for forureningsparameteren ammoniak gælder for hele anlægget. Anlægget skal forstås i overensstemmelse med husdyrgodkendelseslovens definition. Det vil sige, at anlægget omfatter husdyrhold, stald samt lager. Og det omfatter både det eksisterende anlæg og etableringer, udvidelser og ændringer af anlægget.

Emissionsgrænseværdierne er indtil videre kun af vejledende karakter. Det betyder, at det fortsat er Kommunens ansvar at sikre, at der bliver foretaget en vurdering af, hvorvidt ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT, og i den forbindelse fastsætte nødvendige og relevante vilkår herom i miljøgodkendelsen.

Det fremgår af vejledningen, at det er Miljøstyrelsens klare opfattelse, at kommunalbestyrelsen har sikret sig, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT ved ansøgninger, der vedrører husdyrbrug med konventionel produktion af malkekøer samt opdræt, såfremt kommunalbestyrelsen foretager sig følgende:

- anvender de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og i vurderingen i godkendelsen begrundes, hvorfor de af ansøger valgte teknikker og teknologier lever op til, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT, og
- fastsætter vilkår til de teknikker og teknologier, som ansøger har valgt.

Der kan endvidere henvises til Miljøstyrelsens "Korte nyheder nr. 7" fra den 22. september 2010.

Det fremgår af Natur- og Miljøklagenævnets principielle afgørelse NMK-132-00042 fra den 3. maj 2011:

"Som anført ovenfor i afsnittet "Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger om retsgrundlaget" følger det af nævnets praksis, at Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår skal indgå i vurderingen af, om ammoniakemissionen fra et husdyrbrugs anlæg begrænses mest muligt ved anvendelse af BAT, jf. husdyrbruglovens § 19, nr. 1, og § 23, nr. 1.

Ved fastsættelse af en emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg skal der ifølge BAT-standardvilkårene udregnes emissionsgrænser for henholdsvis nye og eksisterende dele af (stald)anlægget. Summen af disse emissionsgrænser udgør den samlede emissionsgrænseværdi for anlægget, som skal overholdes af husdyrbruget.

Efter nævnets beregninger på baggrund af BAT-standardvilkårene må ammoniakemissionen fra produktionen af [...], der ifølge ansøgningen videreføres i eksisterende stalde, ikke overstige [...] kg N/år. Ammoniakemissionen fra produktionen i den nye stald må efter samme beregningsmetode ikke overstige [...] kg N/år. Emissionen fra det samlede anlæg må derfor ikke overstige i alt [...] kg N/år. Hvis det projekterede anlæg dokumenterbart overholder denne samlede grænseværdi, er husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT ved staldindretning opfyldt, uanset ansøgers konkrete valg af staldteknologi."

Aabenraa Kommune har modtaget ansøgningen før den 10. april 2011. Ansøgningen er derfor behandlet efter de dagældende normer og regler.

Stald ST-63719 (Kostald), ST-76469 (Kælvningsbokse) og ST-76470 (Sygebokse)

Redegørelse

Stalden er en eksisterende stald, og den består af ét stort staldrum med 3 afsnit, kostald (ST-63719), kælvningsbokse (ST-76469) og sygebokse (ST-76470). Stalden skal hverken ændres eller renoveres. Der er installeret malkerobotter i den østlige del af stalden.

Kostald (ST-63719) er en eksisterende sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal) med plads til 240 årskøer. Antallet af årskøer udvides med 64 fra 176 til 240. Spaltearealet skrubes hver 4. time, dvs. 6 gange dagligt. Skrabning foregår med spalteskraber. Skrabningen reducerer ammoniakemissionen med 25 %.

Kælvningsbokse (ST-76469) er et afsnit med bokse med dybstrøelse med plads til 15 kælvende køer og opdræt.

Sygebokse (ST-76470) er et afsnit med bokse med dybstrøelse med plads til 5 syge køer.

Vurdering

Kostald (ST-63719) er en eksisterende stald, der hverken skal ændres eller renoveres. Aabenraa kommune vurderer, at stalden kan betragtes som en videreførelse af nudrift i ansøgt drift som en del af det eksisterende staldanlæg.

For så vidt angår den eksisterende stald og de nuværende 176 årskøer har Aabenraa Kommune som udgangspunkt anvendt den vejledende emissionsgrænseværdi på 10,64 kg NH₃-N/årsko, jf. vejledningens tabel 4.

For så vidt angår den eksisterende stald og udvidelsen på de 64 årskøer har Aabenraa Kommune som udgangspunkt også anvendt den vejledende emissionsgrænseværdi på 10,64 kg NH₃-N/årsko, jf. vejledningens tabel 4.

Aabenraa Kommune har herefter vurderet, om det er teknisk og økonomisk muligt at anvende den vejledende emissionsgrænseværdi på 10,64 kg NH₃-N/årsko, jf. vejledningens tabel 4, eller om den vejledende emissionsgrænseværdi på 8,00 kg NH₃-N/årsko, jf. vejledningens tabel 1b, skal anvendes ved beregning af ammoniakemissionen fra udvidelsen på 64 årskøer.

Det fremgår af bilag 1.5 og 1.6, at det for alle 240 årskøer i gennemsnit pr. år koster 114 kr./kg N reduceret at ændre stalden til en stald med et præfabrikeret drænet gulv. Det svarer til ca. 3 % af de samlede omkostninger. Hvis beregningerne kun omfattede udvidelsen, så ville udgifterne blive endnu større grundet de nødvendige faste investeringer.

Det fremgår af bilag 1.5 og 1.6, at det for alle 240 årskøer i gennemsnit pr. år koster 137 kr./kg N reduceret at etablere og drive et anlæg til gylleforsuring. Det svarer til ca. 5 % af de samlede omkostninger. Hvis beregningerne kun omfattede udvidelsen, så ville udgifterne blive endnu større grundet de nødvendige faste investeringer.

Aabenraa Kommune vurderer derfor, at der ikke er proportionalitet i et krav om, at udvidelsen på de 64 årskøer i den eksisterende stald skal sidestilles med en udvidelse i et nyt anlæg.

Den vejledende emissionsgrænseværdi på 10,64 kg NH₃-N/årsko, jf. vejledningens tabel 4, er derfor anvendt ved beregning af ammoniakemissionen fra udvidelsen på 64 årskøer. Der kan endvidere henvises til vejledningens eksempel A.

Det fremgår af bilag 1.5 og 1.6, at det for alle 240 årskøer i gennemsnit pr. år koster 77 kr./kg N reduceret at skrabe spalterne hver 4. time. Det svarer til ca. 1 % af de samlede omkostninger. Aabenraa Kommune vurderer derfor, at der er proportionalitet i et krav

om, at spalterne skal skrubes mindst hver 4. time, jf. teknologibladet. Der bliver stillet vilkår om, at spaltearealet skal skrubes mindst hver 4. time.

Kælvningsstalden (ST-76469) er et afsnit med bokse med dybstrøelse med plads til 15 kælvende årskøer og årsopdræt. Aabenraa Kommune vurderer, at bokse med dybstrøelse til kælvende køer og kvier er BAT. Ved fastlæggelse af BAT-niveauet er emissionsgrænseværdien på 14,4 kg NH₃-N/årsko og 4,29 kg NH₃-N/årsopdræt derfor anvendt, jf. tabel 2 i BEK 648 af 18. juni 2007.

Sygestalden (ST-76470) er et afsnit med bokse med dybstrøelse med plads til 5 syge køer. Aabenraa Kommune vurderer, at bokse med dybstrøelse til syge køer er BAT. Ved fastlæggelse af BAT-niveauet er emissionsgrænseværdien på 14,4 kg NH₃-N/årsko derfor anvendt, jf. tabel 2 i BEK 648 af 18. juni 2007.

Stalden er bygget i år 2000. Det vurderes, at stalden har en restlevetid, der er længere end retsbeskyttelsesperioden. Der er derfor ikke udarbejdet en plan for reovering af stalden og indførelse af anden BAT-teknologi.

Stald ST-63720 (Kalvestald 0-2 mdr.)

Redegørelse

Stalden er en eksisterende stald. Der er i stalden 20 bokse med dybstrøelse til småkalve fra 0-2 måneder. Stalden skal hverken ændres eller reoveres.

Vurdering

I stalden er der 20 bokse med dybstrøelse til småkalve fra 0-2 måneder. Aabenraa Kommune vurderer, at bokse med dybstrøelse til småkalve fra 0-2 måneder er BAT. Ved fastlæggelse af BAT-niveauet er emissionsgrænseværdien på 2,83 kg NH₃-N/årsopdræt (0-6 mdr.) derfor anvendt, jf. tabel 2 i BEK 648 af 18. juni 2007.

Stalden er en ældre stald. Det vurderes i forhold til staldens anvendelse, at stalden har en restlevetid, der er længere end retsbeskyttelsesperioden. Der er derfor ikke udarbejdet en plan for reovering af stalden og indførelse af anden BAT-teknologi.

Stald ST-63721 (Ungdyrstald 2-10 mdr.), ST-76464 (Goldkøer + kvier (25-26 mdr.)) og ST-76465 (Tyrekalve 40-55 kg)

Redegørelse

Stalden er en eksisterende stald. Den består af ét stort staldrum med 3 afsnit, ungdyrstald 2-10 mdr. (ST-63721), goldkøer + kvier 25-26 mdr. (ST-76464) og tyrekalve 40-55 kg (ST-76465). Stalden skal hverken ændres eller reoveres.

Ungdyrstalden 2-10 mdr. (ST-63721) er et afsnit med bokse med dybstrøelse, hvor der i nudrift går 139 årsopdræt 6-26 mdr. I ansøgt drift reduceres antallet og alderen til 85 årsopdræt fordelt med 42 småkalve 2-6 mdr. og 43 kvier 6-10 mdr.

Goldko- og kviestalden 25-26 mdr. (ST-76464) er en eksisterende sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal) med plads til 30 goldkøer og 10 kvier 25-26 mdr.

Tyrekalvestalden (ST-76465) er et afsnit med bokse med dybstrøelse med plads til tyrekalvene fra fødsel til 55 kg. Der produceres årligt 125 tyrekalve fra 40-55 kg.

Vurdering

Stalden er en eksisterende stald. Den består af 3 staldsnit: ungdyrstald 2-10 mdr. (ST-63721), goldkøer + kvier 25-26 mdr. (ST-76464) og tyrekalve 40-55 kg (ST-76465). Stalden skal hverken ændres eller reoveres. Aabenraa kommune vurderer, at stalden generelt kan betragtes som en videreførelse af nudrift i ansøgt drift som en del af det eksisterende staldanlæg.

Ungdyrstalden (ST-63721) er en eksisterende stald. Aabenraa Kommune vurderer, at bokse med dybstrøelse til småkalve fra 2-6 måneder er BAT og i denne sag, at kvier fra

6-10 mdr. på dybstrøelse også er BAT, da opdrættet går i bokse fra 2-10 måneder. Ved fastlæggelse af BAT-niveauet er emissionsgrænseværdien på 2,83 kg NH₃-N/årsopdræt (0-6 mdr.) anvendt og 4,29 kg NH₃-N/årsopdræt (6-28 mdr.) anvendt, jf. tabel 2 i BEK 648 af 18. juni 2007.

Goldko- og kviestalden 25-26 mdr. (ST-76464) er en eksisterende stald, der hverken skal ændres eller renoveres. Aabenraa kommune vurderer, at stalden kan betragtes som en videreførelse i ansøgt drift af en del af det eksisterende staldanlæg.

Aabenraa Kommune har vurderet, om det er den vejledende emissionsgrænseværdi på 10,64 kg NH₃-N/årsko, jf. vejledningens tabel 4, eller om det er den vejledende emissionsgrænseværdi på 8,00 kg NH₃-N/årsko, jf. vejledningens tabel 1b, der skal anvendes ved beregning af ammoniakemissionen fra udvidelsen på 30 årskøer (goldkøer).

Det fremgår af bilag 1.5 og 1.6, at de gennemsnitlige årlige omkostninger pr. goldko er beregnet til 222 kr./kg N reduceret, hvis stalden skal ændres til en stald med et præfabrikeret drænet gulv. Det svarer til ca. 6 % af de samlede omkostninger.

Det fremgår af bilag 1.5 og 1.6, at de gennemsnitlige årlige omkostninger pr. goldko er beregnet til 750 kr./kg N reduceret, hvis der skal etableres et anlæg til forsuring af gyllen i stalden. Det svarer til ca. 25 % af de samlede omkostninger.

Det fremgår af bilag 1.5 og 1.6, at de gennemsnitlige årlige omkostninger pr. goldko er beregnet til 158 kr./kg N reduceret, hvis der skal etableres spalteskrabere i stalden. Det svarer til ca. 3,5 % af de samlede omkostninger.

Det fremgår af bilag 1.5 og 1.6, at de gennemsnitlige årlige omkostninger pr. opdræt 25-26 mdr. er beregnet til 536 kr./kg N reduceret, hvis stalden skal ændres til en stald med et præfabrikeret drænet gulv.

Det fremgår af bilag 1.5 og 1.6, at de gennemsnitlige årlige omkostninger pr. opdræt 25-26 mdr. er beregnet til 1.235 kr./kg N reduceret, hvis der skal etableres et anlæg til forsuring af gyllen i stalden.

Det fremgår af bilag 1.5 og 1.6, at de gennemsnitlige årlige omkostninger pr. opdræt 25-26 mdr. er beregnet til 348 kr./kg N reduceret, hvis der skal etableres spalteskrabere i stalden.

Aabenraa Kommune vurderer derfor, at der ikke er proportionalitet i et krav om, at den eksisterende sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal) skal sidestilles med en udvidelse i et nyt anlæg.

Ved fastlæggelse af BAT-niveauet er emissionsgrænseværdien på 10,64 kg NH₃-N/årsko og 3,11 kg NH₃-N/årsopdræt (6-28 mdr.) anvendt, jf. tabel 4 og 5 i vejledningen.

Tyrekalvestalden (ST-76465) er et afsnit med bokse med dybstrøelse med plads til tyrekalvene fra fødsel til 55 kg. Der produceres årligt 125 tyrekalve fra 40-55 kg. Aabenraa Kommune vurderer, at bokse med dybstrøelse til tyrekalve fra fødsel til 55 kg er BAT. Ved fastlæggelse af BAT-niveauet er emissionsgrænseværdien på 1,22 kg NH₃-N/prod. tyrekalv (40-220 kg) derfor anvendt, jf. tabel 2 i BEK 648 af 18. juni 2007.

Stalden er den tidligere kostald. Det vurderes, at stalden har en restlevetid, der er længere end retsbeskyttelsesperioden. Der er derfor ikke udarbejdet en plan for renovering af stalden og indførelse af anden BAT-teknologi.

Stald ST-76466 (Ungdyrstald 10-26 mdr.)

Redegørelse

Ungdyrstalden 10-26 mdr. er en ny sengestald med præfabrikeret drænet gulv. Stalden etableres i en eksisterende maskinhal.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at den vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak for en ny stald med opdræt over 6 måneder på 2,34 kg NH₃-N/årsopdræt (6-27 mdr.) skal anvendes, jf. tabel 1b i vejledningen.

Virkemidler

Nedenfor ses en oversigt over de anvendte virkemidler staldteknologi til reduktion af ammoniakemissionen.

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

StaldID	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
ST-76464	Ingen data				
ST-76465	Ingen data				
ST-76466	Ingen data				
ST-76469	Ingen data				
ST-76470	Ingen data				
ST-63719	Nudrift Ansøgt	Ajledræn Ajledræn	0,00% 25,00%	0,00 0,00	0,00 646,00
ST-63720	Ingen data				
ST-63721	Ingen data				

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)

LagerID	Lagcr type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emmissions effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
IA-41636	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
LA-41637	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	0,00	247,00
LA-41639	Møddingeplads	Nudrift	Ingen	0,00%	65,00	0,00
	Møddingeplads	Ansøgt	Ingen	0,00%	65,00	0,00

Som virkemidler har ansøger valgt at anvende skrabning af spalterne i kostalden (ST-63719) og etablering af fast overdækning på gyllebeholderen på 3.000 m³ (LA-41637) i form af teltoverdækning. Effekten er dokumenteret i teknologiblade. Der er stillet vilkår om skrabning af spalterne og om etablering af fast overdækning på gyllebeholder LA-41637.

Den samlede BAT-beregning ses nedenfor, hvor koderne henviser til ovenstående staldoversigt, staldsystem og produktionsoversigt. Beregningen er endvidere vedlagt som bilag 1.7.

StaldID ST	Afsnit Navn	Ny Eks.	Art/type	Antal	Tab	Standard	Vægt/alder			Afgræsning				NH ₃ emission Kg N/år
							Ind	Ud	Faktor	Indenfor	Udenfor	I alt	Faktor	
63719	Se ne-	eksiste.	årskøer	240	10,64	1				0	0	0	1,0000	2.553,60
63720	denst.	eksiste.	årssmåka	20	2,83	0-6	0	2	0,8758					49,57
63721		eksiste.	årskvier	43	4,29	6-28	6	10	0,7018	0	0	0	1,0000	129,47
-"		eksiste.	årssmåka	42	2,83	0-6	2	6	1,0606					126,07
76464		eksiste.	årskøer	30	10,64	1				0	0	0	1,0000	319,20
-"		eksiste.	årskvier	10	3,11	6-28	25	26	1,2821	0	0	0	1,0000	39,87
76465		eksiste.	tyrekalve	125	1,22	40-220	40	55	0,0833					12,71
76466	nyt	årskvier	155	2,34	6-28	10	25	1,0168	0	0	0	1,0000	368,80	
76469		eksiste.	årskøer	5	14,40	1				0	0	0	1,0000	72,00
-"		eksiste.	årskvier	10	4,29	6-28	26	27	1,3152	0	0	0	1,0000	56,42
76470		eksiste.	årskøer	5	14,40	1				0	0	0	1,0000	72,00
BAT-krav														3.799,71
Samlede emission fra anlæg, jf. skema 20903														3.641,27
BAT-krav - samlet emission fra anlæg														158,44
BAT-kravet er opfyldt														
StaldID ST	Afsnit Navn													
63719	Kostald													
63720	Kalvestald (0-2 mdr.)													
63721	Ungdyrstald (2-10 mdr.)													
76464	Goldkøer + kvier (25-26 mdr.)													
76465	Tyrekalve (40-55 kg)													
76466	Ungdyrstald (10-25 mdr.)													
76469	Kælningsbokse													
76470	Sygebokse													

Samlet BAT vurdering

BAT-niveauet er ved anvendelse af Miljøstyrelsens vejledning og tabel 2 i bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen beregnet til 3.799,71 kg N/år. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra anlægget er 3.641,27 kg N/år.

Aabenraa Kommune vurderer, at der fyldestgørende er redegjort for til- og fravalg af BAT-teknologier, og at fravalgene er sket ud fra økonomiske vurderinger ved anvendelse af proportionalitetsprincippet.

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt og de stillede vilkår om skrabning af spalterne i ST-63719 og om fast overdækning på gyllebeholder LA-41637 opfylder alle krav om BAT staldteknologi for at reducere ammoniakemissionen fra anlægget.

5.2 Ventilation

Redegørelse

Der er naturlig ventilation i alle stalde, hvor ventilationen sker gennem åbninger i staldsiderne samt i kip. I ST-63720 er der også naturlig ventilation, da motorerne er taget ud af skorstenene.

Oplysninger om ventilation (ansøgt drift)

StaldID	Naturlig ventilation	Drifts effekt (%)	Driftstimer pr. år	Højde på atkast
ST-63719	Ja	0,00%	8760,00	6,00
ST-63720	Nej	0,00%	8760,00	6,00
ST-63721	Ja	0,00%	0,00	0,00
ST-76464	Ja	0,00%	0,00	0,00
ST-76465	Ja	0,00%	0,00	0,00
ST-76466	Ja	0,00%	0,00	0,00
ST-76469	Ja	0,00%	0,00	0,00
ST-76470	Ja	0,00%	0,00	0,00

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket medfører, at staldgulvene er forholdsvis tørre med en lavere koncentration af ammoniak og lugt til følge.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at naturlig ventilation af staldene opfylder kravene om BAT. Naturlig ventilation er energibesparende, og der er ingen mekaniske støjgener. Denne form for ventilation anses for den bedst mulige for dyrevelfærd. Der stilles ikke skærpede vilkår.

5.3 Fodring

5.3.1 Generelt

Redegørelse

Foder til kvæg består af ca. 60 % hjemmeavlet grovfoder, hovedsageligt majs og græs, samt indkøbt tilskuds foder i form af færdigblandinger alene eller i kombination med forskellige råvarer som f.eks. sojaskrå, rapsprodukter, korn, roepiller m.m. Foderplanen afstemmes med en mineralblanding for at tilgodese kreaturerne behov for næringsstoffer.

Fodersammensætningen afstemmes i forhold til dyrenes biologiske behov (kalv, kvie, malkende ko, goldko, slagteko og evt. slagtekalv). For at opnå så præcis en næringsstofsammensætning som muligt, udtages der analyser af grovfoderet, der ligger til grund for sammensætningen af det indkøbte foder. Optimeringen af foderplanen sker bl.a. på protein, så overforsyning såvel som underforsyning undgås. Overforsyning med protein medfører en belastning på miljøet, men det overbelastet også koen.

På mineralsiden kan der ud fra bedriftens aktuelle grovfoderanalyser af mineralstofproducenten udarbejdes specielt sammensatte mineralblandinger, der opfylder normerne til dyrenes behov for alle mikro- og makromineraler, heriblandt fosfor, samt vitaminer. Ansøger er interesseret i, at ovenstående er i orden, da ubalance i foderets sammensætning betyder forringelse af foderudnyttelsen og dermed forringelse af det økonomiske udbytte.

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normtal.

I ansøgt drift anvendes alene normtal.

Effekt af foderoptimering og antal fravænnede smågrise

StaldID	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænnings vægt	Effekt foderoptimering
ST-76464	Ingen data							
ST 76465	Ingen data							
ST-76466	Ingen data							
ST-76469	Ingen data							
ST-76470	Ingen data							
ST-63719	Ingen data							
ST-63720	Ingen data							
ST-63721	Ingen data							

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne. Foderstofferne er de samme som i nudrift, det er blot mængderne, der er øget.

5.3.2 BAT foder

Redegørelse

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak. Det er der redegjort for under staldafsnittet. Ansøger anvender ikke reduceret tildeling af råprotein til malkekøerne.

Miljøstyrelsen har ikke udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for fosfor, idet Miljøstyrelsen vurderer, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger.

Der foretages analyser af grovfoderet, der ligger til grund for sammensætningen af det indkøbte foder. Der udarbejdes foderplaner, som jævnligt justeres sammen med kvægbrugskonsulenten, hvilket må anses for BAT inden for foder.

Vurdering

Det er BAT at anvende de bedste foderblandinger til effektivisering af fodringen og minimering af udskillelsen af næringsstoffer. Der er stillet vilkår om, at der på bedriften skal udarbejdes foderplaner for at sikre, at der er fokus på fodereffektiviteten, således at ammoniakemissionen samt kvælstof- og fosforudskillelsen i øvrigt begrænses mest muligt. Der er endvidere fokus på de anvendte foderblandinger til bedriftens dyrehold. Aabenraa Kommune betragter dette som BAT.

Aabenraa Kommune vurderer, at projektet med de iværksatte tiltag og stillede vilkår lever op til kravet om BAT indenfor fodring, jf. afsnit 2.8.

5.4 Opbevaring og håndtering af foder og ensilage

Redegørelse

I nudrift opbevares græs- og majsensilage i 2 plansiloer samt i markstakke. Plansiloerne til ensilage er indrettet med en 2,5 m høj afgrænsningsmur bestående af betonmure/siloelementer, fast bund og afløb til gyllebeholder LA-41637. Begge plansiloer er ca. 50 m dybe og ca. 12 m brede, i alt 1.200 m². Der er en befæstet randbelægning ved udkørslen på 8 * 24 m, i alt 192 m². Ensilagen overdækkes med plastik eller andet egnet materiale, der fastholdes med sand/jord og/eller dæk.

I ansøgt drift udvides ensilageopbevaringsanlægget med 3 siloer. Alt ensilage vil herefter opbevares i 5 plansiloer. Der skal kun undtagelsesvist opbevares ensilage i markstakke.

De 3 nye plansiloer indrettes med en 2,5 m høj afgrænsningsmur bestående af betonmure/siloelementer, fast bund og afløb til separat opsamlingsbeholder med mulighed for overløb til gyllebeholder LA-41637. Plansiloerne bliver ca. 40 m dybe og ca. 12 m brede, i alt 1.440 m². Der etableres en befæstet randbelægning ved udkørslen på 20 * 36 m, i alt 720 m². Ensilagen overdækkes med plastik eller andet egnet materiale, der fastholdes med sand/jord og/eller dæk.

Ensilagen opbevares i de 2 eksisterende og i de 3 nye plansiloer på i alt ca. 2.640 m². Ensilageopbevaringsanlægget er dimensioneret således, at ensilage til et års forbrug som hovedregel kan opbevares i anlægget.

Håndtering af ensilage vil ske således, at eventuelle lugt- og fluegener minimeres for nabobeboelsen. Endvidere vil håndteringen sikre, at risikoen minimeres for tab af næringsstoffer til omgivelserne.

Såfremt der etableres ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, vil de højst være placeret på det samme sted i 12 måneder. Der vil derefter gå mindst 5 år før ensilagen igen placeres på det samme sted.

Der opbevares halm, korn og kraftfoder, såsom sojaskrå, roepiller og rapsskrå, samt kridt og mineraler osv. i de 2 foderlader. Kraftfoder leveres løst. Kridt og mineraler leveres i sække på paller eller i bigbags.

Der er ingen udendørssiloer til korn- og kraftfodermidler.

Der kan forekomme støv ved aflæsning af fodermidler der leveres i løs vægt. Der forventes ingen gener udenfor ejendommen.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaringen af foder opfylder BAT, idet ensilage opbevares på fast bund, således at risiko for punktforurening ved nedsivning elimineres, med afløb til gyllebeholder og opsamlingsbeholder. Korn og kraftfoder opbevares indendørs.

Aabenraa Kommune vurderer, at indkøbte fodermidler og ensilage opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt uden væsentlig risiko for miljøet.

5.5 Rengøring af stalde

Redegørelse

Malkerobotterne vaskes kontinuerligt efter hver endt malkning.

Dybstrøelsesboksene til tyrekalve, småkalve og ungdyr samt til kælvende og syge dyr muges 2-3 gange om året og gødningen køres enten direkte ud og nedbringes eller lægges på møddingspladsen. Når det er komposteret kan det lægges i markstak.

Foderborde rengøres hver dag.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at renholdelse af staldafsnittene som ovenfor beskrevet er tilstrækkeligt for overholdelse af retningslinierne med hensyn til rengøring.

5.6 Energi- og vandforbrug

5.6.1 Generelt

Redegørelse

Elektricitet anvendes primært til malkning, nedkøling af mælk, gyllepumpning og belysning. Ansøger har oplyst, at det forventede årlige elforbrug eksklusiv markvanding vil være 250.000 – 300.000 kWh.

Tabel 5 Energiforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug efter
El, husdyrbrug (kWh)	133.000	275.000
Dieselolie, markbrug (liter)	29.000	45.000

Vand anvendes primært som drikkevand samt til rengøring af malkerobotter, malkeanlæg og maskiner.

Ejendommen forsynes med vand fra egen vandboring, der har DGU nr. 167.1466. Der skal til Aabenraa Kommunes Vandafdeling fremsendes en ansøgning om tilladelse til at indvinde mere vand. Vandafdelingen er blevet orienteret.

Tabel 6 Vandforbrug til husdyrbruget

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand inkl. vandspild	Ukendt	11.500 m ³
Rengøring af malkerobotter m.m.	450 m ³	600 m ³
Rengøring af maskiner på vaskeplads	15 m ³	15 m ³
I alt vandforbrug	Ukendt m ³	12.115 m ³

Ejendommen forsynes med vand fra Tinglev Vandværk til beboelsen.

Vurdering

Det kan ud fra normtal for elforbrug beregnes, at det årlige elforbrug til 280 malkekøer, tung race med en mælkeydelse på 9.234 kg mælk pr. årsko er ca. 250.000 kWh, og at elforbruget til 280 årsopdræt og 125 tyrekalve 40-55 kg er ca. 22.000 kWh, i alt ca. 272.000. Det forventede elforbrug er således ikke højere end det beregnede normforbrug.

Det kan ud fra normtal for vandforbrug beregnes, at det årlige drikkevandsforbrug til 280 malkekøer, tung race med en mælkeydelse på 9.234 kg mælk pr. årsko er ca. 9.800 m³, og at drikkevandsforbruget til 280 årsopdræt og 125 tyrekalve 40-55 kg er ca. 1.700 m³, samt at rengøringsvand til malkerobotter og malkeanlæg er ca. 1.400 m³, i alt ca. 12.900 m³. Det forventede vandforbrug er således ikke højere end det beregnede normforbrug.

(kilde: Kurt Mortensen, EnergiMidt, diverse indlæg, Energisparekatalog i landbruget, 2002, Energiguide.dk, El- og vandforbrug – ved malkning med AMS, FarmTest nr. 61 2009, Simulering af fossilt energiforbrug og emission af drivhusgasser, Kvægbrugets vandbehov, Håndbog i kvæghold 2009).

Vandforbruget og elforbruget ligger under de beregnede normtal for det ansøgte dyrehold. Aabenraa Kommune vurderer, at der er taget de nødvendige tiltag til vand- og energibesparelser. Det skal bemærkes, at det angives i kilderne til beregning af normtalene, at der kan være betydelige variationer, og at de ansøgte mængder er skønnede. Der er stillet vilkår om forbrug og reaktion, hvis forbruget overstiger 10 % af det ansøgte niveau.

5.6.2 BAT energi- og vandforbrug

Redegørelse

Energi

Elforbruget pr. DE er generelt lavt i en kvægbesætning, idet staldene ikke opvarmes og som regel ventileres naturligt. Elektricitet anvendes primært til malkning, nedkøling af mælk, ventilation, gyllepumpning, skrabning af spalter samt belysning.

Der er naturlig ventilation i alle stalde, hvilket medfører, at der ikke bruges energi til ventilation. Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder, at staldgulvene er forholdsvis tørre, hvilket betyder en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Malkeanlæggets vacumpumpe er frekvensstyret.

Der sker ingen opvarmning af driftsbygninger med dyr, hvorfor der ikke bruges energi på opvarmning.

Endvidere bruges solen som lyskilde i videst muligt omfang. Dette sker ved at have størst muligt lysindfald og lyse farver i stalden.

Alle lysstofrør bliver løbende udskiftet med diodelys, hvilket sparer på energien.

Der er vågelys i staldene om natten. Lyset styres manuelt.

Varmen, der fås ved køling af mælk, genindvindes på nuværende tidspunkt ikke, men dette forventes ændret inden for kort tid. Varmen skal anvendes til opvarmning af drikkevand til dyr og til rengøring af malkeanlæg m.v.

Logistikken i forbindelse med fodring er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarende referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

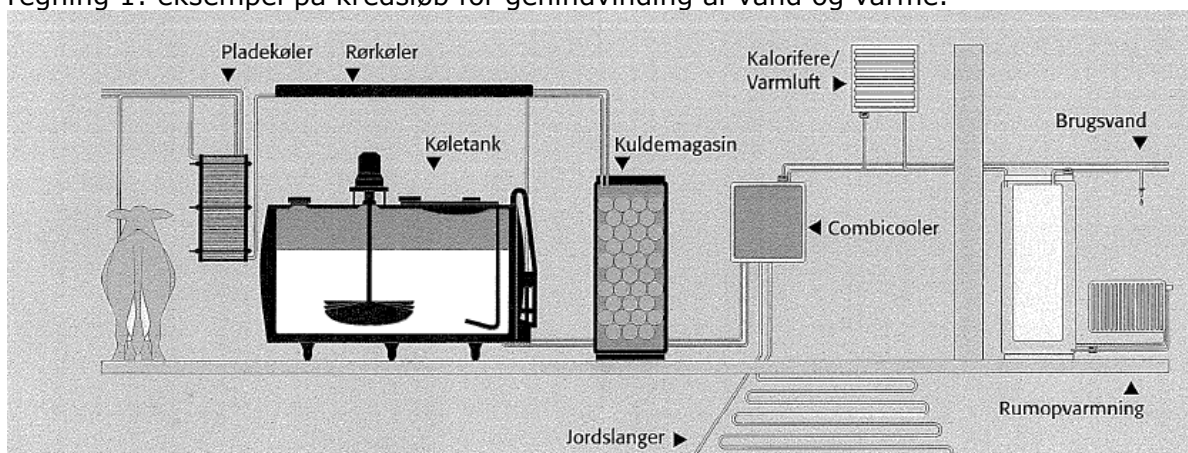
Vand

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Der er installeret drikkekar med stor vandoverflade, hvilket minimerer drikkevandsspildet.

Vandaflæsning foretages 4 gange om året, så ikke synlige lækager kan registreres på vandledningen fra Tinglev Vandværk. Drikkevandsboringen aflæses 4 gange årligt.

Tegning 1: eksempel på kredsløb for genindvinding af vand og varme.

Køleanlæggenes primære funktion er at nedkøle mælken umiddelbart efter malkning fra ca. 36 °C til 4 °C og vedligeholde denne temperatur, indtil mælken afhentes hos producenten. Nedkølingen af mælken skal ske hurtigst muligt og være afsluttet efter to timer i henhold til veterinære minimumskrav. Mælkens kvalitet kan højnes markant ved anvendelse af såkaldt instant cooling, hvor mælken færdigkøles momentant.

I den mest simple form består mælkekøleanlægget af et køleaggregat med kondensator, en receiver og en DX-fordamper (direkte ekspansion enten i tankkappe eller ekstern veksler).

For supplerende information om mælkekøleanlæg se evt:

http://www.lr.dk/bygningerogmaskiner/informationsserier/energikat/e_maelke.pdf

Vurdering

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarende referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjer-

kræ- og svineproduktion. Aabenraa Kommune vurderer dog, at kvægbrug skal leve op til krav svarende til BAT-kravene til intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Renere teknologi sigter blandt andet på at minimere forbrug af energi og vand pr. produceret enhed.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift ift. ressourcer er BAT følgende:

- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab. Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssig opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.
- At man fører regnskab over forbrug af vand og energi pr. produceret enhed.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås.
- At der anvendes energibesparende belysning.
- At evt. lækager repareres hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de beskrevne foranstaltninger til reduktion af energi- og vandforbrug lever op til BAT-kravene i EUs BREF-note.

Aabenraa Kommune stiller vilkår om, at der på husdyrbruget skal føres egenkontrol med husdyrproduktionens el- og vandforbrug.

5.7 Spildevand samt tag- og overfladevand

Redegørelse

Spildevand fra driftsbygningerne består af:

- drikkevandsspild,
- mælkerumsvand fra malkeanlæg og malkerobotter samt tank- og teknikrum, og
- vaskevand fra vask af produkter fra husdyrhold m.v.

Vandmængderne er indregnet i den producerede mængde gylle.

Spildevand fra produktionen i ansøgt drift er beregnet ud fra skemasæt fra Landbrugets byggeblade til opgørelse af tilstrækkelig opbevaringskapacitet, som er revideret i oktober 2009. Spildevandsmængden er beregnet til ca. 600 m³/år, der ledes til gyllebeholder.

Sanitært spildevand består af:

- spildevand fra driftsbygninger, og
- spildevand fra stuehuset.

Sanitært spildevand svarende til 170-200 m³ årligt ledes på nuværende tidspunkt til septiktank, hvorfra vandet nedsives. Ejendommen er tilmeldt Kommunens tømningssordning.

Tag- og overfladevand består af:

- tagvand fra driftsbygningerne,
- teltvand fra gyllebeholder LA-41637,
- Regnvand i gyllebeholder LA-41636 (mængden er indregnet i den producerede mængde gylle),
- tagvand fra stuehuset,
- overfladevand fra befæstede kørearealer belagt med grus,
- overfladevand fra befæstet køreareal belagt med beton (ca. 540 m²),
- vaske- og overfladevand fra møddingsplads og vaskeplads,
- overfladevand fra påfyldplads, og
- overfladevand fra ensilagesiloer og -forpladser.

Tagvand fra driftsbygningerne og stuehuset løber enten direkte ned på terrænet eller ledes til faskiner.

Overfladevand fra befæstede arealer, der er belagt med grus, nedsives på det befæstede areal og på det omkringliggende terræn.

Overfladevand fra befæstede arealer, der er belagt med beton (ca. 540 m²), ledes til opsamlingsbeholder på 150 m³, hvorfra det sprinkles ud. Der er en flyder i opsamlingsbeholderen, så vandet automatisk sprinkles ud, når beholderen er fuld. Der er fra opsamlingsbeholderen overløb til gyllebeholder LA-41637.

Overfladevand fra møddingsplads ledes til gyllebeholder LA-41636.

Overfladevand fra påfyldeplads ledes til gyllebeholder LA-41637.

Overfladevand fra ensilagesiloer og -forpladser ledes til opsamlingsbeholder på 150 m³, hvorfra det sprinkles ud. Der er en flyder i opsamlingsbeholderen, så vandet automatisk sprinkles ud, når beholderen er fuld. Der er fra opsamlingsbeholderen overløb til gyllebeholder LA-41637.

Af nedenstående tabel ses spildevandsmængderne, samt afledningsforhold og renseforanstaltninger.

Tabel 7 Spildevand samt tag- og overfladevand

Spildevandstyper	m³/år før udvidelse	m³/år efter udvidelse	Afledes til
Sanitært spildevand	170-200 m ³	170-200 m ³	Septiktank og ned-sivning
Tagvand fra driftsbygningerne	- m ³	- m ³	Terræn eller ned-sivning
Tagvand fra stuehuset	- m ³	- m ³	Nedsivning
Teltvand fra gyllebeholder	0 m ³	500 m ³	Terræn
Overfladevand fra befæstede kørearealer	- m ³	- m ³	Terræn
Vaske- og overfladevand fra møddings- og vaskeplads	- m ³	165 m ³	Gyllebeholder
Overfladevand fra påfyldeplads	62 m ³	62 m ³	Gyllebeholder
Overfladevand fra ensilagesiloer og -forpladser	975 m ³	2.500 m ³	Ledes til separat beholder på 150 m ³ og sprinkles ud. Der er overløb til gyllebeholder

Afløbsforholdene og spildevandsanlæg fremgår af bilag 1.9.

Vurdering

Spildevand samt tag- og overfladevand, der kan indeholde rester af organiske stoffer såsom drikkevandsspild, vaskevand af malkeanlæg, vaskevand fra vask af maskiner, ensilagesaft fra plansiloanlæg, overfladevand fra befæstede forpladser til plansiloerne, møddingsvand og vand fra påfyldeplads ledes enten til gyllebeholder eller til opsamlingsbeholder.

Sanitært spildevand fra stuehuset og driftsbygningerne ledes til septiktank.

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at de stillede vilkår sammen med husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler om håndtering af spildevand samt tag- og overfladevand vil sikre, at udledning af spildevand og overfladevand ikke vil medføre forurening af miljøet.

5.8 Kemikalier og medicin

Redegørelse

Kemikalier og vaskemidler, der anvendes til rengøring og vask af malkeanlægget, opbevares på fast gulv i lukkede plasticdunke i robot-/teknikrum.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler afleveres til apotek eller dyrlægen tager det med retur efter endt medicinering. Der er som hovedregel ikke medicin eller medicinrester på ejendommen. De begrænsede mængder, der er på ejendommen, opbevares i separat rum i robot-/teknikrum.

Pesticider og kemikalier opbevares i aflåst kemikalierum i "Lade". Sprøjteudstyr står ligeledes i maskinhal. Vask af marksprøjte og traktor, der har været anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, sker enten på det areal, hvor plantebeskyttelsesmidlet er blevet udbragt, eller på vaskepladsen. Uvasket sprøjte eller traktor, der er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, placeres på behandlet areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller under tag. Indvendig vask af sprøjte sker med spuledyser.

Sprøjte fyldes med vand fra en vandbeholder, der er placeret på møddingspladsen. Vandbeholderen fyldes løbende. Det er således ingen risiko for tilbageløb ved påfyldning af sprøjte.

Vaskepladsen er befæstet, så der sker ikke nedsivning i jorden eller afstrømning til det omgivne terræn. Påfyldning af plantebeskyttelsesmidler vil foregå enten på vaskepladsen eller i marken. Eventuelt spild på vaskepladsen ledes til gyllebeholder. Eventuelt spild i marken sker på det areal, hvor plantebeskyttelsesmidlet skal udbringes.

Såfremt et udendørs areal, hvorpå der udbringes plantebeskyttelsesmidler, anvendes til påfyldning eller vask, vil der inden for en vækstsæson benyttes et nyt område ved hver påfyldning og ved hver vask.

Tabel 8 Kemikalier og medicin

Type	Opbevaringssted	Maksimalt oplagret mængde
Vaskemidler (f.eks. vaske-/rengørings-/desinfektionsmidler)	Lade	500 l
Medicin	Robot-/teknikrum	-

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at håndtering af kemikalier og medicin bliver håndteret tilfredsstillende.

5.9 Affald

5.9.1 Generelt

Redegørelse

Farligt affald, jf. affaldsbekendtgørelsen, skal som hovedregel anmeldes til Aabenraa Kommune. Anmeldelsen skal omfatte oplysninger om affaldstype (EAK-kode) samt affaldets mængde, emballering, sammensætning og egenskaber. 200 kg farligt affald kan årligt afleveres på genbrugsstationerne, der kvitterer for modtagelsen. Tabel 9 er ikke en anmeldelse af farligt affald, men alene en oversigt. Farligt affald skal sorteres i separate beholdere og afleveres til godkendte modtagere, hvilket skal kunne dokumenteres overfor Kommunen. Opbevaring og bortskaffelse af affald skal altid ske efter Kommunens "Regulativ for Erhvervsaffald".

Der er udarbejdet en oversigt over affaldshåndteringen, både farligt affald og andet affald. Oversigten ses nedenstående.

Tabel 9 Affald

Affaldstype	Opbevaringssted	Mængder pr. år	EAK-kode
Farligt affald:			
Spildolie	Lade i 200 L tromler	150 L*	13.02.08
Olietromle	Lade	Variabelt	15.01.04
Olie- og brændstoffiltre	Lade	10 stk*	16.01.07
Blyakkumulatorer	Lade	2 stk*	16.06.01
Rester af bekæmpelsesmidler	Findes ikke – de anvendes	-	02.01.05
Spraydåser	Stald og Lade	25 stk*	16.05.04
Tomme medicinglas	Stald	150 stk*	15.01.07
Kanyler i særlig beholdere	Stald	1 stk*	18.02.02
Lysstofrør og elsparepærer	Stald	25 stk*	20.01.21
Batterier – alle typer	Stuehus	10 stk*	20.01.33
Andet affald:			
Tom emballage (papir/pap)	Container på ejendommen	Variabelt	15.01.01
Tom emballage (plast)	Container på ejendommen	Variabelt	15.01.02
Bigbags af PE-plast	Container på ejendommen	Variabelt	15.01.02
Europaller og éngangspaller af træ	Maskinlade	12 stk.*	15.01.03
Overdækningsplast	Container på ejendommen	Variabelt	02.01.04
Jern og metal	Maskinlade	Variabelt	02.01.10
Diverse brændbart	Container på ejendommen	Variabelt	Afhængig af indhold
Døde dyr	Ved kostalden	Variabelt	01.01.02

Mængderne markeret med en "*" i ovenstående tabel er skønnede. Det er ikke muligt at opgøre mængderne mere nøjagtigt, da mængderne over den 8-årige godkendelsesperiode vil afhænge af mange variable lige fra klima, udbytte i marken, sygdom i besætningen, modernisering af produktionen eller leverandørskift af produkter anvendt i produktionen.

Der må ikke ske afbrænding af affald på ejendommen, jf. Kommunens affaldsregulativ.

Der er en container på 800 l på ejendommen. Den tømmes hver 14. dag af pt. Henning Sejer Renovation. En gang årligt lejes en container til plastik fra markstakke m.m.

Døde dyr opbevares på vestsiden af kostalden. De døde dyr er placeret over jordniveau. De døde dyr kan ikke ses fra offentlig vej, da der er afskærmet af beplantning. DAKA afhenter efter aftale.

Opbevaring af døde dyr sker efter forskrifterne i "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr".

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at affaldshåndtering ikke vil medføre forurening eller gener.

5.9.2 BAT affald

Redegørelse

Affaldsproduktionen registreres, og dokumentation for afleveret affald gemmes. Affaldsmængden minimeres ved at være omhyggelig i den daglige drift.

Vurdering

Som led i udførelse af godt landmandskab, anses korrekt tilrettelæggelse af bortskaffelse af produkter og spild for BAT, jf. BAT – grundlaget (EUs BREF-note for intensiv fjerkræ- og svineproduktion over en vis størrelse).

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand) samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med Kommunens affaldsregulativ.

Aabenraa Kommune vurderer ud fra ovennævnte redegørelse, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets drift i forbindelse med håndtering af affald.

5.10 Olie

Redegørelse

Ved afmelding af gamle olietanke og anmeldelse af nye olietanke, samt hvis der er spørgsmål om de specielle krav til plasttanke og olietanke på husdyrbruget, så kontaktes kommunens ansvarlige for olietanke på miljøe@aabenaar.dk

Ændring i ejendommens tankforhold skal anmeldes til Kommunen. Skemaet til dette findes på Kommunens hjemmeside under borger/natur og miljø/miljø/olietanke.

Dieselolie, fyringsolie og anden olie opbevares indendørs i tanke på fast bund. I nedenstående tabel ses en oversigt over ejendommens olietanke. Tankning sker ligeledes på fast bund, hvorved spild kan opsamles.

Tabel 10 Olietanke

Olietanke	Aktiv/ afblændede	Placering	Volumen	Årgang	Tanknr.	G.nr.
Olietank til fyringsolie	Aktiv	Nedgravet nord for stuehuset	2.500 l			-
Olietank til dieselolie	Aktiv	Maskinhal (ungdyrstald)	5.000 l			-

Placeringen af bedriftens olietanke fremgår af bilag 1.3.

Spildolie opbevares i 200 l tromler på fast bund i Laden.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer ud fra det beskrevne, at der er tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke kan ske forurening af det omgivende miljø ved eventuelle uheld i forbindelse med oliehandtering.

5.11 Driftsforstyrrelser og uheld

5.11.1 Generelt

Redegørelse

Anlægget og arbejdsgangene er tilrettelagt med henblik på at minimere risiko for uheld og udslip af gylle og kemikalier m.m.

Det tilstræbes at byggeri giver så få gener som muligt for den daglige drift og færdsel.

Gylle

Pumpning af gylle fra kostalden og ungdyrstalden til gyllebeholderne sker via fortanke. Pumpningen sker med en elpumpe og altid under opsyn. Det tjekkes løbende, om der er plads i gyllebeholderne.

Der er altid en lille risiko for gylleudslip i forbindelse med udkørsel samt pumpning fra stald.

Der pumpes ca. hver 3. uge efter udvidelsen.

Opsugning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn sker med en traktordreven pumpefunktion på gyllevognen. Der er en flyder på gyllevognen, hvilket forhindrer overløb og minimerer risikoen for udslip. Desuden styres pumpen fra førerhuset i traktoren, hvilket bevirker, at der vil være en person tilstede, og som holder øje med pumpningen.

Det er maskinstationen der står for udkørsel af gyllen. De vil være til stede med deres udstyr til at minimere skadens omfang, såfremt der sker en skade. Ved evt. uheld vil der straks ske anmeldelse til alarmcentralen.

De eksisterende gyllebeholdere har ikke pejlebrønde og omfangsdræn.

Skulle uheldet være ude og fx en gyllebeholder bryder sammen og gyllen løber ud på terrænet, hvorfra det kan suges op og fjernes. Det vurderes, at der er ekstrem lille sandsynlighed for, at en gyllebeholder bryder sammen. Gyllebeholderne er omfattet af tiårsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Det kan selvfølgelig ikke garanteres, at der ikke kan ske uheld, så en gyllevogn vælter eller der kommer et skybrud efter gylleudbringning. Generelt køres der hensigtsmæssigt og vejret vurderes før udbringning, så sandsynligheden for disse uheld er meget små. Hvis en gyllevogn vælter – eller en gyllebeholder sprænger – eller der sker overfyldning af beholder trods faste procedurer om tjek af kapacitet før overpumpning – vil opsamling af gylle øjeblikkeligt blive iværksat og beredskabet tilkaldt.

Strømsvigt

Der kan ske strømforstyrrelser/-svigt. Derved opstår der risiko for at gulvet ikke kan skrubes, og at gyllekanalerne ikke kan tømmes, og at kørerne ikke kan malkes. Det er muligt at tilkalde maskinstation for tømning af kanaler. Der er en flytbar nødgenerator på ejendommen.

Vand

I den daglige drift kan der være risiko for at vandrør sprænger, og ved sådanne uheld afbrydes vandforsyningen på hovedhanen. For at undgå frostsprængning af vandrør, er der etableret cirkulation af vandet i vandrørene i staldene.

Olie

Olietanken er opstillet i maskinhallen. Når maskinhallen bliver ændret til ungdyrstald, skal der findes en anden placering. Tanken har automatisk påfyldningsstop ved fuld brændstoftank.

Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med ovennævnte risici, forventes at være meget lille.

Beredskabsplan

Der er endnu ikke udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbrugets miljødel.

Vurdering

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med håndtering af gylle. Der anvendes på denne ejendom ingen automatisk pumpning og gyllevogne er med læssekran. Det er derfor vurderet, at risikoen for utilsigtet start af pumper ikke vil forekomme, således at der pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn.

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening, er der pligt til straks at anmelde dette til alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette tilsynsmyndigheden, Aabenraa Kommune på tlf. 73 76 76 76.

Aabenraa Kommune vurderer, at der med de beskrevne procedurer er taget de nødvendige forhåndsregler for at imødegå eventuelle uheld.

5.11.2 BAT driftsforstyrrelser og uheld

Redegørelse

Der er endnu ikke udarbejdet en beredskabsplan, hvori forholdsregler i forbindelse med rørbrud, uheld med gylle, brand mv. er beskrevet. Anlægget efterses dagligt, og der foretages service på anlægget efter behov.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at det er BAT at udarbejde en beredskabsplan og at ajourføre denne mindst en gang om året. Beredskabsplanen vil være til stor hjælp for driftsherren og de ansatte, såfremt der måtte ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Det giver endvidere driftsherren en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Planen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang hvert år for at holde planen ajour. Planen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder.

Endvidere er planen kun anvendelig, hvis man kan få fat i den.

Der stilles vilkår om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan, at den skal fremsendes til Kommunen senest en måned efter miljøgodkendelsens meddelelse, at den skal opbevares på et tilgængeligt og synligt sted, og at den skal ajourføres mindst en gang årligt.

Aabenraa Kommune vurderer, at der med krav om udarbejdelse af en beredskabsplan er gjort tilstrækkeligt for at forhindre uheld og udslip.

6 Gødningsproduktion og -håndtering

6.1 Gødningstyper og -mængder

Redegørelse

Der produceres både flydende husdyrgødning og dybstrøelse på ejendommen, se bilag 1.8.

Tabel 11 Produceret husdyrgødning

Dyretype	Gødningstype	Mængde - efter	
		Gylle	Dybstrøelse
Køer	Gylle – 270 køer á 21,32 m ³	5.756 m ³	
Køer	Dybstrøelse – 10 køer á 15,37 tons		154 tons
Opdræt 0-6 mdr.	Dybstrøelse – 62 kalve á 1,48 tons		92 tons
Opdræt 10-26 mdr.	Gylle – 165 á 6,48 * 1,049 m ³	1.122 m ³	
Opdræt 6-27 mdr.	Dybstrøelse – ((43 * 0,713) + (10 * 1,335)) kvier á 5,83 tons		257 tons
Tyrekalve 40-55 kg	Dybstrøelse – 125 * 0,0588 tyrekalve á 0,96 tons		7 tons
Årsproduktion		6.878 m³	510 tons

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der i tilstrækkelig grad er redegjort for produktionen af gødningstyper og -mængder.

6.2 Opbevaring af flydende husdyrgødning

6.2.1 Generelt

Redegørelse

Der etableres fast overdækning i form af teltoverdækning eller lignende på gyllebeholder LA-41637. Gyllebeholder LA-41636 er overdækket med et tæt flydelag af lette partikler som fx halm fra strøelse eller tilført snittet halm. Flydelaget gendannes kort tid efter omrøring og tømning af beholderen. Flydelaget reducerer ammoniakfordampningen væsentligt og lugtafgivelsen til et minimum. Der pumpes gylle fra den nye ungstald og fra køstalden hver 3. uge. Gyllen føres ned under flydelaget via et dyknet indløb, hvorved flydelaget holdes intakt. Indløbet er endvidere indrettet, så der ikke er mulighed for tilbageløb.

Gyllebeholderne er 4 m dybe og heraf er ca. 2 m over terræn. Begge beholdere ligger i forbindelse med de eksisterende bygninger og passer derfor ind i landskabet.

Beholder LA-41636 og beholder LA-41637 er etableret i henholdsvis 1991 og 2002. Beholderne er tilmeldt 10 års beholderkontrol, og de er begge blevet kontrolleret den 4. oktober 2010. Der var "Ingen bemærkninger".

Der opbevares kun husdyrgødning fra husdyrbruget i gyllebeholderne.

Opbevaringskapaciteten på ejendommen fremgår af nedenstående tabel og af bilag 1.8.

Tabel 12 Opbevaringskapacitet flydende husdyrgødning
Detaljer om opbevaringslagre

Kode for opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet
LA 41636	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	4 m høj	2000,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		2000,00
LA-41637	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	4 meter høj	3000,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		3000,00

Detaljer om flydende lager

Kode for opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel flydende i %	Virkemiddel
LA-41636	Nudrift	33,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	40,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
LA-41637	Nudrift	50,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	60,00	Fast overdækning (betonlåg og teltoverdækning)
LA-41639	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)

Der produceres årligt 6.878 m³ gylle, og ansøger har oplyst, at der årligt tilføres 227 m³ overfladevand til gyllebeholderne, i alt 7.105 m³. Med en samlet opbevaringskapacitet på 5.000 m³ i gyllebeholderne og 1.000 m³ i gyllekanalerne svarer det til en samlet opbevaringskapacitet på henholdsvis 8,4 og 10,1 måneder.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der med 10,1 måneders opbevaringskapacitet på husdyrbruget er tilstrækkelig opbevaringskapacitet, og at husdyrbruget opfylder kravet om opbevaring af flydende husdyrgødning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

6.2.2 BAT opbevaring af flydende husdyrgødning

Redegørelse

BAT med hensyn til gødningsopbevaring er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

For hver gyllebeholder er der tale om:

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 1 gang om året)
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- beholderen er overdækket med naturligt flydelag (sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning)/fast overdækning i form af teltoverdækning
- Gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at den beskrevne indretning og drift sammen med de stillede vilkår lever op til BAT niveauet og sikrer en miljømæssig korrekt opbevaring af husdyrgødningen. Det oplyste overholder i øvrigt gældende regler på området.

6.3 Opbevaring af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost

6.3.1 Generelt

Redegørelse

Halm og fast gødning fra kælvningsbokse og småkalve (0-6 mdr.) opbevares på møddingspladsen, hvorfra det køres direkte ud. Der strøs med rigelig halm så tørstofprocenten er på mindst 30 %. Når dybstrøelsen er kompostlignende, dvs. har et tørstofindhold på mindst 30 % i ethvert delparti, og ikke giver anledning til udsivning, kan gødningen opbevares i markstak, som overdækkes med plast eller lignende.

I husdyrgodkendelse.dk er der under andel for direkte udbringning af dybstrøelse indtastet 65 %, der er normen for kvæg. Procentandelen er dog ikke et udtryk for den faktiske håndtering, jf. ovenstående.

Tabel 13 Opbevaringskapacitet dybstrøelse og kompost

Detaljer om opbevaringslagre

Kode for opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet
LA-41639	Eksisterende	Nudrift	Møddingsplads		0,00
		Ansøgt drift	Møddingsplads		0,00

Detaljer om fast lager

Kode for opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel fast i %	Andel af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned
LA-41636	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
LA-41637	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
LA-41639	Nudrift	100,00	65
	Ansøgt	100,00	65

Der produceres årligt 510 tons dybstrøelse.

6.3.2 BAT opbevaring af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost

Redegørelse

BAT for opbevaring af fast husdyrgødning er i BREF beskrevet for gødningsstakke, der altid er placeret på det samme sted, enten i anlægget eller på marken. Følgende er beskrevet som værende BAT:

- at anvende et betongulv med et opsamlingsystem og en beholder til afstrømningsvæske, og
- at placere enhver nyopførelse af gødningslagerarealer hvor der er mindst chance for, at de kan forårsage gener over for receptor, der er følsomme over for lugt, idet der tages hensyn til afstanden til receptorerne og den fremherskende vindretning.

For oplag i midlertidige stakke af gødning på marken er det BAT i henhold til BREF, at anbringe gødningsstakkene væk fra kvælstoffølsomme recipienter, såsom vandløb (inklusive markdræn), som afstrømningsvæsken kan løbe ned i.

Der opbevares som hovedregel ikke kompost i markstakke.

Vurdering

Dybstrøelsen opbevares alene på møddingspladsen, der har fast bund og afløb til gyllesystemet. Der stilles vilkår om, at der som hovedregel ikke må opbevares kompost i markstakke. Det vurderes, at BAT kravet er opfyldt.

Aabenraa Kommune vurderer, at de generelle regler samt de stillede vilkår til opbevaring af dybstrøelse og kompost vil sikre en miljømæssig korrekt opbevaring af husdyrgødningen.

6.4 Anden organisk gødning

Redegørelse

Bedriftens arealer tilføres ikke kvælstof i anden organisk gødning, som fx spildevandsslam og kartoffelrugtsaft. Der er stillet vilkår desangående.

6.5 Håndtering og udbringning af husdyrgødning

6.5.1 Generelt

Redegørelse

Det er maskinstation, der står for udbringning af husdyrgødningen. Maskinstationen har en 20-25 m³ gyllevogn med slæbeslanger/nedfælder og en 10 m³ vogn til dybstrøelse. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen nedfældes i græsarealer og i sort jord forud for såning af majs, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der udbringes ikke husdyrgødning på arealer der er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene, hvor det er et krav.

Udbringning af husdyrgødning sker som hovedregel kun på hverdage og aldrig op til store fester (for så vidt, at der er kendskab hertil).

Det vurderes at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der anvendt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik og placering i sædskiftet, så fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

6.5.2 BAT håndtering og udbringning af husdyrgødning

Redegørelse

Med hensyn til BAT og gødningshåndtering og -udbringning, må BAT for kvægbrug kunne sammenlignes med BAT for intensiv fjerkræ- og svineproduktion. BAT er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag.

En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. F. eks:

- udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- udbringningsmetoder (f. eks. ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- udbringningstidspunkter, der sikrer optimal optagelse i planter,
- nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer inden for 6 timer samt
- maksimale mængder husdyrgødning pr. ha og

- krav til efterafgrøder.

Det er i henhold til BREF BAT, at minimere emissionerne fra gødning til jord og grundvand ved at afbalancere mængden af gødning med afgrødens krav samt at tage hensyn til de pågældende markers karakteristika.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at den beskrevne håndtering og udbringning er BAT, idet der udarbejdes mark- og gødningsplaner, hvor der tages hensyn til afgrødens behov og arealernes karakteristika. Der tages ved udbringning højde for vejrforhold mv. og terrænhældning ned mod vandløb. Med de stillede vilkår er det vurderet, at håndtering og udbringning er i overensstemmelse med gældende lovgivning og retningslinjer, og at der arbejdes på at undgå uheld, udslip og påvirkning af miljøet.

7 Forurening og gener fra husdyrbruget

7.1 Lugt

Redegørelse

Beskyttelsesniveauet for lugt fra husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 12 er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. I bilaget er genekriterierne til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og til eksisterende, eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde angivet. Såfremt den beregnede geneafstand er større end den faktiske afstand, skal der meddeles afslag på ansøgningen om miljøgodkendelse.

I www.husdyrgodkendelse.dk er indtegnet eller markeret:

- alle stalde,
- den nærmeste enkeltbeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af driftsherren,
- den nærmeste samlede bebyggelse, og
- det nærmeste eksisterende, eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

It-ansøgningssystemet beregner geneafstandene og gennemsnitafstandene. Lugtgeneafstandene er beregnet ud fra det maksimale antal dyr på stald, og hvor alle de eksisterende og nye staldeafsnit indgår i beregningerne.

Der er ca. 365 m fra anlægget til den nærmeste nabobeboelse Jynde vadgårdvej 5, 6360 Tinglev. Nabobeboelsen er beliggende vest for anlægget, og den er uden landbrugspligt, og den ejes ikke af ansøger.

Der er ca. 850 m fra anlægget til den nærmeste samlede bebyggelse, der er en del af Store Jynde vad. Den samlede bebyggelse er beliggende nordvest for anlægget.

Der er ca. 5.600 m fra anlægget til den nærmeste byzone, der er Tinglev. Byzonen er beliggende nordøst for anlægget.

Lugtgeneberegninger – Detaljer om staldafsnit

Byzone

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-63719	5782,39	Nej	Nej
ST-63720	5729,94	Nej	Nej
ST-63721	5759,89	Nej	Nej
ST-76464	5765,88	Nej	Nej
SI-76465	5751,68	Nej	Nej
ST-76466	5677,79	Nej	Nej
ST-76469	5807,81	Nej	Nej
SI-76470	5754,12	Nej	Nej

Samlet bebyggelse

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-63719	991,38	Nej	Nej
ST-63720	925,40	Nej	Nej
ST-63721	941,62	Nej	Nej
ST-76464	937,90	Nej	Nej
ST-76465	916,05	Nej	Nej
ST-76466	872,67	Nej	Nej
ST-76469	994,24	Nej	Nej
ST-76470	994,64	Nej	Nej

Enkelt bolig

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-63719	419,85	Nej	Nej
ST-63720	398,70	Nej	Nej
ST-63721	388,64	Nej	Nej
ST-76464	380,05	Nej	Nej
ST-76465	371,38	Nej	Nej
ST-76466	399,71	Nej	Nej
ST-76469	403,42	Nej	Nej
ST-76470	444,05	Nej	Nej

De beregnede lugtemissioner i LE/s og OU_E fra de enkelte stalde ses i nedenstående tabel.

Lugtemission fra produktioner

StaldID	Kode for staldsystem	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt fra produktion (LE)	Lugt fra produktion (OU)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugtemission fra produktion (LE)	Faktisk lugtemission fra produktion (OU)
ST-63719	KvMa08	240,00	0,00	144,00	0,00	5760,00	24480,00	0,00%	5760,00	24480,00
ST-63720	KvSm01	20,00	0,00	1,03	0,00	11,34	175,68	0,00%	11,34	175,68
ST-63721	KvKs09	43,00	0,00	6,61	0,00	264,28	1123,18	0,00%	264,28	1123,18
	KvSm01	42,00	0,00	3,64	0,00	145,62	618,90	0,00%	145,62	618,90
ST-76464	KvMa08	30,00	0,00	18,00	0,00	720,00	3060,00	0,00%	720,00	3060,00
	KvKs08	10,00	0,00	5,35	0,00	214,20	910,33	0,00%	214,20	910,33
ST-76465	KvTk01	125,00	0,00	5,94	0,00	237,50	1009,38	0,00%	237,50	1009,38
ST-76466	KvKs06	155,00	0,00	55,94	0,00	2237,77	9510,51	0,00%	2237,77	9510,51
ST-76469	KvMa09	5,00	0,00	3,00	0,00	120,00	510,00	0,00%	120,00	510,00
	KvKs09	10,00	0,00	5,57	0,00	222,92	947,43	0,00%	222,92	947,43
ST-76470	KvMa09	5,00	0,00	3,00	0,00	120,00	510,00	0,00%	120,00	510,00

Resultaterne af lugtberegningerne ses i nedenstående tabel.

Tabel 14 Resultat af lugtberegning fra it-ansøgningssystemet

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	377,21	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	249,42	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	100,42	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

* "0,00" i tabellen betyder, at geneafstanden er større end 1,2 x geneafstanden og er ikke opgivet i tabellen fra ansøgningskemaet.

Det fremgår af tabellen, at alle afstandskrav til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Anlægget er beliggende længere væk end 300 m til samlet bebyggelse og byzone, samt længere væk end 100 m til den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger. Der er således ingen kumulation med andre ejendomme med et husdyrhold større end 75 dyreenheder.

Anlæg

Det største lugtbidrag stammer fra dyreholdet i staldene og fra husdyrgødningen i staldene og gyllebeholderne. Lugtgeneafstandene til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone beregnes fra de enkelte stalde.

Håndtering og udbringning af flydende husdyrgødning, dybstrøelse og kompost

Der kan forekomme lugtgener i forbindelse med håndtering og udbringning af husdyrgødning.

Der skal altid være fast overdækning på gyllebeholderne. Der kan alternativt etableres et tæt flydelag, der effektivt begrænser ammoniakemissionen. Flydelaget må kun brydes i forbindelse med omrøring og tømning. Flydelaget skal inspiceres minimum 1 gang om måneden, dog flere gange ugentligt i forbindelse med omrøring og tømning og i forbindelse med retablering af flydelaget indtil dette atter er tæt. Det tætte flydelag reducerer også lugtgenerne, men når gyllen omrøres og udbringes, kan der være lugtgener.

Der vil også kunne forekomme lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt husdyrgødning. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da langt størstedelen af gyllen skal nedfældes, reduceres ammoniakfordampningen og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Dybstrøelse nedpløjes endvidere kort tid efter udkørsel, hvorved lugtgener mindskes.

Markstakke med kompost, hvis disse undtagelsesvist etableres, holdes overdækket med plastic, hvorved lugtgener mindskes. Markstakke placeres endvidere ikke i nærheden af beboelser.

Håndtering og opbevaring af ensilage

Ensilagen kan i forbindelse med håndteringen give anledning til lugtgener. Ensilagestakene holdes tildækket med plastik. Der vil være mindre lugtgener i forbindelse med fodring. Pga. afstanden til naboer vurderes det, at der ingen problemer er med lugt fra ensilagen.

Vurdering

Beskyttelsesniveauet for lugt fra husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 12 er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. I bilaget er genekriterierne til enkelt-

beboelse, samlet bebyggelse og til eksisterende, eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde angivet. Såfremt den beregnede geneafstand er større end den faktiske afstand, skal der give afslag.

Den korrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor der er korrigeret for bl.a. vindretning og eventuel kumulation med andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Den indeholder desuden en korrektion baseret på en bortscreening af staldafsnit, der er placeret længere væk end 1,2 gange den samlede geneafstand.

Den vægtede gennemsnitsafstand er en beskrivelse af den reelle afstand mellem staldafsnittene og omboende. Den vægtede gennemsnitsafstand beregnes kun for de staldafsnit, der ikke er bortscreenet ved at ligge længere væk end 1,2 gange geneafstanden.

Der er ikke andre ejendomme med mere end 75 DE indenfor 100 m i forhold til nabobeboelse eller indenfor 300 m i forhold til samlet bebyggelse og byzone. Der er derfor ingen kumulation med andre husdyrbrug.

Afstandene fra anlægget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone er alle længere end 1,2 gange geneafstandene. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau er derfor overholdt.

Det teoretisk beregnede konsekvensområde, inden for hvilket lugt kan registreres uden at lugten af den grund vurderes at være til gene, for ejendommens lugtimmission er beregnet ved anvendelse af formlen $1,6 * (LE/s^{0,6})$. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 404 m.

Lugt fra gyllebeholderne, der overdækkes med enten fast eller tæt overdækning, vil være meget minimal hen over året. Det er derfor kommunens vurdering, at lugt fra gyllebeholderne ikke vil være til gene for naboerne.

Når gyllen omrøres og udbringes, kan der være lugtgener. Det er kommunens vurdering, at ansøger med de beskrevne procedurer tager tilstrækkeligt hensyn til de naboer, der kunne blive mest generet af dette.

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at godkendelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for nabobeboelserne, samlet bebyggelse og byzone, da genekriterierne er overholdt. Det kan dog ikke afvises, at nabobeboelserne indenfor det beregnede konsekvensområde på 404 m kan opleve lugtgener fra anlægget og fra håndteringen af husdyrgødningen.

Aabenraa Kommune fastsætter alene vilkår om, at såfremt der opstår væsentlige lugtgener for de omkringboende, der vurderes at være væsentligt større, end det der kan forventes i følge ansøgningen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Og at eventuelle udgifter hertil skal afholdes af bedriften.

7.2 Skadedyr – fluer og rotter

Redegørelse

Ejendommens skadedyrsbekæmpelse sker i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Skadedyrlaboratoriet, Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr, DJF, Aarhus Universitet.

Der holdes rent og ryddeligt omkring anlægget. Foder og gødningsrester fjernes og lægges på møddingsplads. Gulve og gangarealer holdes rengjorte. Tom emballage og andet affald bortskaffes jævnlige, og døde dyr afhentes hurtigst muligt.

Driftsherren har pligt til at anmelde rotter, selv ved mistanke, til Aabenraa Kommune. Ved anmeldelse kommer der et bekæmpelsesfirma og inspicerer grunden, bygningerne

og foretager en effektiv rottebekæmpelse. Ejendommen betaler via ejendomsskatten et årligt gebyr til Aabenraa Kommune, så alle kan få besøg af et bekæmpelsesfirma uden beregning. Driftsherren har på nuværende tidspunkt en aftale med et bekæmpelsesfirma.

I varme perioder vil fluer kunne forekomme. Klækning af fluelarver er temperaturafhængig og sker især i gødningsmåtten hos småkalve samt i efterladte foderrester. Bekæmpelse af fluer sker ved hyppig udmugning hos småkalve i sommerperioden og ved god renholdelse omkring foderbord og foderlager. Derudover udvandes der fluebekæmpelsesmidler i dybstrøelsesboksene efter behov.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaring af foder sker på en sådan måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at ejendommens håndtering af husdyrgødning og rengøring af anlægget er med til at reducere antallet af fluer mest muligt.

7.3 Transport

Redegørelse

Alle transporter til og fra ejendommen foregår via Jyndevedgårdvej, der er en offentlig vej. Der er kun en overkørsel til ejendommen.

Transporterne til og fra ejendommen vil primært berøre beboelsen Jyndevedgårdvej 5 og beboelserne nord for Flensborgvej.

En del af transporterne med husdyrgødning foregår ad interne markveje, dette er især arealerne beliggende tæt på og syd for anlægget. Ved kørsel på offentlig vej passeres enkeltbeboelser og den samlede bebyggelse Store Jyndeved. Gyllen udbringes med 25 tons gyllevogn med slæbeslanger eller nedfælder, mens dybstrøelsen udspreddes med en 10 m³ vogn. Det er maskinstationen, der står for udbringning af husdyrgødning.

Husdyrgødningen udbringes i planternes vækstsæson, som strækker sig fra 1. februar til og med september måned. Udbringningen forventes at tage 8-10 dage fordelt hen over perioden og vil primært foregå i dagtimerne.

Mælken afhentes hver anden dag, og det fortsætter uændret efter udvidelsen. Tidsrummet for afhentning i nudrift er ca. kl. 10, men dette kan ændres.

Antallet af transporter med foder forventes at stige marginalt, da der fremadrettet vil blive leveret større læs kraftfoder og andre foderstoffer. Dette gælder ligeledes for antallet af transporter med grovfoder. Kraft- og proteinfoder mm. leveres normalt i dagtimerne og på hverdage, mens grovfoderet lægges i stak i løbet af vækstsæsonen, der strækker sig fra maj til oktober. Ved udvidelsen vil alt grovfoder blive lagt i plansilo ved slæt (græs) og majssnitning. Der ensileres 3-5 gange årligt, afhængig af antal slæt græs der tages. Kraftfoder såsom rapskager, roepiller og sojaskrå tippes af i små køresiloer i foderladen.

Der anvendes halm til strøelse og i foderet. I den nuværende situation køres 14 træk hjem. I forbindelse med udvidelsen vil behovet være uændret. Der kan forekomme støv og støjgener i forbindelse med indkøring af halm. Der er dog ingen gener udenfor ejendommen, når halmen er bragt i hus.

Hvorvidt f.eks. foder- og mælketransporter passerer tætbeboede områder afhænger af de ruter, som firmaer og/eller chaufførerne vælger. Dette ligger udenfor ansøgers indflydelse.

I forbindelse med udvidelse af besætningen vil der være et øget transportbehov til og fra ejendommen, men det øges ikke proportionalt med besætningens størrelse. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder pr. transport.

Den væsentligste gene ved transporter til og fra ejendommen, vil være støj. Der vil i det omfang, det kan lade sig gøre, tages hensyn til dette ved at undgå kørsel uden for normal arbejdstid.

Størsteparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid (mellem kl. 7 og 17) og på hverdage, mens der i forbindelse med høst og udkørsel af gylle vil foregå transporter i aftentimerne. I slutningen af høsten vil der kunne foregå høstarbejde om natten.

Alt i alt skønnes det, at de ekstra transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Tabel 15 Transporter

Transporter	Før udvidelse			Efter udvidelse		
	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel
Kraftfoder	46	1-32 tons	Lastvogn	55	1-32 tons	Lastvogn
Halm	14	50 stk.	Traktor	14	50 stk.	Traktor
Majs og græs	200	1-40 tons	Traktor	300	1-40 tons	Traktor
Sækkevare, samt bigbags	12	-	Lastvogn	12	-	Lastvogn
Fyringsolie	2	-	Lastvogn	2	-	Lastvogn
Dieselolie	14	-	Lastvogn	14	-	Lastvogn
Afhentning af døde dyr	50	-	Lastvogn	25	-	Lastvogn
Afhentning af dyr til slagting	21	-	Lastvogn	25	-	Lastvogn
Flytning af dyr	10	-	traktor	10	-	traktor
Afhentning af tyrekalve	52	-	Lastvogn	52	-	Lastvogn
Afhentning af mælk	183	-	Lastvogn	183	-	Lastvogn
Gylle	260	1-20 tons	Gyllevogn	290	1-25 tons	Gyllevogn
Dybstrøelse	16	1-10 tons	Traktor	50	1-10 tons	Traktor
Affald	26	1-800 L	Lastvogn	26	1-800 L	Lastvogn
Transporter i alt	906			1058		

Antallet af transporter er angivet ud fra bedste skøn.

Interne transporter foregår mellem bygningerne, se bilag 1.3, og transportveje for transporter med husdyrgødning vises på bilag 1.10.

Ansøger oplyser, at han forventer, at $\frac{3}{4}$ af transporterne med halm, ensilage, gylle og dybstrøelse vil forgå på interne transportveje.

Derudover er der transport med mindre biler og personbiler, herunder f.eks. dyrlæge, inseminør, ydelseskontrol mv.

Vurdering

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og efter færdselslovens regler.

Husdyrbruget ligger hensigtsmæssigt for så vidt angår til- og frakørselsforhold. Nogle transporter til og fra marker sker via Store Jyndeved.

For at mindske gener fra transport henstiller kommunen til, at transport skal foregå på hverdage og indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Det ansøgte vil betyde en forøgelse af forbruget af foder m.v. og dermed en øget mængde, der skal transporteres til og fra ejendommen. Forøgelsen af antallet af transporter er efter kommunens opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for de omkringboende.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige støj-, støv- og lugtgener i forbindelse med transporter til og fra ejendommen.

7.4 Støj

Redegørelse

Dyrene fodres tre gange dagligt, og der blandes foder tre gange dagligt. Håndtering og blanding af foder foregår dels ved plansiloerne udenfor, dels inde i foderladerne.

Ensilering af slætgræs, foregår fra maj til september/oktober. Majs ensileres i perioden september til november. Der vil forekomme støj, når det bliver lagt i plansiloerne, men det bestræbes at ske i dagtimerne, så det ikke vil være til gene for naboerne. Halm køres ind i perioden juli til september, og der kan ligeledes komme støj og støvgener. Halmindkøring bestræbes ligeledes at ske i dagtimerne af hensyn til naboerne.

Aftipning af kraftfoder i foderladerne kan medføre støj.

Husdyrgødningen udbringes i planternes vækstsæson, der strækker sig fra februar til og med september måned. Udbringningen forventes at tage 8-10 dage fordelt hen over perioden. Dybstrøelsen udbringes fremadrettet 1-2 gange årligt.

Der vil også foregå markarbejde i sæsonen fra februar til november, hvor der kan forekomme støj. Det vil dog tilstræbes, at dette kommer til at foregå i dagstimerne. Derudover er der daglige transporter til og fra ejendommen, som primært foregår på hverdage mellem kl. 7 og 17, men der vil dog forekomme transporter uden for dette tidsrum.

Tabel 16 Støjklider

Støjkilde	Placering	Driftstid
Malkeanlæg, malkebotter (vacuumpumpe)	I kostald	Hele døgnet
Mælkekøling	I kostald	Hele døgnet
Afhentning af mælk	Sydøstligste hjørne af kostald ST-63719	Pt. hver anden dag kl. 10
Håndtering af foder og fodring	Ensilagesilo, foderlade	Hver dag 3 * 1 time
Aftipning af kraftfoder	Foderladerne	

Pumpning af gylle	3 fortanke	3 timer hver 3. uge
Udkørsel af husdyrgødning	Se tegning over kørselsruter	Vækstsæson 8.00-20.00
Ensilering	Plansiloerne	I vækstsæson kl. 8.00-20.00
Transport af dyr	Staldene	

Vurdering

Beliggenheden af landbruget Jyndevedgårdvej 6, 6360 Tinglev

I Kommuneplan 2009 for Aabenraa Kommune er der i Hovedstrukturdelen anført følgende i afsnittet 7.1 Landbrug:

7.1 Landbrug

Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)

at landbrug drives på en sådan måde, at der tages størst mulig hensyn til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistoriske interesser

at landbrugets bygningsmasse placeres hensigtsmæssigt i forhold til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistorie.

I afsnittet 6.5 Forebyggelse af miljøkonflikter er anført følgende:

6.5 Forebyggelse af miljøkonflikter

Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)

at forebygge og begrænse forurening i form af støj, støv og lugt m.v. fra virksomheder og trafik.

Kommunen er i Kommuneplanen opdelt i 4 geografiske områder med udgangspunkt i bymønsteret.

De 4 områder benævnes Øst, Nord, Syd og Vest.

Landbruget Jyndevedgårdvej 6, 6360 Tinglev er beliggende i Det åbne land, Vest og har driftsarealer beliggende i det samme område.

Kommuneplanen fastsætter for planens område Det åbne land, Vest ikke retningslinjer for støjbelastning, der er til hindring for udvidelsesmulighederne for landbruget.

Denne miljøgodkendelse regulerer støjudsendelse fra ejede og forpagtede arealer. Støjudsendelse fra arealer med gødningsudbringningsaftaler reguleres i forhold til ejeren af disse arealer.

Af nærliggende områder med støjmæssig betydning for landbruget er i kommuneplanen beskrevet landsbyen Store Jyndeved (planområde 4.8.006.L). Den er beliggende i landzone.

Landsbyen Store Jyndeved er oprindeligt et mindre bysamfund med landbrug, håndværksvirksomheder, butikker, skoler og vandrerhjem. Hovedvej 8 med en betragtelig trafikbelastning gik tidligere gennem byen.

I dag er kun enkelte landbrug i drift. Butikker og skoler m.v. er i stort antal lukkede.

Landsbyen Store Jyndeved er ikke omfattet af en lokalplan.

Området er efter den faktiske benyttelse et blandet bolig- og erhvervsområde.

Landbrugets driftsbygninger på adressen Jyndevedgårdvej 6, 6360 Tinglev er beliggende i Det åbne land, Vest.

Udsendelse af støj fra driftsbygningerne og området i umiddelbar nærhed af disse vil være uden betydning for de i kommuneplanen beskrevne planlagte områder, eksempelvis boligområder, erhvervsområder, sommerhusområder, lokalbyer, landsbyer.

Afstanden til boliger i landsbyen Store Jyndeved (planområde 4.8.006.L) er større end 800 meter. På disse afstande vil det være usandsynligt, at der kan fås støjgener fra aktiviteter ved driftsbygningerne.

Følgende planområder med boliger kan blive berørt af støj fra driftsarealer:
Landsbyen Store Jyndeved (planområde 4.8.006.L), driftsarealer hørende til landbruget grænser op til landsbyen Store Jyndeved.

Bebyggelsen Lille Jyndeved er en del af det åbne land.
Afstanden fra driftsarealer til bebyggelsen Lille Jyndeved er mere end 900 meter.
Det vil derfor ikke være sandsynligt, at aktiviteter på driftsarealer kan give støjgener i bebyggelsen Lille Jyndeved.

7.5 Støv

Redegørelse

I forbindelse med transporter til og fra ejendommen samt ved levering og håndtering af råvarer og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Antallet af transporter øges ikke proportionalt med besætningens størrelse, da der i mange tilfælde vil kunne medtages en større mængde pr. transport.

Der kan forekomme støv ved levering af fodermidler, der tippes af i indendørs siloer.

Der kan forekomme støv ved indkøring af halm.

Da den største andel af transporterne vil ske inden for normal arbejdstid og på hverdage forventer ansøger ikke, at de ekstra transporter vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Vurdering

Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor anlægget. Ansøger opfordres til hensynsfuld kørsel på grus- og markveje, så støvgener minimeres.

Aabenraa Kommune vurderer, at støvgener fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

7.6 Lys

Redegørelse

I staldene er der etableret intelligent lys, der indstiller sig efter lysbehovet, men med reduceret lysmængde om natten (natsænkning). Driftsperioden afhænger af årstiden. Lyset er styret enten automatisk eller manuelt. I kostalden er kun 3 af 32 lamper tændt i tidsrummet kl. 22-05.

I forbindelse med ensilering og høst kan det forekomme, at maskinerne kører med lys.

Et godt lys i stalde har både direkte og indirekte betydning for dyrene. Det er en følge af, at dagslængden (også den kunstigt etablerede) er den ydre stimulans, der via hormoner styrer/synkroniserer dyrenes seksualadfærd og reproduktion.

Til malkekøer anbefales belysningsstyrken under arbejde til 100 lux, dog 200 lux i kælvningsbokse samt ved malkebotterne.

FarmTest viser, at selv med fuld elektrisk belysning er lysstyrken i de fleste stalde for svag til at nå det anbefalede niveau på mindst 100 lux. Det er vigtigt, at lysstyrken er tilstrækkelig til, at køerne har gavn af lyset. For optimal mælkeproduktion og reproduktion har flere forsøg vist, at malkende køer skal have 16-18 timers lys og 6-8 timers mørke i døgnet.

Mælkeydelsen kan påvirkes ved at ændre antallet af timer med lys hos malkekøerne. 16 timers lys giver fx 3,3 kg mælk mere om dagen end 8 timers lys.

Der er nogle gennemsigtige lysplader på tagfladerne på kostalde, foderlade, ungdyrstald og maskinhal. Staldene har gennemsigtige lysplader i kip.

Der er ingen belysning i gavlenderne.

Der er pladsbelysning ved ensilagesiloerne.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at belysningen fra staldene ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende eller påvirke de landskabelige værdier, da lyset i staldene enten er slukket, eller er reduceret om natten i tidsrummet kl. 22-05.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at den udendørs belysning af ensilagesiloerne og gyllebeholderne ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende eller påvirke de landskabelige værdier, da lyset kun er tændt i de perioder, hvor der arbejdes på pladserne, og da ingen af lyskeglerne er vendt mod nogen nabobeboelser.

7.7 Ammoniak – generel reduktion

Redegørelse

Det generelle krav om reduktion af ammoniak fra husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 12 er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. For ansøgninger fremsendt i 2008 gælder det, at det generelle krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 er 20 %.

Ammoniaktabet fra referencestaldsystemet og fra det valgte staldsystem er henholdsvis 3.917,23 og 4.520,85 kg N/år. Ansøger har for at kunne overholde det generelle krav om reduktion af ammoniakemissionen og BAT kravet valgt følgende virkemidler:

- Fast overdækning i form af teltoverdækning på gyllebeholder LA-41637, og
- Skrabning af spalterne med en NH₄ effekt på 25 % i ST-63719.

Fast overdækning i form af teltoverdækning på gyllebeholder LA-41637 reducerer ammoniakemissionen med 246,90 kg N/år, og skrabning af spalterne med en NH₄ effekt på 25 % i ST-63719 reducerer ammoniakemissionen med 632,69 kg N/år (645,60-12,91). Den samlede ammoniakemission fra stald og lager er beregnet til 3.641,27 kg N/år, se nedenstående tabeller.

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
ST-76464	KvMa08	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		319,20	398,16	-78,96	-24,74%	0,00	0,00	22,61	375,55
	KvKs08	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		39,87	49,75	-9,88	-24,78%	0,00	0,00	2,86	46,89
ST-76465	KvTk01	73,16	73,40	-0,24	-0,32%	0,00	0,00	0,00	73,40
		8,97	9,00	-0,03	-0,32%	0,00	0,00	0,00	9,00
ST-76466	KvKs06	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		490,16	369,41	120,74	24,63%	0,00	0,00	36,69	332,73
ST-76469	KvMa09	72,00	72,08	-0,08	-0,11%	0,00	0,00	0,00	72,08
		72,00	72,08	-0,08	-0,11%	0,00	0,00	0,00	72,08
	KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		56,42	57,49	-1,07	-1,90%	0,00	0,00	0,00	57,49
ST-76470	KvMa09	72,00	72,08	-0,08	-0,11%	0,00	0,00	0,00	72,08
		72,00	72,08	-0,08	-0,11%	0,00	0,00	0,00	72,08
ST-63719	KvMa08	1872,64	2335,88	-463,24	-24,74%	0,00	0,00	0,00	2335,88
		2553,60	3185,29	-631,69	-24,74%	645,60	-12,91	184,74	2367,86
ST-63720	KvSm01	141,28	141,39	-0,11	-0,08%	0,00	0,00	0,00	141,39
		49,52	49,56	-0,04	-0,08%	0,00	0,00	0,00	49,56
ST-63721	KvKs09	576,68	587,61	-10,93	-1,90%	0,00	0,00	0,00	587,61
		129,47	131,92	-2,45	-1,90%	0,00	0,00	0,00	131,92
	KvSm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		126,02	126,11	-0,10	-0,08%	0,00	0,00	0,00	126,11
Sum	Nudrift	2807,76	3282,44	-474,68		0,00	0,00	0,00	3282,44
	Ansøgt	3917,23	4520,85	-603,64		645,60	-12,91	246,90	3641,27

Ammoniaktab pr. DE og pr. produktionsenhed

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab pr produktionsenhed (kgN/år)	Ammoniaktab pr DF (kgN/år)
ST-63719	KvMa08	13,27	9,94
		9,97	7,39
ST-63720	KvSm01	2,83	10,46
		2,48	10,47
ST-63721	KvKs09	4,37	8,60
		3,17	8,60
	KvSm01	0,00	0,00
		3,01	10,47
ST-76464	KvMa08	0,00	0,00
		12,52	9,38
	KvKs08	0,00	0,00
		4,69	7,20
ST-76465	KvTk01	1,22	10,03
		0,00	7,34
ST-76466	KvKs06	0,00	0,00
		2,15	4,15
ST-76469	KvMa09	14,42	10,80
		14,42	10,80
	KvKs09	0,00	0,00
		5,75	8,61
ST-76470	KvMa09	14,42	10,80
		14,42	10,80

Tabel 17. Resultaterne fra beregningerne af den generelle ammoniakemission fra ansøgningssystemet

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Grovfoderrationen for kvægproduktionen på anlægget er baseret på min. 40 % græs	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lagre opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-408,47 kgN/år

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	1605,47
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	1229,68
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	576,10
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	230,03

Vurdering

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 20 % er med det valgte staldsystem og de valgte virkemidler overholdt, da ammoniakemissionen reduceres med 408,47 kg N/år mere end det generelle ammoniareduktionskrav foreskriver. Der er stillet de nødvendige fastholdelsesvilkår.

7.8 Ammoniak – individuel reduktion

Produktionen på Jyndevadgårdvej 6 medfører dannelse af husdyrgødning (gylle, fast gødning), som indeholder store mængder af næringsstoffer (kvælstof, fosfor m.fl.), der ved uhensigtsmæssig behandling vil kunne tilføres naturområder og vandmiljøet.

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udslip af luftbåren kvælstof (ammoniakfordampning).

Som en følge af bekendtgørelsens (bek. om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug) beskyttelsesniveauer gælder for ammoniak et generelt reduktionskrav for godkendelsespligtige husdyrbrug. Det indebærer, at der i forbindelse med alle miljøgodkendelser er fastsat et generelt standardkrav til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lagre. For ansøgninger indsendt i 2008 er kravet en 20 % reduktion. Kravet vedrører alene reduktion af den forøgede emission, altså ammoniakemissionen fra selve udvidelsen, samt for stalde der renoveres. Det fremgår af ansøgningen, at dette reduktionskrav er overholdt.

Det fremgår af ansøgningen, at den ansøgte udvidelse vil give anledning til en meremission af ammoniak på 359 kg N/år, og at husdyrbrugets samlede emission herved bliver på 3641 kg N/år.

Kvælstof og fosfor er begrænsende næringsstoffer for mange økosystemer. Når et naturområde belastes med ekstra næringsstoffer (eutrofieres), fører det til ændret artssammensætning, fordi konkurrencesterke og kraftigt voksende plantearter (som f.eks. *stor nælde*, *blåtop* og *vild kørvel*) bliver begunstiget på bekostning af lavtvoksende og konkurrencesvage plantearter (såkaldte nøjsomhedsarter).

Eutrofieringen kan blive så kraftig, at naturtypernes tålegrænse bliver overskredet. Resultatet bliver, at flere af de karakteristiske nøjsomhedsarter forsvinder, og naturtypernes tilstand ændres.

Selv små ekstra tilførsler af næringsstoffer kan på sigt føre til ændret artssammensætning.

Eutrofiering af naturområder kan ske i form af direkte tilførsel af gødning eller indirekte i form af f.eks. kvælstofdeposition fra luften eller jordfygning fra marker.

Eutrofiering af naturligt næringsfattige arealer såsom visse overdrev, heder og moser bevirker således, at plantevæksten ændrer sig og bliver kraftig og tæt. Derved forsvinder et stort antal lave og lyskrævende plantearter, og temperaturen ved jordoverfladen fal-

der ("mikroklimaet" ændrer sig). Det medfører, at arter, som kræver et varmt mikroklima (dagsommerfugle, mange biller og andre insekter), forsvinder.

Naturarealer på ejendommen

Følgende naturarealer har Aabenraa Kommune besigtiget og/eller analyseret ud fra kort og luftfoto:

- Alle arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor/på udbringningsarealerne
- Alle arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor en radius af 1 km fra anlægget (Jyndevadgårdvej 6)

Naturarealerne omfatter 2 moser og 2 vandhuller. Arealerne er beskrevet under hhv. afsnittet "Husdyrlovens § 7" og "Naturbeskyttelseslovens § 3" nedenfor.

Naturtyperne er alle beskyttede i henhold til § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Baggrundsbelastningen i området er på ca. 22-26 kg N/ha pr. år (*Atmosfærisk deposition 2009. NOVANA, Faglig rapport nr. 801, 2011 og <http://www2.dmu.dk/Pub/FR801.pdf>*).

Husdyrlovens § 7

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod eutrofiering med ammoniak må den luftbårne ammoniakdeposition (nedfald) fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. (lov nr. 1572 af 20.12.2006) ikke øges, hvis afstanden er mindre end 300 meter (bufferzone I). Er afstanden mellem anlæg og § 7-området mellem 300 meter og 1000 meter, må merbelastningen af ammoniak i naturområdet ikke overskride 0,3-0,7 kg N/ha/år (afhængig af antallet af andre husdyrbrug med mere end 75 DE, der ligger nærmere bruget og § 7 naturområdet end 1000 meter (bufferzone II)).

De naturområder, der er omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., er:

- 1) Højmose
- 2) Lobeliesø
- 3) Hede større end 10 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 4) Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 5) Hede, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 6) Overdrev, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 7) Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det fremgår af Husdyrlovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivforpligtigelserne. Kommunen er dog forpligtet til at foretage en konkret vurdering af, om beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre naturområderne den fornødne beskyttelse. Vurderes det ikke at være tilfældet (kun i særlige tilfælde), kan kommunen stille forureningsbegrænsende vilkår, som rækker ud over ovennævnte fastsatte beskyttelsesniveauer.

Redegørelse (arealer omfattet af husdyrlovens § 7)

Der ligger ingen naturområder, som er omfattet af Husdyrlovens § 7, indenfor 1000 meter fra anlægget.

Nærmeste areal, der er omfattet af Husdyrlovens § 7, er en højmose i Lundbæk plantage, ca. 3,9 km øst for ejendommen.

Fordi højmosen ligger ca. 3,9 km fra anlægget på Jyndeavadgårdvej 6, vurderes det at området ikke påvirkes af produktionsudvidelsen, idet ammoniakdepositionen fra anlægget Jyndeavadgårdvej 6, er nul på denne afstand (*Teknisk notat – Opdatering af beregningssystem til estimering af ammoniakafsætning fra husdyrbrug til brug for kommunernes administration af den kommende lov om godkendelse af husdyrbrug – DMU, afdeling for atmosfærisk miljø, december 2006*).

Vurdering (arealer omfattet af husdyrlovens § 7)

Da der ikke er nogen § 7 naturområder indenfor 1000 meter fra anlægget, og da det vurderes, at det nærmeste § 7 område ligger så langt fra Jyndeavadgårdvej 6, at det ikke kan påvirkes af ammoniak fra anlægget, jævnfør teknisk notat fra DMU (2006), stilles der ikke vilkår i forhold til anlægget og dets ammoniakemission.

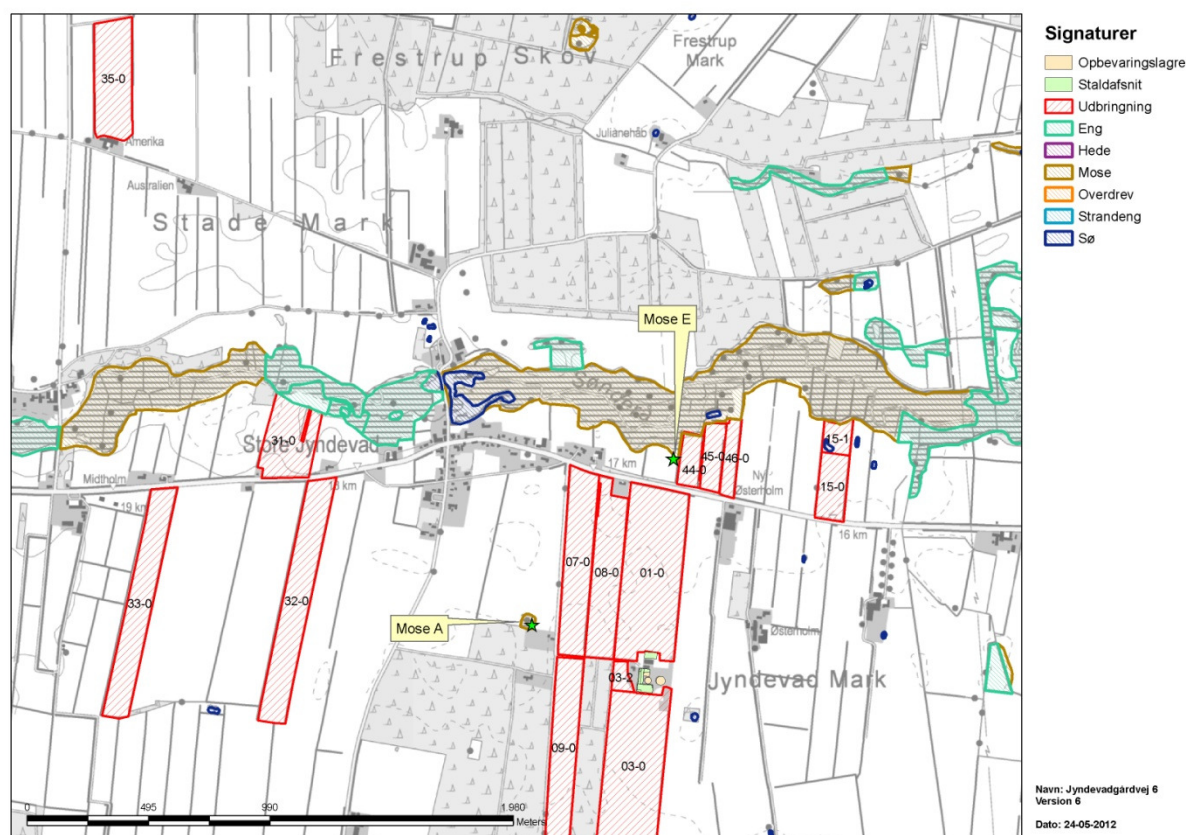
§ 3 natur

Jf. Husdyrlovens § 23 skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte "§ 7-arealer", som kan blive påvirket af ammoniakemissionen fra Jyndeavadgårdvej 6.

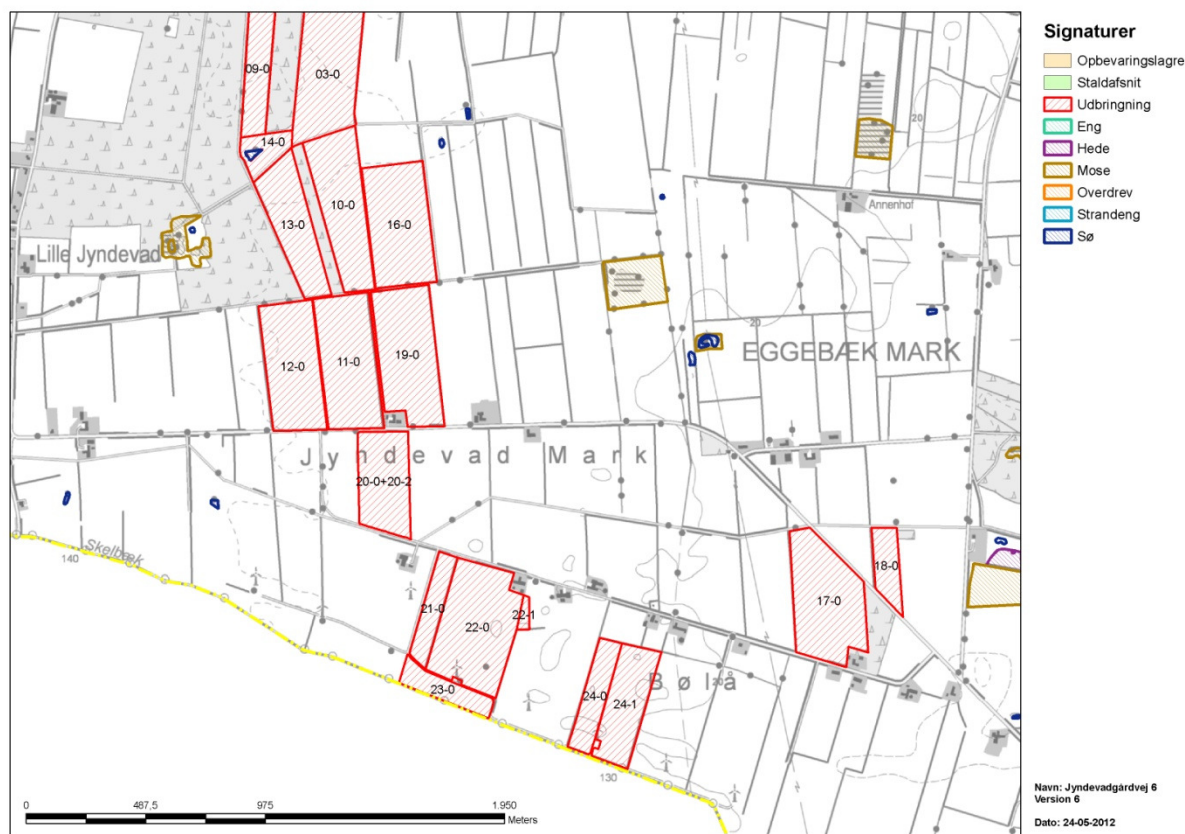
Desuden gælder det jf. Naturbeskyttelseslovens § 3, at tilstanden af visse naturarealer ikke må ændres, når de har et vist areal, naturindhold m.m.

Endeligt gælder ifølge kommuneplanens udpegning af særligt næringsfattige naturarealer, at der på eller i nærheden af disse arealer ikke må ske etablering eller udvidelse af husdyrbrug eller andet, som i væsentlig grad forringer den biologiske mangfoldighed, og der skal foretages en konkret vurdering af, om påvirkningen af naturarealerne er uacceptabel høj.

Redegørelse (arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3)

Kort 1 Naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, samt beregningsskudpunkter for ammoniakdeposition (★) og udbringningsarealer.

Kort 2 Naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, og udbringningsarealer

Nedenfor er gennemgået de arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, der ligger i nærheden af ejendommens anlæg og/eller ligger i tilknytning til ejendommens udbringningsarealer. (jf. kort 1 og 2).

Område Mose A

Mose A (besigtiget 18. marts 2009)	
Naturtype/undertype	Fattigkær
Lokalitetsbeskrivelse	Fin lille lysåben mose med birk, spaghnum, star, kæruld og mosser på gyngende bund. Begyndende "højmoseflade" med tuer af jomfruhår. Tydelig lagzone med lysesiv og pil, der ligger lavere end selve moselanden i den centrale del af mosen. Kantarealer/lagzonen kraftigt næringsbelastet fra omkringliggende landbrugsarealer, hvilket ses på at floraen domineres af næringstolerante arter som bl.a. lysesiv og pil. Mosen er af typen fattigkær, men har udpræget højmoser karakter med tørvemosser og opbygning med en hvælvet moselande og en tydelig lagzone.
Lokalisering i forhold til anlæg	460 meter vest for anlægget.
Lokalisering i forhold til arealer	Området grænser ikke op til ejendommens udbringningsarealer.
N-deposition (merdeposition og totaldeposition) (Scenarieregning nr 43149 af ansøgning version 6, ruhed natur Mk, ruhed opland L, kildehøjde 3)	Merdeposition: 0,1 kg N/ha/år Totaldeposition: 0,9 kg N/ha/år

N-tålegrænse	5-10 kg N/ha/år
Baggrundsbelastning	23 kg N/ha/år (2009)
Betydning som levested for bilag IV-arter	Det vurderes, at mosen bl.a. kan være levested for spidssnudet frø.
Natura 2000 område	Nej
Kommuneplan/regionplan	Ingen udpegnings
Fredning	Ikke fredet.
Vurdering	<p>Det vurderes, at mosen hovedsageligt påvirkes af næringsbelastning fra omkringliggende landbrugsarealer, idet randzonen domineres af næringstolerante plantearter. Den centrale del af mosen, som har det bedste naturindhold og tilstand har en tålegrænse på max 10 kg N/ha pr. år. Tålegrænsen er væsentlig overskredet af baggrundsbelastningen. Næringsbelastningen af mosen fra anlægget på Jyndeavadgårdvej 6 er via ansøgningsystemet beregnet til totalt 0,9 kg N/ha pr. år, hvilket svarer til ca. 4% af baggrundsbelastningen. Merbelastningen pga. udvidelsen udgør 0,1 kg/ha pr. år, hvilket svarer til under 0,5% af kvælstofdepositionen i mosen. Samlet set overholder ansøgningen husdyrlovens krav til ammoniakdeposition til næringsfølsomme højmoser, idet totaldepositionen er under 1 kg N/ha pr. år. På grund af ovenstående vurderes det, at udvidelsen på Jyndeavadgårdvej 6 ikke vil medføre væsentlige tilstandsændringer i mosen naturtilstand.</p>

Område mose E

Mose E (besigtiget 18. marts 2009)	
Naturtype/undertype	Højstaudemose
Lokalitetsbeskrivelse	<p>Mosen ligger i og er en del af Natura 2000 området Sønder Ådal.</p> <p>Mosen er en meget næringsrig højstaudemose, der er meget sumpet og ufremkommelig. Den er forholdsvis artsfattig, og mosen vurderes at være meget næringsrig, vurderet ud fra de plantearter der vokser i mosen. Mosaik af områder med bredbladet dunhammer, pindsvineknope, lodden dueurt, sødgræs, røgræs mfl. Naturtilstanden i mosen vurderes som ringe, pga. højt næringsstofindhold og plantesamfund bestående af få, næringstolerante arter.</p>
Lokalisering i forhold til anlæg	800 meter nord for anlægget
Lokalisering i forhold til arealer	Mosen ligger op til udbringningsarealerne mark 44-0, 45-0 og 46-0
N-deposition (merdeposition og totaldeposition) (Scenarieregning nr 43154 af ansøgning version 6, ruhed natur Mk, ruhed opland L, kilde-højde 3)	Merdeposition: 0,0 kg N/ha/år Totaldeposition: 0,2 kg N/ha/år

N-tålegrænse	Der er for mosenaturtypen højstaudemose ikke opgivet nogen tålegrænse. For at opnå en forbedring i naturtilstanden, vurderes at mosens tålegrænse ligger på mellem 15 og 25 kg N/ha pr. år (rigkær)
Baggrundsbelastning	23 kg N/ha/år
Betydning som levested for bilag IV-arter	Det vurderes at mosen er yngle- og rastested for arter af padder opført på habitatdirektivets bilag 4
Natura 2000 område	Mosen er en del af Natura 2000 område nr 101 bestående af fuglebeskyttelsesområde nr 63 Sønder Ådal. Vurderingen i forhold til Natura 2000 og udpegningsgrundlag findes i afsnittet "Natura 2000" nedenfor.
Kommuneplan/regionplan	Natura 2000 område
Fredning	Ikke fredet
Vurdering	Det vurderes, at mosen modtager hovedparten af kvælstoftilførslen via oversvømmelser af Sønderåen. Derfor har den begrænsede tilførsel via luftbåren ammoniak (totalbelastning) fra anlægget på Jydevadgårdvej 6 kun meget begrænset betydning og det vurderes at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer i mosen, idet påvirkningen udgør under 1% af den luftbårne tilførsel af kvælstofforbindelser

Område Vandhul i mark 15-1 og 14-0

Vandhul i hhv. mark 15-1 og 14-0 (ej besigtiget)	
Naturtype/undertype	Vandhul (sø)
Lokalitetsbeskrivelse	-Vandhul i mark 15-1 er etableret i 2004. vandhullet på mark 14-0 er etableret mellem 2006 og 2008. Vandhullerne er etableret på dyrket areal, og ud fra luftfoto 2010 er vandhullerne præget af udbredt undervandsvegetation og er væsentligt næringsberigede.
Lokalisering i forhold til anlæg	Vandhullerne ligger hhv. ca. 1100 meter nord-øst, og 800 meter syd for anlægget
Lokalisering i forhold til arealer	Vandhullerne ligger inden i mark 15-1 og 14-0
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Der er ikke beregnet N-deposition til vandhullerne.
N og P-tålegrænse	Vandhuller er ofte primært følsom overfor fosfortilførsel med en tålegrænse på 0,05 mg P/l (total P), for at de kan opnå en god tilstand i hht. vandrammedirektivet (DMU faglig rapport nr. 475) Kvælstoftålegrænsen ligger på <1 mg N/l (total N) (DMU faglig rapport nr. 475)

	Mange søer og vandhuller er næringsberigede som følge af næringstilførsel fra dyrkede arealer og tålegrænsen er langt overskredet, hvorfor vandhullerne også er i en dårlig tilstand.
Baggrundsbelastning	23 kg N/ha/år
Betydning som levested for bilag IV-arter	Vandhullerne er ynglested for padder herunder spidssnudet frø og stor vandsalamander.
Natura 2000 område	En del af N101 Sønder Ådal (mark 15-1)
Kommuneplan/regionplan	Natura 2000 område
Fredning	Nej
Vurdering	Vandhullerne er næringsberigede, men det vurderes, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget på Jyndevedgårdvej 6 har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af vandhullerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til vandhullerne, dels som næringsberiget overfladevand, der løber til vandhullerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i vandhullerne.

Vandløb

Vandløbene i området vurderes ikke at blive påvirket af luftbåren ammoniak fra anlægget, idet den tilførte mængde fra luften er meget begrænset i forhold til den mængde næringsstof, der udledes fra dyrkede arealer, jf. afsnit 8.2 og 8.4.

Natura 2000

Kommunen skal vurdere, om produktionen vil være i overensstemmelse med EF-habitatdirektiv-forpligtelserne. Det omfatter bl.a. at produktionen ikke medfører negative påvirkninger af de arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget i internationale naturbeskyttelsesområder, og forholdene for arter omfattet af direktivets bilag IV må ikke forringes.

Anlægget ligger ca. 680 meter syd for Sønder Ådal, som er Natura 2000 område.

Natura 2000 området udgøres af habitatområde nr. H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen, og fuglebeskyttelsesområde F63 Sønder Ådal.

Basisanalysen for Sønderådalen (F63) beskriver følgende:

” I de svagt markerede ådale langs vandløbene ligger enge, som især i den østlige del er fugtige og for en dels vedkommende opgivet indenfor de seneste årtier. Vandløbene ligger i næsten naturligt leje, da de ikke er blevet udrettet under regulerings-kampagnerne i midten af 1900-tallet.

På en 15 km lang strækning af Sønderå er der gennemført et af de største VMPII-projekter i Danmark omfattende ca. 251 hektar eng. Vandløbsvedligeholdelsen er ophørt samtidig med at dræn og grøfter er blevet stoppet til. Det har forårsaget hyppigere og mere omfangsrige oversvømmelser, som på sigt vil fremskynde udviklingen af eng og sumpskov. Samtidig reduceres kvælstofbelastningen.

Engene i området var indtil 1980'erne fourageringsområde for flere ynglende storkepar.”

Udpegningsgrundlaget for Sønderådalene udgøres af arterne Rørdrum, Rørhøg, Hedehøg, Sortterne og Mosehornugle. Ingen af arterne er aktuelt registreret som ynglende. Til gengæld er Stor Hornugle registreret ynglende i den sydlige del omkring Rens Hedegård Plantage. Engsnarre er registreret spillende og der er fund af Rødrygget Tornskade i yngletiden (Dansk Ornitologisk Forening, 2006)

Trusselsvurderingen for Sønderådalene er ifølge basisanalysen følgende (uddrag fra basisanalysen):

”På baggrund af de tilgængelige data om naturtyper og arters forekomster (se kortbilag 2 og 3) er der foretaget en foreløbig vurdering af truslerne mod arterne og naturtyperne i Natura 2000 området. Truslerne omfatter påvirkninger, hvor der er en begrundet mistanke om, at de har en negativ betydning for naturtilstanden. De største trusler er gennemgået i de følgende afsnit (4.1 – 4.6).

4.1. Eutrofiering

Vandkvaliteten i de større vandløb i området er bedret gennem de senere årtier, og vandkvaliteten vurderes derfor ikke længere at være begrænsende for fuglelivet. En afledt effekt af VMPII-projektet, som har til formål at forbedre vandkvaliteten, kan være at opdyrkningen af engene opgives. Det betyder dårligere chancer for at Hvid Stork kan genindvandre, men det skønnes ikke at have betydning for arterne på udpegningsgrundlaget.

4.2. Tilgroning

De vådeste enge i den østlige del er opgivet allerede i 1980’erne, og VMPII-projektet vil accelerere denne proces. Som anført skønnes det dog ikke at påvirke udpegningsgrundlaget direkte.

4.3. Hydrologi

Området har en relativt naturlig hydrologi, idet de større vandløb ligger i naturligt leje og væsentlige strækninger ikke vil blive vedligeholdt fremover. Det antages at ville medføre, at store dele af naturarealerne i området vil gro til i pilekrat. De øvrige arealer, som er i intensiv drift, forventes ikke at blive påvirket.

4.4. Invasive arter

Der er registreret Bisamrotte i området, og det må antages, at der er en del Mink (ikke aktivt overvåget/registreret). Mink kan udgøre en trussel for udpegningsarterne – og kan meget vel være den alvorligste trussel (udokumenteret).

4.5. Arealmæssige ændringer

Ekstensivt drevne arealer er opgivet i større omfang end andre steder i landsdelen, og et mindre antal små-arealer er overgået fra intensiv til ekstensiv drift – der foreligger ikke opgørelser.

4.6. Forstyrrelse af arter

I den nedre del af Sønderåen vides Rørdrum, Hedehøg og Rørhøg at blive forstyrret af rekreative aktiviteter. Det samme må antages at være tilfældet i resten af vandløbet. Gæs og især Sang- og Pibesvaner raster om vinteren på de dyrkede arealer. Forstyrrelsen af disse skønnes at være begrænset, da de opholder sig på tidspunkter og arealer, hvor forstyrrelsen er minimal.”

Udpegningsgrundlag	Trusselsvurdering	
Rørdrum	IV	Mangel på lavvandede områder til fouragering og rørskov af ”passende” kvalitet. Forstyrrelse.
Rørhøg	IV	Mangel på egnede redesteder, forstyrrelse.
Hedehøg	IV	Forstyrrelse, prædation af yngel
Sortterne	V	Mangel på egnede rede- og fødesøgningsområder
Mosehornugle	IV-V	Mangel på egnede redesteder, måske også fødesøg.-områder

Habitatområdet H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen omfatter i Sønder Ådalen kun selve Sønderåen.

Udpegningsgrundlaget udgøres af følgende naturtyper og dyrearter: 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydebladsplanter eller vandaks, 3260 Vandløb med vandplanter, Bæk slampret, Flod slampret, Dyndsmerling og Snæbel.

Trusselsvurderingen er ifølge basisanalysen følgende (uddrag fra basisanalysen):

”På baggrund af de tilgængelige data om naturtyper og arters forekomster er der foretaget en foreløbig vurdering af truslerne mod arterne og naturtyperne i Natura 2000 området.

Truslerne

omfatter påvirkninger, hvor der er en begrundet mistanke om, at de har en negativ betydning for naturtilstanden. De største trusler er gennemgået i de følgende afsnit (4.1 – 4.6).

4.1. Eutrofiering

Vandløbene i habitatområdet er målsat til gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk og passagevand for laksefisk. Bedømt på smådyrsfaunaen i vandløbene er målsætningen opfyldt,

bortset fra Vidåen nedstrøms Rudbøl.

Rudbøl Sø er i amtets regionplan målsat som naturvidenskabeligt interesseområde. Det vurderes, at målsætningen ikke er opfyldt. I vandrammedirektivets basisanalyse vurderes, at søen er i risiko for ikke at nå den gældende regionplans målsætning for vandområdets kvalitet ved udgangen af 2015 (*Sønderjyllands Amt, 2006*). Søen er moderat næringsrig, men undersøgelser tyder på at søens relativt uklare vand især skyldes suspenderet stof fra Vidåen og det indpumpede vand fra Tyskland, medens mængden af planteplankton har mindre betydning. Søen er også meget vindeksponeret, hvorved en del bundmateriale ofte hvirvles op. Det uklare vand vurderes at være årsag til den begrænsede forekomst af undervandsplanter i den østlige del af søen.

Det relativt høje næringsindhold i åvandet kan medføre en hurtigere tilgroning af Magisterkog og Rudbøl Sø, sammenlignet med en ren naturtilstand i oplandet – se også 4.2.

4.2. Tilgroning

Vanddybden i Rudbøl Sø reduceres som følge af materialevandring i Vidåen. Det kan føre til øget tilgroningshastighed. Sammenligning af flyfotos fra perioden 1975-2002 viser, at tilgroningen er meget begrænset, primært i de dele, der ligger længst fra åløbet. Tilgroningen her giver dårligere leveforhold for bl.a Rørdrum, fordi de mange bugter, kanaler og damme inde i rørskoven, hvor fuglen søger føde, bliver lukket.

4.3. Hydrologi

Hydrologien er påvirket af tidligere tiders regulering – som i nogen grad er tilbageført, samt vedligeholdelsen, selvom der lægges vægt på vandløbets naturværdier.

4.4. Invasive arter

Der er rapporteret Mink i vandløbssystemet. Den kan dels være fødekonzurrent til Odder, som endnu ikke er påvist, dels en trussel mod ynglefugle, specielt i Magisterkogen.

4.5. Arealmæssige ændringer

Reduktion af vandfladerne i Magisterkog og Rudbøl Sø er ikke detaljeret kortlagt, oversigtlige vurderinger på luftfotos fra 1975 viser stort set uændret vandflade.

4.6. Forstyrrelse af arter

Bådsejlad (kanoer, lystfiskerbåde, og til dels lystbåde nedstrøms Lægan) forstyrrer ynglefugle i området (Grøn, 1997).”

Udpegningsgrundlag	Trusselsvurdering	
Bæk slampret	?	Ingen kendskab til bestand
Flod slampret	III	Opstemninger hindrer adgang til gydepladser
*Snæbel	?	Mangler opvækstområder med lavt, stillestående vand, hvor larverne kan vokse op. Opstemning hindrer adgang til væsentlige gydepladser.
3150	I	Ingen umiddelbar trussel

3260	I	Ingen umiddelbar trussel
Hedehøg	V	Har ynglet i Magisterkog til medio 1990, arealet gror til i tagrør. Forstyrrelse.
Hvid stork	V	Dårligt fødeudbud, muligvis som følge af udtørring
Mosehornugle	V	Tilgroning af enge.
Plettet rørvgatel	III	Tilgroning kan true en i forvejen lille bestand
Rørdrum	III	Tilgroning kan true en i forvejen lille bestand. Forstyrrelse
Rørhøg	IV	Tilbagegang siden 1990'erne

Der er lavet en ammoniakberegning i ansøgningsystemet, jf. billede 2, der viser at der ved udvidelsen sker en merbelastning af Sønder Ådal på 0,0 kg N/ha pr. år som følge af udvidelsen, og en total belastning fra bedriften (incl. nuværende drift) på 0,2 kg N/ha pr. år.

Billede 2 Ammoniakberegning til Sønder Ådal

Vurdering

Naturtyperne i Sønder Ådalen nærmest bedriften er ikke næringsfattige naturtyper, jf. afsnit 4.1.1, Mose E for beskrivelse.

Ådalen tilføres hvert år store mængder kvælstof via oversvømmelse fra Sønder Å, jf. ovennævnte VMPII projekt.

Basisanalysen for F63 Sønder Ådal siger at vandkvaliteten i Sønder åen gennem de seneste årtier er forbedret, og vandkvaliteten anses nu ikke længere at være begrænsende for fuglelivet.

Det vurderes derfor at Sønder Ådalen ikke er følsom overfor kvælstof, herunder ammoniakdeposition fra anlægget på Jydevadgårdvej 6, da det på baggrund af basisanalysen vurderes ikke at udgøre en trussel mod bevaringsmålsætningen eller udpegningsgrundlaget.

Aabenraa Kommune finder ikke, at der er særlige forhold i den konkrete sag, som kan begrunde en fravigelse fra det generelle beskyttelsesniveau vedr. ammoniak.

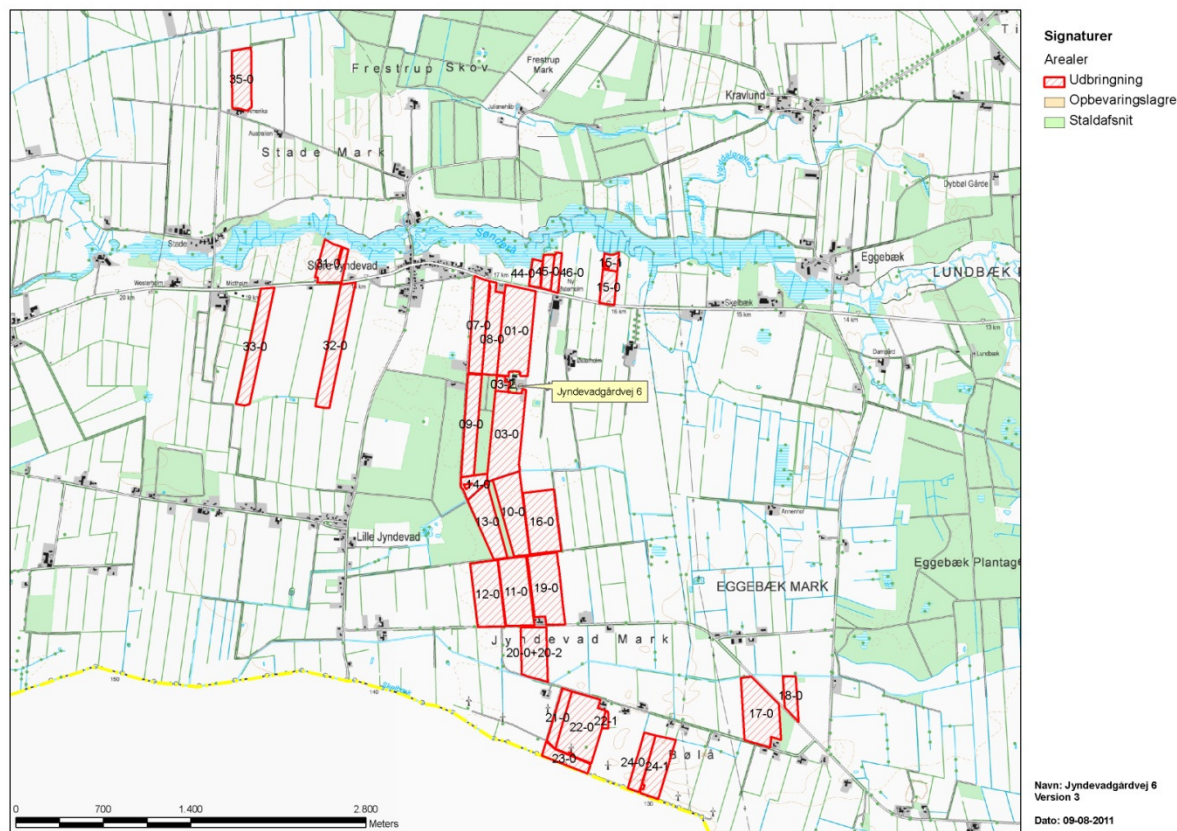
Redegørelse og vurderinger vedr. arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter) findes i afsnit 8.7.

8 Påvirkninger fra arealerne

8.1 Udbringningsarealerne

Redegørelse

Miljøgodkendelsen omfatter de udbringningsarealer, der fremgår af ansøgningens afsnit 4.1 (se bilag 1). Placeringen af udbringningsarealerne fremgår af oversigtskort herunder. Alle udbringningsarealer ligger i Aabenraa Kommune.

Kort 3. Udbringningsarealer.

Det er oplyst i ansøgningen, at husdyrbruget råder over 235,83 ha udbringningsarealer.

Ændringer af udbringningsarealerne skal anmeldes senest den 1. august til Aabenraa Kommune, der vurderer, hvorvidt de nye arealer er sårbare.

Ejendommen Jyndevedgårdvej 6 producerer efter udvidelsen samlet 500,31 DE husdyrgødning.

Det ejede/forpagtede harmoniareal er 235,85 ha til udbringning af DE med 49.051 kg N og 8482 kg P. Andelen af dybstrøelse er 53,37 DE. Der udbringes 2,3 DE/ha (harmonital, DEREEL).

Der anvendes i ansøgt drift 23 % efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav.

Der anvendes i ansøgt drift 4 % reduceret kvælstofnorm.

Jordbund og dræning

Ejendommens jorde består af grovsandet jord, arealerne kan vandes og ingen af arealerne er ifølge ansøgningen drænedede.

Lavbundsarealer

Mark 20-0+20-2, 21-0, 22-0, 22-1, 23-0, 24-0 og 24-1 ligger helt eller delvis indenfor lavbundsklasse IV, hvor der ikke er risiko for okkerudledning, ifølge Miljøstyrelsens kort.

Beskyttede sten- og jorddiger og andre fredninger

Langs den sydlige ende af mark 44-0, 45-0 og 46-0 er der registreret et beskyttet dige.

Vurdering

Aabenraa kommune vurderer, at udbringningsarealet på 235,83 ha ejede/forpagtede harmonerer med husdyrholdet og er tilstrækkeligt til at opfylde harmonikravene.

8.1.1 Arealanvendelse

Redegørelse

Der anvendes referencesædskifte K12 svarende til standardsædskiftet på arealerne, hvilket betyder, at der er taget højde for den værst tænkelige situation. Der er altså ikke risiko for større udvaskning af nitrat til overfladevand og grundvand eller fosforoverskud, end de her angivne, hvis der anvendes andre sædskifter end referencesædskiftet.

Kvæg

Husdyrbruget er omfattet af reglerne omkring sædskifte m.m. for ejendomme, hvor der må udbringes 2,3 dyreenheder per ha. jf. husdyrbekendtgørelsen. Referencesædskiftet er K12 med 14 % lovpligtige efterafgrøder og 65 - 95 % af sædskiftet med græs eller kløvergræs. Udover de 14 % lovpligtige efterafgrøder, skal der være 23% ekstra efterafgrøder og 4 % reduceret kvælstofnorm.

I den fremtidige drift vil der ligeledes blive anvendt et sædskifte svarende til K12.

Ved udbringning af husdyrgødning på ubevoksede arealer nedbringes det hurtigst muligt og inden 6 timer.

Al udbringning på græs og sort jord skal ske ved nedfældning.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer ud fra ovenstående, at sædskiftekravene er overholdt.

8.1.2 Aftalearealer

Redegørelse

Der findes ingen aftalearealer i ansøgningen.

Udskiftning eller indgåelse af gylleaftaler kan ikke ske uden tilladelse fra Aabenraa Kommune.

8.2 Beskyttet natur

Foruden påvirkningen med ammoniak fra husdyrbrugets anlæg kan naturen også påvirkes fra ejendommens udbringningsarealer. Det kan f.eks. være påvirkning af tilstødende naturarealer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning pga. tilførsel af næringsstoffer gennem diffusion i jordfasen, atmosfærisk deposition eller overfladeafstrømning af næringsstoffer.

Ifølge Miljøstyrelsen kan der ved udbringning ske påvirkninger på over 1 kg N/ha/år ved atmosfærisk afsætning i op til 100 m fra markkanten (jf. MST's skrivelse "Bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug af 6. juli 2009"). Af Miljøstyrelsen vurderes det ikke muligt for kommunerne at beregne en randpåvirkning af udbragt husdyrgødning ved udvaskning af kvælstof og fosfor. Det vil dog være muligt at foretage en konkret vurdering af risikoen for overfladeafstrømning. Vurderes risikoen stor, kan der fastsættes krav om bræmmer eller lignende.

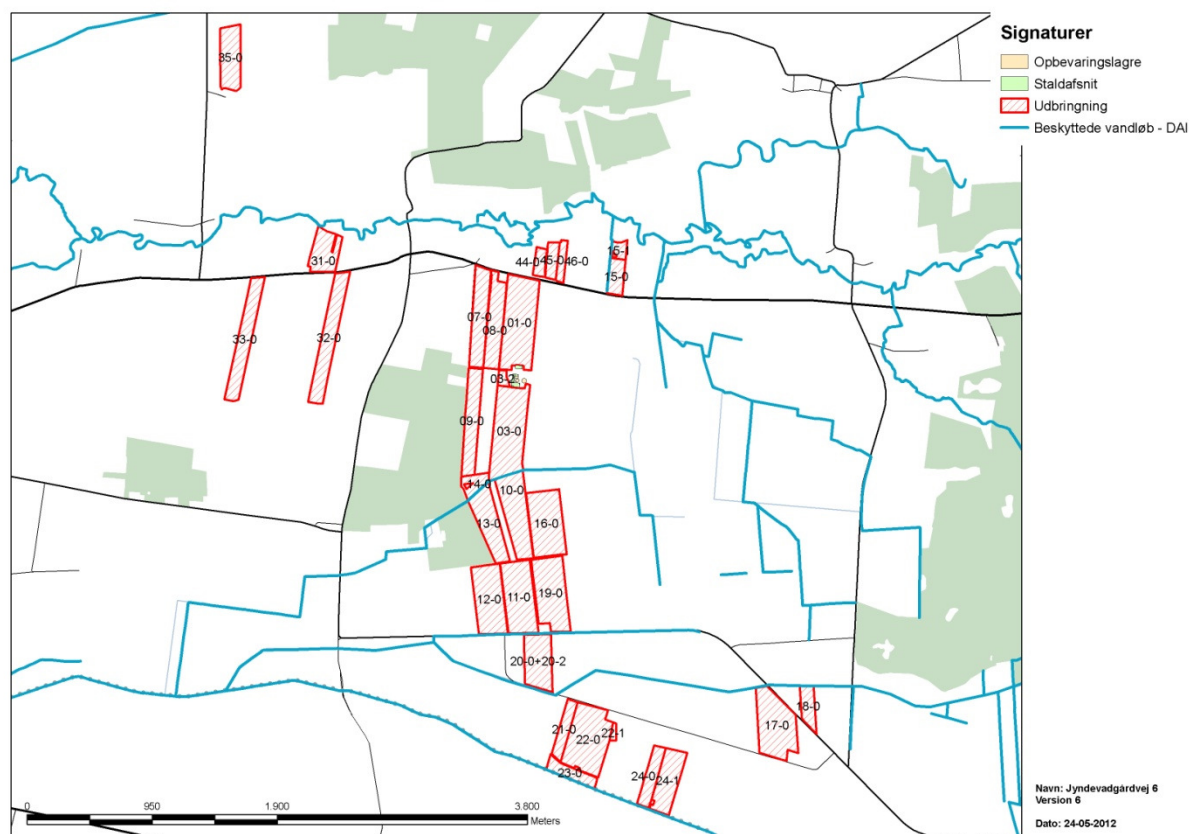
Der er et lovkrav om nedfældning af flydende husdyrgødning på alle arealer med sort jord eller græsmarker uanset beliggenhed.

Redegørelse

For overskuelighedens skyld er alle naturarealer beskrevet samlet i afsnit 7.8.

Kort over placering af beskyttet natur og udbringningsarealer er vist på kort 1 og 2 i afsnit 7.8.

Udbringningsarealerne ligger temmelig spredt. Ingen af ejendommens ejede eller forpagtede arealer ligger helt eller delvist i opland til målsatte søer, men en del af arealerne (mark nr. 15-1, 15-0, 14-0, 03-0, 13-0, 10-0, 12-0, 11-0, 19-0, 20-0+20-2, 17-0, 18-0, 23-0, 24-0 og 24-1) grænser direkte op til vandløb, der er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Ingen af udbringningsarealerne skråner stejlt ned mod vandløbene.

Kort 4 Udbringningsarealer og beskyttede vandløb (Naturbeskyttelsesloven § 3)

Bedriftens arealer afvander til vandløbsoplandene Gammelå/Skelbæk og Sønderå.

Vandløb	Målsætning	Status for målsætning	DVFI (Stationsnr.)	Bemærkninger
Gammelå/Skelbæk	DVFI 5	Ikke opfyldt	4 (425-0550)	
Sønderå	DVFI 7	Opfyldt	7 (425-1400)	

Tabe 18. Målsatte vandløb, der afvander Jyndevedgårdvej 6's udbringningsarealer.

Vurdering

Vandhuller

Det vurderes, at hovedkilden til næringsberigelse af vandhullerne er overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand der løber på jordoverfladen til vandhullerne, dels som næringsberiget overfladevand der løber til via rodzonen på dyrkede arealer. Derfor stilles der vilkår om overholdelse af dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmmer rundt om 2 vandhuller (i hhv. mark 14-1 og 15-0 jf. kort 1 og 2), der forekommer på eller op til udbringningsarealerne. Størrelsen af bræmmer afhænger af terrænforholdene op til vandhullet og vil være større på faldende terræn end på fladt terræn.

Moser

Mose E, som ligger op til udbringningsarealerne er ikke omfattet af Husdyrlovens § 7 som værende højmoser. Mosen er en højstaudemose, som er væsentlig næringsberiget og oversvømmes jævnligt med næringsrigt vand fra Sønderåen. Mosen vurderes derfor ikke at blive påvirket væsentlig fra anvendelse af husdyrgødning på udbringningsarealerne. Der stilles på baggrund af ovenstående ingen vilkår i forhold til mose E i området.

Mose A ligger udenfor udbringningsarealerne og vurderes ikke at blive påvirket væsentlig via anvendelsen af husdyrgødning på udbringningsarealerne.

Enge

Husdyrbruget råder ifølge ansøgningsmaterialet ikke over beskyttede enge. Der ligger beskyttede enge op til mark 31-0, men disse vurderes, ligesom mose E, ikke at blive påvirket af anvendelsen af husdyrgødning på udbringningsarealerne, idet engene er næringsrige og oversvømmes ved høj vandstand i Sønderåen.

Vandløb og målsatte søer

Vandløbene er følsomme overfor øget udledning og tilførsel af sand og næringsstoffer fra omkringliggende landbrugsarealer. Generelt er vandløbene præget af tidligere regulering, hårdhændet vedligeholdelse og okker.

For at sikre de beskyttede vandløb mod øget udvaskning af næringsstoffer, overfladeafstrømning af gødning og næringsstoffer samt øget sandvandring, som vil påvirke eksempelvis laks og snæbels (bilag IV-art) leve- og ynglesteder blandt andet ved tilsanding af gydegrus, og dels for at sikre anvendeligheden af vandløb som spredningskorridorer for områdets dyre- og planteliv, samt for at sikre leve- og rastesteder for bilag IV-arter (herunder eksempelvis padder) samt til beskyttelse af habitatområdet Vadehavet, stilles der vilkår om 2 meter dyrknings-, sprøjte- og gødningsfri bræmmer langs de beskyttede vandløb, der grænser op til ejendommens udbringningsarealer og som ikke i forvejen er pålagt 2 meter bræmmer jf. vandløbslovens § 69.

På følgende marker skal der etableres 2 meter dyrkningsfri bræmmer op til de beskyttede vandløb: mark nr. 15-1, 15-0, 14-0, 13-0, 03-0, 10-0, 12-0, 11-0, 19-0, 17-0, 18-0, 20-0+20-2 (jf. kort 4).

8.3 Nitrat til grundvand

Redegørelse

Bedriften har 0,11 ha udbringningsarealer beliggende inden for nitratfølsomme indvindingsområder (mark nr. 09-0).

Der er i det pågældende område ikke udarbejdet en indsatsplan. Derfor kan der ifølge Husdyrloven ikke tillades nogen merbelastning med nitrat, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i efter-situationen.

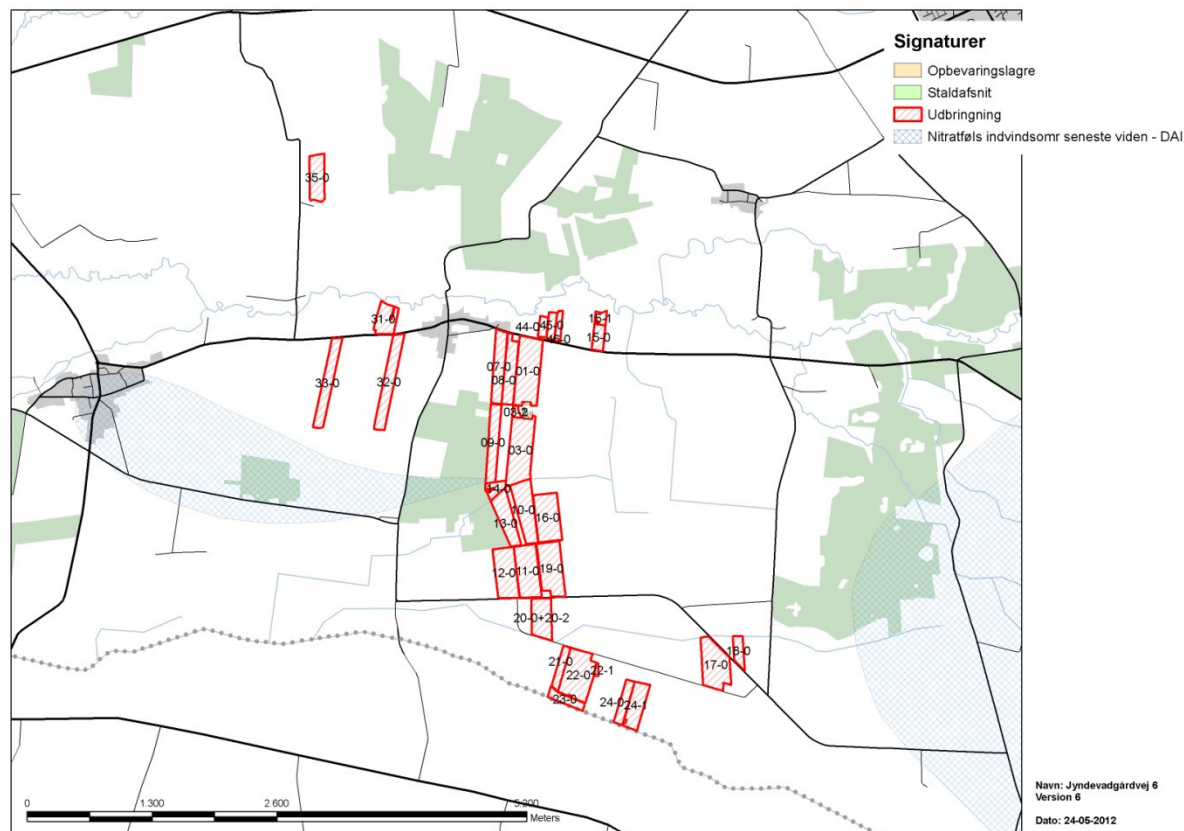
For at sikre, at udvaskningen ikke stiger i ansøgt drift, er det samlede areal med efterafgrøder øget med 23 % udover plantedirektoratets krav.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser ved det valgte standard og referencesædskifte, at nitratudvaskningen fra rodzonen, ved brug af 23% ekstra efterafgrøder, ligger på 40 mg nitrat per liter, hvilket svarer til en reduktion på 5 mg nitrat pr. liter i forhold til

nudrift. Kravet om, at der ikke sker nogen merbelastning i ansøgt drift, er dermed overholdt.

En nitratudvaskning på 40 mg nitrat pr. liter er basis for de vurderinger, der er foretaget. Da der i ansøgningen er valgt samme standard- og referencesædskifte, kan der ikke umiddelbart stilles vilkår til sædskiftet, idet sædskifte ikke er valgt som virkemiddel til at nedbringe nitratudvaskningen.

For at sikre at nitratudvaskningen ikke væsentligt øges, stilles der vilkår om, hvor meget husdyrgødning, herunder andelen af dybstrøelse, der maksimalt må tilføres arealerne.

Kort 4. Placering af udbringningsarealer i forhold til nitratfølsomt indvindingsopland.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af beregningerne i ansøgningssystemet, at kravet om ingen merbelastning af nitrat til grundvand i eftersituationen (ansøgt drift) er overholdt.

8.4 Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande

Kvælstof, herunder nitrat, der føres til overfladevand, stammer hovedsageligt fra gødskningen på landbrugsarealer. En del af den tilførte kvælstof optages ikke af afgrøden på marken men siver igennem rodzonen til det øvre grundvand eller løber via dræn og grøfter til vandløb, søer og i sidste ende til havet.

Undervejs omdannes en stor del af de nedsivende kvælstofforbindelser til luftformigt kvælstof via en proces kaldet kvælstofreduktion. Hvor stor kvælstofreduktionen er, afhænger af jordbundstypen (reduktionspotentialet), og hvor hurtigt nitraten føres til vandløb eller søer. På drænedede arealer føres nitrat væsentligt hurtigere til vandmiljøet end på udrænedede arealer, hvor det skal føres via grundvandet til vandmiljøet. Når kvælstoffet er nået ud i vandløbene, er reduktionen meget lav, ca. 2 %. Dvs. at størstedelen af den kvælstof, der føres til vandløb, ender i havet (DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort).

Når nitrat kommer ud i vandmiljøet, påvirker det naturen ved, at det bruges af planterne som næringsstof og giver en større planteproduktion af sump- og undervandsplanter samt alger, der i høje koncentrationer giver uklart vand. Normalt anses kvælstof i vandløbene ikke for at have stor betydning for levevilkårene for planter, fisk og andet dyreliv. Her er det som regel andre faktorer, fx de fysiske forhold, der er mere afgørende for plante- og dyrelivet (*Næringsstoffer - arealanvendelse og naturgenopretning, Temarapport fra DMU 13/1997*). En reduktion i udvaskning af kvælstof (og andre næringsstoffer) vil dog utvivlsomt føre til en mindre grødevækst og en mindre produktion af organisk stof i vandløbet, hvilket vil forbedre miljøtilstanden og leveforholdene for dyrelivet samt give mindre tilførsel af organisk stof og næringsstoffer til søer og havet. Kraftig grødevækst kan reducere iltindholdet i vandløbet med deraf negativ virkning på dyrelivet til følge.

Redegørelse

Udbringningsarealerne afvander via Gammelå og Sønderåsystemet til Vidå, Rudbøl Sø og Vadehavet. Sønderåen er målsat til at have en faunaklasse 7, der svarer til en høj økologisk tilstand, og skal fungere som opvækst og opholdsområde for ørred og andre laksefisk. Målsætningen tager sigte mod at beskytte og opbygge den alsidige flora og fauna, som naturligt er tilknyttet denne type vandløb.

For at opfylde målsætningen for Sønderåen kræves en DVFI værdi på minimum 7. Måling i 2003 har vist en DVFI værdi på 7 (st. nr. 425-1400 lige nedstrøms opstemningen ved St. Jyndeved), hvilket er den højeste værdi, et vandløb kan få. Målsætningen er derfor opfyldt.

For at opfylde målsætningen for Skelbæk/Gammelå kræves en DVFI værdi på minimum 5. Måling i 2012 har vist en DVFI værdi på 4 (st. nr. 425-0550) hvilket er en noget forringet biologisk kvalitet. Målsætningen er derfor ikke opfyldt. Manglende mål opfyldelse skyldes formentlig dårlige fysiske forhold og okker.

Sønderåen og mindre tilløb er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 mod tilstandsændring. Vandløbene er beskrevet nærmere i afsnit 8.2 under "vandløb og målsatte søer"

Ingen af bedriftens udbringningsarealer ligger indenfor områder, der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3. Der er således i hht. lovgivningens beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand ingen krav om reduceret husdyrtryk på udbringningsarealerne.

Det ansøgte	
Reduktion, pct. 76-100	Ukorr./korr.
Areal til udspredning i alt, ha	235,83
Udvaskning fra rodzonen (ansøgt), husdyrgødning, kg N/ha/år	55/13,75
Udvaskning fra rodzonen (nudrift), husdyrgødning, kg N/ha/år	62/15,5
Merudvaskning fra rodzonen (ansøgt i forhold til nudrift), husdyrgødning, kg N/ha/år	-7/-1,75
Merudvaskning fra rodzonen pr. år (ansøgt i forhold til nudrift), husdyrgødning, kg N/år	-1651/-413

Arealerne ligger i et område, hvor N-reduktionsprocenten i jordbunden er mellem 76 og 100 procent, dvs. at 76-100 % af det udledte kvælstof i jorden vil blive nedbrudt/fjernet fra jorden, før det ender i overfladevandsrecipienten.

Der er i ansøgningssystemet beregnet en udvaskning af N til overfladevand på 55 kg N/ha/år. Med det høje reduktionspotentiale i området betyder det, at der reelt vil udvaskes maksimalt 13,75 kg N/ha/år.

Udledning af N i nudrift er efter korrektion for reduktionspotentiale på 15,5 kg N/ha/år. Dvs. at der efter udvidelsen årligt udledes ca. 1,75 kg N mindre per ha end i nudriften. Totalt betyder det en mindre udledning på ca. 413 kg N/år til overfladevand.

Husdyrgødning fra produktionen udbringes på 235,83 ha ejet areal. Ifølge ansøgningen er ingen af de ejede arealer dræned.

Beskyttelsesniveauerne for nitrat til overfladevand er overholdt ved harmonikravet, reduktionspotentialer er højt, og arealerne afvander til et Natura 2000 område (Vadehavet), som ikke afkaster nitratklasser. Vurdering af næringsstoffer i forhold til Vadehavet/Natura 2000 vandområder findes i afsnit 8.6.

Vurdering

Bedriftens udbringningsarealer ligger alle udenfor nitratklasserne 1 – 3 (reduktionsprocenten er 100 %). Beskyttelsesniveauerne for nitrat til overfladevand er overholdt.

Da det vurderes, at der ikke sker forøget udvaskning af kvælstof fra udbringningsarealer i forhold til førsituationen og med henvisning til afsnittet om "Beskyttet natur" – "Vandløb og målsatte søer", vurderes det, at beskyttede vandløb og søer ikke vil ændre tilstand i negativ retning på baggrund af udvidelsen af produktionen på Jyndevedgårdvej 6.

Da:

- målsætningen i Sønderå er opfyldt
- manglende opfyldelse af målsætningen i Skelbæk/Gammelå ikke skyldes udledning af næringsstoffer, men formentlig dårlige fysiske forhold.

er der således ikke grundlag for at stille yderligere vilkår til begrænsning af kvælstofudvaskningen alene i forhold til opfyldelse af målsætningen for Skelbæk og Sønderå

Desuden vurderes, at vilkårene i afsnittet om beskyttet natur (afsnit 8.2) er tilstrækkelige til at sikre øvrige vandhuller og naturarealer mod næringsstoffer fra overfladevand.

Beregning af udvaskning er forudsat at gødningsmængderne i ansøgt drift, jf. nedenstående tabel, fastholdes. Dybstrøelse har en højere nitratudvaskning end gylle, fordi udnyttelsesgraden af dybstrøelse er 45 %, mens den for kvæggylle er 70 %. Forudsætningen for beregningerne på udvaskning af nitrat vil ikke være overholdt, hvis der produceres mere dybstrøelse end det, der fremgår af ansøgningen. Dvs. for at sikre, at der ikke sker en forøget udvaskning stilles vilkår om, at der ikke må produceres mere dybstrøelse end det ansøgte, jf. nedenstående tabel.

Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningsnummer: 20903

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	4935,69	843,85	53,37	0
Kvæggylle	44115,69	7638,35	446,94	42,00
Total	49051,38	8482,20	500,31	42,00

8.5 Fosfor til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

Hovedparten af fosfortab fra landbrugsarealer sker fra kuperede marker i omdrift langs vandløb og fra drænedede lavbundsarealer. Også hvor jordens P-tal (mængden af opløst fosfor i jordvandet) er højt, kan der være et stort fosfortab. Humusjords evne til at binde fosfor er særlig dårlig, mens jern i oxideret form kan binde fosfor. Derfor er risikoen for udvaskning af fosfor stor på lavbundsarealer bestående af humusjord med begrænset jernindhold, dvs. på lavbundsarealer som ikke er omfattet af okkerklasse I.

I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug af 31.03 2009 er der fastsat beskyttelsesniveauer i forhold til fosforoverskud gældende kun for husdyrbrugsprojekter med udbringningsarealer, der afvander til Natura 2000 vandområder, som er overbelastet med fosfor.

Kortværket, der angiver disse Natura 2000 områder, omfatter ikke oplandene til Natura 2000 søtyper, som klassificeres som sårbare recipienter.

Kravet til fosforoverskud på udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, som afvander til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor, afhænger af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Der stilles krav til fosforoverskud på drænedede lerjorder og lavbundsarealer, herunder drænedede og grøftede sandjorder. Fosforoverskud må ikke øges på lavbundsarealer, der er drænedede/grøftede, og som ikke har et højt indhold af jern.

Der stilles ikke krav til fosforoverskud, hvis der i den ansøgte situation kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget. Beregninger af fosforoverskud omfatter ikke tilført fosfor i handelsgødning.

De øvrige landbrugsarealer, som ligger uden for oplande til et fosforoverbelastet Natura 2000 vandområde, beskyttes jf. lovgivningen kun via harmonireglerne.

I forhold til sårbare naturområder med særlig lokal eller regional værdi (f. eks. målsatte søer, grusgravssøer og fjorde) udenfor Natura 2000 områder kan kommunen, hvis det vurderes nødvendigt, skærpe beskyttelsen.

Redegørelse

Udbringningsarealerne består af grovsandet jord, og enkelte af markerne er lavbundsarealer (Mark 20-0+20-2, 21-0, 22-0, 22-1, 23-0, 24-0 og 24-1 ligger helt eller delvis indenfor lavbunds klasse IV, hvor der ikke er risiko for okkerudledning, ifølge Miljøstyrelsens kort). Ingen arealer er ifølge ansøgningen drænet.

Der er på ingen af arealerne stort terrænfald mod vandløb eller søer.

Der tilføres årligt 8482 kg fosfor til markerne i ansøgt drift. Ifølge ansøgningen får areaerne derved et fosfor overskud på 10,6 kg P/ha.

Da det ikke kan kvantificeres hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten, må vurderingen af om der er grundlag for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, baseres på en vurdering af "worst case" situationen (jf. MST's digitale vejledning).

Ejendommens arealer ligger i oplandet til Rudbøl Sø.

Oplandet til Rudbøl Sø er	ca. 110.000 ha
Udbringningsarealerne udgør af oplandet	235,83 ha

Rudbøl Sø	
Husdyrbrugets oplandsareal	235,83 ha
Overskud pr. ha	10,6 kg P/ha
% forøgelse i godkendelsesperioden (10,6*8/2000)*100	4,2 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget (1*235,83*0,04)	9,9 kg
Belastning af søen	
Ha landbrugsareal (0,2 kg P/ha) (andel landbrugsareal i oplandet er anslået til 0,80)	88.000 ha
Ha udyrket areal (0,08 kg P/ha)	22.000 ha
Øvrige kilder	-
Samlet belastning (0,2*88.000+0,08*22.000)	19.360 kg
Husdyrbrugets del (9,9/19.360)*100	0,05 %

Regnet som eksempel i MST's elektroniske husdyrvejledning
(http://www2.mst.dk/Wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx#Husdyrvejledning.Fosfor+-+Vurdering_Konkret_vurdering_af_påvirkning_af_overfladevande_med_fosfor_5)

Det er antaget i forhold til nitratpåvirkningen af vandområder, at en påvirkning af nitrat ikke kan måles med de nuværende biologiske målemetoder, hvis påvirkningen er på under 5 % af den samlede påvirkning. Hvis det antages, at grænsen for at der kan ses en påvirkning er den samme for fosfor som for nitrat vil der for Jynde vadgårdvej 6 skulle foretages enten en reduktion af overskuddet eller ske tiltag, der hindrer en øget belastning af Rudbøl Sø.

Vurdering

For at sikre overfladevand mod øget udvaskning via overfladeafstrømning af fosfor, stilles vilkår om at der ikke må etableres afvandringsrender på udbringningsarealer til afledning af vand. Aabenraa kommune finder ikke, at der i den konkrete sag er yderligere særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udvaskning af fosfor til vandmiljøet. Bedriftens arealer er ikke hverken drænedede eller kuperede med fald mod vandløb og søer. Fosforbelastningen til den målsatte sø, Rudbøl Sø, er beregnet til at være minimal.

8.6 Natura 2000 kystvandområder

Redegørelse

Bedriftens arealer ligger i oplandet til Skelbæk/Gammelå og Sønderå, som afvander til Vidåsystemet. I Vidåsystemet er Sønderå dalen udpeget som Natura 2000 område, der udgøres af habitatområde nr. H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen og fuglebeskyttelsesområde F63 Sønderådal. Sønderå leder videre ud i Vidåen og fuglebeskyttelsesområde F60 Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen samt Habitat- og Fuglebeskyttelsesområde F57 og H78 Vadehavet, samt Ramsarområde 27.

Vadehavet er angivet som sårbart Natura 2000 område, jf. miljøstyrelsens kortværk.

Udledningen af kvælstof m.m. fra husdyrbrugets udbringningsarealer skal i hht. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bek. nr. 408 af 1. maj 2007) vurderes i forhold til, om det vil skade udpegningsgrundlaget for de ovenfor nævnte habitat og fuglebeskyttelsesområder.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet H78 Vadehavet, H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen, Fuglebeskyttelsesområderne F63 Sønderådal, F60 Vidå, Tøndermarsken og saltvandssøen, F57 Vadehavet og Ramsarområdet 27 indeholder følgende naturtyper og arter:

Naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- 3150 Næringsrig sø
- 3260 Vandløb

Dyrearter der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- Snæbel
- Flodlampret
- Bæklampret
- Dyndsmerling
- Odder

Naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for H78

- 1110 Sandbanke
- 1130 Flodmunding
- 1140 Vadeblade
- 1150 Lagune
- 1160 Bugt
- 1170 Rev
- 2250 Enebærklit
- 2310 Vise-indlandsklit
- 2330 Græs-indlandsklit
- 3130 Søbred med småarter
- 3140 Kransnålalge-sø
- 3150 Næringsrig sø

- 1310 Enårig strandengsvegetation
- 1320 Vadegræssamfund
- 1330 Strandeng
- 2110 Forklit
- 2120 Hvid klit
- 2130 Grå/grøn klit
- 2140 Klithede
- 2160 Havtornklit
- 2170 Grårisklit
- 2180 Skovklit
- 2190 Klitlavning
- 3160 Brunvandet sø
- 3260 Vandløb
- 4010 Våd hede
- 6210 Kalkoverdrev
- 6230 Surt overdrev
- 6410 Tidvis våd eng
- 7150 Tørvelavning
- 7230 Rigkær
- 9190 Stilkege-krat
- 91D0 Skovbevokset tørvemose

Dyrearter der indgår i udpegningsgrundlaget for H78:

- Havlampret
- Bæklampret
- Flodlampret
- Stavsild
- Laks
- Snæbel
- Marsvin
- Odder
- Gråsæl
- Spættet sæl

Fuglearter der indgår i udpegningsgrundlaget for F63:

- Mosehornugle
- Rørdrum
- Sortterne
- Rørhøg
- Hedehøg

Fuglearter der indgår i udpegningsgrundlaget for F60 og F57:

• Rørdrum	• Hvid stork	
• Rørhøg	• Engsnarre	• Lysbuget knortegås
• Hedehøg	• Pibesvane	• Sandløber
• Mosehornugle	• Sangsvane	• Sandterne
• Spidsand	• Lille kobbersneppe	• Strandskade
• Skeand	• Blåhals	• Dværgmåge
• Pibeand	• Brushane	• Sortand
• Grågåse	• Hjejle	• Stor regnspove
• Kortnæbbet gåse	• Strandhjejle	• Edderfugl
• Bramgåse	• Plettet rørvagtel	• Dværgterne
• Almindelig ryle	• Klyde	• Havterne
• Sortterne	• Fjordterne	• Splitterne
• Islandsk ryle	• Gravand	• Hvidklire
• Hvidbrystet præstekrave	• Krikand	• Rødben
	• Mørkbuget knortegås	

Flere af arterne og naturtyperne er sårbare overfor næringsberigelse af deres levesteder. F.eks. er snæbel i Vidåsystemet følsomme overfor sandvandring og næringsberigelse af vandløbet, idet det kan medføre en skadelig effekt på deres gydepladser, hvis iltindholdet nedsættes og bunden belægges med et slam/sandlag.

Højt næringsindhold i åvandet, der føres til Rudbøl Sø, kan medføre en hurtigere tilgroning af Magisterkog og Rudbøl Sø sammenlignet med en ren naturtilstand i oplandet, hvilket giver dårligere leveforhold for bl.a. rørdrum (bisanalyse for H90 og Natura 2000 plan).

Rudbøl sø er A₁ målsat, der er en målsætning med skærpede krav, som anvendes, hvis særlige naturværdier ønskes bevaret. Målsætningen er ikke opfyldt ifølge regionplan 2005-2016 og udkast til vandplan for vanddistrikt 4.1.

Bisanalysen for F63 Sønderådal siger, at vandkvaliteten i Sønderåen gennem de seneste årtier er forbedret, og vandkvaliteten og næringsbelastning anses ikke for at være en trussel mod fuglene på udpegningsgrundlaget (Natura 2000-plan, Sønder Ådal, område nr. 101).

Ifølge basianalysen for H78 og F57 Vadehavet er den internationale målsætning om, at Vadehavet skal være et "ikke næringsbelastet område" ikke opfyldt pga. de høje kvælstofkoncentrationer. "Opfyldelsen af målsætningen vil som minimum kræve en reduktion af næringsbelastningen med 50 % for kvælstof og 80 % for fosfor i forhold til niveauet i begyndelsen af 1989-90, som oprindeligt fastlagt i vandmiljø-handlingsplanen. Dette mål er endnu ikke nået for den sønderjyske del af det danske vadehav. Det vil derfor være nødvendigt fortsat at reducere især det diffuse bidrag for at nå de internationale, nationale og regionale mål. Det er desuden vigtigt at reducere den atmosfæriske næringsbelastning gennem en indsats overfor kilderne hertil" (Bisanalyse for vanddistrikt 50, Del 2 (s. 37 og 39)).

Ifølge Naturstyrelsens hjemmeside (<http://www.naturstyrelsen.dk/Vandet/Vandplaner/>), under beskrivelsen af naturområdet N89 Vadehavet, beskrives de væsentligste trusler mod naturtyperne og arterne i området som værende bl.a. næringsstofbelastningen, intensiv landbrugsdrift, tilgroning og afvanding.

I udkast til vandplan er tilstanden i Vadehavet angivet som moderat til dårlig, hvor Lister Dyb er angivet som ringe. Årsagen skyldes for højt indhold af klorofyl (næringsstoffer). For at opnå målopfyldelse kræves mindst at tilstanden er god.

Ifølge Habitatdirektivets artikel 6 og vejledningen til denne, skal kommunen sikre, at planer og projekter hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter i kumulation (dvs. i forhold til eksisterende belastninger og i forhold til belastninger fra allerede vedtagne planer, som ikke er realiserede) kan have en negativ påvirkning på de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at bevare eller er til hindring, for at området kan opnå gunstig bevaringsstatus og en god tilstand.

Aabenraa Kommune skal bemærke, at der jf. Miljømålsloven for hvert vanddistrikt skal udarbejdes en basianalyse, en statslig vandplan med tilhørende indsatsprogram samt kommunale handleplaner, der skal beskrive hvordan vandplan og indsatsprogram skal realiseres for overfladevand, grundvand og Natura 2000 områder. Forslag til vandplaner blev sendt i 6 mdrs. offentlig høring i oktober 2010. På nuværende tidspunkt er vandplanerne endelige, men de tilhørende kommunale handleplaner er ikke endeligt vedtagne. Ved gennemførelse af den nødvendige indsats skal det sikres, at der opstår god natur- og miljøtilstand. I udkast til vandplan for vanddistrikt 4.1 Kruså/Vidå og hovedopland 1.10 Vadehavet forventes det, at tidsfristen for målopfyldelse udskydes til efter 2015 pga. usikkerhed og manglende viden. Fastlæggelse af indsatskrav udskydes derfor til Vandplan 2015. Der må dog ikke gives tilladelse til øget forurening, der kan være til hindring for opnåelse af god tilstand i vandmiljøet.

Beskyttelsesniveauerne i husdyrloven er fastlagt med udgangspunkt i udvaskningsniveauet i perioden 2001 - 2005, som danner baseline for udarbejdelse af de foreliggende vandplaner. Dette niveau er jf. Miljøstyrelsens elektroniske vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug uændret i 2007 og det er derfor en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrloven, at den samlede husdyrproduktion i et opland og dermed udvaskningsniveauet ikke har været stigende siden 2007.

Aabenraa Kommune har ved hjælp af Conterra fået undersøgt udviklingen af dyretrykket i oplandet til Lister Dyb, som er det sydligste danske delopland til Vadehavet, som Vidåen afvander til. Langt den største del af Aabenraa og Tønder Kommuners areal afvander hertil. Derudover afvander en ganske lille del af Sønderborg Kommune til Lister Dyb. Opgørelsen, der er baseret på gødningsregnskaber, anviser det samlede antal af DE i hele oplandet til Lister Dyb fra 2007 til 2009 (altså ikke pr. ha). Her viser resultatet, at der er sket en stigning i udbragt gødning i oplandet (antal DE) i Lister Dyb på 7,2 % fra 2007 til 2009.

I Miljøstyrelsens elektroniske vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug er der fastlagt "afskæringskriterier" for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevande, som skal bruges ved vurdering af om ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven vil kunne påvirke vandområder, herunder Natura 2000 vandområder negativt.

Afskæringskriterierne hviler på flere forudsætninger.

Dels støttes kriterierne af konklusionerne i en DMU rapport, som konkluderer at enhver forøgelse af kvælstofudvaskningen vil have en negativ effekt på et følsomt Natura 2000-vandområde, men at der selv i særligt følsomme områder efter 1 år ikke kan registreres en negativ effekt (mindsket sigtdybde) ved en øget tilførsel af kvælstof på op til 5 %. Kriterierne støttes også af den forudsætning, at et ikke-stigende antal af dyr i et opland kombineret med husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau netto fører til en reduktion af kvælstofudvaskningen.

Afskæringskriterierne udelukker ikke, at en tilladelse eller godkendelse kan medføre en begrænset merudledning, men vil sikre, at der ikke sker en skade på et kystvandsområde, og kriterierne vil udelukke at der godkendes husdyrproduktioner, der kan hindre, at den samlede nitratudvaskning fra husdyrbrug i det enkelte opland på sigt vil falde.

Et projekt for husdyrbrug skal overholde de samlede afskæringskriterier for ikke at kunne have en skadevirkning på et Natura 2000 vandområde, og afskæringskriterierne skal dermed sikre, at projektet overholder Habitatdirektivets artikel 6 (tidligere nævnt). Det vil sige at kriterierne skal sikre både, at et projekt i kumulation med andre planer eller projekter og et projekt i sig selv ikke vil kunne påvirke et internationalt beskyttet vandområde negativt.

Afskæringskriterierne lægges både til grund for vurderingerne når et ansøgt projekt vil betyde en øget udvaskning, og når et ansøgt projekt vil medføre en mindsket udvaskning i efter-situationen.

Det første afskæringskriterium (*pkt. 1*) fastlægger, at et projekt i kumulation med andre planer eller projekter ikke vil kunne bevirke en negativ påvirkning i et vandområde, hvis antallet af DE i et opland ikke er steget mere end 5 % siden 2007.

Miljøstyrelsen har i marts 2011 udgivet en samlet opgørelse af antallet af DE på kystoplandsniveau, som viser den hidtidige årlige udvikling i husdyrtrykket fordelt på oplande med start fra 1. januar 2007. Opgørelsen er baseret på data fra Det centrale Husdyrbrugsregister (CHR) og vil blive opdateret én gang årligt (tilgængelige fra omkring 1. Juli).

Jf. den elektroniske vejledning skal kommunerne anvende denne årlige opgørelse (baseret på CHR) af antal DE i kystoplandet til vurdering af om afskæringskriterium pkt. 1 er overholdt.

Miljøstyrelsen vælger opgørelser fra CHR valgt frem for opgørelser fra gødningsregnskaber, uanset at gødningsregnskaber giver et mere reelt udtryk for, hvor meget kvælstof der udbringes i et kystopland og dermed påvirkningen af kystrecipienten, fordi CHR giver et hurtigt udtryk for antallet af DE i et opland uden forsinkelse, og fordi det i højere grad er udviklingen, der er interessant frem for den faktiske påvirkning. Opgørelser baseret på gødningsregnskaber er op til 2 år forsinkede.

MST's vejledning angiver, at hvis antallet af DE i et kystopland viser sig at være stigende og er steget mere end 5 % siden 2007, vil det ansøgte medføre en øget kvælstofudvaskning uanset, at det fastlagte beskyttelsesniveau er overholdt, og det ansøgte kan kun godkendes, når udvaskningen af nitrat er reduceret så meget, at den ikke overstiger en nitratudvaskning, der svarer til planteavlbrug. Det kan opnås på flere måder: reduceret

gødningsnorm, flere efterafgrøder, ændret sædskifte, afbrænding af husdyrgødning, separering af husdyrgødning og afsætning til godkendt biogasanlæg med eksport af den faste del til forbrænding eller ud af vandoplandet.

Det andet afskæringskriterium (pkt. 2A) fastsætter at et projekt i sig selv ikke vil kunne påvirke et vandområde, når den eksisterende og ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland, dog må andelen ikke være mere end 1 % (pkt. 2B), hvis vandområdet er karakteriseret som et lukket bassin og/eller et meget lidt eutrofieret vandområde.

Vurdering

Vidå udmunder i Lister Dyb tidevandsområde i Vadehavet. Lister Dyb er karakteriseret som et sårbart vandområde og er omfattet af afskæringskriteriet pkt. 1 og 2A, dvs. at en skadesvirkning på vandområdet ifølge den elektroniske vejledning kan udelukkes hvis udvaskningen ikke overstiger hvad der udvaskes fra generel planteavl i oplandet, selv om der er sket en stigning i antallet af DE i oplandet siden 2007.

Afskæringskriterie 2A: Kan projektet i sig selv medføre en skadesvirkning på Natura 2000 vandområdet pga. nitratudvaskning?

Aabenraa Kommune har beregnet udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne til Jyndevadgårdvej 6 og sammenlignet med den samlede udvaskning fra det dyrkede areal i oplandet til Lister Dyb. Beregningsresultatet fremgår af tabel 19.

Tabel 19. Beregning af kvælstofudvaskning til Lister Dyb.

Generel udvaskning	
Opland til Lister Dyb	162.423 ha ¹
Dyrket areal i oplandet til Lister Dyb	130.052 ha ²
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægning)	76-100 % (middel 87,5 %)
Standardudvaskning fra rodzonen*	74,2 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrkede arealer i oplandet til Lister Dyb (74,2*0,125*130.052)	1.206.232 kg/år
Udvaskning fra udyrkede arealer i oplandet til Lister Dyb (10*0,125*32.371)	40.464 kg/år
Udvaskning i opland	1.246.696 kg/år
Udvaskning fra det ansøgte husdyrbrug	
Reduktion som ovenfor	87,5 %
Udbringningsarealer i Lister Dyb	235,83 ha
Udvaskning fra rodzonen (bidrag fra husdyrgødning, der overstiger planteavlsniveau)	0 kg N/ha/år**
Samlede påvirkning af Lister Dyb (0,125*145,2*0)	0 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Lister Dyb	0 %

* Standardudvaskning er 78 kg N/ha/år for sandjord og 47 kg N/ha/år. Fordelingen mellem sand- og lerjorde er ca. 88/12 i dette opland. Standardudvaskningen fra udyrkede arealer er sat til 10 kg N/ha/år.

** Udvaskningen fra 1,4 DE/ha uden anvendelse af husdyrgødning er beregnet til 55,1 kg N/ha/år, hvilket svarer til planteavlsniveau med 10 % efterafgrøder. Da udvaskningen (55 kg N/ha pr. år) i ansøgningen svarer til planteavlsniveau er bidraget fra husdyrgødningen ud over planteavlsniveau således 0 kg N/ha/år.

^{1,2} Kilde: MKN 130-00166.

Det skal bemærkes at, da der er en stigning i antallet af DE i oplandet til Lister Dyb, har ansøger anvendt 23% ekstra efterafgrøder og 4% reduceret kvælstofnorm, for at nitrat udvaskningen reduceres til hvad der svarer til planteavlsniveau med 10% efterafgrøder. Ansøger følger dermed de retningslinier der er givet af Miljøstyrelsen og Natur- og Miljøklagenævnsafgørelse MKN 130-00166. Aabenraa Kommune vurderer derfor at husdyrbruget på ejendommen ikke påvirker Natura 2000 området mere end generel planteavl i oplandet.

Afskæringskriterie 1: Kan projektet i sammenhæng med andre projekter og planer påvirke Natura 2000 området væsentligt pga. nitratudvaskning?

Miljøstyrelsen har fra marts 2011 stillet landsdækkende data til rådighed over det samlede antal DE (fra CHR) i alle kystoplande fra 2007 med fremtidige årlige opfølgninger. Den aktuelle opgørelse viser udviklingen fra 2007 til og med 2010. Der er i oplandet til Lister Dyb sket en stigning på 2,8 % i antal DE i tidsrummet.

Aabenraa Kommune henholder sig til Miljøstyrelsens vejledning, der som udgangspunkt siger, at kun de oplysninger, der fremgår af Miljøstyrelsens oversigt fra CHR, lægges til grund for vurderingen af udviklingen i dyreholdet i oplandet.

Da der er en stigning i antallet af DE i oplandet til Lister Dyb, skal fremtidige godkendelser indtil videre overholde et udvaskningsniveau svarende til planteavl med 10 % efterafgrøder. Ansøger har anvendt 23% ekstra efterafgrøder og 4% reduceret kvælstofnorm, for at nitrat udvaskningen reduceres til hvad der svarer til planteavlsniveau med 10 % efterafgrøder. Ansøger følger dermed de retningslinier der er givet af Miljøstyrelsen og Natur- og Miljøklagenævnsafgørelse MKN 130-00166. Aabenraa Kommune vurderer derfor at husdyrbruget på ejendommen ikke i kumulation med andre husdyrbrug og kilder til nitrat, påvirker Natura 2000 området mere end generel planteavl i oplandet.

8.7 Påvirkninger af arter med særlig strenge beskyttelseskrav (bilag IV)

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

I det følgende vurderes forekomsten af de bilag IV arter, hvor projektområdet ligger indenfor eller i nærheden af artens naturlige udbredelse. Der er søgt efter registreringer indenfor de seneste 10 år i Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV, *Faglig rapport fra DMU nr.635, 2007*, og naturdatabaser på www.naturdata.dk.

Redegørelse

Spidssnudet frø. Spidssnudet frø er almindeligt udbredt over det meste af landet. Den har haft en tilbagegang i de sydøstlige dele af Danmark, men der er ikke længere dokumentation for en tilbagegang i de øvrige dele af landet. Den er derfor vurderet ikke truet i Danmark.

Den findes i større eller mindre vandhuller i engområder, moser, dyrkede marker og skovbevoksede områder. På denne baggrund vurderes det som sandsynligt, at arten forekommer i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhuller gennem øget belastning med næringsstoffer eller dræning og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Arealerne i projektområdet er landbrugsjord i omdrift, og arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen. Vandhullerne i eller grænsende op til udbringningsarealerne skal være omgivet af dyrkningsfri bræmmer, målt fra vandhullets øverste kant (kronen).

Kommunen vurderer, at dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmmer vil yde vandhullerne beskyttelse mod næringsstoffer tilført via overfladeafstrømning og sikre padderne skjul i den tid, yngelen forlader vandhullet. Derfor vurderes det, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning (oprensning kræver tilladelse fra kommunen) af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Bræmmer langs vandløb bruges af padder dels som spredningskorridorer og ledelinier mellem ynglesteder og dels som rasteområder udenfor yngletiden. Beskyttede vandløb

skal derfor være omgivet af 2 meter udyrkede bræmmer for at sikre vandløbet som spredningskorridor og rasteområde for områdets padde og andre dyrearter.

Løgfrø. Løgfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark og er i tilbagegang. Det er muligt at løgfrøen fortsat er i så stærk tilbagegang på landsplan, at den skal klassificeres som truet. Men der er for få pålidelige data om bestandsudviklingen til at afgøre dette sikkert. Løgfrøen foretrækker lysåbne vandhuller i omgivelser med let jord, hvor den kan grave sig ned om dagen. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Løvfrø. Løvfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark. Den findes blandt andet i den østlige del af Sønderjylland mellem Aabenraa og Kolding. Da løvfrøen har været i betydelig fremgang igennem de sidste 10 år, vurderes den ikke truet i Danmark. Løvfrøen yngler i mange forskellige typer vandhuller og vådområder. Mest optimale er lavvandede tidvise vandhuller og oversvømmelser på afgræssede arealer. Uden for yngletiden opholder løvfrøen sig især i brombærbuske i levende hegn, krat og skovbryn. Projektområdet omfatter ikke umiddelbart løvfrøens udbredelsesområde, men det kan ikke udelukkes at løvfrøen findes i området. Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Stor Vandsalamander. Den store vandsalamander er udbredt over det meste af Danmark, hvorfor den er vurderet ikke truet, dog er den fåtallig i Jylland vest for israndslinien. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand men kan uden for yngletiden opholde sig i dybere vandhuller og vandhuller med forurenede vand. På land kan den findes nær vandhuller under væltede træer o.l.

På den baggrund vurderes det, at den store vandsalamander kan forekomme i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne. Udsætning af fisk vil også være skadeligt, da fiskene æder salamanderens æg og yngel.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø (se ovenfor), at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Markfirben. Markfirbenet er udbredt over det meste af landet men noget pletvist. Selv om markfirben fortsat synes at gå lidt tilbage, er der ikke dokumentation for en kraftig tilbagegang. Den vurderes derfor ikke truet i Danmark. Markfirbenet træffes på steder med bar og løs, gerne sandet jord. Det kan være heder, klitter overdrev, råstofgrave, stengærder og på vej- eller jernbaneskråninger.

Trusler mod arten er næringsberigelse af levesteder, der medfører øget tilgroning og tættere vegetation, der forringer yngle og rastemulighederne for markfirben.

Flagermus. Flagermusene overnatter oftest i huse og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er artsafhængige og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, som de fanger over vandoverfladen. Mange arter fouragerer på insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn.

Projektområdet kan tænkes at indgå i nogle arters fourageringsområder, men med baggrund i at arealerne er landbrugsjord i omdrift, og at arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen, vurderes det, at der ikke vil være negative påvirkninger.

Odder. Odderen er nu udbredt helt ned til den dansk-tyske grænse i større vandløb og søer. Det må derfor formodes, at den forekommer i vandløbssystemerne i Aabenraa Kommune. Det vurderes, at vandløb og grøfter i projektområdet vil være velegnede som levesteder. Odderen er med sikkerhed observeret i Vidå-systemet.

Andre udvalgte arter tilknyttet vandhuller. Potentielt vil der kunne forekomme arter som butsnudet frø, grøn frø, lille vandsalamander og skrubtudse, der ikke er opført på Habitatdirektivets Bilag IV, men som er fredede herhjemme. For disse arter gælder de samme betragtninger, som nævnt under bilag IV padderne ovenfor.

Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akuttruede, sårbare eller sjældne i den danske natur. Listen revideres løbende. Ingen af de øvrige padderarter, der kan forekomme i projektområdet eller markfirben har status af truet i Danmark jf. den seneste revision af rødlisten i 2003-2008. Spidssnudet frø, butsnudet frø, løvfrø, løgfrø, grøn frø, skrubtudse og stor – og lille vandsalamander er dog opført på gullisten 1997 som opmærksomhedskrævende. Gullisten er en oversigt over plante- og dyrearter, der er i tilbagegang i Danmark.

Blandt pattedyrene er både odder, hasselmus og ni flagermusarter fredede og opført på rødlisten fra 1997. Listen er under revision og opdatering mangler stadig.

Grøn mosaikguldsmed er ligeledes fredet og rødlistet som næsten truet i Danmark jf. revision af rødlisten i 2003-2008.

Vurdering

Kommunen har ikke registreret planter og dyr, omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg og udspretningsarealer, men vurderer at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Kommunen vurderer, under forudsætning af at vilkårene i afsnit 8.2 overholdes, at driften af arealerne ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter eller andre fredede eller rødlistede arter.

9 Oversigt over bedste tilgængelige teknik (BAT)/renere teknologi

Redegørelse

Et af hovedformålene med lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, er at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT = Best Available Techniques), herunder renere teknologi.

BAT-begrebet er nærmere fastlagt i IPPC-direktivet¹, hvoraf fremgår følgende:

I direktivets artikel 2, nr. 11, defineres "den bedste tilgængelige teknik" som: "det mest effektive og avancerede trin i udviklingen af aktiviteter og driftsmetoder, som er udtryk for en given tekniks principielle praktiske egnethed som grundlag for emissionsgrænseværdier med henblik på at forhindre eller, hvor dette ikke er muligt, generelt begrænse emissionerne og indvirkningen på miljøet som helhed."

Der forstås ved:

"teknik": både den anvendte teknologi og den måde, hvorpå anlæg konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og lukkes ned.

"tilgængelig": udviklet i en målestok, der medfører, at den pågældende teknik kan anvendes i den relevante industrisektor på økonomisk og teknisk mulige vilkår, idet der tages hensyn til omkostninger og fordele, uanset om teknikken anvendes eller produceres i den pågældende medlemsstat eller ej, når blot driftslederen kan disponere over teknikken på rimelige vilkår.

"bedste": mest effektiv teknik til opnåelse af et højt generelt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af etablering, udvidelse eller ændring. For krav til eksisterende dele af anlægget skal der fastsættes en rimelig frist til at opfylde BAT-krav, der fastsættes i en miljøgodkendelse foranlediget af en udvidelse eller ændring².

Definitionen af BAT indebærer, at vurderingen af, hvad der er BAT for en virksomhedstype, bl.a. må ansues i forhold til virksomhedens størrelse, og om der er tale om en ny eller en bestående virksomhed. Det er imidlertid ikke den enkelte landmands økonomiske forhold, der indgår i vurderingen. Fastlæggelse af BAT er generaliseret i den forstand, at vurderingen foretages i forhold til, hvad der i almindelighed er opnåeligt i den pågældende industrisektor, jf. direktivets artikel 2, nr. 11.

BAT skal i alle tilfælde anvendes med henblik på at nedbringe den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne. Husdyrbrug skal derfor anvende teknik, der kan anses som BAT, også i tilfælde, hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger ville være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3. Kravet om BAT kan således betyde, at næringsstoftab eller anden forurening bringes ned under det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsen³. Det bemærkes endvidere, at kravet om BAT er uafhængigt af, om produktionen vil påvirke særligt sårbare områder væsentligt eller ej. Hvis anvendelse af en BAT-teknik – f.eks. en gulvtype – bringer husdyrbrugets forurening under beskyttelsesniveauet i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3 medfører dette ikke, at BAT-teknologier i andre henseender f.eks. foderteknologier alene af denne grund kan fravælges.

¹ Rådets direktiv (96/61/EF) af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, kodificeret ved direktiv 2008/1/EF

² Forslag til lov om miljøgodkendelse (L55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 36.

³ Forslag til lov om miljøgodkendelse (L 55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 37.

Vilkår om BAT indebærer ikke, at der stilles krav om anvendelse af bestemte teknologier. Men princippet om BAT pålægger myndighederne i vilkårsfastsættelsen at lægge vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelsen af BAT.

En ansøgning om godkendelse af husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 12 skal indeholde oplysninger om husdyrbrugets valg af BAT, jf. husdyrbrugbekendtgørelsens § 5, stk. 2, jf. bilag 2, pkt. G, nr. 27-28. Oplysningerne skal gives i en redegørelse med dokumentation for, i hvilket omfang det valgte projekt bygger på anvendelse af den mindst forurenende og ressourceforbrugende teknik vedrørende bl.a. råvarer, energi, vand og andre hjælpestoffer, produktionsanlæg, processer og affaldsfrembringelse. Redegørelsen skal indeholde et resumé af de væsentligste af de eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. Ansøgningen skal også indeholde oplysninger om anvendelse af BAT til reduktion af ammoniakemission og udvaskning af nitrat, samt oplysninger om, hvordan et eventuelt fosforoverskud og udledning af fosfor nedbringes. Ansøger er således ansvarlig for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT.

Af Miljøstyrelsens svar nr. 56 på Frequently Asked Questions (FAQ) fremgår, at BAT-redegørelse i sager efter husdyrbruglovens § 12 som minimum skal indeholde følgende:

Oplysninger BAT-redegørelse for § 12

- Management
  1. Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder de anvendte teknologier.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:
  2. Foder
  3. Staldindretning
  4. Forbrug af vand og energi
  5. Opbevaring/behandling af husdyrgødning
  6. Udbringning af husdyrgødning

Redegørelsen skal indeholde en systematisk gennemgang af, om de teknologier, der er valgt inden for de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT. Gennemgangen skal omfatte både de eksisterende og nye dele af anlægget. Redegørelsen skal endvidere indeholde et resumé af de væsentligste eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. I den forbindelse skal det begrundes, hvorfor der eventuelt er fravalgt løsninger, der er miljømæssigt bedre. Såfremt der i en eksisterende stald ikke anvendes bedst tilgængelige stalddokumenter, skal der redegøres for, hvornår stalden vil blive renoveret, således at den kommer til at leve op til niveauet for bedste tilgængelige stalddokumenter.

Når det gælder svine- og fjerkræbrug skal redegørelsen på alle de nævnte 6 områder relateres til de teknologier, der er beskrevet i EU-kommissionens referencedokument om BAT vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra juli 2003⁴. F.eks. under foder-teknologier angiver BREF-dokumentet, at fasefodring og fytasetilsætning betegnes som bedste tilgængelige teknik. Såfremt der ikke anvendes disse fodringsteknikker, skal det begrundes.

BAT inden for kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er udarbejdet et BREF-dokument, der svarer til BREF-dokumentet vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion af den grund, at kvæg ikke er listet i IPPC-direktivets artikel 6.6. Det fremgår af husdyrbruglovens § 19 og § 23, at Aabenraa Kommune ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter § 12 skal sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og varetage hensyn til anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Da der i husdyrbrugloven således ikke skelnes mellem dyrearter, skal der redegøres for anvendelse af BAT på alle husdyrbrug uanset dyreart.

---

⁴ BREF-dokument, Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion, 2003

For så vidt angår husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 12 er det Miljøklagenævnets opfattelse, at ansøgeren skal beregne anlæggets BAT-niveau ved anvendelse af Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Virkemidler til reduktion af ammoniakemissionen og forslag til vilkår har Miljøstyrelsen beskrevet i teknologiblade. Endvidere skal ansøger orientere sig i BREF-dokumentet for svine- og fjerkræavl.

Aabenraa Kommune har taget stilling til ansøgerens BAT-redegørelse, og Aabenraa Kommune har vurderet, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i relation til husdyrbrugloven.

Der er redegjort for anvendelse af bedste tilgængelige teknik under de relevante afsnit i miljøgodkendelsen. I de samme afsnit findes ligeledes vurderingerne.

I nedenstående tabel vises en samlet oversigt over hvilke områder BAT-redegørelsen har omfattet, og i hvilke afsnit redegørelse og vurdering kan findes. Vilkårene fremgår af afsnit 2.

Tabel 20. BAT oversigt

BAT områder	Redegørelse og vurdering
Staldindretning	Afsnit 5.1
Foder	Afsnit 5.3
Forbrug af vand og energi	Afsnit 5.6
Reduktion af ammoniakemission	Afsnit 5.1+6.2+6.3+6.5
Affald	Afsnit 5.9
Nødfremgangsmåde, ikke planlagte hændelser	Afsnit 5.11
Opbevaring/behandling af husdyrgødning	Afsnit 6.2+6.3
Udbringning af husdyrgødning	Afsnit 6.5
Reduktion af udvaskning af nitrat	Afsnit 8.3+8.4
Fosforoverskud og udledning af fosfor	Afsnit 8.5
Management	Se nedenstående

Management

Management er en beskrivelse af hvilke ledelses- og egenkontrolrutiner, der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder rutiner vedrørende de anvendte teknologier.

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand).

Udarbejdelse og ajourføring af en beredskabsplan opfatter kommunen som værende BAT, idet udarbejdelsen af planen gør, at driftsherren får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld, således at eventuelle skader ved uheld kan minimeres.

Ansøger oplyser

Der lægges stor vægt på godt management og god staldhygiejne. Ved at strø godt i sengebåsene og give rigeligt med strøelse ved dyr på dybstrøelse, skabes et tilpas miljø ved dyrene.

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvare referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Ansøger har sundhedsrådgivning med sin dyrlæge hver anden uge, for at optimere management og sundhed i besætningen.

Der føres journal over udbringning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons udbringning.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet og vandforbrug skal fremadrettet aflæses 4 gange årligt.

Der er stillet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan, hvori forholdsregler i forbindelse med rørbrud, uheld med gylle, brand mv. er beskrevet. Anlægget efterses dagligt for utætheder mv., og der foretages løbende service på anlæggene efter behov.

Der er ikke udarbejdet egentlige planer for reparation og vedligehold. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene.

Der er udover ansøger ansat 3 medarbejdere på bedriften. Der er ikke udarbejdet uddannelses- og/eller træningsprogrammer for de ansatte. De ansatte kommer dog med på relevante kurser og deltager i relevante møder i landøkonomiske foreninger. Ansøger er godkendt som praktikplads. De ansatte vil få en grundig oplæring/uddannelse, såfremt der indkøbes nye maskiner eller anvendes ny teknik på ejendommen. De ansatte vil ligeledes få introduktion (uddannelse) i beredskabsplanen.

Husdyrgødningen udbringes så vidt muligt ikke på søndage og helligdage, og der køres så vidt muligt ikke op til beboelsesejendomme på lørdage.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer ud fra ovennævnte redegørelse, at ansøger lever op til BAT indenfor management.

10 Alternative muligheder og 0-alternativet

Alternative muligheder

Der har ikke været overvejet andre alternativer med hensyn til placeringen af den nye ungdyrstald, da den nye ungdyrstald etableres i den eksisterende maskinhal.

Der har heller ikke været gjort bygningsmæssige overvejelser med hensyn til andre placeringer af de nye plansiloer. De etableres i forbindelse med de eksisterende siloer, og de kan ikke placeres andre steder, hvis logistikken skal være god.

Den nye møddings- og vaskeplads etableres i vinklen mellem den gamle kostald og stalden med småkalvene samt i tilknytning til de eksisterende gyllebeholdere med let til- og frakørsel forhold, hvilket gør logistikken lettere. Endvidere er det let at pumpe det opsamlende vand fra vaskepladsen over i gyllebeholderen.

Der har endvidere ikke været overvejet andre alternativer med hensyn til dyreholdet, da udvidelsen er påbegyndt og gennemføres i de eksisterende bygninger.

Andre ammoniakreducerende teknologier har været overvejet, men de er ikke fundet relevante af ansøger. Her tænkes der på forsuring af gyllen i staldene.

Eftersom ejendommen bevidst er udviklet i retning af en tidssvarende mælkeproduktion, er det ikke et reelt alternativ at forestille sig at produktionen bliver neddrolet eller afviklet indenfor de kommende år.

0-alternativet

Ansøgningen beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkningen mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan opretholdes, hvis der ikke meddeles godkendelse til produktionsændringen.

Ønsket om produktionsændringen er begrundet i behovet for tilpasning til strukturudviklingen i landbruget. Stigende priser på råvarer samt bortfald af tilskud medfører et behov for yderligere rationalisering og effektivisering, herunder øget specialisering og en større produktion. Udvidelsen er dermed baseret på, at bedriften fortsat skal være konkurrencedygtig, tidssvarende og fastholde beskæftigelsen.

Såfremt der ikke opnås miljøgodkendelse af den ønskede produktionsændring vil ansøger stå med en ejendom, der ikke er optimal for vedkommende. Det være sig økonomisk men også med henblik på systematisering og optimering af arbejdsrutiner. Det vil betyde, at ansøger på sigt vil være mindre motiveret til at investere i anlægget, hvilket kan betyde forringelser for miljøet og dyrevelfærd. En sådan nedslidningsstrategi vil på sigt kunne medføre, at ejendommen afhændes. Det vil betyde tab af arbejdspladser på ejendommen og i følgeindustrierne samt bidrage til en yderligere affolkning af landdistrikterne.

Med miljøgodkendelsen vil det for ansøger være muligt at opnå en større rationalisering i arbejdsgangen, hvilket vil medføre, at det daglige arbejde udføres på den mest optimale måde. Dette vil endvidere sikre, at ansøger får større mulighed for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft, der kan være med til at aflaste ansøger i det daglige og sikre, at ansøger opnår mere tid til driftsledelse, når der sker en aflastning i det mere manuelle arbejde.

11 Husdyrbrugets ophør

Redegørelse

Hvis ansøger vil ophøre med at producere mælk på ejendommen, vil ejendommen formentlig blive solgt til en anden mælkeproducent med fortsat drift for øje.

Hvis dyreholdet mod forventning skal afvikles, vil det blive sikret, at der ikke kan opstå forurening og gener fra anlægget. Oplagret husdyrgødning i gødningskanaler, stalde med dybstrøelse samt gyllebeholdere, møddingsplads og eventuelle markstakke, oplagret ensilage i plansiloer og eventuelle markstakke, foderrester, farligt og andet affald, maskiner og andet materiel vil blive forskriftsmæssigt bortskaffet.

Gyllebeholderne vil eventuelt blive udlejet.

Desuden vil ejendommens driftsbygninger blive vedligeholdt eller fjernet, således at ejendommen ikke forfalder.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at ovennævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forurening og gener og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

12 Egenkontrol og dokumentation

Redegørelse

Ejendommen leverer mælk til Arla og følger derfor Arlagårdens retningslinier. Ejendommen får ca. hvert andet år besøg fra Arlagården. Hver anden dag kommer der en oversigt fra mejeriet over den leverede mælks kvalitet. På denne måde holdes besætningens sundhed overvåget.

Der vil være ydelseskontrol 11 gange årligt.

Der føres journal over placering af eventuelle markstakke, hvis der bliver behov for at lægge husdyrgødning (komposteret dybstrøelse) eller foder (græs- eller majsensilage) i markstak. Det tilstræbes dog, at dybstrøelsen køres direkte ud og nedpløjjes umiddelbart herefter. Det tilstræbes ligeledes, at alt grovfoder opbevares i plansiloanlægget. Der tages analyser af grovfoderet, når det er lagt i plansilo eller i markstak. Ud fra analyserne sammensættes og afstemmes foderplanerne.

Der udarbejdes årligt en mark- og gødningsplan. Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag osv., og det noteres, når der køres gylle ud, hvor flydelaget brydes. Det kontrolleres om flydelaget gendannes, ellers reableres dette.

Ved det daglige opsyn og fastlagte rutiner overvåges dyr, anlæg og diverse installationer og andet materiel. Slidte dele repareres eller udskiftes løbende. Det tilstræbes at udskifte dele på anlæg og maskiner med nyere dele, der hører under betegnelsen BAT (bedste tilgængelig teknik), såfremt udskiftningen kan ske uden supplerende miljøgodkendelse. Maskiner serviceres og repareres efter behov.

Herudover er der en række andre faste procedurer:

- Ved pumpning af gylle fra stalde til gyllebeholderne tjekkes det først, om der er plads i gyllebeholderne.
- Gyllepumpning overvåges.
- Autoriseret elinstallatør gennemgår ejendommens el-installationer hvert 5. år.
- Brandslukkere kontrolleres efter forskrifterne.
- Serviceeftersyn på maskiner, malkeanlæg og skrabere overholdes.
- Slid på skrabere kontrolleres jævnligt, og gummiliste udskiftes, så snart den er slidt.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af ovenstående og med de stillede vilkår om dokumentation og egenkontrol, at egenkontrol og dokumentation er dækkende.

13 Klagevejledning

Miljøgodkendelsen er meddelt i medfør af Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer og kan i medfør af lovens § 76 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

En klage skal være skriftlig, og den skal sendes til Aabenraa Kommune, Miljø & Natur, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa eller til landbrug@aabenraa.dk. Aabenraa Kommune skal, hvis Kommunen vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt onsdag, den 31. oktober 2012 i Aabenraa Ugeavis og på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget i Aabenraa Kommune senest onsdag, den 28. november 2012, der er dagen for klagefristens udløb, og inden for normal kontortids ophør kl. 15:00.

Miljøministeriet har anmodet Aabenraa Kommune om at oplyse, at *"for behandling af klagesager, der indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet, herunder anmodninger om genoptagelse, skal klager betale et gebyr på 500 kr. [2012-niveau]."*

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Aabenraa Kommune. Klager skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,*
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller*
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.*

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller*
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.*

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring."

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbruglovens § 81, stk. 1 fremgår, at en klage over en § 12 miljøgodkendelse ikke har opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald

- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Parter og klageberettigede har ifølge Forvaltningslovens § 9 ret til aktindsigt. Eventuel aftale herom kan træffes med Miljø & Natur.

Udkastet til miljøgodkendelse til kommentering i 6 uger og miljøgodkendelsen er blevet sendt enten pr. brev eller pr. E-mail til nedenstående.

- Ansøger, alm. post til Jynde vadgårdvej 6, 6360 Tinglev og E-mail til oestergaard-hjemme@gmail.com
- Jynde vadgårdvej 5, 6360 Tinglev
- Flensborgvej 80, St. Jynde vad, 6360 Tinglev
- Bortforpagter, Bajstrup Nyvej 13, 6360 Tinglev vedrørende Grænsevejen 56, 6360 Tinglev
- Bortforpagter, Stadevej 18, 6360 Tinglev vedrørende Stadevej 18 og Bølåvej 0, begge 6360 Tinglev
- LHN, jml@lhn.dk
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, syd@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, aabenraa@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF-Sønderjylland, aabenraa@dof.dk
- Det økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk

14 Bilag

1. Ansøgningsskema, § 12, stk. 2 godkendelse, skemanr. 20903, version 6, indsendt den 23. maj 2012 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk
  - 1.1. Ikke teknisk resume
  - 1.2. Oplysningskema til www.husdyrgodkendelse.dk
  - 1.3. Situationsplan
  - 1.4. Situationsplan ungdyrstald
  - 1.5. BAT - Miljøøkonomiske beregninger
  - 1.6. BAT-niveau ammoniakemission
  - 1.7. BAT-beregning. Ammoniakemission fra eksisterende og nye staldafsnit samt fra det samlede anlæg
  - 1.8. Skemasæt til beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet af husdyrgødning
  - 1.9. Afløbsplan – gylle samt tag- og overfladevand
  - 1.10. Transportruter husdyrgødning
  - 1.11. Fuldmagt
  - 1.12. Læhegn og beplantning
2. Konsekvensområde for lugtemission

husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningskema

Type	§12 Godkendelse
Ansøgningsnummer	20903
Version	6
Dato	23-05-2012 00:00:00

Navn	Peter Nissen
Adresse	Jyndevedgårdvej 6
Telefon	74762027
Mobil	23342029
E-Mail	pedo@os.dk

Kort beskrivelse

Dette skema er oprettet i forbindelse med behandling af ansøgning 2280 som er blevet hjemvist af miljøklagenævnet. Efterfølgende blev ansøgningen genbehandlet og i denne proces blev ejendommen handlet og nu er det Peter Nissen, Jyndevedgårdvej 6, 6360 Tinglev der ønsker en udvidelse fra 337,38 DE til 500,32 DE i kvæg. I forbindelse med udvidelsen etableres der en plansilo med et ca. areal på 1.640 m², en påfyldningsplads ved gylleholderen og en ny møddingsplads på 210 m². Den eksisterende gyllebeholder på 3.000 m³ overdækkes.

1.1 Ejer- og driftsforhold	3
1.2 Godkendelsespligt	4
1.3 Godkendelsens omfang	4
1.3.1 Projektets omfang	4
1.3.2 Tidligere godkendelser	4
1.3.3. Biaktiviteter	4
1.3.4 Husdyrbrugets ophør	4
1.4.1 Offentlighed og høring	4
1.4.2 Ikke-teknisk resumé	5
2.1. Dyrehold og management	5
2.2. Lokalisering	8
2.2.1 Faste afstandskrav	8
2.2.2 Landskabet og planforhold	8
2.3.1 Energiforbrug	8
2.3.2 Vandforbrug	8
2.4.1 Lugt	8
2.4.2 Støj	10
2.4.3 Lys	11
2.4.4 Fluer og skadedyr	11
2.4.5 Støv	11
2.4.6 Transport	11
2.5.1 Spildevand	11
2.5.2 Husdyrgødning og foder	12
2.5.3 Affald og kemikalier	14
2.5.4.1 Ammoniaktab	20
2.5.4.2 Påvirkning af natur	21
3.1 Markoplysninger	27
3.2 Gødningsregnskab	28
3.3 Nitrat (overfladevand)	30
3.4 Nitrat (grundvand)	30
3.5 Fosfor	30
3.6 Ammoniak fra udbringning	31
3.7 Gener fra udbringning	31
Bilag Arealer	
Bilag Staldafsnit	
Bilag Opbevaringslager	

1.1 Ejer- og driftsforhold

Dette afsnit indeholder ansøgers kontaktoplysninger samt oplysninger til identifikation af husdyrbruget.

Ansøger tekst:**Kommunikations-e-mail**

Email adresse der bliver brugt til kommunikation mellem ansøger og sagsbehandler:
jml@lhn.dk

Ejendomme og ejendomsnumre

Navn	Ejendomsnummer	CVR/P nummer
Jyndevedgårdvej 6	5800014564	28231830
Adresse	Postnummer	By

Matrikler på ejendom Jyndevedgårdvej 6

Ejerlav	Matrikel nummer
Jyndeved, Burkal	283
Jyndeved, Burkal	8
Jyndeved, Burkal	423
Jyndeved, Burkal	424

CHR på ejendom Jyndevedgårdvej 6

CHR
47729

Ansøger

Peter Nissen
Jyndevedgårdvej 6
6360 Tinglev

Tlf.nr.: 74762027 Mobil: 23342029

pedo@os.dk

Konsulent

LHN
Industriparken 1-3
6360 Tinglev

Tlf.nr.: 73643000 Mobil:

jml@lhn.dk

Kontaktperson på bedriften

Peter Nissen
Jyndevedgårdvej 6
6360 Tinglev

Tlf.nr.: 74762027 Mobil: 23342029

pedo@os.dk

Bedriftsoplysninger

Unavngivet bedrift
Jyndevedgårdvej 6
6360 Tinglev
CVR nummer: 33541058

1.2 Godkendelsespligt

Herunder gøres der rede for, hvorfor projektet kræver godkendelse efter husdyrgodkendelsesloven.

Ansøger tekst:

1.3 Godkendelsens omfang

I dette afsnit gøres der rede for projektets overordnede forhold, som ikke direkte har med miljøpåvirkningen at gøre. Der gøres rede for, hvad projektet omfatter, dvs. hvilke ejendomme og bygninger, hvilket dyrehold, hvilke arealer samt eventuelle biaktiviteter. Der oplyses desuden om tidligere godkendelser af husdyrbruget og om hvad der skal ske i tilfælde af husdyrbrugets ophør.

Ansøger tekst:

1.3.1 Projektets omfang

Ansøger tekst:

Beskrivelse af projektets omfang:

Beskrivelse af projektets datoer:

Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer i nuværende bygninger i forbindelse med udvidelsen. Der opføres en ny velfærdsstald til opdræt, og i denne er der ligeledes opført kælvningsbokse. Der opføres en ny gyllebeholder i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget på Jydevadgårdvej.

Starttidspunkt for byggeriet: 01-01-2009

Sluttidspunkt for byggeriet: 01-01-2011

Starttidspunkt for driften: 01-01-2009

1.3.2 Tidligere godkendelser

Ansøger tekst:

1.3.3. Biaktiviteter

Ansøger tekst:

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen

1.3.4 Husdyrbrugets ophør

Ansøger tekst:

Anlægophør for Ejendom Jydevadgårdvej 6:

Støv: Driften vil ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Håndtering af halm og foder vil så vidt muligt ske indendøre. Ved spild af halm i større mængder vil dette blive fjernet så vidt muligt. Hvad angår ophør af driften af husdyrbruget vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende stand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel. Såfremt der på ophørstidspunktet måtte være gyllebeholdere, der er opført uden tilknytning til det oprindelige bebyggelsesareal, vil gyllebeholderen blive fjernet, når den ikke længere er i drift.

1.4.1 Offentlighed og høring

Der gøres her rede for inddragelse af offentligheden og lovpligtige høringer.

Ansøger tekst:

1.4.2 Ikke-teknisk resumé

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser beskrives i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden at få indblik i projektet og konsekvenserne af godkendelsen af projektet.

Ansøger tekst:

Er vedhæftet

2.1. Dyrehold og management

I dette afsnit oplyses der om dyr og staldsystemer, der indgår i ansøgningen, samt om management og brug af bedste tilgængelige staldteknologi på husdyrbruget.

I tabellerne vises oversigter af staldafsnit, dyr og staldsystemer, og der bruges korte koder for staldafsnit samt for kombinationer af dyretype og staldsystem.

Ansøger tekst:

Beskrivelse af anlægget:

Husdyrbrugets samlede anlæg

Staldoversigt med angivelse af Stald-ID for staldnavn

Ud for betegnelsen for hvert staldafsnit er der angivet et stald-ID, der efterfølgende erstatter det oplyste navn på staldafsnittet.

StaldID	Staldafsnit navn
ST-76464	Goldkøer + kvier (25-26 mdr.)
ST-76465	Tyrekalve (40-55 kg)
ST-76466	Ungdyrstald (10-25 mdr.)
ST-76469	Kælvningsbokse
ST-76470	Sygebokse
ST-63719	Kostald
ST-63720	Kalvestald (0-2 mdr.)
ST-63721	Ungdyrstald (2-10 mdr.)

Oversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen

Tabellen viser hvilke kombinationer af dyretyper og staldsystemer (dyrekategorier), der indgår i ansøgningen. Koden for dyretype og staldsystem (staldsystemkode) erstatter efterfølgende den fulde betegnelse.

Staldsystemkode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
KvMa08	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	176	234,89
		Ansøgt	270	360,34
KvKs08	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	10	6,51
KvTk01	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	70	7,32
		Ansøgt	125	1,23
KvKs06	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	155	80,09
KvMa09	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	10	13,35
		Ansøgt	10	13,35
KvKs09	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	139	68,31
		Ansøgt	53	22,03
KvSm01	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	50	13,51
		Ansøgt	62	16,77

Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori

Tabellen viser hvilke dyrekategorier, der indgår i ansøgningen i henholdsvis nudrift og ansøgt drift. Stald-ID og staldsystemkoder er

forklaret i de ovenstående to tabeller. Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne, når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

StaldID	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse/ændret fravænningsvægt i alt per årssso*	Antal DE
						Ind	Ud		
ST-76464	Nej	KvMa08	Nudrift	0	0			9234,00	0,00
			Ansøgt	30	0			9234,00	40,04
		KvKs08	Nudrift	0	0	6,00	28,00		0,00
			Ansøgt	10	0	25,00	26,00		6,51
ST-76465	Nej	KvTk01	Nudrift	70	0	40,00	200,00		7,32
			Ansøgt	125	0	40,00	55,00		1,23
ST-76466	Ja	KvKs06	Nudrift	0	0	6,00	28,00		0,00
			Ansøgt	155	0	10,00	25,00		80,09
ST-76469	Nej	KvMa09	Nudrift	5	0			9234,00	6,67
			Ansøgt	5	0			9234,00	6,67
		KvKs09	Nudrift	0	0	6,00	28,00		0,00
			Ansøgt	10	0	26,00	27,00		6,68
ST-76470	Nej	KvMa09	Nudrift	5	0			9234,00	6,67
			Ansøgt	5	0			9234,00	6,67
ST-63719	Nej	KvMa08	Nudrift	176	0			9234,00	234,89
			Ansøgt	240	0			9234,00	320,30
ST-63720	Nej	KvSm01	Nudrift	50	0	0,00	6,00		13,51
			Ansøgt	20	0	0,00	2,00		4,73
ST-63721	Nej	KvKs09	Nudrift	139	0	6,00	26,00		68,31
			Ansøgt	43	0	6,00	10,00		15,35
		KvSm01	Nudrift	0	0	0,00	6,00		0,00
			Ansøgt	42	0	2,00	6,00		12,04
Sum			Nudrift						337,38
			Ansøgt						500,32
Ændring alle produktioner:									162,93

* Ændret fravænningsvægt i alt per årssso er beregnet efter formlen: Ændret fravænningsvægt per årssso = ((Indtastet vægt ved fravæning - 7,3) x aktuelt antal fravænnede smågrise per årssso). Hvor antal fravænnede smågrise per årssso enten er den indtastede værdi eller det aktuelle antal smågrise ifølge nyeste N-normer (dvs. systemets standardtal).

Oplysninger om udegående dyr

Produktioner som ikke fremgår af denne tabel er ikke udegående
Der er ingen udegående dyr på ejendommen

Oplysninger om mink

Der er ingen mink på ejendommen.

Normer for beregning af produktionseffektivitet og fodring samt oplysninger om fravæning i soproduktioner

Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

StaldID	Staldsystem kode	Nudrift / Ansøgt	FE per årssso / FE per kg tilvækst / kg foder per dyr (mink/fjerkræ)	Gram råprotein per FE / Protein % i foder (fjerkræ)	Gram P per FE / fosfor % i foder (fjerkræ)	Protein % i mælk / kg æg per høne (fjerkræ)	Antal fravænnede grise per årssso / kg tilvækst per enhed (fjerkræ)	Fravænningsvægt
ST-76464	KvMa08	Nudrift	6593,00	173,00	4,40	3,41		
		Ansøgt	6593,00	173,00	4,40	3,41		
	KvKs08	Nudrift						
		Ansøgt						
ST-76465	KvTk01	Nudrift	620,00	169,00	4,40			
		Ansøgt	620,00	169,00	4,40			
ST-76466	KvKs06	Nudrift						
		Ansøgt						
ST-76469	KvMa09	Nudrift	6593,00	173,00	4,40	3,41		
		Ansøgt	6593,00	173,00	4,40	3,41		
	KvKs09	Nudrift						
		Ansøgt						
ST-76470	KvMa09	Nudrift	6593,00	173,00	4,40	3,41		
		Ansøgt	6593,00	173,00	4,40	3,41		

ST-63719	KvMa08	Nudrift	6593,00	173,00	4,40	3,41		
		Ansøgt	6593,00	173,00	4,40	3,41		
ST-63720	KvSm01	Nudrift						
		Ansøgt						
ST-63721	KvKs09	Nudrift						
		Ansøgt						
	KvSm01	Nudrift						
		Ansøgt						

Management

Der laves APV (arbejdspladsvurdering) efter gældende regler. Alle markvandsboringer er automatisk styret, således at disse kan tændes og slukkes efter nærmere bestemmelse.

Rengøring og desinficering

Overbrusning i svinestalde

Bedste tilgængelige staldteknologi

Bedst tilgængelig staldteknologi for Staldafsnit Kostald:
Der er etableret skraber på spaltegulv. BAT se bilag.: BAT
Bedst tilgængelig staldteknologi for Staldafsnit Kalvestald:
BAT se bilag.: BAT
Bedst tilgængelig staldteknologi for Staldafsnit Ungdyrsstald:
BAT se bilag.: BAT
Bedst tilgængelig staldteknologi for Staldafsnit Ny Velfærdsstald:
BAT se bilag.: BAT

Bedste tilgængelige foderteknologi

StaldID	ProduktionsID	Kode for staldsystem	Bedste tilgængelige foderteknologi
ST-76464	PR-143383	KvMa08	
	PR-143391	KvKs08	
ST-76465	PR-143390	KvTk01	
ST-76466	PR-143389	KvKs06	
ST-76469	PR-143386	KvMa09	
	PR-143387	KvKs09	
ST-76470	PR-143385	KvMa09	
ST-63719	PR-119851	KvMa08	Foder: - foderplan udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring - der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.
ST-63720	PR-119852	KvSm01	
ST-63721	PR-144102	KvSm01	
	PR-119853	KvKs09	

Produktioner fordelt på dyrekategorier

Dyrekategorier	Nudrift/ansøgt drift	Antal Dyreenheder
Kvæg	Nudrift	337,38
	Ansøgt	500,32
Ændring - Kvæg		162,93
Fjerkræ og andre dyr	Nudrift	0,00
	Ansøgt	0,00
Ændring - Fjerkræ og andre dyr		0,00
Svin	Nudrift	0,00
	Ansøgt	0,00
Ændring - Svin		0,00
Sum	Nudrift	337,38
	Ansøgt	500,32
Ændring - I alt		162,93

Kort over staldafsnit

2.2. Lokalisering

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets lokalisering. Det vil sige hvordan husdyrbruget er placeret i forhold til steder, hvor der efter lovgivningen gælder et fast afstandskrav samt placeringen i landskabet.

Ansøger tekst:

Jf. dokument med prosa

2.2.1 Faste afstandskrav

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets placering i forhold til de faste afstandskrav, der gælder efter husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8.

Ansøger tekst:

Jf. dokument med prosa

2.2.2 Landskabet og planforhold

I dette afsnit gøres der rede for placeringen af husdyrbrugets bygninger i landskabet, og hvordan de påvirker landskabet.

Ansøger tekst:

Jf. dokument med prosa

2.3.1 Energiforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets energiforbrug.

Ansøger tekst:

Energiforbrug på anlæg

Jf. dokument med prosa

Energiteknologi på anlæg

jf. dokument med prosa

2.3.2 Vandforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets vandforbrug.

Ansøger tekst:

Vandforbrug på anlæg

jf. dokument med prosa

Vandteknologi på anlæg

Jf. dokument med prosa

2.4.1 Lugt

I dette afsnit gøres der rede for lugtemissionen fra husdyrbruget og geneafstandene for lugt til naboer og områder, som er omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

I tabellen "Samlet resultat af lugtberegning" vises de beregnede geneafstande for lugt til naboer og områder, som er omfattet af husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau, og det oplyses om genekriterierne er overholdt til naboer og områder, som er omfattet af beskyttelsesniveauet.

I de efterfølgende tabeller vises der detaljer om lugtberegningerne. Der oplyses om de enkelte staldafsnits afstand og placering i forhold til naboer og områder omfattet af beskyttelsesniveauet, den beregnede lugtemission fra hvert staldafsnit, samt forudsætninger for beregningerne af emissionen, herunder effekten af eventuel lugtbegrænsende teknologi. Hvis der står "Ingen data" i en tabel betyder det, at der ikke er relevante data at vise om emnet i dette tilfælde. Det kan f.eks. være, hvis der ikke indgår særlig miljøteknologi til

begrænsning af lugten.

Ansøger tekst:

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	377,21	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	249,42	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	100,42	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Lugtgeneberegninger – Detaljer om staldafsnit

Byzone

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-76464	5765,88	Nej	Nej
ST-76465	5751,68	Nej	Nej
ST-76466	5677,79	Nej	Nej
ST-76469	5807,81	Nej	Nej
ST-76470	5754,12	Nej	Nej
ST-63719	5782,39	Nej	Nej
ST-63720	5729,94	Nej	Nej
ST-63721	5759,89	Nej	Nej

Samlet bebyggelse

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-76464	937,90	Nej	Nej
ST-76465	916,05	Nej	Nej
ST-76466	872,67	Nej	Nej
ST-76469	994,24	Nej	Nej
ST-76470	994,64	Nej	Nej
ST-63719	991,38	Nej	Nej
ST-63720	925,40	Nej	Nej
ST-63721	941,62	Nej	Nej

Enkelt bolig

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-76464	380,05	Nej	Nej
ST-76465	371,38	Nej	Nej
ST-76466	399,71	Nej	Nej
ST-76469	403,42	Nej	Nej
ST-76470	444,85	Nej	Nej
ST-63719	419,85	Nej	Nej
ST-63720	398,70	Nej	Nej
ST-63721	388,64	Nej	Nej

Lugtemission fra produktioner

StaldID	Kode for staldsystem	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt fra produktion (LE)	Lugt fra produktion (OU)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt emission fra produktion (LE)	Faktisk lugt emission fra produktion (OU)
ST-76464	KvMa08	30,00	0,00	18,00	0,00	720,00	3060,00	0,00%	720,00	3060,00
	KvKs08	10,00	0,00	5,35	0,00	214,20	910,33	0,00%	214,20	910,33

ST-76465	KvTk01	125,00	0,00	5,94	0,00	237,50	1009,38	0,00%	237,50	1009,38
ST-76466	KvKs06	155,00	0,00	55,94	0,00	2237,77	9510,51	0,00%	2237,77	9510,51
ST-76469	KvMa09	5,00	0,00	3,00	0,00	120,00	510,00	0,00%	120,00	510,00
	KvKs09	10,00	0,00	5,57	0,00	222,92	947,43	0,00%	222,92	947,43
ST-76470	KvMa09	5,00	0,00	3,00	0,00	120,00	510,00	0,00%	120,00	510,00
ST-63719	KvMa08	240,00	0,00	144,00	0,00	5760,00	24480,00	0,00%	5760,00	24480,00
ST-63720	KvSm01	20,00	0,00	1,03	0,00	41,34	175,68	0,00%	41,34	175,68
ST-63721	KvKs09	43,00	0,00	6,61	0,00	264,28	1123,18	0,00%	264,28	1123,18
	KvSm01	42,00	0,00	3,64	0,00	145,62	618,90	0,00%	145,62	618,90

Effekt af miljøteknologi til begrænsning af lugt

StaldID	Nudrift ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet lugt effekt	Driftstimer pr. år	Resulterende reduktion (%)
ST-63719	Ingen data				
ST-63720	Ingen data				
ST-63721	Ingen data				
ST-76464	Ingen data				
ST-76465	Ingen data				
ST-76466	Ingen data				
ST-76469	Ingen data				
ST-76470	Ingen data				

Oplysninger om ventilation (ansøgt drift)

StaldID	Naturlig ventilation	Drifts effekt (%)	Driftstimer pr. år	Højde på afkast
ST-76464	Ja	0,00%	0,00	0,00
ST-76465	Ja	0,00%	0,00	0,00
ST-76466	Ja	0,00%	0,00	0,00
ST-76469	Ja	0,00%	0,00	0,00
ST-76470	Ja	0,00%	0,00	0,00
ST-63719	Ja	0,00%	8760,00	6,00
ST-63720	Nej	0,00%	8760,00	6,00
ST-63721	Ja	0,00%	0,00	0,00

Afkasttype og øvrige bemærkninger

StaldID	Afkast type	Type og øvrige bemærkninger
ST-63719	Undertryksventilatio	Den gamle kostald er indrettet med spalter og mekanisk ventilation. Den nye kostald er indrettet med spalter og naturligventilation. Ventilationsanlæggene har en kapacitet på 5 m/sek. Der er tale om undertryksventilation. Afkastene er ført 1 meter over tagryg.
ST-63720	Undertryksventilatio	Kalvestalden er indrettet med dybstrøelse og mekanisk ventilation. Ventilationsanlæggene har en kapacitet på 5 m/sek. Der er tale om undertryksventilation. Afkastene er ført 1 meter over tagryg.
ST-63721		
ST-76464		
ST-76465		
ST-76466		
ST-76469		
ST-76470		

Relevante oplysninger**2.4.2 Støj**

I dette afsnit gøres der rede for hvilke støjkloder, der er på husdyrbruget, hvilke tidspunkter de er i drift og hvilke tiltag, der skal begrænse eller forhindre støjgener for naboerne.

Ansøger tekst:**Beskrivelse af støjkloder**

Jf dokument med prosa

Beskrivelse af driftsperiode

Jf dokument med prosa

Beskrivelse af støjtiltag

jf dokument med prosa

2.4.3 Lys

I dette afsnit beskrives mulige gener fra belysning på anlægget og eventuelle genebegrænsende foranstaltninger.

Ansøger tekst:

jf. dokument med prosa

2.4.4 Fluer og skadedyr

I dette afsnit beskrives bekæmpelse og forebyggelse af fluer og skadedyr.

Ansøger tekst:**Generel beskrivelse skadedyr**

Jf. dokument med prosa

Beskrivelse af gener fra fluer

Jf. dokument med prosa

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Jf. dokument med prosa

2.4.5 Støv

I dette afsnit beskrives mulige støvgener fra husdyrbruget og eventuelle genebegrænsende foranstaltninger.

Ansøger tekst:

jf. dokument med prosa

2.4.6 Transport

I dette afsnit gøres der rede for til- og frakørselsforhold til husdyrbruget, mulige gener fra transportere samt eventuelle genebegrænsende tiltag

Ansøger tekst:

Jf. dokument med prosa

2.5.1 Spildevand

I dette afsnit gøres der rede for mængden af spildevand samt bortskaffelse heraf.

Ansøger tekst:**Beskrivelse af spildevandsmængde**

Jf. dokument med prosa

Beskrivelse af spildevandstilledning

Jf. dokument med prosa

Beskrivelse af spildevandsafledning

jf. dokument med prosa

2.5.2 Husdyrgødning og foder

I dette afsnit gøres der rede for mængden af produceret husdyrgødning og opbevaringen af husdyrgødningen. Der gøres desuden rede for eventuel forurening fra foderoplæg samt tiltag til begrænsning af forureningen.

I tabellerne vises oplysninger om anlæggene til opbevaring af husdyrgødning. Der bruges en kort kode for hvert opbevaringslager. Den første tabel viser en oversigt af de anlæg til opbevaring af husdyrgødning, der indgår i ansøgningen. Ud for betegnelsen for hvert opbevaringslager er der angivet en kode, der efterfølgende erstatter det oplyste navn på opbevaringslageret. De følgende tabeller viser detaljerede oplysninger om opbevaringslagrene i henholdsvis nudrift og ansøgt drift.

Ansøger tekst:**Oversigt over opbevaringslagre**

Kode for opbevaringslager	Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af opbevaringslager
LA-41636	Gyllebeholder 1	
LA-41637	Gyllebeholder 2	
LA-41639	Møddingsplads	

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af bedste tilgængelige opbevaringsteknik
Gyllebeholder 1	BAT se bilag.: BAT
Gyllebeholder 2	BAT se bilag.: BAT
Møddingsplads	Dybstrøelse opbevares på møddingsplads hvorfra der er afløb til ajlebeholder/gyllebeholder. Møddingsplads er indrettet med randzone.

Øvrige oplysninger om opbevaringslager

Navn på opbevaringslager	Nudrift	Ansøgt
Gyllebeholder 1		Når der etableres overdækning på en gyllebeholder, vurderes det at bygningshøjden på gyllebeholderen med teltoverdækning bliver ca. 12 meter. Det vurderes at telten i kip er ca. 7 m. Dette kan dog variere afhængigt af gyllebeholderens størrelse.
Gyllebeholder 2		
Møddingsplads	Ingen mulighed for at angive dimensioner, det afhænger af mængde dyr, hvor meget fast mæg der produceres	Ingen mulighed for at angive dimensioner, det afhænger af mængde dyr, hvor meget fast mæg der produceres

Detaljer om opbevaringslagre

Kode for opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet
LA-41636	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	4 m høj	2000,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		2000,00
LA-41637	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	4 meter høj	3000,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		3000,00
LA-41639	Eksisterende	Nudrift	Møddingsplads		0,00
		Ansøgt drift	Møddingsplads		0,00

Detaljer om fast lager

Kode for opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel fast i %	Andel af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned
LA-41636	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
LA-41637	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
LA-41639	Nudrift	100,00	65
	Ansøgt	100,00	65

Detaljer om flydende lager

Kode for opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel flydende i %	Virkemiddel
LA-41636	Nudrift	33,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	40,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
LA-41637	Nudrift	50,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	60,00	Fast overdækning (betonlåg og teltoverdækning)
LA-41639	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)

Beskrivelse af risici

jf. fokument med prosa

Beskrivelse af mulige uheld

jf. dokument med prosa

Beskrivelse af risikominimering

jf. dokument med prosa

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

jf. dokument med prosa

Beskrivelse af opbevaring af ensilage og foder

Jf. dokument med prosa

2.5.3 Affald og kemikalier

I dette afsnit gøres der rede for opbevaring og bortskaffelse af affald, miljøfarlige stoffer og døde dyr på husdyrbruget.

Ansøger tekst:

Beskrivelse af døde dyr

Jf. dokument med prosa

Beskrivelse af fast affald

Jf. dokument med prosa

Beskrivelse af kemikalier generelt

jf. dokument med prosa

Beskrivelse af pesticider

jf. dokument med prosa

Beskrivelse af oliekemikalier

Jf. dokument med prosa

Beskrivelse af øvrige kemikalier

jf. dokument med prosa

Beskrivelse af egenkontrol

jf. dokument med prosa

Gylletank kontrolleres for flydelag (logbog)

Arlagårdens egenkontrol anvendes.

Autoriseret el-installatør laver hvert 5. år gennemsyn af ejendommens el-installationer.

2.5.4.1 Ammoniaktab

I dette afsnit gøres der rede for ammoniakemissionen fra husdyrbruget, samt hvordan emissionen begrænses. I den første tabel vises, på baggrund af ansøgningssystemets beregninger, om det lovpligtige krav om ammoniakreduktion er overholdt. I den anden tabel vises det beregnede tab af ammoniak fordelt på forskellige typer af kilder på husdyrbruget. I de følgende tabeller vises der oplysninger om ammoniakemission og begrænsning af emissionen for de enkelte staldafsnit. Det er bl.a. vist, hvor meget forskellige tiltag bidrager til at begrænse ammoniakemissionen i forhold til emissionen fra referencesystemet.

Ansøger tekst:

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Grovfoderrationen for kvægproduktionen på anlægget er baseret på min. 40 % græs	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-408,47 kgN/år

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	1605,47
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	1229,68
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	576,10
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	230,03

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
ST-63719	KvMa08	1872,64	2335,88	-463,24	-24,74%	0,00	0,00	0,00	2335,88
		2553,60	3185,29	-631,69	-24,74%	645,60	-12,91	184,74	2367,86
ST-63720	KvSm01	141,28	141,39	-0,11	-0,08%	0,00	0,00	0,00	141,39
		49,52	49,56	-0,04	-0,08%	0,00	0,00	0,00	49,56
ST-63721	KvKs09	576,68	587,61	-10,93	-1,90%	0,00	0,00	0,00	587,61
		129,47	131,92	-2,45	-1,90%	0,00	0,00	0,00	131,92
	KvSm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
ST-76464	KvMa08	126,02	126,11	-0,10	-0,08%	0,00	0,00	0,00	126,11
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs08	319,20	398,16	-78,96	-24,74%	0,00	0,00	22,61	375,55
ST-76465	KvTk01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		39,87	49,75	-9,88	-24,78%	0,00	0,00	2,86	46,89
	73,16	73,40	-0,24	-0,32%	0,00	0,00	0,00	73,40	
ST-76466	KvKs06	8,97	9,00	-0,03	-0,32%	0,00	0,00	0,00	9,00
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	490,16	369,41	120,74	24,63%	0,00	0,00	36,69	332,73	
ST-76469	KvMa09	72,00	72,08	-0,08	-0,11%	0,00	0,00	0,00	72,08
		72,00	72,08	-0,08	-0,11%	0,00	0,00	0,00	72,08
	KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
ST-76470	KvMa09	56,42	57,49	-1,07	-1,90%	0,00	0,00	0,00	57,49
		72,00	72,08	-0,08	-0,11%	0,00	0,00	0,00	72,08
	72,00	72,08	-0,08	-0,11%	0,00	0,00	0,00	72,08	
Sum	Nudrift	2807,76	3282,44	-474,68		0,00	0,00	0,00	3282,44
	Ansøgt	3917,23	4520,85	-603,64		645,60	-12,91	246,90	3641,27

Ammoniaktab pr. DE og pr. produktionsenhed

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab pr. produktionsenhed (kgN/år)	Ammoniaktab pr. DE (kgN/år)
ST-76464	KvMa08	0,00	0,00
		12,52	9,38
ST-76465	KvKs08	0,00	0,00
		4,69	7,20
ST-76466	KvTk01	1,22	10,03
		0,08	7,34
ST-76469	KvKs06	0,00	0,00
		2,15	4,15
ST-76469	KvMa09	14,42	10,80

		14,42	10,80
	KvKs09	0,00	0,00
		5,75	8,61
ST-76470	KvMa09	14,42	10,80
		14,42	10,80
ST-63719	KvMa08	13,27	9,94
		9,87	7,39
ST-63720	KvSm01	2,83	10,46
		2,48	10,47
ST-63721	KvKs09	4,37	8,60
		3,17	8,60
	KvSm01	0,00	0,00
		3,01	10,47

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

StaldID	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
ST-76464	Ingen data				
ST-76465	Ingen data				
ST-76466	Ingen data				
ST-76469	Ingen data				
ST-76470	Ingen data				
ST-63719	Nudrift Ansøgt	Ajledræn Ajledræn	0,00% 25,00%	0,00 0,00	0,00 646,00
ST-63720	Ingen data				
ST-63721	Ingen data				

Beskrivelse af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning**Effekt af foderoptimering og antal fravænnede smågrise**

StaldID	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænnings- vægt	Effekt foderoptimering
ST-63719	Ingen data							
ST-63720	Ingen data							
ST-63721	Ingen data							
ST-76464	Ingen data							
ST-76465	Ingen data							
ST-76466	Ingen data							
ST-76469	Ingen data							
ST-76470	Ingen data							

Beskrivelse af foderoptimeringstiltag til begrænsning af ammoniakfordampning**Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)**

LagerID	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emissions effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
LA-41636	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
LA-41637	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	0,00	247,00
LA-41639	Møddingeplads	Nudrift	Ingen	0,00%	65,00	0,00
	Møddingeplads	Ansøgt	Ingen	0,00%	65,00	0,00

2.5.4.2 Påvirkning af natur

I dette afsnit gøres der rede for ammoniakemissionens påvirkning af naturområder. Udgangspunktet for vurderingen af påvirkningen af ammoniakfølsomme naturområder er bl.a. størrelsen af ammoniakdepositionen på områderne. Indledende oplyses der derfor om en række faktorer, som har betydning for beregningen af ammoniakdepositionen.

Ansøger tekst:**Nøgletal emission**

	kgN/år
Samlet emission fra stald og lager	3641,27
Meremission fra stald og lager	358,83

Beskrivelse af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning**Beskrivelse af ammoniakdeposition i naturområderne****Oversigt over beregninger på ammoniakpåvirkning af natur**

Naturpunkt (navngivet efter nærmeste stald/lager)	Kilde for ammoniakfordampning (stald/lager)	Kildes andel af merdeposition i naturpunktet	Kildes andel af totaldeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele)	Total merdeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele)	Totaldeposition i naturpunkt (kildes andel + de andre kilders andele)
LA-41636	ST-76464	0,0	0,0	0,0	0,0
LA-41636	ST-76466	0,0	0,0		
LA-41636	LA-41636	0,0	0,0		
LA-41636	ST-63719	0,0	0,0		
LA-41636	ST-76469	0,0	0,0		
LA-41636	LA-41637	0,0	0,0		
LA-41636	ST-76470	0	0,0		
LA-41636	ST-76465	0,0	0,0		
LA-41636	ST-63720	0,0	0,0		
LA-41636	ST-63721	0,0	0,0		
LA-41636	LA-41639	0,0	0,0		
LA-41637	ST-76464	0,0	0,0	0,0	0,0
LA-41637	ST-76466	0,0	0,0		
LA-41637	LA-41636	0,0	0,0		
LA-41637	ST-63719	0,0	0,0		
LA-41637	ST-76469	0,0	0,0		
LA-41637	LA-41637	0,0	0,0		
LA-41637	ST-76470	0	0,0		
LA-41637	ST-76465	0,0	0,0		
LA-41637	ST-63720	0,0	0,0		
LA-41637	ST-63721	0,0	0,0		
LA-41637	LA-41639	0,0	0,0		
LA-41639	ST-76464	0,0	0,0	0,0	0,0
LA-41639	ST-76466	0,0	0,0		
LA-41639	LA-41636	0,0	0,0		
LA-41639	ST-63719	0,0	0,0		
LA-41639	ST-76469	0,0	0,0		
LA-41639	LA-41637	0,0	0,0		
LA-41639	ST-76470	0	0,0		
LA-41639	ST-76465	0,0	0,0		
LA-41639	ST-63720	0,0	0,0		
LA-41639	ST-63721	0,0	0,0		

LA-41639	LA-41639	0,0	0,0		
ST-63719	ST-76464	0,0	0,0	0,0	0,0
ST-63719	ST-76466	0,0	0,0		
ST-63719	LA-41636	0,0	0,0		
ST-63719	ST-63719	0,0	0,0		
ST-63719	ST-76469	0,0	0,0		
ST-63719	LA-41637	0,0	0,0		
ST-63719	ST-76470	0	0,0		
ST-63719	ST-76465	0,0	0,0		
ST-63719	ST-63720	0,0	0,0		
ST-63719	ST-63721	0,0	0,0		
ST-63719	LA-41639	0,0	0,0		
ST-63720	ST-76464	0,0	0,0	0,0	0,0
ST-63720	ST-76466	0,0	0,0		
ST-63720	LA-41636	0,0	0,0		
ST-63720	ST-63719	0,0	0,0		
ST-63720	ST-76469	0,0	0,0		
ST-63720	LA-41637	0,0	0,0		
ST-63720	ST-76470	0	0,0		
ST-63720	ST-76465	0,0	0,0		
ST-63720	ST-63720	0,0	0,0		
ST-63720	ST-63721	0,0	0,0		
ST-63720	LA-41639	0,0	0,0		
ST-63721	ST-76464	0,0	0,0	0,0	0,0
ST-63721	ST-76466	0,0	0,0		
ST-63721	LA-41636	0,0	0,0		
ST-63721	ST-63719	0,0	0,0		
ST-63721	ST-76469	0,0	0,0		
ST-63721	LA-41637	0,0	0,0		
ST-63721	ST-76470	0	0,0		
ST-63721	ST-76465	0,0	0,0		
ST-63721	ST-63720	0,0	0,0		
ST-63721	ST-63721	0,0	0,0		
ST-63721	LA-41639	0,0	0,0		
ST-76464	ST-76464	0,0	0,0	0,0	0,0
ST-76464	ST-76466	0,0	0,0		
ST-76464	LA-41636	0,0	0,0		
ST-76464	ST-63719	0,0	0,0		
ST-76464	ST-76469	0,0	0,0		
ST-76464	LA-41637	0,0	0,0		
ST-76464	ST-76470	0	0,0		
ST-76464	ST-76465	0,0	0,0		
ST-76464	ST-63720	0,0	0,0		
ST-76464	ST-63721	0,0	0,0		
ST-76464	LA-41639	0,0	0,0		
ST-76465	ST-76464	0,0	0,0	0,0	0,0
ST-76465	ST-76466	0,0	0,0		
ST-76465	LA-41636	0,0	0,0		
ST-76465	ST-63719	0,0	0,0		

ST-76465	ST-76469	0,0	0,0		
ST-76465	LA-41637	0,0	0,0		
ST-76465	ST-76470	0	0,0		
ST-76465	ST-76465	0,0	0,0		
ST-76465	ST-63720	0,0	0,0		
ST-76465	ST-63721	0,0	0,0		
ST-76465	LA-41639	0,0	0,0		
ST-76466	ST-76464	0,0	0,0	0,0	0,0
ST-76466	ST-76466	0,0	0,0		
ST-76466	LA-41636	0,0	0,0		
ST-76466	ST-63719	0,0	0,0		
ST-76466	ST-76469	0,0	0,0		
ST-76466	LA-41637	0,0	0,0		
ST-76466	ST-76470	0	0,0		
ST-76466	ST-76465	0,0	0,0		
ST-76466	ST-63720	0,0	0,0		
ST-76466	ST-63721	0,0	0,0		
ST-76466	LA-41639	0,0	0,0		
ST-76469	ST-76464	0,0	0,0	0,0	0,0
ST-76469	ST-76466	0,0	0,0		
ST-76469	LA-41636	0,0	0,0		
ST-76469	ST-63719	0,0	0,0		
ST-76469	ST-76469	0,0	0,0		
ST-76469	LA-41637	0,0	0,0		
ST-76469	ST-76470	0	0,0		
ST-76469	ST-76465	0,0	0,0		
ST-76469	ST-63720	0,0	0,0		
ST-76469	ST-63721	0,0	0,0		
ST-76469	LA-41639	0,0	0,0		
ST-76470	ST-76464	0,0	0,0	0,0	0,0
ST-76470	ST-76466	0,0	0,0		
ST-76470	LA-41636	0,0	0,0		
ST-76470	ST-63719	0,0	0,0		
ST-76470	ST-76469	0,0	0,0		
ST-76470	LA-41637	0,0	0,0		
ST-76470	ST-76470	0	0,0		
ST-76470	ST-76465	0,0	0,0		
ST-76470	ST-63720	0,0	0,0		
ST-76470	ST-63721	0,0	0,0		
ST-76470	LA-41639	0,0	0,0		

Maksimale depositioner

	kgN
Højeste merdeposition i naturområdet	0,0
Højeste totaldeposition i naturområdet	0,0

Naturlinje oversigt

Kilde for	Naturpunkt	Kildehøjde	Retning fra	Afstand fra	Ruhed	Ruhed
-----------	------------	------------	-------------	-------------	-------	-------

ammoniak- fordampning (stald/lager)	(navngivet efter nærmeste stald/lager)	meter	naturpunkt til kilde (grader)	stald/lager til naturpunkt (meter)	opland	natur
LA-41636	LA-41636	3	275,61	3992,10	S	Bn
LA-41636	LA-41637	3	275,61	3992,10	S	Bn
LA-41636	LA-41639	3	275,61	3992,10	S	Bn
LA-41636	ST-63719	3	275,61	3992,10	S	Bn
LA-41636	ST-63720	3	275,61	3992,10	S	Bn
LA-41636	ST-63721	3	275,61	3992,10	S	Bn
LA-41636	ST-76464	3	275,61	3992,10	S	Bn
LA-41636	ST-76465	3	275,61	3992,10	S	Bn
LA-41636	ST-76466	3	275,61	3992,10	S	Bn
LA-41636	ST-76469	3	275,61	3992,10	S	Bn
LA-41636	ST-76470	3	275,61	3992,10	S	Bn
LA-41637	LA-41636	3	275,66	3935,03	S	Bn
LA-41637	LA-41637	3	275,66	3935,03	S	Bn
LA-41637	LA-41639	3	275,66	3935,03	S	Bn
LA-41637	ST-63719	3	275,66	3935,03	S	Bn
LA-41637	ST-63720	3	275,66	3935,03	S	Bn
LA-41637	ST-63721	3	275,66	3935,03	S	Bn
LA-41637	ST-76464	3	275,66	3935,03	S	Bn
LA-41637	ST-76465	3	275,66	3935,03	S	Bn
LA-41637	ST-76466	3	275,66	3935,03	S	Bn
LA-41637	ST-76469	3	275,66	3935,03	S	Bn
LA-41637	ST-76470	3	275,66	3935,03	S	Bn
LA-41639	LA-41636	3	276,09	4001,44	S	Bn
LA-41639	LA-41637	3	276,09	4001,44	S	Bn
LA-41639	LA-41639	3	276,09	4001,44	S	Bn
LA-41639	ST-63719	3	276,09	4001,44	S	Bn
LA-41639	ST-63720	3	276,09	4001,44	S	Bn
LA-41639	ST-63721	3	276,09	4001,44	S	Bn
LA-41639	ST-76464	3	276,09	4001,44	S	Bn
LA-41639	ST-76465	3	276,09	4001,44	S	Bn
LA-41639	ST-76466	3	276,09	4001,44	S	Bn
LA-41639	ST-76469	3	276,09	4001,44	S	Bn
LA-41639	ST-76470	3	276,09	4001,44	S	Bn
ST-63719	LA-41636	3	274,91	3982,88	S	Bn
ST-63719	LA-41637	3	274,91	3982,88	S	Bn
ST-63719	LA-41639	3	274,91	3982,88	S	Bn
ST-63719	ST-63719	3	274,91	3982,88	S	Bn
ST-63719	ST-63720	3	274,91	3982,88	S	Bn
ST-63719	ST-63721	3	274,91	3982,88	S	Bn
ST-63719	ST-76464	3	274,91	3982,88	S	Bn
ST-63719	ST-76465	3	274,91	3982,88	S	Bn
ST-63719	ST-76466	3	274,91	3982,88	S	Bn
ST-63719	ST-76469	3	274,91	3982,88	S	Bn
ST-63719	ST-76470	3	274,91	3982,88	S	Bn
ST-63720	LA-41636	3	276,09	4001,90	S	Bn
ST-63720	LA-41637	3	276,09	4001,90	S	Bn
ST-63720	LA-41639	3	276,09	4001,90	S	Bn

ST-63720	ST-63719	3	276,09	4001,90	S	Bn
ST-63720	ST-63720	3	276,09	4001,90	S	Bn
ST-63720	ST-63721	3	276,09	4001,90	S	Bn
ST-63720	ST-76464	3	276,09	4001,90	S	Bn
ST-63720	ST-76465	3	276,09	4001,90	S	Bn
ST-63720	ST-76466	3	276,09	4001,90	S	Bn
ST-63720	ST-76469	3	276,09	4001,90	S	Bn
ST-63720	ST-76470	3	276,09	4001,90	S	Bn
ST-63721	LA-41636	3	275,37	4024,98	S	Bn
ST-63721	LA-41637	3	275,37	4024,98	S	Bn
ST-63721	LA-41639	3	275,37	4024,98	S	Bn
ST-63721	ST-63719	3	275,37	4024,98	S	Bn
ST-63721	ST-63720	3	275,37	4024,98	S	Bn
ST-63721	ST-63721	3	275,37	4024,98	S	Bn
ST-63721	ST-76464	3	275,37	4024,98	S	Bn
ST-63721	ST-76465	3	275,37	4024,98	S	Bn
ST-63721	ST-76466	3	275,37	4024,98	S	Bn
ST-63721	ST-76469	3	275,37	4024,98	S	Bn
ST-63721	ST-76470	3	275,37	4024,98	S	Bn
ST-76464	LA-41636	3	276,02	4035,49	S	Bn
ST-76464	LA-41637	3	276,02	4035,49	S	Bn
ST-76464	LA-41639	3	276,02	4035,49	S	Bn
ST-76464	ST-63719	3	276,02	4035,49	S	Bn
ST-76464	ST-63720	3	276,02	4035,49	S	Bn
ST-76464	ST-63721	3	276,02	4035,49	S	Bn
ST-76464	ST-76464	3	276,02	4035,49	S	Bn
ST-76464	ST-76465	3	276,02	4035,49	S	Bn
ST-76464	ST-76466	3	276,02	4035,49	S	Bn
ST-76464	ST-76469	3	276,02	4035,49	S	Bn
ST-76464	ST-76470	3	276,02	4035,49	S	Bn
ST-76465	LA-41636	3	276,08	4040,89	S	Bn
ST-76465	LA-41637	3	276,08	4040,89	S	Bn
ST-76465	LA-41639	3	276,08	4040,89	S	Bn
ST-76465	ST-63719	3	276,08	4040,89	S	Bn
ST-76465	ST-63720	3	276,08	4040,89	S	Bn
ST-76465	ST-63721	3	276,08	4040,89	S	Bn
ST-76465	ST-76464	3	276,08	4040,89	S	Bn
ST-76465	ST-76465	3	276,08	4040,89	S	Bn
ST-76465	ST-76466	3	276,08	4040,89	S	Bn
ST-76465	ST-76469	3	276,08	4040,89	S	Bn
ST-76465	ST-76470	3	276,08	4040,89	S	Bn
ST-76466	LA-41636	3	276,93	3979,95	S	Bn
ST-76466	LA-41637	3	276,93	3979,95	S	Bn
ST-76466	LA-41639	3	276,93	3979,95	S	Bn
ST-76466	ST-63719	3	276,93	3979,95	S	Bn
ST-76466	ST-63720	3	276,93	3979,95	S	Bn
ST-76466	ST-63721	3	276,93	3979,95	S	Bn
ST-76466	ST-76464	3	276,93	3979,95	S	Bn
ST-76466	ST-76465	3	276,93	3979,95	S	Bn

ST-76466	ST-76466	3	276,93	3979,95	S	Bn
ST-76466	ST-76469	3	276,93	3979,95	S	Bn
ST-76466	ST-76470	3	276,93	3979,95	S	Bn
ST-76469	LA-41636	3	274,92	4029,76	S	Bn
ST-76469	LA-41637	3	274,92	4029,76	S	Bn
ST-76469	LA-41639	3	274,92	4029,76	S	Bn
ST-76469	ST-63719	3	274,92	4029,76	S	Bn
ST-76469	ST-63720	3	274,92	4029,76	S	Bn
ST-76469	ST-63721	3	274,92	4029,76	S	Bn
ST-76469	ST-76464	3	274,92	4029,76	S	Bn
ST-76469	ST-76465	3	274,92	4029,76	S	Bn
ST-76469	ST-76466	3	274,92	4029,76	S	Bn
ST-76469	ST-76469	3	274,92	4029,76	S	Bn
ST-76469	ST-76470	3	274,92	4029,76	S	Bn
ST-76470	LA-41636	3	275,20	3982,76	S	Bn
ST-76470	LA-41637	3	275,20	3982,76	S	Bn
ST-76470	LA-41639	3	275,20	3982,76	S	Bn
ST-76470	ST-63719	3	275,20	3982,76	S	Bn
ST-76470	ST-63720	3	275,20	3982,76	S	Bn
ST-76470	ST-63721	3	275,20	3982,76	S	Bn
ST-76470	ST-76464	3	275,20	3982,76	S	Bn
ST-76470	ST-76465	3	275,20	3982,76	S	Bn
ST-76470	ST-76466	3	275,20	3982,76	S	Bn
ST-76470	ST-76469	3	275,20	3982,76	S	Bn
ST-76470	ST-76470	3	275,20	3982,76	S	Bn

3.1 Markoplysninger

I dette afsnit oplyses der om en række generelle forhold om driften af husdyrbrugets udbringningsarealer, og i tabellerne vises oplysninger om de enkelte marker, som udgør udbringningsarealet. Oplysningerne er grundlaget for beregninger af nitratudvaskning og fosforoverskud samt kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøger tekst:

Grundlæggende arealoplysninger

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **501,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Nej**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Ja**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **23,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **4,00 %**

Arealoplysninger

Udbringningsarealer

Navn	ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
03-0	16,63	Nej	JB1	Ja	K12	K12	16,63	0,00	0,00	0,00	0,00	16,63	0,00	0,00	0,00
08-0	8,37	Nej	JB1	Ja	K12	K12	8,37	0,00	0,00	0,00	0,00	8,37	0,00	0,00	0,00
07-0	8,73	Nej	JB1	Ja	K12	K12	8,73	0,00	0,00	0,00	0,00	8,73	0,00	0,00	0,00

46-0	1,87	Nej	JB1	Ja	K12	K12	1,87	0,00	0,00	0,00	0,00	1,87	0,00	0,00	0,00
45-0	2,32	Nej	JB1	Ja	K12	K12	2,32	0,00	0,00	0,00	0,00	2,32	0,00	0,00	0,00
44-0	1,84	Nej	JB1	Ja	K12	K12	1,84	0,00	0,00	0,00	0,00	1,84	0,00	0,00	0,00
35-0	7,30	Nej	JB1	Ja	K12	K12	7,30	0,00	0,00	0,00	0,00	7,30	0,00	0,00	0,00
31-0	6,20	Nej	JB1	Ja	K12	K12	6,20	0,00	0,00	0,00	0,00	6,20	0,00	0,00	0,00
32-0	11,24	Nej	JB1	Ja	K12	K12	11,24	0,00	0,00	0,00	0,00	11,24	0,00	0,00	0,00
33-0	9,84	Nej	JB1	Ja	K12	K12	9,84	0,00	0,00	0,00	0,00	9,84	0,00	0,00	0,00
09-0	8,57	Nej	JB1	Ja	K12	K12	8,57	0,00	0,00	0,00	0,11	8,57	0,00	0,00	0,00
14-0	2,58	Nej	JB1	Ja	K12	K12	2,58	0,00	0,00	0,00	0,00	2,58	0,00	0,00	0,00
13-0	8,52	Nej	JB1	Ja	K12	K12	8,52	0,00	0,00	0,00	0,00	8,52	0,00	0,00	0,00
10-0	11,37	Nej	JB1	Ja	K12	K12	11,37	0,00	0,00	0,00	0,00	11,37	0,00	0,00	0,00
16-0	12,35	Nej	JB1	Ja	K12	K12	12,35	0,00	0,00	0,00	0,00	12,35	0,00	0,00	0,00
12-0	11,47	Nej	JB1	Ja	K12	K12	11,47	0,00	0,00	0,00	0,00	11,47	0,00	0,00	0,00
11-0	12,40	Nej	JB1	Ja	K12	K12	12,40	0,00	0,00	0,00	0,00	12,40	0,00	0,00	0,00
21-0	3,69	Nej	JB1	Ja	K12	K12	3,69	0,00	0,00	0,00	0,00	3,69	0,00	0,00	0,00
22-0	14,60	Nej	JB1	Ja	K12	K12	14,60	0,00	0,00	0,00	0,00	14,60	0,00	0,00	0,00
22-1	0,51	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,51	0,00	0,00	0,00
23-0	3,43	Nej	JB1	Ja	K12	K12	3,43	0,00	0,00	0,00	0,00	3,43	0,00	0,00	0,00
24-0	4,42	Nej	JB1	Ja	K12	K12	4,42	0,00	0,00	0,00	0,00	4,42	0,00	0,00	0,00
24-1	7,75	Nej	JB1	Ja	K12	K12	7,75	0,00	0,00	0,00	0,00	7,75	0,00	0,00	0,00
18-0	3,17	Nej	JB1	Ja	K12	K12	3,17	0,00	0,00	0,00	0,00	3,17	0,00	0,00	0,00
17-0	13,03	Nej	JB1	Ja	K12	K12	13,03	0,00	0,00	0,00	0,00	13,03	0,00	0,00	0,00
15-0	3,17	Nej	JB1	Ja	K12	K12	3,17	0,00	0,00	0,00	0,00	3,17	0,00	0,00	0,00
15-1	1,42	Nej	JB1	Ja	K12	K12	1,42	0,00	0,00	0,00	0,00	1,42	0,00	0,00	0,00
19-0	12,85	Nej	JB1	Ja	K12	K12	12,85	0,00	0,00	0,00	0,00	12,85	0,00	0,00	0,00
03-2	0,85	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,85	0,00	0,00	0,00
20-0+20-2	8,40	Nej	JB1	Ja	K12	K12	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	8,40	0,00	0,00	0,00
01-0	16,93	Nej	JB1	Ja	K12	K12	16,93	0,00	0,00	0,00	0,00	16,93	0,00	0,00	0,00
Total	235,83						235,83	0,00	0,00	0,00	0,11	235,83	0,00	0,00	0,00

De stjernemærkede (*) arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk.
Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Aftalearealerer

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
Ingen data			
Total	0		

3.2 Gødningsregnskab

I dette afsnit vises et regnskab over produceret, tilført og fraført husdyrgødning på den bedrift, som husdyrbruget hører under, og der gøres rede for teknologi anvendt til udbringning af husdyrgødning.

Ansøger tekst:

Nudrift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00

Husdyrbrugets samlede anlæg	Svinegylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	21663,74	3675,65	234,88	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Dybstrøelse	9163,86	1704,49	102,49	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Ingen data				

Afsat husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data					

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	OE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	9163,86	1704,49	102,49	0
Kvæggylle	21663,74	3675,65	234,88	0
Total	30827,60	5380,14	337,37	0

Beregning af harmonital

Harmonital: 2,3 DE/ha

Ansøgt drift**Produceret husdyrgødning**

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Svinegylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	40326,69	6982,35	446,94	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Dybstrøelse	4935,69	843,85	53,37	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	3789,00	656,00	42,00

Afsat husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data					

Total husdyrgødning

Gødningsstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	4935,69	843,85	53,37	0
Kvæggylle	44115,69	7638,35	446,94	42,00
Total	49051,38	8482,20	500,31	42,00

Beregning af harmonital

Harmonital: 2,3 DE/ha

Udbringningsteknologi

BAT se bilag.: BAT

3.3 Nitrat (overfladevand)

Dette afsnit drejer sig om nitratudvaskning til overfladevand. Ansøgningssystemet har beregnet nedenstående fem parametre, som indgår i kommunens vurdering af udvaskning af nitrat til overfladevand.

Ansøger tekst:

DE reduktionsprocent: **100%**.

Beregning af det maksimale dyretryk DE_{max} og det reelle dyretryk DE_{reel} for ansøgt drift:

DE_{max} : **2,3** DE/ha.

DE_{reel} : **2,3** DE/ha.

Beregning af udvaskning af N via FarmN (kg N/ha DE_{max} uden virkemidler og kg N/ha DE_{reel} med virkemidler):

KgN/ha DE_{max} : **63,9** kgN/ha.

KgN/ha DE_{reel} : **55** kgN/ha.

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Ansøgt

- 09-0: 40 mg nitrat pr. liter.

Merbelastning (Ansøgt - Nudrift)

- 09-0: -5 mg nitrat pr. liter.

3.4 Nitrat (grundvand)**Ansøger tekst:**

Resultat af FarmN beregningerne på nitrat (Grundvand) findes på foregående side - 3.3. Nitrat (overfladevand)

3.5 Fosfor

Dette afsnit drejer sig om påvirkningen af overfladevand med fosfor. I ansøgningssystemet er udbringningsarealernes fordeling i fosforklasser opgjort, som det fremgår af nedenstående tabel, og der er foretaget beregninger, som indgår i kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøger tekst:

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænnet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	235,83 ha	0,0 kg P/ha/år	10,6 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	4,0 kg P/ha/år
Lavbundsjord og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år
---	---------	----------------	----------------

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-2,5 kg P.**

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **10,6 kg P/ha/år.**

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **36,0 kg P/ha/år.**

P-fracørsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **25,4 kg P/ha/år.**

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **10,6 kg P/ha/år.**

Kommentar fosfor

3.6 Ammoniak fra udbringning

I dette afsnit gøres der rede for påvirkning af natur som følge af ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning.

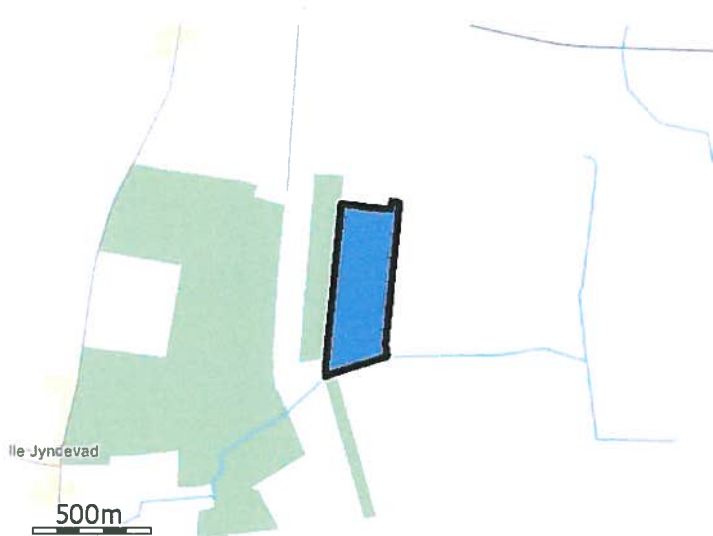
Ansøger tekst:

3.7 Gener fra udbringning

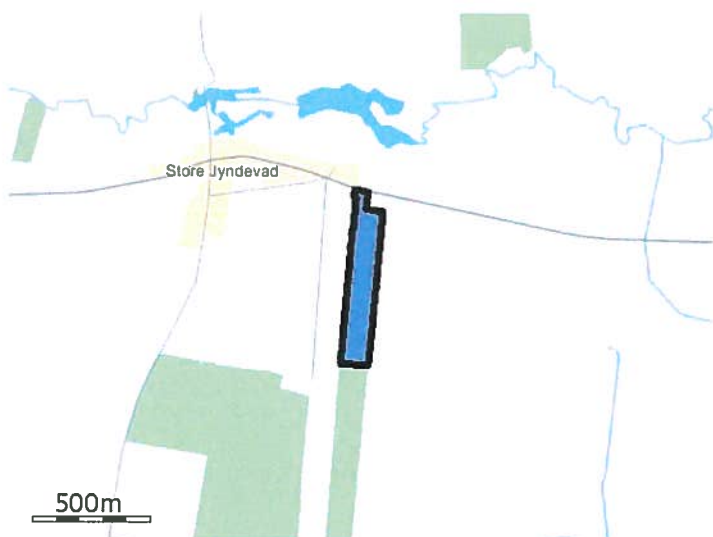
Ansøger tekst:

Arealer

Udbringningsarealer

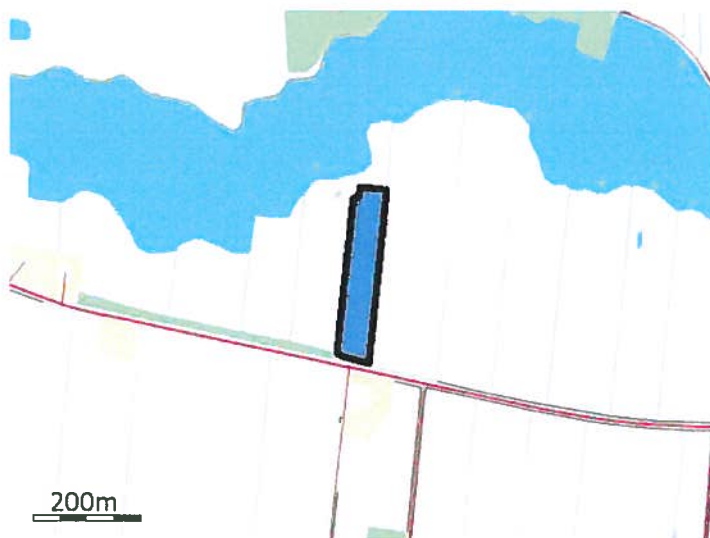
Navn: 03-0 ha: 16,63

Navn: 08-0 ha: 8,37

Navn: 07-0 ha: 8,73

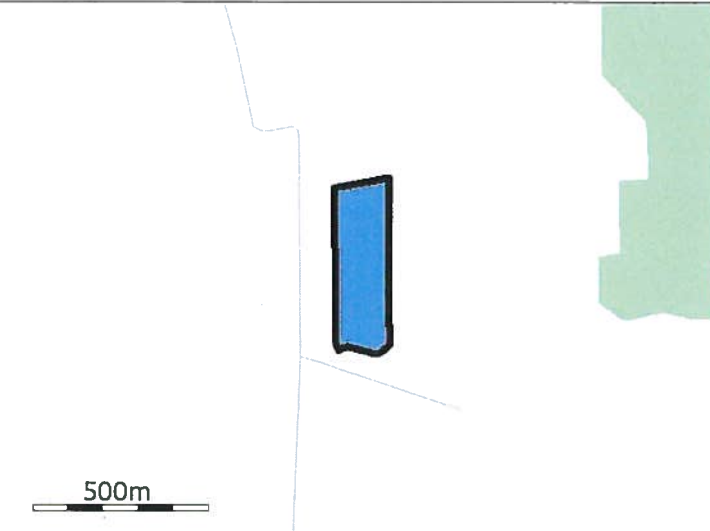
Navn: 46-0 ha: 1,87

Navn: 45-0 ha: 2,32

Navn: 44-0 ha: 1,84

Navn: 35-0 ha: 7,30

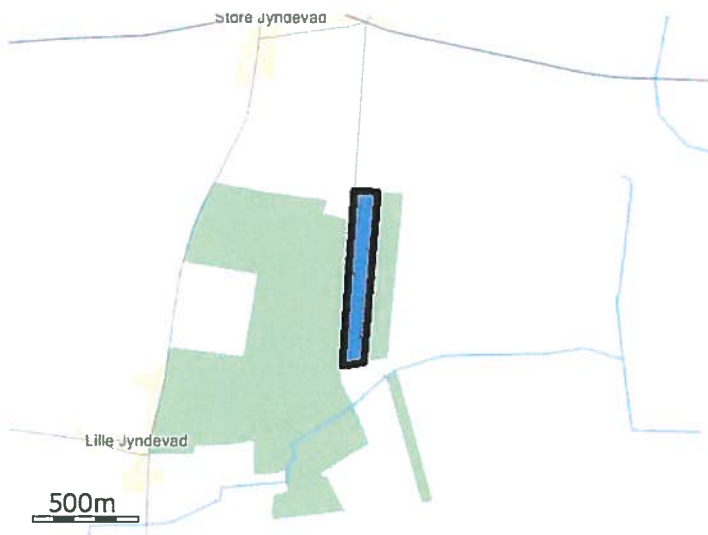
Navn: 31-0 ha: 6,20

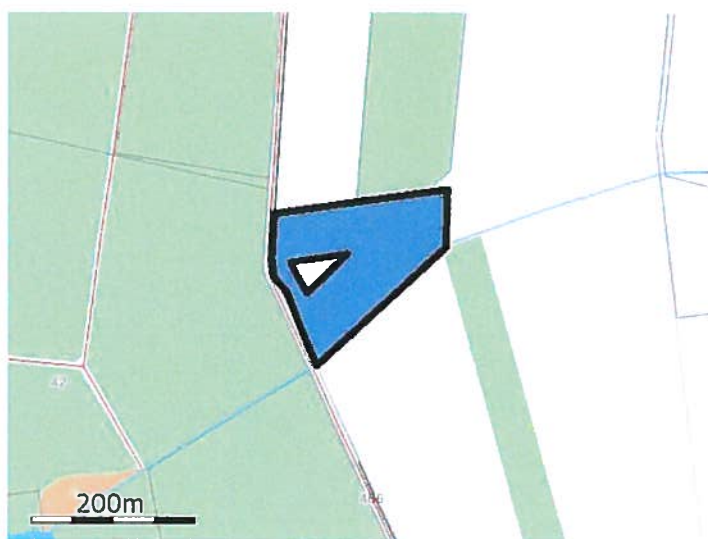
Navn: 32-0 ha: 11,24

Navn: 33-0 ha: 9,84

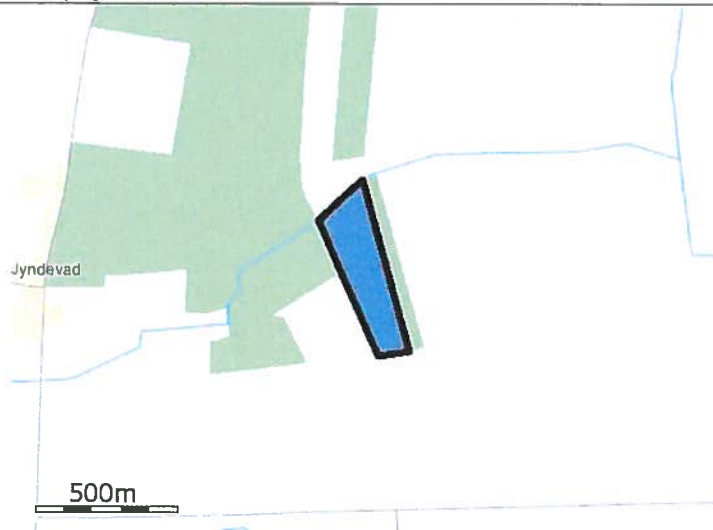

Navn: 09-0 ha: 8,57

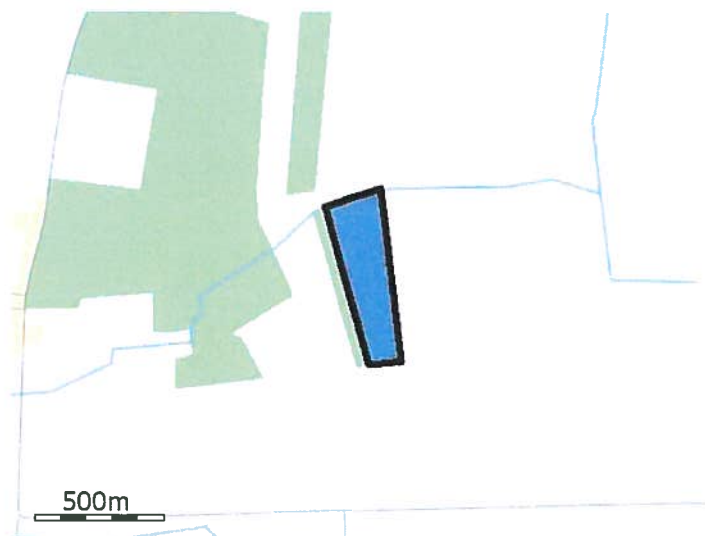

Navn: 14-0 ha: 2,58

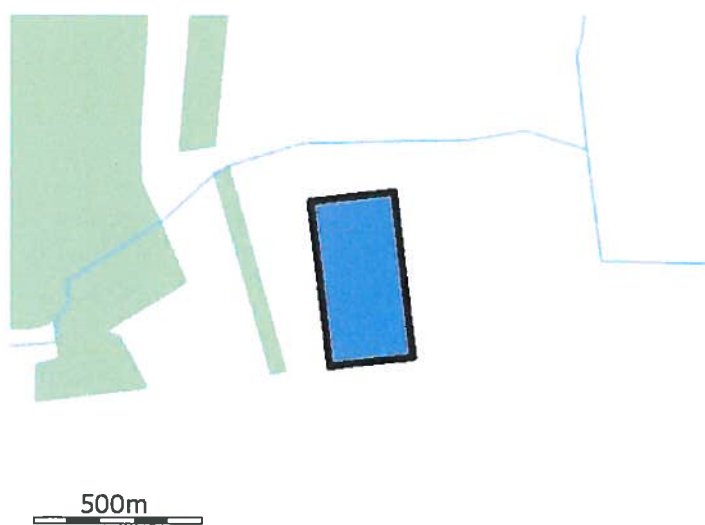

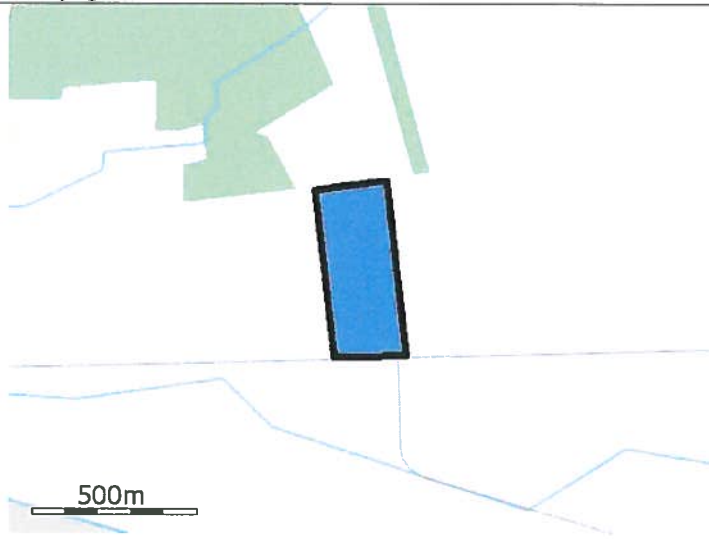
Navn: 13-0 ha: 8,52

Navn: 10-0 ha: 11,37

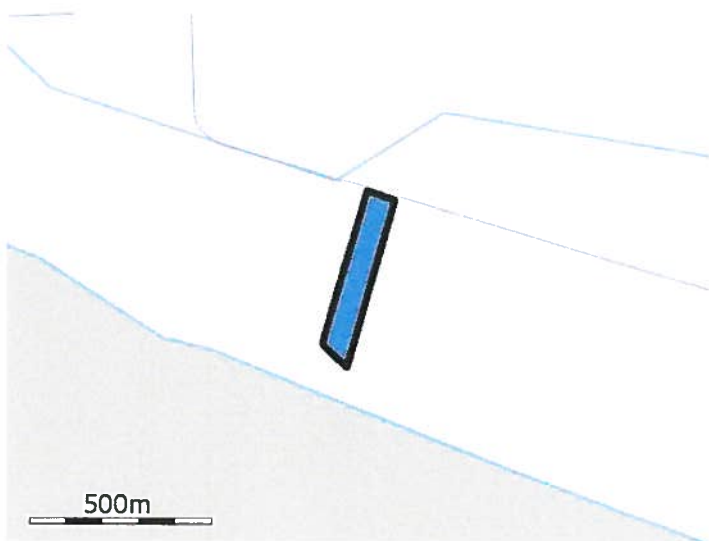
Navn: 16-0 ha: 12,35

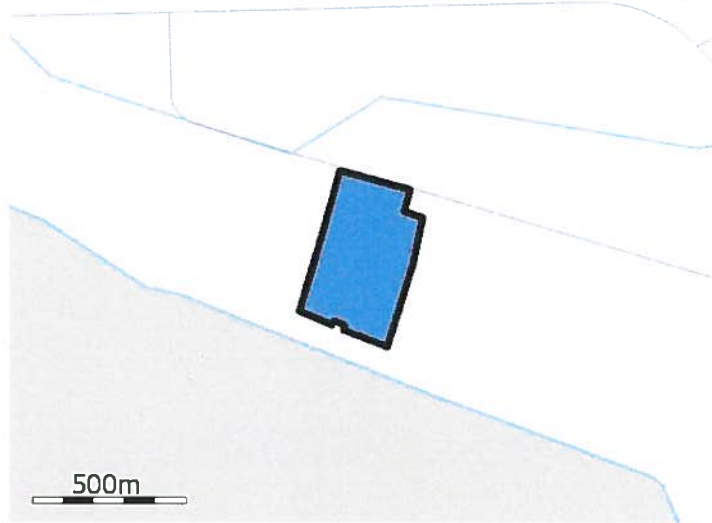
Navn: 12-0 ha: 11,47

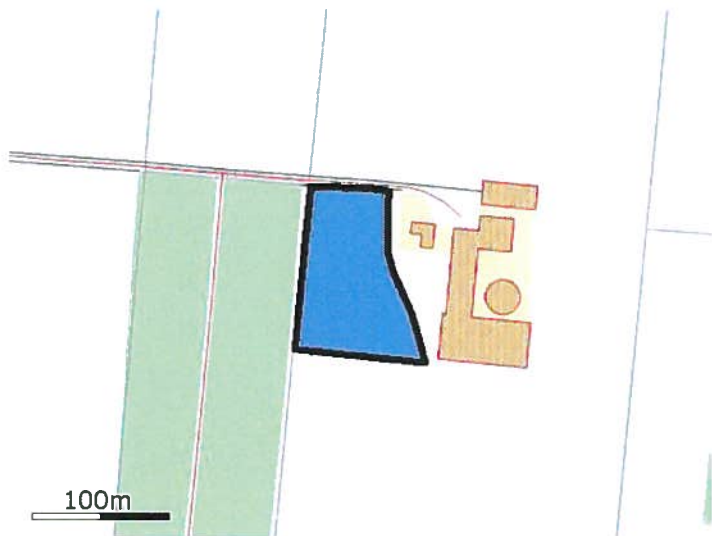
Navn: 11-0 ha: 12,40

Navn: 21-0 ha: 3,69

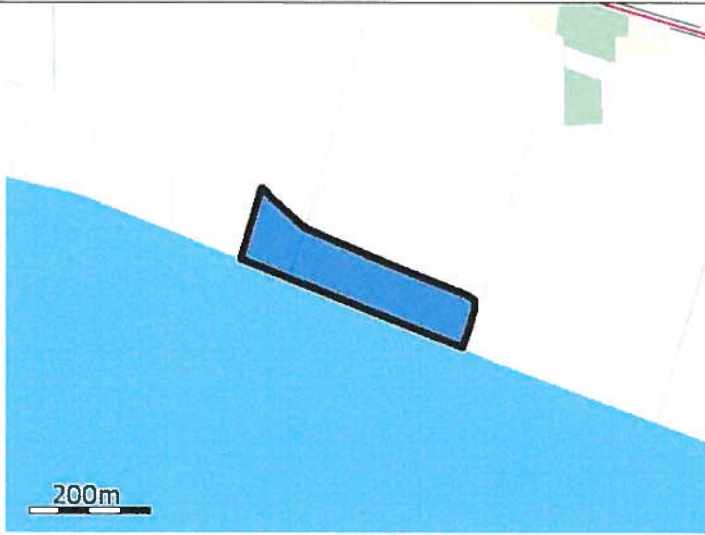
Navn: 22-0 ha: 14,60

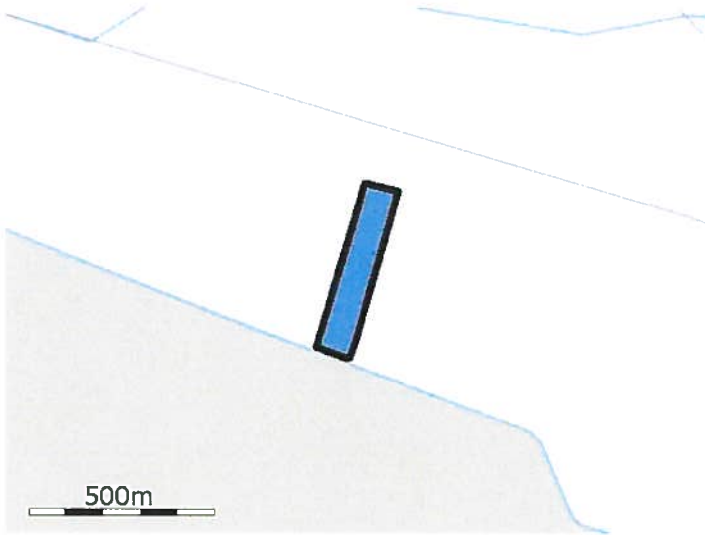
Navn: 03-2 ha: 0,85

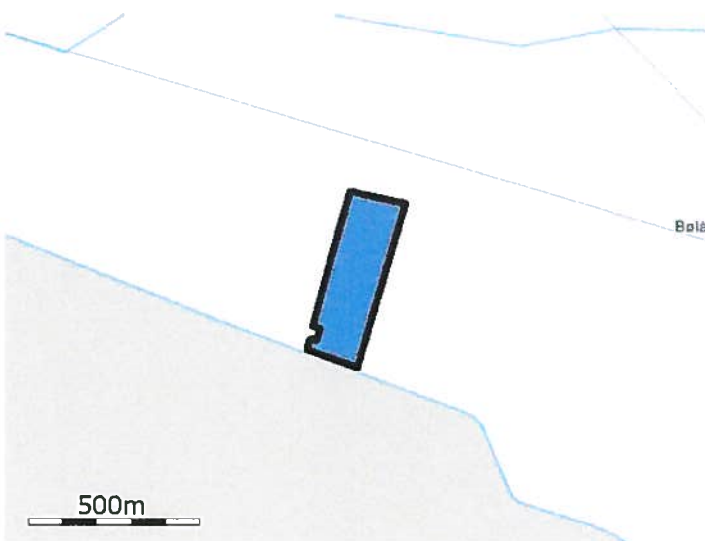
Navn: 22-1 ha: 0,51

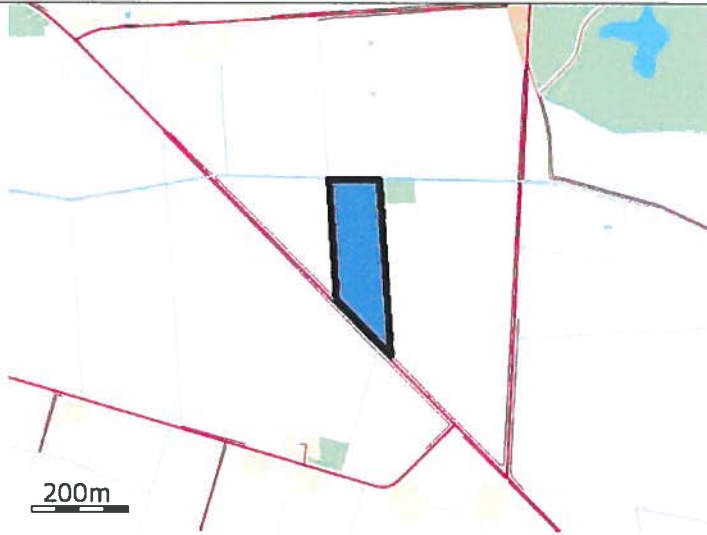
Navn: 23-0 ha: 3,43

Navn: 24-0 ha: 4,42

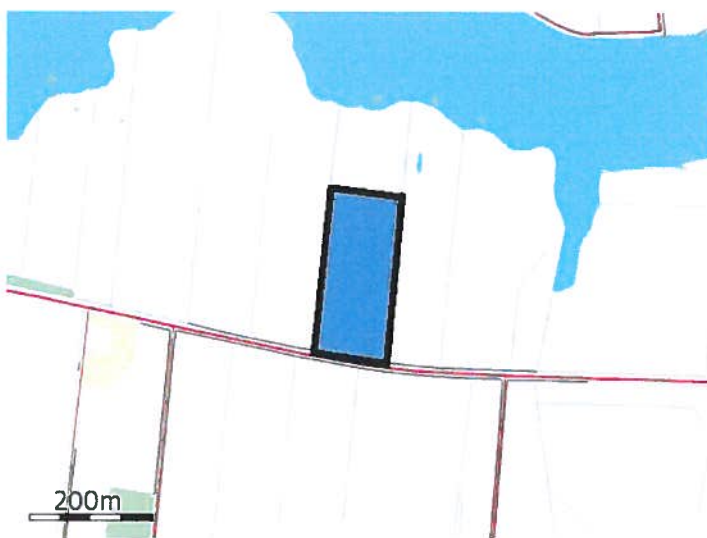
Navn: 24-1 ha: 7,75

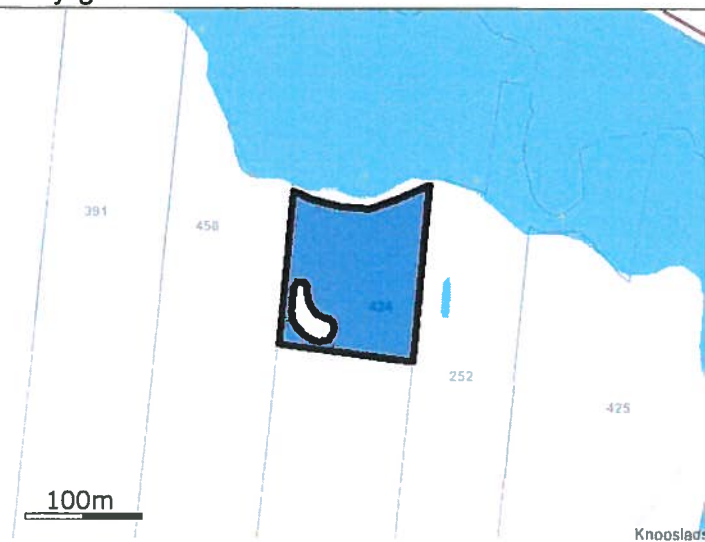
Navn: 18-0 ha: 3,17

Navn: 17-0 ha: 13,03

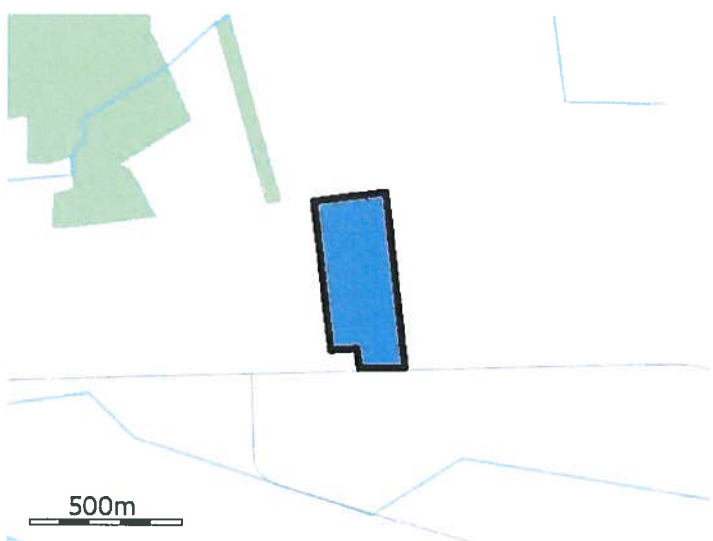
Navn: 15-0 ha: 3,17

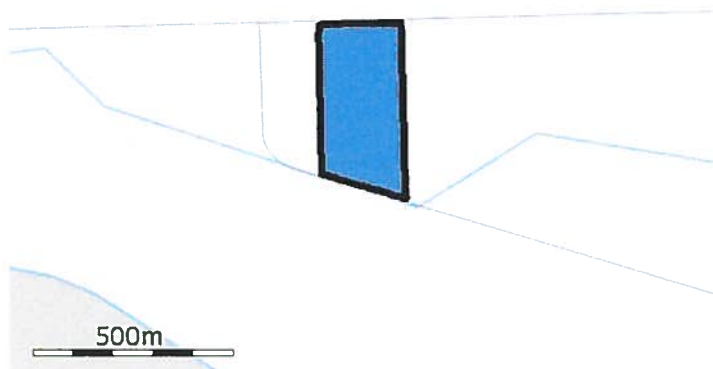
Navn: 15-1 ha: 1,42

Navn: 01-0 ha: 16,93

Navn: 19-0 ha: 12,85

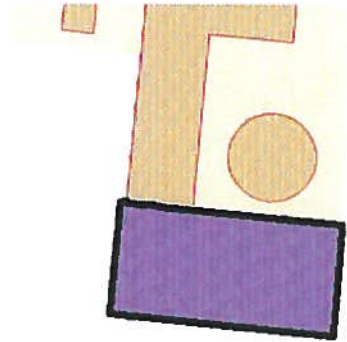

Navn: 20-0+20-2 ha: 8,40

De stjerne (*) markerede arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

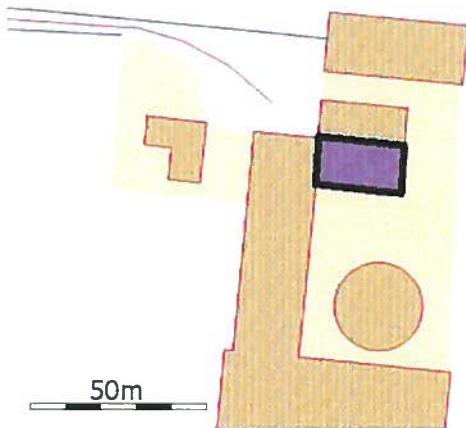
Aftalearealer

Staldafsnit

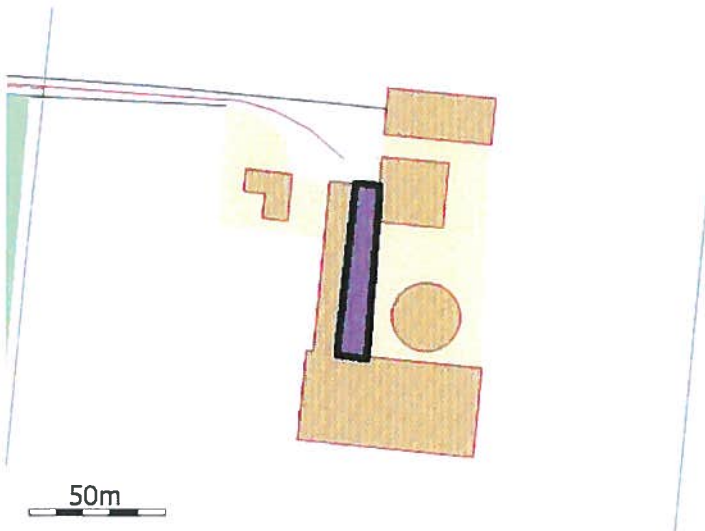
50m

Navn: Kostald

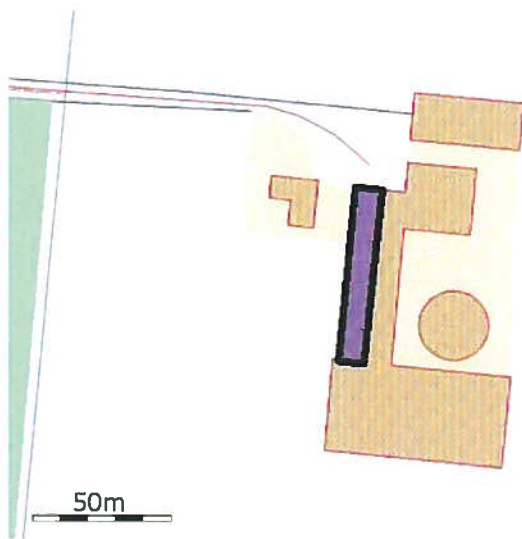
50m

Navn: Kalvestald (0-2 mdr.)

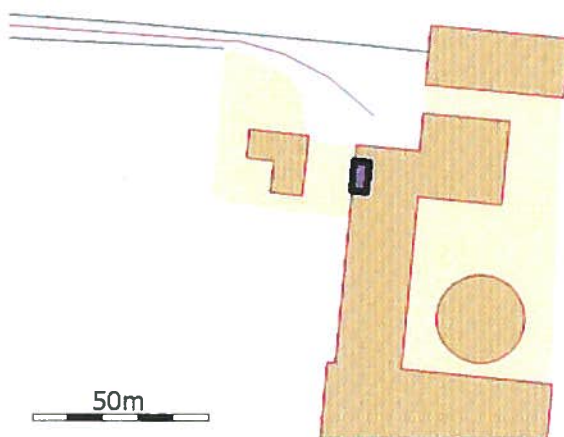

50m

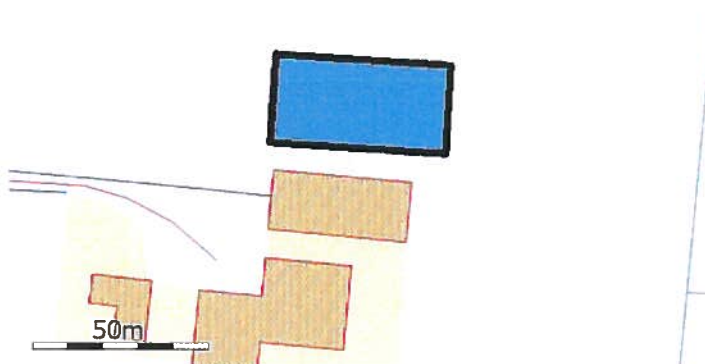

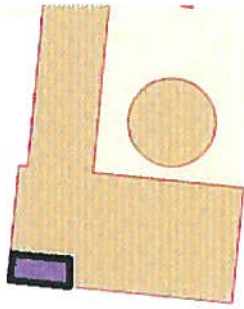

Navn: Goldkøer + kvier (25-26 mdr.)

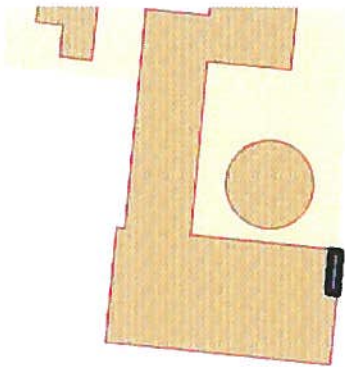

Navn: Tyrekalve (40-55 kg)

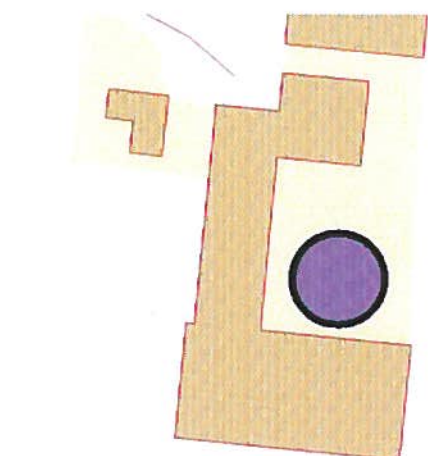
Navn: Kælvningsbokse

Navn: Sygebokse

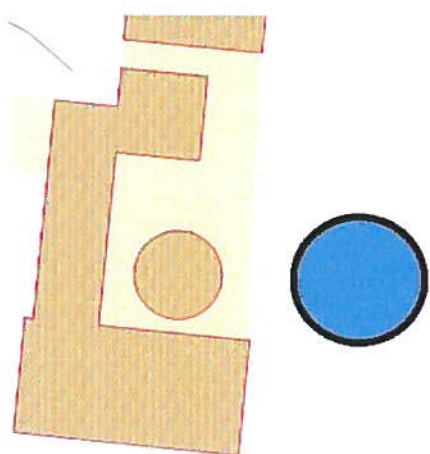

Opbevaringslager

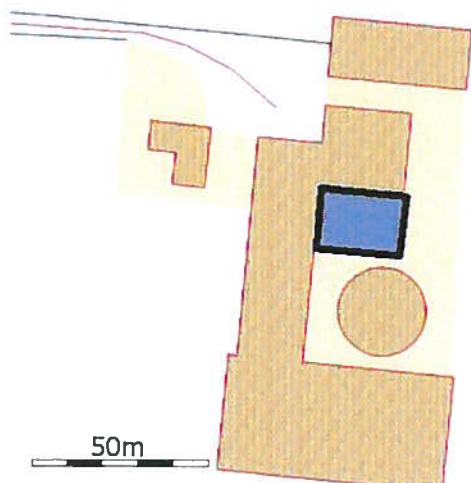
50m

Navn: Gyllebeholder 1

50m

Navn: Gyllebeholder 2

50m

Ikke Teknisk Resumé – Peter Nissen, Jyndevedgårdvej 6 (version 3 – gennemgang af mgk)

Den konventionelt drevne kvægproduktion på Jyndevedgårdvej 6, 6360 Tinglev ønskes udvidet fra de nuværende 287,4 DE (337,38 DE – ny DE-beregning), svarende til 186 køer, 50 kalve 0-6 mdr., 139 opdræt 6-26 mdr. og 70 tyrekalve 40-200 kg til 500,32 DE svarende til 280 køer, 62 kalve 0-6 mdr., 43 opdræt (6-10 mdr.), 155 kvier (10-25 mdr.), 10 kvier (25-26 mdr.), 10 kvier (26-27 mdr.) og 125 tyrekalve fra 40-55 kg.

Ved udvidelsen vil den største af laderne blive ombygget til ungdyrstald (10-25 mdr.) ellers vil der ikke være nogen bygningsmæssige ændringer udover at der indsættes skrabere i kostalden og den største af gyllebeholderene overdækkes for at opnå BAT niveau.

Transport af husdyrgødning sker så vidt muligt på egne marker. Derudover sker der transport gennem Jyndeved, dog kun i et mindre omfang idet der er mulighed for i perioder at helt undgå transport gennem Jyndeved.

De marker der er beliggende nordvest for ejendommen og som kræver transport af husdyrgødning gennem Jyndeved, bliver ofte ikke gødet fuldt, idet de grænser op til følsom/fredet natur.

Det skønnes at ca. 90% af transporterne til og fra husdyrbruget med husdyrgødning foregår på interne transportveje eller veje der er meget lidt befærdet/små.

Pumpning af gylle fra stald til tank sker i nudrift ca. hver 3 uge, dette vil ligeledes være tilfældet i ansøgt drift, og i det ny staldafsnit.

Jf. kapacitetsberegningen er der nok til 9 mdr. Pumpning af gylle fra kanaler/fortank til gyllebeholdere vil ca. ske hver uge.

Ejendommen er ejet af Peter Nissen som er den daglige driftsleder af ejendommen.

Foruden Peter Nissen er der ansat én fodermester og to markkarle.

Ønsket om produktionsændring er begrundet i, at den tidligere ejer i 2006 har etableret malkerobotter samt etableret en ny kostald. Endvidere har det været muligt at erhverve mere agerjord. Ved at kunne udnytte ”pladser” i kostalden samt jordtilliggende, opnås en rationel og optimal drift af ejendommen.

Udvidelsen af husdyrproduktionen og den tilhørende bygningsændring findes desuden erhvervsmæssigt nødvendig fordi: 1) Der stilles større og større krav til miljøinvesteringer fra

regeringens side. Og større enheder vil bedre kunne implementere miljøteknologi til gavn for miljøet end små bedrifter. Der er ikke proportionalitet mellem miljøgevinst og investeringer + løbende omkostninger til miljøteknologi for små bedrifter, 2) Opretholdelse af arbejdspladser i landbruget og følgeindustrien, 3) Bedre arbejdsmiljø – fagligt og socialt ved flere ansatte. Flere ansatte giver desuden større fleksibilitet og mulighed for afløsning i weekender, ved ferie, sygdom, uddannelse mm., 4) Stordriftsfordele ved køb og salg af råvarer og produkter, miljøtiltag, evt. finansiering, 5) Større enheder giver større mulighed for rationel og specialiseret produktion.

Der søges om forhøjet harmonital til 2,3DE/ha.

Ansøgningen beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan opretholdes, hvis der ikke meddeles tilladelse til produktionsændringen.

0-alternativet for husdyrbruget på Jyndevedgårdvej, bliver en videre førsel af husdyrbruget som det drives p.t. Dog vil et 0-alternativ betyde at ejendommen ikke kan følge med struktur udviklingen og derfor vil have svært ved at opretholde en anstændig omsætning og produktion.

Gyllen fra produktionen, på 500,32 DE, skal udsprede på et areal svarende til minimum 217,5 ha for at opfylde krav herom.

Der er indtegnet 236,07 ha i ansøgningen, hvorpå der kan køres gylle. Ansøger ejer ca. 191,3 ha (indtegnet i husdyrgodkendelse.dk). Jorden er fordelt på tre ejendommen hhv. Jyndevedgårdvej 6, Bølåvej 15 og Flensborgvej 0. Derudover er der 2 forpagtninger hhv. med grænsevejen 56 - 20,90 ha (indtegnet 21,25 ha) og Visti Frandsen, Stadevej 18 samt Bålåvej 0 i alt 23,35 ha (indtegnet 23,5 ha). Både egne og forpagtede arealer belægges med 2,3 DE/ha. Kravet er således opfyldt.

BAT

Ejendommen drives efter den til hver en tid bedst tænkelige teknologi. Der er således bl.a.:

- opsat flydere i drikkekar. Således opnås altid en konstant vandoverflade og der vil således opnås en besparelse i drikkevandsforbrug

- der er opsat intelligent lys. Lyset tilpasser sig i dagslysets styrke. Således opnås energibesparende foranstaltninger i kostalden

- der er naturlig ventilation i kostalden.

- der udføres ét årligt serviceeftersyn på køleanlæg

- vaskevand fra malkeanlæg genanvendes til vask af malkestald. Således opnås en vandbesparende foranstaltning.

- der er påsat, på traktorer, dæktyper med 65% profil, som er udviklet til at kunne bære en stor belastning ved lavt lufttryk. Disse dæktyper er medvirkende til et mindre marktryk og en bedre evne til at overføre trækraften. der opnås således op til 20% bedre trækraft i forhold til normale dæk med 80% profil.

BAT er yderligere beskrevet i bilaget BAT + den tilhørende økonomiske beregning.

Produktionsændringen vil dels medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens omgivelser og dels et større antal transporter til og fra ejendommen. Der er ca. Afstanden vurderes til ca. 380 meter. Det drejer sig om Jydevadgårdvej 5. Jydevadgårdvej 4 er ligeledes en nær nabo uden Landbrugspligt, den er beliggende ca. 420m fra nærmeste eksisterende driftsbygning. Begge nabobeboelser ligger vest for ejendommen. ca. 961 m til nærmeste bebyggelse og ca 5,7 km til nærmeste byzone.

Ifølge lugtberegningen er geneafstandene overholdt, hvorfor udvidelsen ikke bør give anledning til mærkbare gener. Det vurderes ligeledes, at ændringen i antallet af transporter heller ikke vil give anledning til mærkbare gener.

Der findes ingen §7 (højmoser, overdrev el. lign.) arealer inden for en afstand af 1 km, hvorfor der ikke er foretaget en ammoniakberegning på disse arealer.

Den generelle ammoniakberegning omkring krav om 15% reduktion, viser at produktionsændringen lever op til ammoniakkravene. Beregninger viser at ændringen af dyre sammensætningen vil medføre en meremission fra anlægget på 399,97 kg N/år.

Hvad angår fosfor viser beregningerne, at kravene om fosforudvaskning er overholdt med – 667,0 kg P.

Hvad angår nitratberegningerne til overfladevand viser beregningerne, at reduktionsprocenten er 100%.

Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift:

DE max: 2,3 DE/ha

DEreel: 2,12 DE/ha

Beregningen af udvaskningen af N via Farm-N viser følgende:

Før: 64,0 kgN/ha

Efter: 63,2 kgN/ha

Ca. 0,12ha i mark 09-0 ligger i nitratfølsomt indvindingsområde. Ved den ansøgte produktion er der en udvaskning på 46 mg nitrat pr. liter. Dette er en merbelastning på 1 mg nitrat pr. liter ift. nudriften. Dette er ok, da den ansøgte udvaskningen ikke overstiger 50 mg nitrat pr. liter.

Tilstrækkelig ammoniakreduktion er i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget opnået på følgende måde.: Der påsættes skrabeanlæg på spalter i nuværende kostald og den eksisterende gyllebeholder på 3000 m³ overdækkes desuden indsættes der BAT-gulv i den ny ungdyrsstald jf. BAT-beregninger.

Andre miljøpåvirkninger fra den ansøgte produktion er støjgener. Produktionen vil kunne overholde alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Mangler ved forudsætningerne

Mangler i vurderingen beror dels på, at visse faktorer som fx støj- og støvgener ikke er beregnet eller målt. Der er ikke foretaget nogen beregning af husdyrtrykket i området.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en del af materialet er udarbejdet på baggrund af kortmateriale på Danmarks Arealinformation. Dette blandt andet udmålingerne til de generelle afstandskrav, samt udmålingerne til de landskabelige hensyn.

**Peter Nissen, Jyndevadgårdvej 6, 6630 Tinglev.
Genbehandling af mgk (version 3)**

Biaktiviteter:

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Lokalisering og landskab:

Indtegnes på bygningskitse

- Eksisterende og nye bebyggelser
- Ventilationsafkast
- Møddinger
- Gyllebeholdere
- Ensilagepladser
- Relevante dræn
- Befæstede arealer inkl. afløb
- Relevante adgangsveje
- Interne transportveje, veje og stier
- Belysningsanlæg
- Nedgravede tanke
- Drikkevandsboringer/brønd m.v.
- Placering af eksisterende og fremtidige afskærmende beplantninger
- Grundplan (i m²) – for udvidelse af eksisterende bygninger angives størrelsen på grundplanen før og efter udvidelse
- Bygningshøjde (i m) målt til tagryg – for udvidelse af eksisterende bygninger angives bygningshøjde før og efter udvidelse
- Taghældninger
- Bygningsmaterialer og farver på bygningsfacader
- Afskærmende beplantnings beplantningsbredde og træartsvalg
- Bygningernes fremtidige anvendelse
- Belysningsforhold på facader og udenfor bygninger og anlæg

Jf. Sønderjyllands Regionplan 2005, grænser ejendommens udspretningsarealer op til et område der er udlagt som ”indsatsområde for grundvand”.

Jf. Tinglev Kommunes kommuneplan, er ejendommen beliggende i et område der er udlagt som ”åbent land”.

Stuehuset til hørende husdyrbruget er opført i røde sten, det måler ca. 5m til kip, og har en taghældning på 20 grader, på stuehuset er der sortgrå skifertag.

Begge lader er opført i rødbrune blikplader, den ældre er 6m til kip den nye er 8m til kip, taghældningen på begge bygninger er 20 grader og der er monteret gråt eternittag. Den nye lade ombygges i forbindelse med udvidelsen til ungdyrsstald og bruges fremadrettet til ungdyr (10-25 mdr.)

Garagen er opført med træsider og er 4m højt til kip, der er en taghældning på 20 grader og taget er opført i mørkegrå blikplader.

Gammel kostald er opført i Lecablokke der er hvidmalede, der er ca. 6m til kip en taghældning på

20 grader og gråt eternittag.

Nuværende kostald er opført i røde sten med en højde på 9m til kip, og en taghældning på 20 grader, taget er gråt eternittag.

Gyllebeholderen på 3000 m³ overdækkes i forbindelse med udvidelsen.

Utidssvarende bygninger renoveres efter behov. Der kan ikke angives en nøjagtig tidsfrist for dette, da der både spiller tid og økonomi ind i billedet.

Generelle afstandskrav:

Ikke-almene vandforsyningsanlæg (25 m):

Der er egen drikkevandsboring på ejendommen. Afstanden er ca. 27 meter. Markboringen ligger nord for stuehuset. Nærmeste markvandsboring ligger ca. 53 meter fra kostalden. Nordvest for stuehuset. Alle markvandsboringer er automatisk styret, således at disse kan tændes og slukkes efter nærmere bestemmelse.

Almene vandforsyningsanlæg (50 m):

Nærmeste ligger i Rens. Afstand ca. 4 km.

Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m):

Nærmeste vandløb ligger ca. 1100 m øst for ejendommen.

Offentlig vej og privat fællesvej (15 m):

Afstanden vurderes til ca. 340 meter.

Levnedsvirksomhed (25 m):

Der forefindes ingen levnedsvirksomhed inden for 25 meters afstand

Beboelse på samme ejendom (15 m):

Afstanden vurderes til ca. 20 meter. Der er tale om en eksisterende produktion.

Naboskel (30 m):

Afstanden vurderes til ca. 80 meter. Der er tale om et skel mod øst.

Nabobeboelse (50 m):

Afstanden vurderes til ca. 430 meter. Det drejer sig om Jydevadgårdvej 4.

Angivelse af afstand fra staldanlæg til:

Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde:

Eksisterende byzone: Der er ca. 5.600 m til eksisterende byzone i Tinglev

Planlagte arealer til byformål: Der er ca. 5.900 m til eksisterende byzone i Tinglev

Eksisterende Sommerhusområder: Ingen inden for en afstand af 2.000 m.

Nye Sommerhusområder: Ingen inden for en afstand af 2.000 m.

Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv:

Lokalplan – vedtaget: Der er ca. 13.300 m til lokalplan vedtaget i Padborg

Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende:

Fritidsområder: Ingen inden for en afstand af 2.000 m.

Cykelruter: Nærmeste ligger i en afstand af ca. 1.900 m syd for ejendommen..

Turistområde: Ingen inden for en afstand af 2.000 m.

Vandreområder: Ingen inden for en afstand af 2.000 m.

Planlagte cykelstier: Ingen inden for en afstand af 2.000 m.

Angivelse af afstand fra samtlige staldanlæg til beskyttede naturtyper:

- Højmoser
- Lobeliesøer
- Heder over 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder
- Overdrev over 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder
- Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder
- Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder
- Ammoniakkfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder

Afstande fremgår af ansøgning

Angivelse af placering i forhold til følgende områder:

- **Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser m.v. (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie)**
Der findes områder med særlige naturinteresser i forbindelse med Eggebæk Plantage ca. 1.100 m øst for ejendommen.
- **Områder med landskabelig værdi/ Værdifulde landskaber (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie)**
Der findes områder med værdifulde landskaber ved Sønderå ca. 950 m nord for ejendommen.
- **Uforstyrrede landskaber (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie)**
Der findes områder med uforstyrrede landskaber ca. 650 m vest for ejendommen.
- **Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie)**
Der findes et område med værdifulde kulturmiljøer ved Lille Jydevad ca. 1700 m sydvest for ejendommen.
- **Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie)**
Der findes områder med lavbundsarealer ca. 1.450 m nord for ejendommen.
- **Fortidsmindelinje / Kulturhistoriske arealer (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie)**
Der findes kulturhistoriske arealer ca. 4.500 øst for ejendommen i forbindelse med Lundbæk Plantage.
- **Områder med særlig geologisk værdi / Skovplantning uønsket pga geologi (Tema Regionplandata 2005: Landbrug, skovrejsning og råstoffer)**
Der ligger et stort område ca.800 m nord for ejendommen, ved Sønderå, hvor skovplantning er uønsket af hensyn til geologi.
- **Skovrejsningsområder (Tema Regionplandata 2005: Landbrug, skovrejsning og råstoffer)**
Ejendommen ligger ca. 200 m øst for et skovrejsningsområde
- **Rekreative interesseområder / Arealudlæg til ferie-fritidsformål (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg)**
Der er ingen inden for 2.000 m.
- **Kirkeomgivelser (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg)**
Nærmeste kirkelandskab ligger i Tinglev ca. 2.700 m nordøst for ejendommen.
- **Kystnærhedszonen (Tema Planlægning)**
Der er ingen inden for 2.000 m.
- **Fredede områder (Tema Fredninger)**

Nærmeste fredede områder er ca. 8.000 m nordøst for ejendommen.
Nærmest fredede fortidsminde ligger ved Bajstrup ca. 4.650 m nordøst for ejendommen.

- **Beskyttede naturarealer (§ 3) (Tema Naturbeskyttelse)**

Nærmeste beskyttede naturarealer ligger ca. 250 m sydøst for ejendommen.
Nærmeste beskyttede vandløb ligger ca. 1.050 m øst for ejendommen.

- **Strandbeskyttelseslinje (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer)**

Der er ingen strandbeskyttelseslinie indenfor 100 meter af ejendommen.

- **Klitfredningslinje (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer)**

Der er ingen klitfredningslinie indenfor 100 meter af ejendommen.

- **Skovbyggelinje (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer)**

Ejendommen ligger inden for skovbyggelinie.

- **Sø- og åbeskyttelseslinje (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer)**

Nærmeste sø- og åbeskyttelseslinie ligger ca. 850 m nord for ejendommen.

- **Kirkebyggelinje (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer)**

Der er ca. 6.700 meter til nærmeste kirkebyggelinie i Tinglev.

- **Beskyttede sten- og jorddiger (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer)**

Der er ca. 730 m til nærmeste beskyttede dige nord for ejendommen.

Forbrug af energi:

Forbrug af gas:

Før: Ingen

Efter (anslået): Ingen

Forbrug af dieselolie:

I 2005 blev der forbrugt 29.281 liter dieselolie. Pga. tilkøbte arealer mv. forventes dieselforbruget at stige til 40.000 – 50.000 l.

Forbrug af el:

I 2005 udgjorde el forbruget 132.907 kWh. Fremover forventes det at el-forbruget vil udgøre 250.000- 300.000 kWh til produktionen. Derudover kommer der el til vandingsmaskiner, men dette afhænger af vandingsbehovet det enkelte år.

Energibesparende foranstaltninger:

Der anvendes vand til køling af mælketank og det opvarmede vand genindvindes i produktionen.

Forbrug af vand:

Forbrug af drikkevand:

Der er eget drikkevandsboring til ejendommen, hvorfor det ikke er muligt at fastslå det samlede forbrug af drikkevand for 2005.

Forbrug af vaskevand til maskiner:

Før: anslået 15 m³

Efter (anslået): anslået 15 m³

Forbrug af vaskevand til malkeanlæg og stald:

Før: ca. 450 m³

Efter (anslået): anslået 600 m³

Vandbesparende foranstaltninger:

Der etableret en timer som bl.a. er med til at styre lysforbruget i staldene.

Inden for en periode af 2 år etableres der varmegenindvinding fra mælkepumpen.

Vacumpumpe og ventilationssystem er frekvensstyret.

Døde dyr:

Døde dyr opbevares under afdækningskappe. Afdækningskappen er placeret ved kostalden.

Afhentning sker efter behov og med dags varsel.

Døde dyr afhentes af DAKA.

Fast affald:

Erhvervsaffald afhentes af Henning Sejer Renovation. Der sker afhentning hver 14. dag.

Containeren er ca. 800 L.

Engang om året lejes desuden en container hvor alt markplastik og lignende kommer i.

Affald opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer.

Der foretages ikke afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunernes affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).

Olie og kemikalieaffald:**Olieaffald:**

Før: Spildolie bortskaffes til Shell.

Efter (anslået): Spildolie bortskaffes til Shell.

Kemikalieaffald:

Før: Tomme kemikaliedunke bortskaffes til genbrugspladsen

Efter (anslået): Spildolie bortskaffes til Shell.

Veterinært affald:

Før: Ca. 1 kg. Affaldet afleveres til dyrlæge, der står for bortskaffelse.

Efter (anslået): Ca. 1 kg. Affaldet afleveres til dyrlæge, der står for bortskaffelse.

Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

Management:

Der laves APV (arbejdspladsvurdering) efter gældende regler.

Alle markvandsboringer er automatisk styret, således at disse kan tændes og slukkes efter nærmere bestemmelse.

Egenkontrol:

Gyllepumpning overvåges
Gylletank kontrolleres for flydelag (logbog)
Arlagårdens egenkontrol anvendes.
Autoriseret el-installatør laver hvert 5. år gennemsyn af ejendommens el-installationer.

Spildevandsmængde:

Mængden og arten af rengøringsvand, mælkerumsvand, vand fra vaskepladser og sanitært spildevand fra driftsbygninger, med oplysninger om bortskaffelse og eventuelle rensningsforanstaltninger:

Spildevandsmængde for Ejendom Jyndevedgårdvej 6:
Mængden og arten af rengøringsvand, mælkerumsvand, vand fra vaskepladser og sanitært spildevand fra driftsbygninger, med oplysninger om bortskaffelse og eventuelle rensningsforanstaltninger:

Der anslås i førsituationen et forbrug på 450 m³ rengøringsvand til vask af malkeanlæg og stald.
Der anslås et forbrug på 15 m³ vaskevand til maskiner. Alt vandet ledes til gyllebeholder.

Der anslås i eftersituationen et forbrug på 600 m³ rengøringsvand og malkeanlæg og stald. Der anslås et forbrug på 15 m³ vaskevand til maskiner. Alt vandet ledes til gyllebeholder.

Toiletterne i driftsbygning er tilkoblet stuehusets septiktank.

Sanitært spildevand ledes via septiktank til nedsivning. Ejendommen er tilmeldt kommunens tømningsordning.

Processpildevand ledes til gyllebeholder.
Mængde fra møddingsplads ca. 11x19 (ca. 201 m²) x 0,4 = 84 m³

Siloareal eksisterende: (50x12)x2 ialt 1200m² x 0,7 = 840m³ - nu til gyllebeholder
Eksisterende betonareal ved ensilageplads ca. 732 m² x 0,7 = 512 m³ – nu til gyllebeholder eller nedsivning
Eksisterende fyldeplads: ca. 88 m² = 62 m³ – nu/efter til gyllebeholder.
Nyt siloareal.: (40x12)x3 ialt 1440m² x 0,7 = 1008m³.
Nyt betonareal ved ensilageplads: ca. 720 m² x 0,7 = 504 m³

Samlet siloareal i ansøgt drift.: 2640m², og samlet spild fra siloareal i m³, 1848m³.
Samlet betonareal forbindelse med siloanlæg i ansøgt drift: ca. 1452 m² = 1016 m³

Afløbet fra plansiloanlæg samt betonareal i forbindelse med siloanlæg ledes til separat beholder og sprinkles ud på de omkring liggende marker efter behov ca. 2864 m³. Beholderen er forbundet med gylleanlægget via overløbsventil.

Spildevand tilledt gyllebeholder:

Tilledning af andet spildevand end husdyrgødning til beholdere med flydende husdyrgødning:

Vaskevand, rengøringsvand og vask af malkeanlæg. Ca. 615 m³.

Type og mængde, der kræver myndighedernes tilladelse til afledning, herunder afledning af vand der indeholder fx bekæmpelsesmidler, medicin m.v.:

Ingen tilladning.

Spildevand fra møddingspladsen og fra arealet foran plansiloerne, samt arealet fra plansiloerne tilledes til gyllebeholder.

Spildevand fra vask af maskiner (vaskepladsen) tilledes gyllebeholder. Vaskepladsen forefindes i forlængelse af møddingsarealet, dette giver herfor et samlet areal.

Afløb fra ensilageplads + betonareal ved siloplads ledes til separat beholder og sprinkles ud på omkring liggende marker.

Jf. kapacitetsberegning

Type og mængde, der kræver myndighedernes tilladelse til afledning, herunder afledning af vand der indeholder fx bekæmpelsesmidler, medicin m.v.:

Ingen

Spildevand afledning:

Størstedelen af tagvandet nedsives. På den lille lade er der ingen tagrender og tagvandet løber ud på jorden og på bygningen som bruges til lade og småkalve løber regnvandet ligeledes på jorden.

Transport:

Beskrivelse af til- og frakørselsforhold vedrørende arbejdskørsel:

Der er en driftsmæssig tilkørsel fra Jynde vadgårdvej. Denne tilkørsel er vest for bygningerne.

Desuden er der en intern transportvej der går vest om ejendommen. Dvs. der er to tilkørselsveje til bedriften og en til privaten.

Husdyrgødning:

Før: 260 gyllekørsel - afhentes med nedfælder på ca. 20 tons + 16 møgkørsler – afhændes af vogn på ca. 10 tons.

Efter (anslået): 290 gyllekørsel - afhentes med nedfælder på ca. 25 tons + 50 møgkørsler – afhændes af vogn på ca. 10 tons.

Foder:

Før: ca. 46 på årsbasis

Efter (anslået): ca. 55 på årsbasis

Brændstof:

Før: ca. 14 om året

Efter (anslået): ca. 14 om året.

Mælk:

Før: 183 dage om året. Hver anden dag.

Efter (anslået): 183 dage om året. Hver anden dag.

Ind- og udlevering af dyr:

Før: ca. 21 transporter

Efter (anslået): ca. 25 transporter

Døde dyr:

Før: ca. 50 om året

Efter (anslået): ca. 25

Vurdering af støjbelastningen for transporterne:

Før: Den vurderes at overholde gældende retningslinier

Efter (anslået): Den vurderes at overholde gældende retningslinier

Tidsrum for transport:

Før: Mælk hentes om formiddagen (10.00). Øvrige transporter i dagtimer og på hverdage.

Efter (anslået): Mælk hentes om formiddagen (10.00). Øvrige transporter i dagtimer og på hverdage.

Det bedes oplyst, om der er tæt beboede områder på ruten:

Det er vurderet, at det ikke er tæt beboede områder på ruten

Redegørelse for mulige uheld:

Beskrivelse af mulige driftsforstyrrelser eller uheld ved opførelse, indretning og drift af husdyrbruget, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift:

Uheld ved pumpning af gylle.

Minimering af risiko for uheld:

Hvilke tiltag, der iværksættes for at minimere risikoen for driftsforstyrrelser eller uheld:

Pumpning af gylle fra gyllebeholder sker under opsyn.

Påfyldning af diesel sker under opsyn.

Påfyldningspistolen er med automatisk lukkemekanisme.

I tilfælde af uheld ved gyllepumpning etableres en jordvold, afhængig af mængde og en slamsuger etableres.

Derudover bliver der jævnligt lavet eftersyn af mekaniske og driftsmæssige installationer og hjælpemidler, der sikrer at udstyr der benyttes i produktionen er klargjort og uden mangler eller defekter.

Minimering af gene og forurening ved uheld:

Hvilke tiltag, der iværksættes for at minimere de gene- og forureningsmæssige konsekvenser ved driftsforstyrrelser eller uheld:

Opsyn minimerer konsekvenserne.

Derudover sikres det at transport og opbevaring af kemikalier sker i en tæt plastbeholder.

Kemikalier opbevares endvidere i et kemikalierum uden afløb og med beton gulv.

Ved mindre spild af kemikalier under 2 l. opsamles dette i en spand, jorden omkring opgraves for at forhindre yderligere forurening. Ved hurtig indsats ved små mængder spild kan forurening undgås

ved denne procedure.

Ved gylleudslip kontaktes miljø myndighed hurtigst muligt for at minimere lugtgener og nedsivning til vandløb m.v.

Ved spild af diesel opsamles dette med et opsugende materiale, kattegrus, savsmuld eller fint sand.

Beskrivelse af støjklider:

Angivelse og placering af støjklider, der kan give væsentlige støjgener for omgivelserne (ventilationsanlæg, kompressorer, korntørringsanlæg, malkestald m.v.) på anlægstegning:

Umiddelbart vurderes der ikke at være støjklider som kan give anledning til støjgener.

Mikservogn bruges 3x1 time daglig til blanding af foder.

Vacumpumpe, som er placeret, i forbindelse med malkeanlægget, er støjisoleret
Der forefindes lidt støj fra køling af mælketank.

Der er et ventilationsanlæg i den gamle kostald samt i ungdyrstalden.

Kompressor til malkebotter

Driftsperiode for støjklider:

Beskrivelse af årlige og daglige driftsperioder under normale forhold angives (før og efter):

Mikservogn bruges 3x1 time daglig til blanding af foder.

Køling sker hele døgnet.

Ventilationsanlægget kører i døgn drift og er frekvensstyret. Ventilationen giver ingen støjgener.

Kompressor til malkebotter kører hele døgnet

Tiltag mod støjklider:

Beskrivelse af eventuelle støj- og vibrationsdæmpende foranstaltninger:

Både mælketank, vacumpumpe og kompressor står indendørs.

Vacumpumpe er støjisoleret.

Kompressor er støjisoleret.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), angives følgende grænser for tilladelig støjbelastning.

Hverdage: 07.00-18.00   55 dB (A)

Lørdage: 07.00-14.00   55 dB (A)

Hverdage: 18.00-22.00   45 dB (A)

Lørdage: 14.00-22.00   45 dB (A)

Søndage: 07.00-22.00   45 dB (A)

Alle dage: 22.00-07.00   40 dB (A)

Disse niveauer gælder målt i skel ved nærmeste nabobeboelse.

Da støjen aftager eksponentielt med afstanden til lydkilder, er der ingen problemer med at overholde Miljøstyrelsens vejledning.

Støj foranlediget af markdriften er ikke medtaget i redegørelsen, idet denne ikke er påvirket af den ansøgte udvidelse.

Virksomhedens bidrag til trafikstøjen i området vurderes at være begrænset i forhold til den samlede trafikbelastning og ændres ikke væsentlig som følge af ansøgningen.

Generel bekæmpelse af skadedyr:

Beskrivelse af generel skadedyrsbekæmpelse med henblik på at sikre hensynet til omkringliggende nabobeboelser:

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Opbevaring af foder sker på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Fluegener:

Beskrivelse af foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af fluegener:
Fluebekæmpelse foretages med Neporex.

For at undgå evt. fluegener foretages ofte rengøring, foderrester fjernes, spild på ensilagepladsen fjernes omgående.

Rottebekæmpelse:

Beskrivelse af foranstaltninger til forebyggelse af rotter:
Der forefindes en kommunal foranstaltning til rotter.

Pesticider og sprøjteudstyr:

Oplysninger om påfyldning og rengøring af sprøjteudstyr:
Påfyldning af sprøjtemidler foregår i på beton areal i lade lige ved siden af kemikalierummet.
Bunden er beton uden afløb.
Pesticider påfyldes fuld marksprøjte. Vand påfyldes altid først og uden mulighed for forurening af kemikalier.

Mængder og placering af pesticider:
Sprøjtemidler opbevares i maskinhus i en fryser der kan aflåses.

Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler sker ikke ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der er ikke risiko for afløb til dræn eller vandløb.

Mængder og placering af pesticider:
Sprøjtemidler opbevares i maskinhus i en fryser der kan aflåses.

Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler sker ikke ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der er ikke risiko for afløb til dræn eller vandløb.

Oplag af olie og kemikalier:

Opbevaring af olie og kemikalier:

Sprøjtemidler opbevares i maskinhus i en fryser der kan aflåses.

Dieselolie opbevares i 2.500 L tank placeret i gårdspladsen på betonplatform

Dieseltanken på 2500 l er sløjfet af 31 august 2008, denne er erstattet af en ny typegodkendt beholder på 5000 l der er placeret i ladebygningen, den er placeret på fast bund.

Spildolie opbevares i 200 liter tromler. Tønderne henstår på befæstet areal i maskinhus.

Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald, herunder emballage m.v.:

Spildolie bortskaffes til Shell.

Tomme kemikaliedunke bortskaffes til genbrugspladsen

Opbevaring af diesel / fyringsolie sker i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Tankning af diesel sker på en plads med fast og tæt bund, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.

Sidst forefindes der en nedgravet tank til fyringsolie på 2500l, denne er placeret mellem stuehuset og en lille busk, se situationsplantegning.

Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald, herunder emballage m.v.:

Spildolie bortskaffes til Shell.

Tomme kemikaliedunke bortskaffes til genbrugspladsen

Opbevaring af diesel / fyringsolie sker i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Tankning af diesel sker på en plads med fast og tæt bund, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.

Ensilageopbevaring:

Oplysninger om mængde, opbevaringsform, placering:

Ensilage opbevares i nu situationen i 2 plansiloer på ca. 50m x12m (1200 m³) øst for kostalden. Her er ca. opbevaring til 8 måneder. Resten placeres i overdækket markstak. Rapskager, sojaskrå m.m. opbevares i råvarelager.

I forbindelse med udvidelsen etableres 3 stk. nye ensilage siloer på ca. 12m x 40m (1440 m³).

I forbindelse med plansiloanlægget er der i nu situationen et betonareal på ca.732 m² og dette udvides ved udvidelsen med ca. 720 m² til i alt ca. 1452 m².

Samlet siloareal i ansøgt drift.: 2640m², og samlet spild fra siloareal i m³, 1848m³.
Samlet betonareal forbindelse med siloanlæg i ansøgt drift: ca. 1452 m² = 1016 m³

Afløbet fra plansiloanlæg samt betonareal i forbindelse med siloanlæg ledes til separat beholder og sprinkles ud på de omkring liggende marker efter behov ca. 2864 m³. Beholderen er forbundet med gylleanlægget via overløbsventil.

Såfremt der er ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, vil de højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der vil derefter gå 5 år, før ensilagen igen placeres på samme sted.

Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller –siloer vil blive fjernet løbende og opbevaret overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

Lys:

Beskrivelse af belysning af anlægget, herunder tidsrum for belysning og belysningens Fjernvirkning:

I staldene er der etableret intelligent lys. Der indstiller sig efter lysbehov, dog med reduceret mængde om natten (natsænkning).

Hegn til nabo mod øst og skov mod nabo mod vest gør, at fjernvirkningen betragtes som minimal hos nærmeste naboer.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

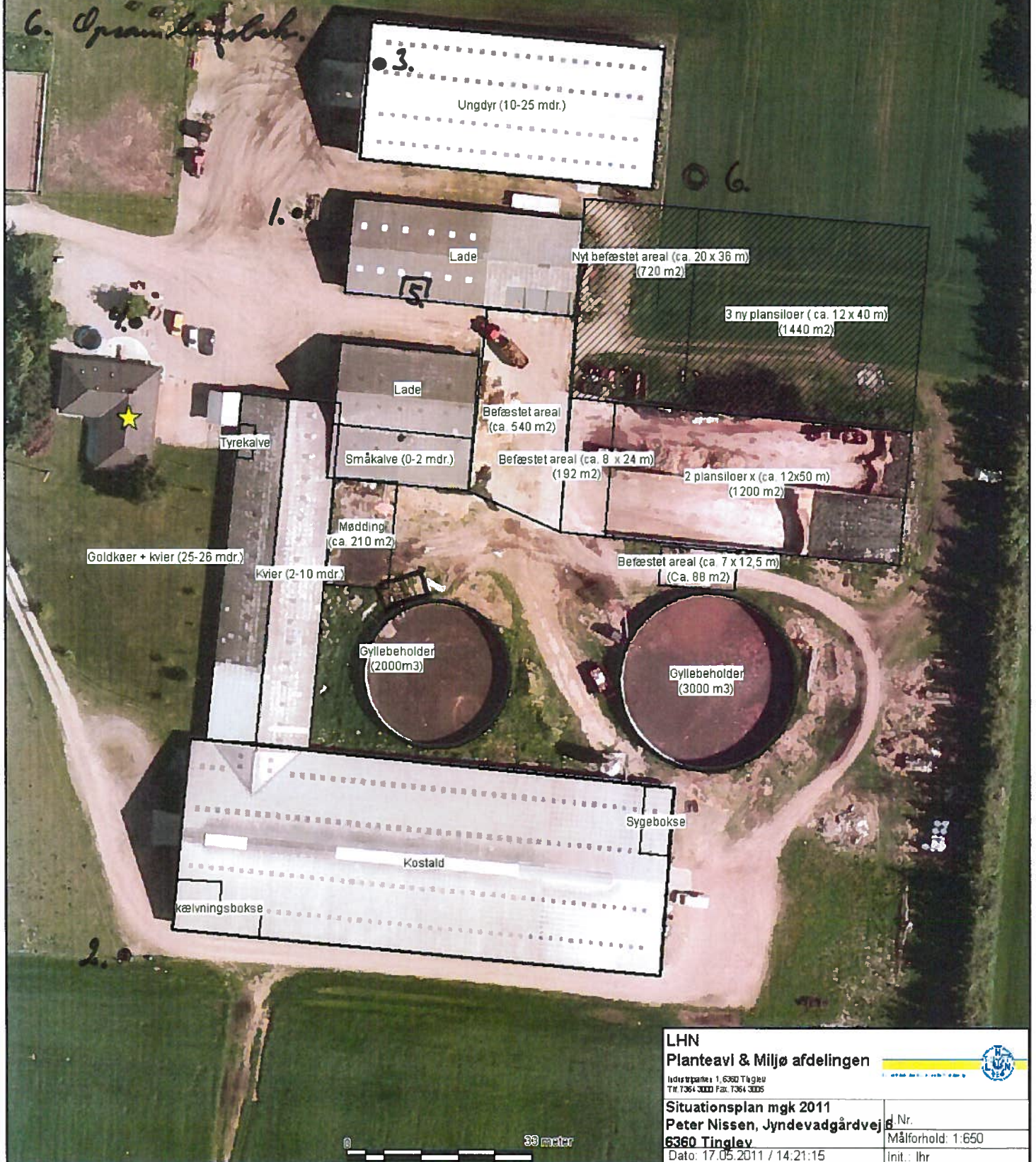
Støv:

Angivelse og placering af støv-kilder der kan give væsentlige støvgener for omgivelserne (håndtering af foder, halm mm.).

Driften vil ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

1. Vandblanding
2. Døde dyr
3. Dieseloliebæk
4. Fyresolieløb
5. Kemikalier
6. Opsamlingsbænk

LHN
Planteavl & Miljø afdelingen

Industripark 1, 6360 Tinglev
Tlf: 7364 3000 Fax: 7364 3005

Situationsplan mgk 2011
Peter Nissen, Jyndeavadgårdvej 6

6360 Tinglev

Dato: 17.05.2011 / 14:21:15

g.Nr.

Målforhold: 1:650

Init.: lhr

Økonomiske beregninger for Peter Nissen, Jyndevadgårdvej 6, 6360 Ringlev (version 1 – genbehandling af mgk).

Ændring af eksisterende kostaldstald til præfabrikeret fast gulv

Hermed som ønsket en økonomisk beregning på, hvad det som minimum vil koste at ændre den eksisterende spaltstald til en stald med et 4% gulv. Stalden er fra 2000.

Der tages udgangspunkt i 16 års levetid for det hele. Det er urealistisk, at skrabestationerne holder så længe, men for at simplificere beregningerne, så gøres det på den måde (jf. BAT-blad har skraber en levetid på 12,5 år.).

Der tages udgangspunkt i en rente på 5%

Der tages udgangspunkt i at hele stalden ombygges til præfabrikeret fast gulv, dvs. ved alle 240 køer (320 DE).

Der tages udgangspunkt i et spalteareal på ca. 940 m². Spalterne har en dybde på 1,1 m.

Der tages udgangspunkt i, at der er ca. 1034 m³ kanaler, der skal fyldes sand i.

Beregningerne vil på baggrund af ovenstående se således ud:

	M3	kr/m3	
Sand i kanaler	1034	125	130.300
	M2	Kr/m2	
Fjernelse af spalter	940	100	94.000
Nye faste gulvelementer	940	510	479.400
afløb fra gulve	940	100	94.000
Diverse	940	100	94.000
Skrabestationer + fundament til skraber i eksisterende stald			219.500
			150.000
Omkostninger ved opstaldning af køer andet sted ved ombygning			
Nedgang i produktion pga. stress ¹	240 køer	360 pr. ko	86.400
Beregnet udgift			1.347.400
Årlige vedligeholdelseskostninger skraber			20.000

¹ Beregningen tager udgangspunkt i, at ydelsen falder 2 kg/ko og det tager 3 mdr. før produktionen er på normal niveau igen.

Årlige omkostninger til afskrivning og rente² = 124.300 kr.

Årlige driftsomkostninger i alt = 144.300 kr.

Ovenstående er dog en skrabet beregning, idet der ikke er medtaget:

1. Fjernelse af gamle spalter og byggeaffald fra ejendommen.
2. Udgifter til nedbrækning af staldgavl for at kunne komme til at udføre opgaven.
3. Udgifter til genopførelse af staldgavlen.
4. Udskiftning af inventar, der måtte gå i stykker under ombygningen

Dertil kommer så nye skrabestationer på et eller andet tidspunkt

Årlige omkostninger ved indsættelse af forsuringsanlæg³ i eksisterende kostald.

Der tages udgangspunkt i at der indsættes forsuringsanlæg i hele stalden, dvs. ved alle 240 køer (320 DE).

Der tages udgangspunkt i 15 års levetid for forsuringsanlægget.

Der tages udgangspunkt i en rente på 5%

Samlet investering (op til 500 DE) = 750.000 kr.
Årlige driftsomkostninger = 160.000 kr.

Årlige omkostninger til afskrivning og rente⁴ = 72.257 kr.

Årlige driftsomkostninger i alt = 232.257 kr.

Årlige omkostninger ved indsættelse af kædeskraber/wireskraber⁵ i eksisterende kostald.

Der tages udgangspunkt i at der indsættes kædeskraber i hele stalden, dvs. ved alle 240 køer (320 DE).

Der tages udgangspunkt i 10 års levetid for kædeskraber

Der tages udgangspunkt i en rente på 5%

Wireskrabere = 189.480 kr.

---

²Der er brugt kapitalindvindingsfaktor

³ Der er taget udgangspunkt i Miljøstyrelsens notat vedr. Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier (Udarbejdet af Niras Konsulenterne A/S, marts 2009)

⁴Der er brugt kapitalindvindingsfaktor

⁵ Der er taget udgangspunkt i teknologiblade for skrabere på gangarealerne i stalde med malkekøer (version 1, 30.06.2010)

Støbning af ekstra fundament til trækstationer: 2 x 15.000 kr. = 30.000 kr.
 Samlet investering = 219.480 kr.

Årlige vedligeholdelsesomkostninger = 20.000 kr.

Årlige omkostninger til afskrivning og rente⁶ = 28.424 kr.
 Årlige omkostninger i alt = 48.424 kr.

Ændring af den gamle kostald (30 goldkøer (40 DE) + 10 kvier (25-26 mdr.) (6,7 DE)) til præfabrikeret fast gulv

Hermed som ønsket en økonomisk beregning på, hvad det som minimum vil koste at ændre den eksisterende spaltstald til en stald med et 4% gulv. Stalden er fra 1976.

Der tages udgangspunkt i 16 års levetid for det hele. Det er urealistisk, at skrabestationerne holder så længe, men for at simplificere beregningerne, så gøres det på den måde (jf. BAT-blad har skraber en levetid på 12,5 år.).

Der tages udgangspunkt i en rente på 5%

Der tages udgangspunkt i at hele stalden ombygges til præfabrikeret fast gulv, dvs. ved alle 30 køer + 10 kvier (25-26 mdr.) i alt 46,7 DE).

Der tages udgangspunkt i et spalteareal på ca. 250 m². Spalterne har en dybde på 1,1 m.

Der tages udgangspunkt i, at der er ca. 275 m³ kanaler, der skal fyldes sand i.

Beregningerne vil på baggrund af ovenstående se således ud:

	M3	kr/m3	
Sand i kanaler	275	125	34.400
	M2	Kr/m2	
Fjernelse af spalter	250	100	25.000
Nye faste gulvelementer	250	510	127.500
afløb fra gulve	250	100	25.000
Diverse	250	100	25.000
Skrabestationer + fundament til skraber i eksisterende stald			98.000
			10.000
Omkostninger ved opstaldning af køer andet sted ved ombygning			

⁶Der er brugt kapitalindvindingsfaktor

Beregnet udgift	335.000
Årlige vedligeholdelseskostninger skraber	10.000

Årlige omkostninger til afskrivning og rente⁷ = 30.900 kr.

Årlige driftsomkostninger i alt = 40.900 kr.

Ovenstående er dog en skrabet beregning, idet der ikke er medtaget:

5. Fjernelse af gamle spalter og byggeaffald fra ejendommen.
6. Udgifter til nedbrækning af staldgavl for at kunne komme til at udføre opgaven.
7. Udgifter til genopførelse af staldgavlen.
8. Udskiftning af inventar, der måtte gå i stykker under ombygningen

Dertil kommer så nye skrabestationer på et eller andet tidspunkt

Årlige omkostninger ved indsættelse af forsuringsanlæg⁸ i den gamle kostald (30 goldkøer (40 DE) + 10 kvier (25-26 mdr.) (6,7 DE)).

Der tages udgangspunkt i at der indsættes forsuringsanlæg i hele stalden, dvs. ved alle 30 køer + 10 kvier (25-26 mdr.) i alt 46,7 DE.

Der tages udgangspunkt i 15 års levetid for forsuringsanlægget.

Der tages udgangspunkt i en rente på 5%

Samlet investering (op til 75 DE)	= 650.000 kr.
Årlige driftsomkostninger	= 110.000 kr.

Årlige omkostninger til afskrivning og rente⁹ = 62.600 kr.

Årlige driftsomkostninger i alt = 172.600 kr.

Årlige omkostninger ved indsættelse af robotskraber i den gamle kostald (30 goldkøer (40 DE) + 10 kvier (25-26 mdr.) (6,7 DE)).

Der tages udgangspunkt i at der indsættes robotskraber i hele stalden, dvs. ved alle 30 køer + 10 kvier (25-26 mdr.) i alt 46,7 DE).

⁷Der er brugt kapitalindvindingsfaktor

⁸ Der er taget udgangspunkt i Miljøstyrelsens notat vedr. Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier (Udarbejdet af Niras Konsulenterne A/S, marts 2009)

⁹Der er brugt kapitalindvindingsfaktor

Der tages udgangspunkt i 10 års levetid for robotskraberen (Økonomer mener dog 7-8 år)

Der tages udgangspunkt i en rente på 5%

Samlet investering = 110.00 kr.

Årlige vedligeholdelsesomkostninger = 10.000 kr.

Årlige omkostninger til afskrivning og rente¹⁰ = 14.246 kr.

Årlige omkostninger i alt = 24.246 kr.

---

¹⁰Der er brugt kapitalindvindingsfaktor

Peter Nissen ansøger om 280 årskøer tung race, 62 småkalve (0-6 mdr.), 43 kvier tung race (6-10 mdr.), 155 kvier tung race (10-25 mdr.), 10 kvier tung race (25-26 mdr.), 10 kvier tung race (26 - 27 mdr.) og 125 producerede tyrekalve (40 – 55 kg) i alt svarende til 500,32 DE

Dyrehold er fordelt på følgende staldsystemer:

	Antal	DE	Kg N ab dyr	Staldsystem	Staldtab (%)	Lagertab (%)
Malkekøer, tung race	240	320,30	134,5	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	8	2
Malkekøer, tung race	30	40,04	134,5	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	8	2
Malkekøer, tung race	10	13,34	134,5	Dybstrøelse hele arealet	6	12,5
Kvier (6-10 mdr.)	43	15,35		Dybstrøelse hele arealet	6	12,5
Kvier (10-25 mdr.)	155	80,09		Sengestald med præfabrikeret drænet gulv eller andet BAT- gulv	4	2
Kvier (25-26 mdr.)	10	6,51		Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	8	2
Kvier (26-27 mdr.)	10	6,68		Dybstrøelse hele arealet	6	12,5
Småkalve (0-6 mdr.)	62	16,77		Dybstrøelse hele arealet	6	12,5
Tyrekalve (40-55 kg)	125	1,23		Dybstrøelse hele arealet	6	12,5

Nedenstående BAT-beregning viser det teoretiske BAT-niveau som er opnåeligt for hhv. eksisterende og nye stalde.

Jyndeavadgårdvej 6, 6360 Tinglev - Peter Nissen														
Stald	Afsnit	ny eksiste.	Art/type	Antal	Tab	Standard	Vægt/alders			Græs				NH3 emission Kg N/år
							Ind	Ud	Faktor	Indenfor	Udenfor	I alt	Faktor	
1		eksiste.	årskøer	240	10,64	1				0	0	0	1,0000	2.553,60
2		eksiste.	årskøer	30	10,64	1				0	0	0	1,0000	319,20
3		eksiste.	årskøer	10	14,40	1				0	0	0	1,0000	144,00
4		eksiste.	årskvier	43	4,29	6-28	6	10	0,7018	0	0	0	1,0000	129,47
5		nyt	årskvier	155	2,34	6-28	10	25	1,0168	0	0	0	1,0000	368,80
6		eksiste.	årskvier	10	3,11	6-28	25	26	1,2821	0	0	0	1,0000	39,87
7		eksiste.	årskvier	10	4,29	6-28	26	27	1,3152	0	0	0	1,0000	56,42
8		eksiste.	årssmåka	62	2,83	0-6	0	6	0,9990					175,29
9		eksiste.	tyrekalve	125	1,22	40-220	40	55	0,0833					12,71
													3.799,36	0,00

Dvs. BAT-niveauet for ejendommen er 3799,36 kg N/år

Malkekøer:

Malkekøerne er delt op på 2 staldsystemer hhv. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og dybstrøelse. Det er ikke muligt at indføre teknologi hos de køer, der går på dybstrøelse og nedenstående er dermed en beregning for de køer der går på hhv. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) i

hhv. kostald + stalden til goldkøer og kvier (25-26 mdr.). Køer der går på dybstrøelse er kælvende eller syge dyr, der af dyrevelfærmæssige årsager har behov for at gå på dybstrøelse.

Beregning for ko-stalden:

Aktuel emission i stald kg N	Teknologi	NH ₃ reduktion i kg N	Årlig Omkostninger i kr.	Kr./kg N reduceret
3176	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	-	-
2544	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) + spalteskraber (skrabning hver 4. time)	632	48.400	77
1911	Præfabrikeret fast gulv	1265	144.300	114
2879	Overdækning af gyllebeholder	297	¹	
1485	Forsuring med 50 % effekt på stald og lager	1691	232.000	137

3 %

5 %

Regneeksempel på aktuel emission i stald:

Staldtab:

240 årskøer x 134,5 Kg N ab dyr x 0,08 = 2582 kg N

Lagertab:

240 årskøer x (134,5 kg N ab dyr - (134,5 Kg N ab dyr x 0,08)) x 0,02 = 594kg N

I alt: 2582 kg N + 594 kg N = 3176 kg N

Beregning for stalden med goldkøer:

Aktuel emission i stald kg N	Teknologi	NH ₃ reduktion i kg N	Årlig Omkostninger i kr.	Kr./kg N reduceret
397	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	-	-
360	Overdækning af gyllebeholder	37	²	
239	Præfabrikeret fast gulv	158	35.000 ³	222

¹ Beregningen vedr. årlige omkostninger og kr./kg N reduceret for overdækning af gyllebeholder vil blive foretaget samlet for alle staldafsnit sidst i dokumentet.

² Beregningen vedr. årlige omkostninger og kr./kg N reduceret for overdækning af gyllebeholder vil blive foretaget samlet for alle staldafsnit sidst i dokumentet.

³ Omkostninger delt forholdsmæssigt ift. DE med de 10 kvier (25-26 mdr.), da det er samme staldafsnit de går i.

318	Spalteskraber	79	20.800 ⁴	158
200	Forsuring med 50 % effekt på stald og lager	197	147.800 ⁵	750

Opdræt

Kvierne er delt op på tre forskellige staldsystemer hhv. dybstrøelse på hele arealet, sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og i den ny stald indsættes der præfabrikeret drænet gulv eller andet gulv der lever op til BAT og der er derfor ikke lavet beregninger på dette.

De kvier, der går på dybstrøelse er hhv. kælvkvier der af dyrevælfærdsmæssige årsager er placeret på dette staldsystem samt kvier fra 6-10 mdr.. Det er ikke muligt at indføre ammoniakreducerende teknikker for kvier på dybstrøelse på hele arealet.

For kvier i sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) er det muligt at anvende teknikkerne spalteskrabere samt overdækning af gyllebeholder, hvilket der er regnet på nedenfor. Det er her ikke praktisk muligt at etablere gylleforsuring, da det kun er halvdelen af stalden der er med spalter, den resterende del af stalden er med forskellige dybstrøelses staldsystemer.

Nedenfor se beregninger på de ammoniakreducerende teknikker for de enkelte staldsystemer for opdræt:

Beregning for opdræt (10 kvier 25-26 mdr.) på sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).

Aktuel emission i stald kg N	Teknologi	NH ₃ reduktion i kg N	Årlig Omkostninger i kr.	Kr./kg N reduceret
50	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0		
45	Overdækning af gyllebeholder	5	⁶	
29	Præfabrikeret fast gulv	11	5868 ⁷	533
40	Spalteskraber	10	3477 ⁸	348
30	Forsuring med 50 % effekt på stald og lager	20	24.700 ⁹	1235

⁴ Omkostninger delt forholdsmæssigt ift. DE med de 10 kvier (25-26 mdr.), da det er samme staldafsnit de går i.

⁵ Omkostninger delt forholdsmæssigt ift. DE med de 10 kvier (25-26 mdr.), da det er samme staldafsnit de går i.

⁶ Beregningen vedr. årlige omkostninger og kr./kg N reduceret for overdækning af gyllebeholder vil blive foretaget samlet for alle staldafsnit sidst i dokumentet.

⁷ Omkostninger delt forholdsmæssigt ift. DE med de 30 goldkøer, da det er samme staldafsnit de går i.

⁸ Omkostninger delt forholdsmæssigt ift. DE med de 30 goldkøer, da det er samme staldafsnit de går i.

⁹ Omkostninger delt forholdsmæssigt ift. DE med de 30 goldkøer, da det er samme staldafsnit de går i.

Overdækning gyllebeholder:

Ovenstående ammoniakreduktioner tager udgangspunkt i at al gylle overdækkes (100 %).

	Staldsystem	NH ₃ reduktion i kg N
Malkekøer (240 stk.)	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	297
Goldkøer (30 stk.)	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	37
Kvier (25-26 mdr. – 10 stk.)	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	5
		339

Årlige omkostninger ved overdækning af én gyllebeholder er ca. 25.000 kr. Den gyllebeholder vi evt. vil overdække kan rumme gylle svarende til ca. 50 % (3000 m³) af den samlede mængde gylle. Dvs. en reduktion på ca. 170 kg N. Dertil kommer en reduktionen i N for kvierne i den ny kviestald (10-25 mdr.) på ca. 30 kg N. Dette giver en samlet reduktion ved overdækning af gyllebeholderen på 3000 m³ svarende til ca. 200 kg N (205,75 kg N jf. husdyrgodkendelse.dk). Dette giver en omkostning på ca. 125 kr. pr. reduceret kg N.

Aktuel ammoniakfordampning fra den ansøgte produktion (NH₃-tab fra stald og lager). Tallene er taget direkte fra husdyrgodkendelse.dk, da de udregnede emissioner ikke passer 100 % overens med husdyrgodkendelse.dk pga. afrundinger mv. Der er indsat skrabere på spalterne i kostalden, da dette er BAT jf. ovenstående beregninger. Desuden har ansøger valgt, at overdække den store gyllebeholder (3000 m³) for at overholde BAT-kravet selvom overdækning ikke kan betegnes som BAT, da det koster mere end 100 kr. pr. reduceret kg N/år.

	Staldsystem	NH ₃ - fordampning, med mulig teknik
Malkekøer	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) + skrabere (hver 4 time)	2398,65g N
Malkekøer	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	379,32 Kg N
Malkekøer	Dybstrøelse hele arealet	144,16 kg N
Kvier (6-10 mdr.)	Dybstrøelse	131,92 kg N
Kvier (10-25 mdr.)	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	338,84 kg N
Kvier (26-27 mdr.)	Dybstrøelse hele arealet	57,49 kg N
Småkalve (0-6 mdr.)	Dybstrøelse hele arealet	175,67 kg N
Tyrekalve (40-55 kg)	Dybstrøelse hele arealet	9,0 kg N
I alt		3682,41 N

Ovenstående beregning viser, at det praktisk mulige BAT-niveau er 3682,41 kg N/år. For nye og eksisterende staldsystemer er der lavet beregninger for de teknologier, der er praktisk mulige at sætte ind i de enkelte staldafsnit. Teknologierne er blevet sorteret fra, hvis de overstiger 100 kr. på reduceret kg N jf. miljøstyrelsens vejledning om vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Ansøger har dog valgt, at sætte overdækning på den store gyllebeholder (3000 m³) selvom det ikke er BAT. Ovenstående beregning stemmer derfor fint overens med BAT-kravet for ejendommen og dette er overhold med 117 kg N/år mere end nødvendigt.

BAT - beregning. Ammoniakemission fra eksisterende og nye staldafsnit og fra det samlede anlæg

Jyndevedgårdvej 6, 6360 Tinglev - Peter Nissen
Skema 20903, ver. 5

Ansøgning modtaget af Aabenraa Kommune før den 10. april 2011

StaldID ST	Afsnit Navn	Ny Eks.	Art/type	Antal	Tab	Standard	Ind	Vægt/alders		Faktor	Afgrensning			NH ₃ emission Kg N/år		
								Ud	Ud		Indenfor	Udenfor	I alt		Faktor	
63719	Se ne-	eksiste.	årskøer	240	10,64	1						0	0	0	1,0000	2.553,60
63720	denst.	eksiste.	årssmåkal	20	2,83	0-6	0	2	0,8758			0	0	0	1,0000	49,57
63721		eksiste.	årskvier	43	4,29	6-28	6	10	0,7018			0	0	0	1,0000	129,47
-"		eksiste.	årssmåkal	42	2,83	0-6	2	6	1,0606			0	0	0	1,0000	126,07
76464		eksiste.	årskøer	30	10,64	1	25	26	1,2821			0	0	0	1,0000	319,20
-"		eksiste.	årskvier	10	3,11	6-28	40	55	0,0833			0	0	0	1,0000	39,87
76465		eksiste.	tyrekalve	125	1,22	40-220	10	25	1,0168			0	0	0	1,0000	12,71
76466	nyt	eksiste.	årskvier	155	2,34	6-28	26	27	1,3152			0	0	0	1,0000	368,80
76469		eksiste.	årskøer	5	14,40	1						0	0	0	1,0000	72,00
-"		eksiste.	årskvier	10	4,29	6-28	26	27	1,3152			0	0	0	1,0000	56,42
76470		eksiste.	årskøer	5	14,40	1						0	0	0	1,0000	72,00
BAT-krav															3.799,71	
Samlede emission fra anlæg, jf. skema 20903															3.641,27	
BAT-krav - samlet emission fra anlæg															158,44	
BAT-kravet er opfyldt																

StaldID ST	Afsnit Navn
63719	Kostald
63720	Kalvestald (0-2 mdr.)
63721	Ungdyrstald (2-10 mdr.)
76464	Goldkøer + kvier (25-26 mdr.)
76465	Tyrekalve (40-55 kg)
76466	Ungdyrstald (10-25 mdr.)
76469	Kælvningsbokse
76470	Sygebokse

Love og vedtægter

Beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Udgivet

marts 2009

Skemasæt til beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet af husdyrgødning

Revideret

28.10.2009

Side

1 af 13

Skemasæt til beregning af:

- Gødningsmængder ab lager
- Korrektion af vandmængder
- Produceret gødningsmængde pr. måned
- Tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Skemasættet kan anvendes til dokumentation for, at opbevaringskapaciteten for husdyrgødning opfylder gældende regler for udbringning og udnyttelse af husdyrgødningen.

Gødningsmængderne er angivet på grundlag af "Normtal for husdyrgødning - 2009" udgivet af Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus universitet, Institut for husdyrbiologi og – sundhed.

Ejer	Peter Nissen	Tlf. 74762027
Adresse	Jyndervadgårdvej 6	
Kommune	6360 Tinglev	
Dato	17.05.2011	

Beregningen er udført af	Louise Riemann, LHN	
Dato	17.05.2011	
Underskrift		

Beregning af gødningsmængder ab lager fra dyr på stald hele året - kvæg

Kvæg	Husdyrart / staldtype	Antal dyr	Mængde gødning i ton										
			Gylle		Staldgødning		Ajle						
			Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år					
Malkekøer tung race uden opdræt (9234 kg mælk)													
Bindestald med grebning					10,94								
Bindestald med riste			20,09										
Sengestald		270	21,32	5756						15,37			154
Dybstrøelse, hele arealet		10								12,19			
Dybstrøelse, med lang ædeplads			12,04										
Malkekøer Jersey uden opdræt (6603 kg mælk)													
Bindestald med grebning						9,10							
Bindestald med riste			16,17										
Sengestald			17,62										
Dybstrøelse, hele arealet										12,80			
Dybstrøelse, med separat ædeplads			10,63							9,92			
Opdræt og stude 0-6 mdr. tung race													
Dybstrøelse, hele arealet										1,89			
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv										1,89			
Opdræt og stude 0-6 mdr. Jersey													
Dybstrøelse, hele arealet		62								1,48			92
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv										1,48			
Opdræt 6-27 mdr. tung race													
Bindestald med grebning						4,59							
Bindestald med riste			7,33										
Sengestald (10-26 mdr)*			6,48	1122									
Dybstrøelse, hele arealet (6-10 mdr)**		165											
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv		93								5,83			257
Dybstrøelse, lang ædeplads, spalter			2,65							5,14			
Spaltegulvsboks			7,28							4,45			

Skemaet fortsættes næste side...
 * Kruer (10-26 mdr.): ((10+26) × 0,0729) + 1,93 / 4,34 = 1,049
 ** Kruer (6-10 mdr.): ((6+10) × 0,0729) + 1,93 / 4,34 = 0,713
 *** Kruer (26-27 mdr.): ((26+27) × 0,0729) + 1,93 / 4,34 = 1,335

Fortsettelse af skema fra foregående side...

Kvæg fortsat	Antal dyr	Mængde gødning i ton												
		Gylle		Staldgødning		Ajle		Dybstrøelse						
		Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år					
Opdræt 6-25 mdr. Jersey														
Bindestald med grebning														
Bindestald med riste														
Sengestald														
Dybstrøelse, hele arealet														
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv														4,60
Dybstrøelse, lang ædeplads, spalter														3,94
Spaltegulvsboks														3,42
Tyrekaive 0-6 mdr. tung race (40-55 kg)														
Dybstrøelse, hele arealet ~~***~~	125													0,96
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv														0,96
Tyrekaive 0-6 mdr. Jersey														
Dybstrøelse, hele arealet														
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv														0,74
Tyrekaive 6 mdr. til slagting (440 kg) tung race														0,74
Bindestald med grebning														
Bindestald med riste														
Sengestald														
Dybstrøelse, hele arealet														
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv														2,55
Dybstrøelse, lang ædeplads, spalter														2,27
Spaltegulvsboks														1,92

Skemaet fortsættes næste side.....

Korrektionsfaktor :

$$\begin{aligned}
 & \text{Tyrekaive } (40-55 \text{ kg}) \cdot (1,825 \cdot (55 \text{ kg} - 40 \text{ kg}) + 0,00605 \cdot ((55 \text{ kg})^2 - (40 \text{ kg})^2)) / 612 \\
 & = 0,0588
 \end{aligned}$$

Fortsettelse af skema fra foregående side...

Kvæg fortsat	Antal dyr	Mængde gødning i ton																	
		Gylle		Staldgødning		Ajle		Dybstrøelse											
		Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år										
Tyrekaive 6 mdr. til slagtning (328 kg) Jersey																			
Bindestald med grebning				1,51					1,12										
Bindestald med riste		3,18																	
Sengestald		2,20																	
Dybstrøelse, hele arealet																			1,97
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv																			1,73
Dybstrøelse, lang ædeplads, spalter		1,18																	1,45
Spaltegulvsboks		2,52																	
Ammekøer uden opdræt, under 400 kg																			
Bindestald med grebning				2,61						2,86									
Bindestald med riste		5,50																	6,99
Dybstrøelse, hele arealet																			6,42
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv																			4,88
Dybstrøelse, lang ædeplads, spalter		3,35																	
Ammekøer uden opdræt, 400-600 kg																			
Bindestald med grebning				3,72						4,17									
Bindestald med riste		7,88																	
Dybstrøelse, hele arealet																			9,59
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv																			8,83
Dybstrøelse, lang ædeplads, spalter		4,85																	6,67
Ammekøer uden opdræt, over 600 kg																			
Bindestald med grebning																			
Bindestald med riste		8,81							4,15	4,80									10,06
Dybstrøelse, hele arealet																			9,30
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv																			6,95
Dybstrøelse, lang ædeplads, spalter		5,50																	
Samlet mængde kvæggødning, ton pr. år		Gylle:	6878					Staldgødning:		Ajle:									Dybstrøelse: 510

Beregning af gødningsmængder af lager fra dyr på stald hele året - kvæg

Noter til beregning af gødningsmængder – kvæg:

For gylle, staldgødning og ajle er 1 ton = 1 m³.

For dybstrøelse er 1 ton = ca. 1,7 m³.

De inkluderede vandmængder er baseret på følgende årlige gennemsnit for forskellige produktioner:

Malkekuvæg, bindestald	100 l drikkevandspild. Vaskevand er <u>ikke</u> inkluderet.
Malkekuvæg, sengestald	100 l drikkevandspild og 3.000 l vaskevand pr. ko pr. år
Malkekuvæg, dybstrøelse hele arealet	100 l drikkevandspild og 2.000 l vaskevand pr. ko pr. år
Malkekuvæg, dybstrøelse lang ædeplads	100 l drikkevandspild og 3.000 l vaskevand pr. ko pr. år
Opdræt af kvæg (over 6 mdr.)	250 l drikkevandspild pr. ko pr. år
Slagtekuvæg (alle racer over 6 mdr.)	250 l drikkevandspild pr. ko pr. år
Ammekøer	100 l drikkevandspild pr. ko pr. år
Kalve 0-6 mdr.	50 l drikkevandspild pr. ko pr. år

Vaskevand: Spildevand fra rengøring af malkeanlæg og køletanke.

Angivelser af vandspild er middelværdier. Der kan forekomme store variationer i praksis.

Der er indregnet 0,4 m³ regnvand pr. m² møddingsplads eller gyllebeholder, jf. noterne side 11

Korrektionsfaktorer (Type 1 korrektion) for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (måneder):

Opdræt og stude 0-6 mdr. tung race:

$$(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times 0,0729) + 1,93) / 2,37$$

Opdræt og stude 0-6 mdr. Jersey:

$$(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times 0,0576) + 1,46) / 1,81$$

Opdræt 6-27 mdr. tung race:

$$(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34$$

Opdræt 6-25 mdr. Jersey:

$$(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times 0,0576) + 1,46) / 3,25$$

Tyrekalve 0-6 mdr. tung race:

$$(1,825 \times (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) + 0,00605 \times ((\text{afgangsvægt})^2 - (\text{indgangsvægt})^2) / 612$$

Tyrekalve 0-6 mdr. Jersey:

$$(2,308 \times (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) + 0,00676 \times ((\text{afgangsvægt})^2 - (\text{indgangsvægt})^2) / 415$$

Tyrekalve 6 mdr. til slagtning (440 kg) tung race:

$$(1,825 \times (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) + 0,00605 \times ((\text{afgangsvægt})^2 - (\text{indgangsvægt})^2) / 1280$$

Tyrekalve 6 mdr. til slagtning (328 kg) Jersey:

$$(2,308 \times (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) + 0,00676 \times ((\text{afgangsvægt})^2 - (\text{indgangsvægt})^2) / 1008$$

Korrektion af vandmængder mv.

- Mængden af gylle, gødning og ajle er baseret på forudsætninger m.v. som er angivet i DJF-rapport nr. 36 (Normtal 2009).
- Specielle indretnings- og driftsforhold i de enkelte besætninger, særligt med hensyn til forbrug af vand og strøelse, kan medføre afvigelser.
- Væsentlige afvigelser i mængderne vil have betydning ved udarbejdelse af gødningsplaner og gødningsregnskab.
- Afvigelseerne kan eventuelt påvises ved analyse af gylle og ajle.
- Mængden af *møddingsvand* er indregnet med $0,4 \text{ m}^3$ pr. m^2 møddingsplads med en kapacitet på 1,6 t fast gødning pr. m^2 .
- Mængden af *regnvand i gyllebeholdere* er indregnet med $0,4 \text{ m}^3$ pr. m^2 beholderoverflade, 4 m dyb beholder.

	Aflødes til:		
	Gyllebeholder m^3 pr. år	Ajlebeholder m^3 pr. år	Anden beholder* m^3 pr. år
A Ensilagesaft, m^3			
A Afløb fra ensilageplads, $0,7 \text{ m}^3/\text{m}^2$			1848
B Rengøringsvand, mælkerum - kun bindestalde			
C Afløb fra befæstede arealer, $0,7 \text{ m}^3/\text{m}^2$	62		1016
D Nedbør i gyllebeholder			
D Afløb fra møddingsplads			
D Rengøring i stalde, m^3			
D Drikkevandsspild, m^3			
D Andet, type <i>Afløb ensilageplads til sprinkling af gylle</i>	300		
I alt ekstra vand m.v., m^3 pr. år	362		2864

A: Aktuelt for kvægbrug med ensilageplads/-silo.

B: Aktuelt for brug med malkekvæg i bindestald, hvor rengøringsvand fra mælkerum aflødes til beholder.

C: Aktuelt hvor overfladevand fra udendørs befæstede arealer aflødes til beholder.

D: Kun aktuel på husdyrbrug, hvor de indregnede vandmængder på side 2-10 afviger væsentligt i det aktuelle tilfælde.

Begrundelse for korrektionen: _____

* Afløb fra ensilageplads, (2640 m^2) + betonarealer uden forurening af gødning (ca 1452 m^2) = 2864 m^3 ledes til separat beholder og sprinkles ud på omkring liggende marker.

Beregning af produceret gødningsmængde pr. måned

	Gyllebeh. m ³	Møddingpl. m ³	Ajlebeh. m ³	Dybstrøelse ton
Gødningsmængde pr. år, forestående skemaer	6878			
Ekstra vand m.v. pr. år, skema ovenfor	362			
I alt pr. år	7240			
I alt pr. måned, dyr på stald	603			
I alt ved <u>9</u> måneders opbevaring	5427			
Reduktion af mængde pr. måned for køer på græs i månederne: _____	+	+	+	+
Reduktion af mængde pr. måned for ungvæg på græs i månederne: _____	+	+	+	+

Opbevaringslager :

Gyllebeholder : 3000 m³

Gyllebeholder : 2000 m³

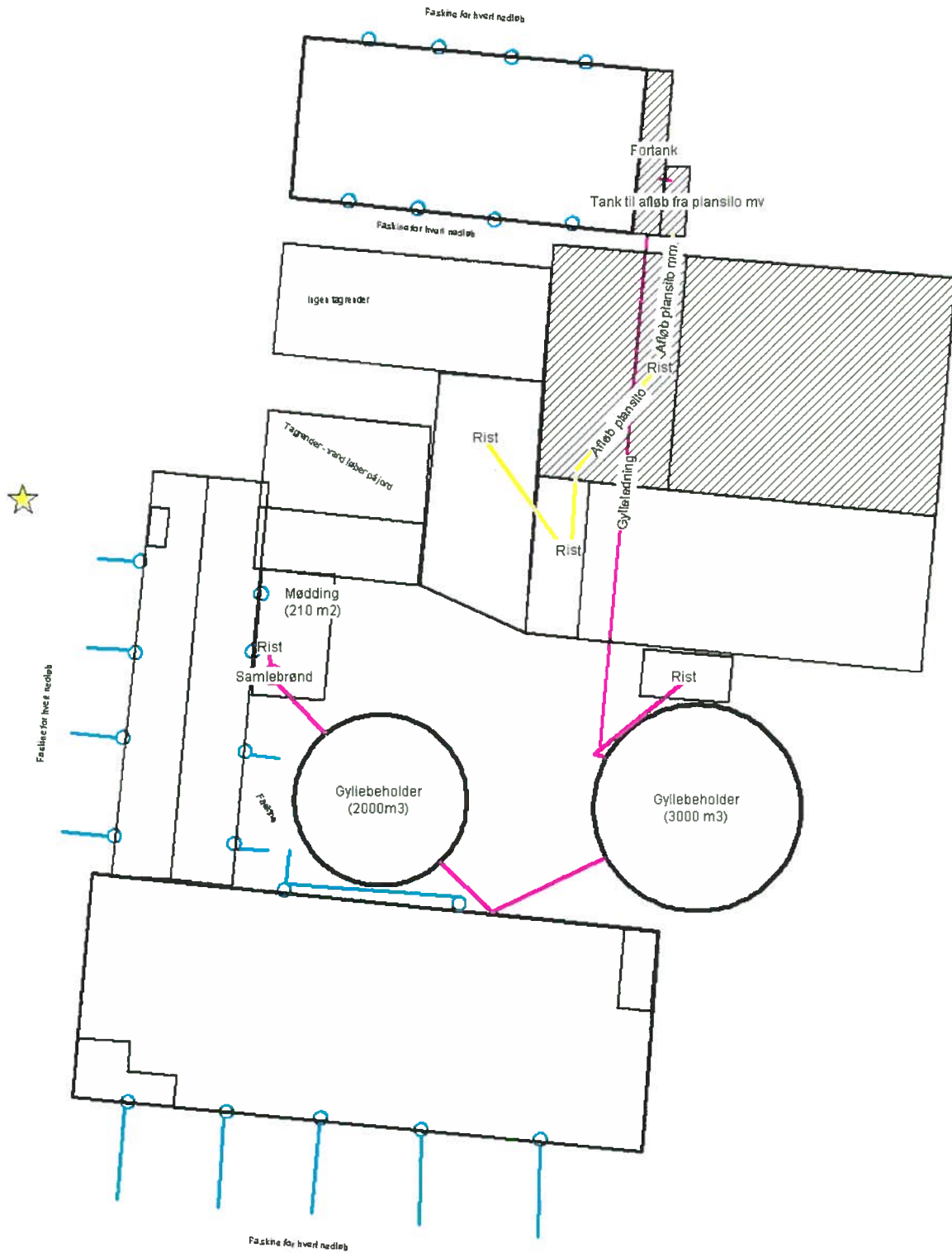
Gyllekanaler : 1000 m³

6000 m³

=> Som følge heraf er opbevaringskapaciteten på 9 mdr. overholdt.

Dertil kommer ekstra kapacitet i forbeholdere som ikke er medtaget.

LHN Planteavl & Miljø afdelingen	
Indeværelse 1, 6360 Tinglev Tlf. 7361 3000 Fax. 7361 3005	
Afløbsplan mgk 2011	
Peter Nissen, Jyndevedgårdvej 6	Nr.
6360 Tinglev	Målforshold: 1:650
Dato: 17.05.2011 / 14:53:08	Init.: lhr

Marker af MARKNAVN	
■	Ejet - Bølåvej 15 (E)
■	Ejet - Flensborgvej 0 (7)
■	Ejet - Jynde vadgårdvej 6 (15)
■	Forpagtet - Bølåvej 0 (2)
■	Forpagtet - Grøensevejen 56 (2)
■	Forpagtet - Stedst 40 (4)

Fuldmagt

Undertegnede

Navn: Peter NissenAdresse: Jyndervadgårdvej 6P. nr. + By: 6360 Tinglev

CVR.: _____

giver LHN, Industrivej 1, 6360 Tinglev fuldmagt til på mine vegne at fremsende en ansøgning om miljøgodkendelse

vedr. udvidelse af dyrehold 312-ansøgning

På adresse Jyndervadgårdvej 6

via IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk til

Aabenraa Kommune.

Endvidere gives fuldmagt til at besvare spørgsmål og kommentere udkast til miljøgodkendelse. Alt efter lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

Fuldmagten er gældende for denne ansøgning om miljøgodkendelse, og så længe jeg er kunde hos LHN.

Venlig hilsen

Partner i Dansk Landbrugsrådgivning

15/4-11 Peter Nissen

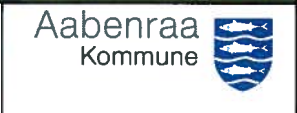
- en landboforening der rykker

LHN
 Industriparken 1
 6360 Tinglev
 Postboks 101
 Tlf.: 73 64 30 00
 Fax: 73 64 30 05
 E-mail: lhn@lhn.dk
 www.lhn.dk

Jyndevedgårdvej 6, 6360 Tinglev
Læhegn og beplantning

Dato: 19.04.2012

Mål: 1:5000

Initialer: lpa

Teknik og Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa

Bilag 2.

